

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

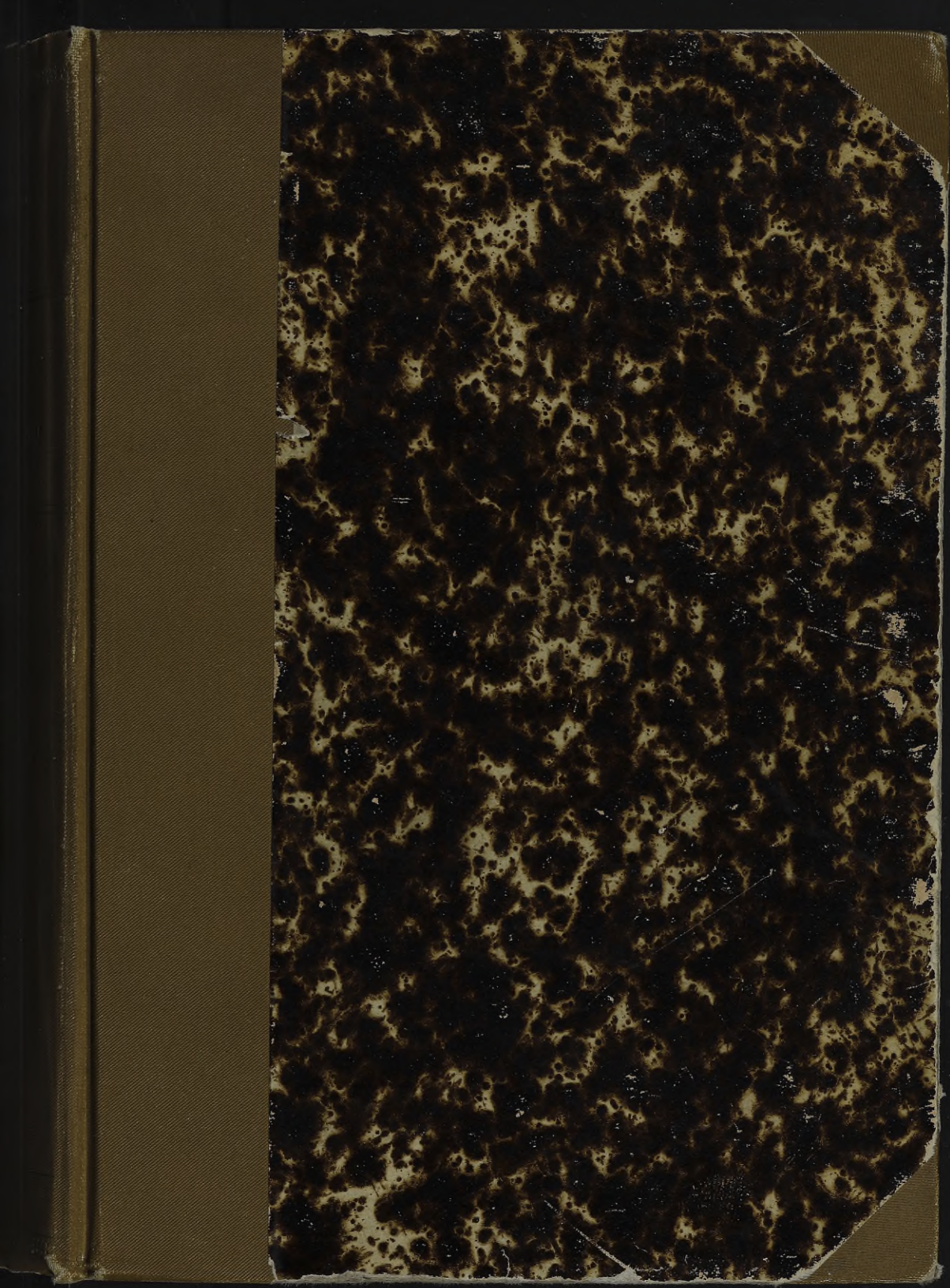
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

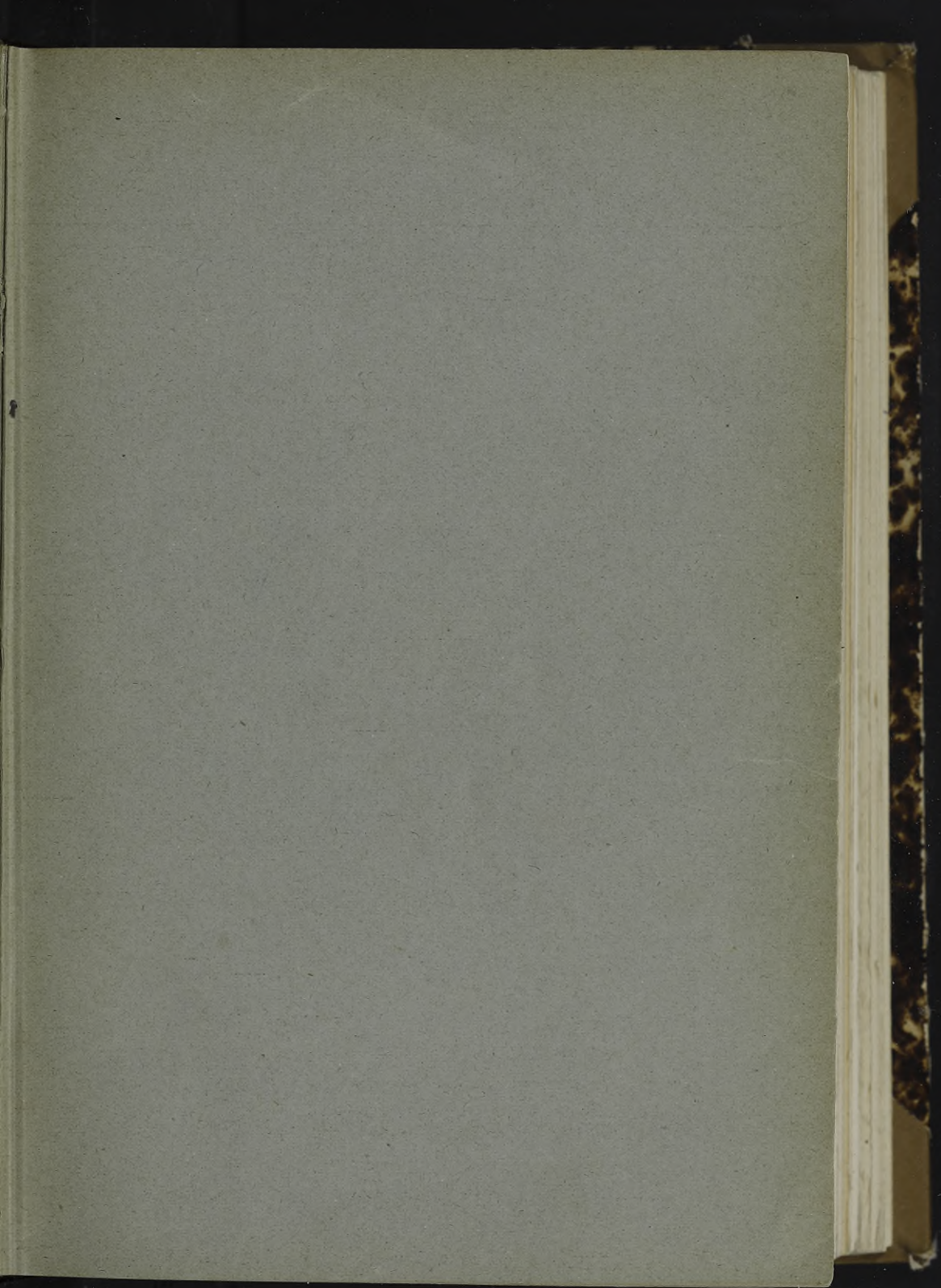
LUNDS
UNIVERSITET

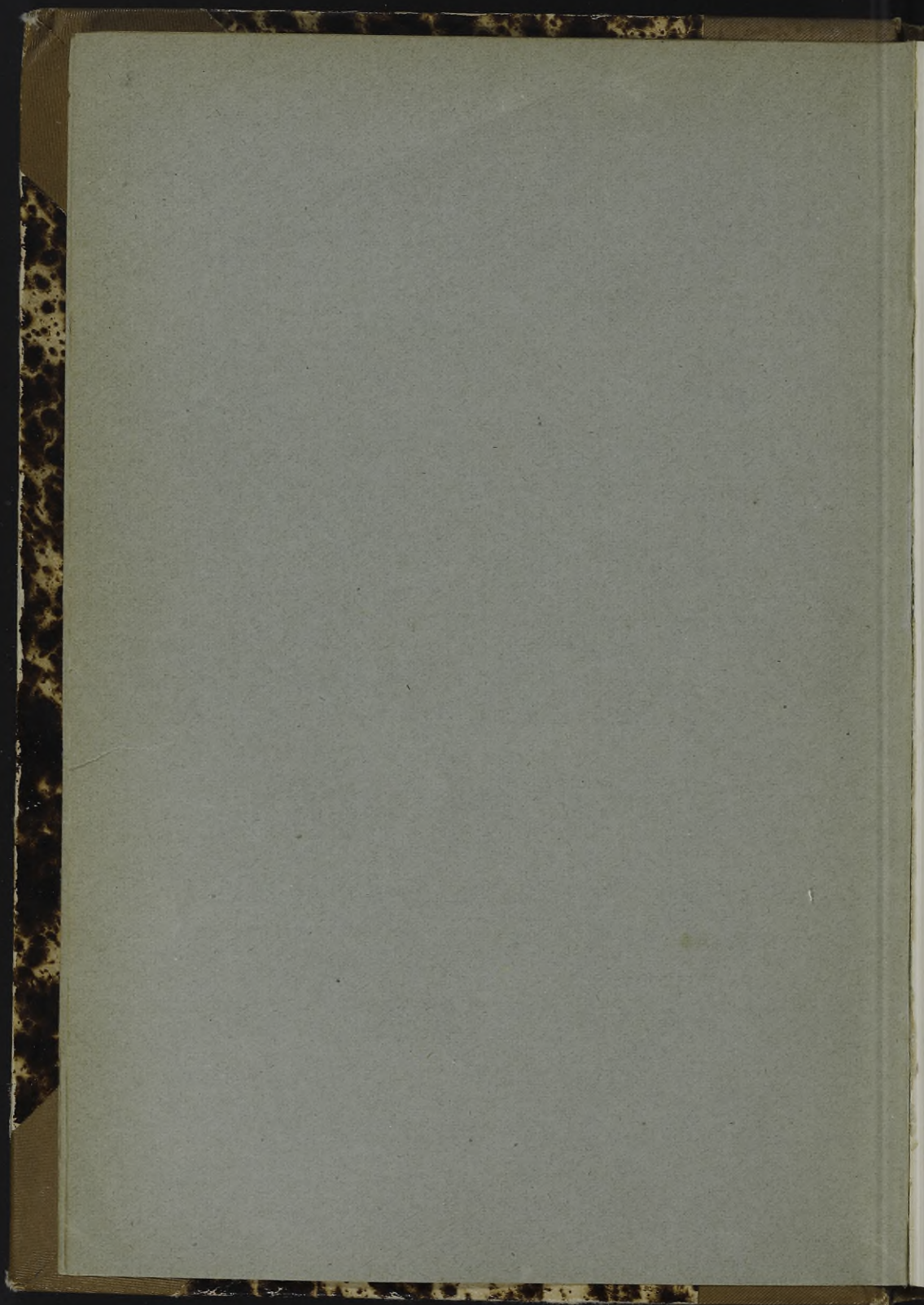

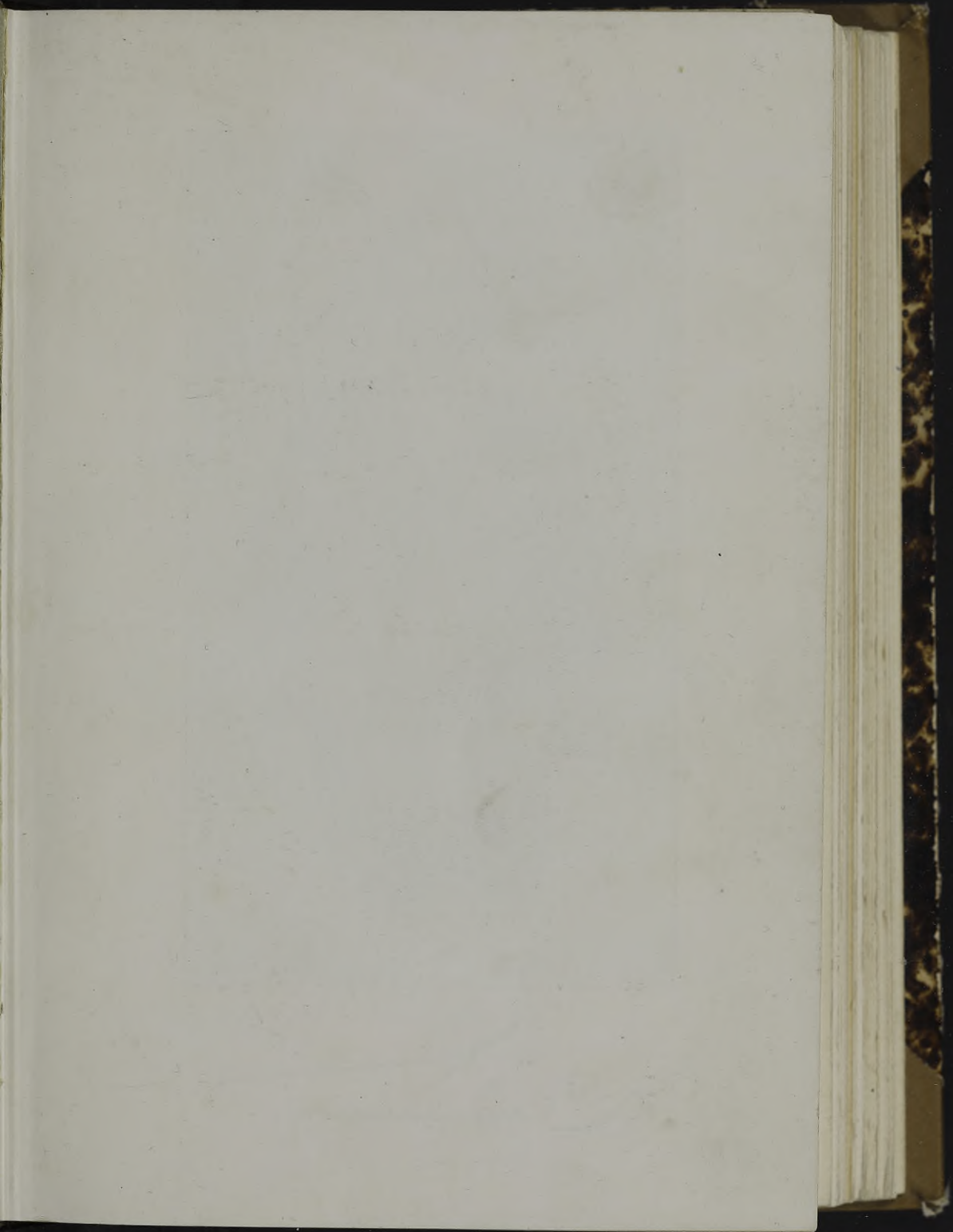
UPPSALA
UNIVERSITET

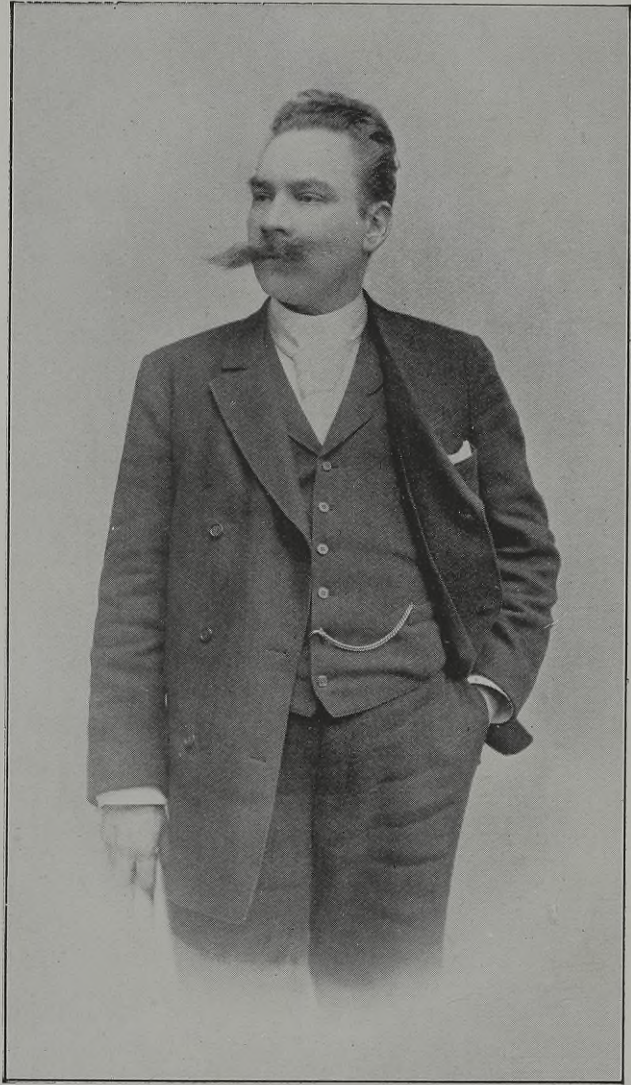

Vitt.
Sv.

David Kaustlin.

DANIEL FALLSTRÖM

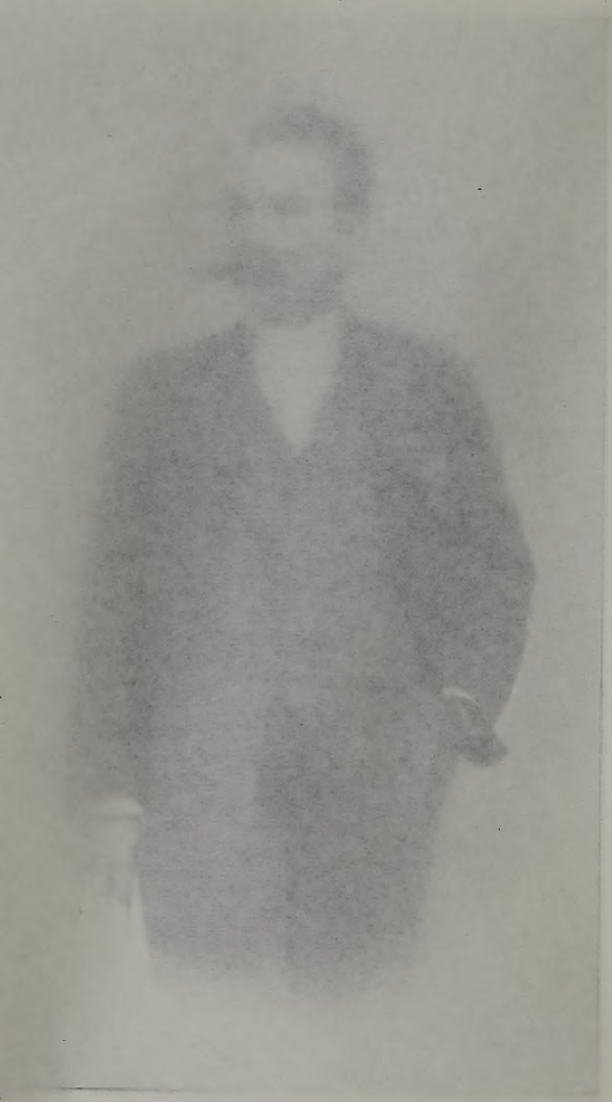
VALDA DIKTER

FÖRSTA DELEN

STOCKHOLM
C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS-ÅRTEBOLAG

James M. [unclear]

DANIEL FALLSTRÖM

VALDA DIKTER

ANDRA DELEN

STOCKHOLM
C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS-AKTIEBOLAG.

STOCKHOLM
VICTOR PETTERSONS BOKTRYCKERI
1899.

Valda Dikter

1882—1899

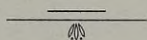

---

*Alla dikter, daterade senare än 1892, äro
icke förr i bokform utgifna.*

Ballader.

Bertrand de Chamberty.

(Provence på 1300 talet.)

Klädd i sliten sammetsjacka,
utan guldmynt i sin pung,
men med sommarsol i sinnet
var han lycklig som en kung.

Hos tavernarn för en visa
fick han släcka strupens törst —
»men, min junker, vinet sedan,
låt oss höra visan först!»

Och han sjöng, som blott den sjunger,
hvilken ej i skola gått,
men i vaggan af vår herre
sångens gudagåfva fått.

Liksom sol på vårlig bölja
glittrande i dagen sprang
visan, född i landsvägsdammet,
men af sångens första rang.

Och tavernarns röda näsa
skimrade i tårars flod,
medan mjälla jungfrukinder
rodnade af lifsvarmt blod.

Vinet fick han, värden räckte
honom rörd ett bräddadt glas,
gnolande på slutrefrängen
med försupen, skroflig bas.

Och han tömde drufvans safter
med all söderns solglans i,
och för provençalskan drack han,
herr Bertrand de Chamberty.

Se'n med sång på sina läppar
drog han bort i månljus natt,
medan tankfull kvar på trappan
värdens unga dotter satt.

Efter långa ströftåg nådde
han Château de Rousillon,
hvilket som ett örnbo hängde
öfver klippans djärfva språng.

Vapenklädda riddarsalar
i sin krigiskt stolta prakt
fylles af canzonens välljud
böljande i liffull takt.

Narrens träsvärd höll sig stilla,
slottsherrn strök sitt mörka skägg,
tyste lutade sig pager
emot rikt skulpterad vägg.

Margarida, slottsherrns hustru,
sextonårig, ljuf och varm,
plockade i tankar sönder
rosen, fäst vid hennes barm.

Under ögonhår som silke
flammade en svart pupill,
medan litet hufvud tänkte:
»er, Bertrand, er hör jag till!»

Dagar gingo, kvällar äfven
under jagt och sång och dans;
när orangen hängde mogen,
då var Margarida hans.

Ljufva, korta kärleksnätter
följde nu på långa dar;
upp till tysta sofgemaket
konstrikt knuten stege bar.

Genom öppna spetsbågsfönster
sände månen in sitt ljus;
i hvarandras famn de sofvo
vyssjade af vindens sus.

Dock, en Rousillon har ögon,
och Bertrand en stormig natt,
innan värjan hunnit dragas,
djupt i tornet fångslad satt.

Nästa dag, när höstsol dränkte
västerns skyar som i blod,
framför blyinfattad ruta
blek och dyster slottsherrn stod.

Mot den röda aftonhimlen
tecknades en svart kontur:
galgen, hvilken med den hängde
syntes godt från slottets mur.

Och den stränge slottsherrn tänkte:
»gera hängde äfven jag,
om som du jag hade lefvat,
levvat blott en enda dag!

»Ingen vid min bår skall sörja,
prester rabbla böner blott,
du till grafhvalf fått ett hjärta,
du min hustrus hjärta fått!»

Och i senfullt magra händer
tröttadt hufvud nu sjönk ned,
glindrande en brännhet pärla
öfver kindens fåror gled.

1886.

§ chevaleriets dagar.

Nu rida de ut genom porten;
man viftar från vallar och torn,
och åldriga hvalfven ge eko
af trummor och smattrande horn.

Med gyllene hjälmknapp, som blänker
lik aftonens stjärna klar,
han rider vid fältherrns sida
med kungens eget standar.

De finaste kvinnohänder
ha rosor strött i hans väg,
och mången en borgaredotter
så djupt för herr junkern neg.

Men rosorna lät han falla
att trampas af hästens hof,
och svartögda borgaredöttrar
ej togo hans hjärta som rof.

Nej, kunde en blick du fångat
ur glimmande ögonpar,
då hade du känt, att standaret
var lemnadt i godt förvar.

Han hade svurit att aldrig
till fienden lemna det ut —
nej, hållre dränka dess siden
i eget hjärtblod till slut.

Han hade svurit, att pagen,
som lefvat för kärlek och sång,
nu skulle spela med döden
om rykte och ära en gång.

* * *

Men uppe på slotts-altanen
den unga drottningen satt
och konungen lyfte höfviskt
sin fjädersmyckade hatt.

Ochpagen sänkte standaret
och riddarne sina svärd;
de gáfvo med blixtrande klingor
den sköna sin hyllningsgård.

Men drottningens blick den sökte
pagens smärta gestalt;
skälfvande läppar tego,
men likväl sade de allt.

De sade, att kära tankar
och brinnande böner slå
sin skyddande krets kring honom
hvarthän — hvarthän han må gå!

De sade ett tack för kvällar
af stämmande ljuf musik,
då sjunkande sol förgylde
glittrande Mälarevik.

De sade ett tack för morgnar,
då falken steg högt mot skyn,
och klangen af jagthorn väckte
folket, som sof i byn.

Men unge herr junkern kände
drottningens varma blick;
och därför en högre färgton
den skägglösa kinden fick.

Och därför skäljde standaret
i dallrande kvällsolsglöd,
och under lifrockens sammet
det brottades då och sjöd.

* * *

Nu rida de in genom porten;
man viftar från vallar och torn,
och åldriga hvalfven ge eko
af trummor och smattrande horn.

Och folket strör rosor och lager,
där segerherrn drager fram,
och ryttarnes lansar blixtra
ur skyar af upprördt dam.

Men drottningens blick den söker
fåfängt pagens gestalt; —
då vissna triumfens rosor,
då mister sitt skimmer allt.

Och tjuguariga hjärtat
snyftar af namnlös sorg,
när konungen, hennes herre,
rider in i sin borg.

Ack, stödd mot balkongens bröstvärn,
ett dimmigt slagfält hon ser,
där djupt under starrgrästufva
junkern man bäddat ner.

Pagen, som blef en hjälte,
innan en man han var,
sofver den sista sömnen,
svept i sin kungs standar.

Änge pagen satt på slottets trappa...

Änge pagen satt på slottets trappa,
stödd mot lutan, svept i veckrik kappa.

Nedanför bland bokarna i dalen
smältande och rent sjöng näktergalen.

Pagen lyddes. Sakta gled så handen
öfver lutan, prydd med sidenbanden.

Kvinligt fina fingrar strängen smekte,
öfver gossens läppar välljud lekte.

Mörka ögonfransar sakta slötos,
tvenne kärlekssånger sammangötos,

lyfte sig mot flöjelprydda taken
och smög in i tunga slottsgemaken. — —

Gamle kungen, när han sången hörde,
tankfull handen öfver skägget förde.

Drottningen, som blott var sjutton vârar,
lyssnade och log igenom tårar.

Tänkte: »han är kung i mina drömmar,
han, ifrån hvars läppar sången strömmar!

Gyllne kronan bytte jag så gärna
mot att bli en fattig kammartärna

och få smyga ned för slottets trappa,
höljda båda i hans vida kappa,

och få rymma bort i sommarnatten
öfver vida marker, djupa vatten . . .»

Lutan teg, och pagen pannan sänkte,
men det sägs, på samma sak han tänkte.

Kärlekens hundraårsfest.

Där hafvet svallar vildt mot öde strand,
och störtsjön endast vråker lik i land,
där syns för seglarn långt vid västerns bryn
ett dystert slott mot röda aftonskyn.

Från nakna klippan reser det sig tryggt, —
hans namn ej vet man som en gång det byggt, —
dock ofta har jag hört i sjömäns rund,
att han med satan skulle gjort förbund.

Men ännu trotsar slottet stormens il,
ett ädelt verk i gammal götisk stil.
Och ännu torn och murar fasta stå —
mot deras grundval bränningarna slå.

Ej någon detta dystra slott bebor;
i öde salar frodig mossa gror.
Och läderlappens vingar fladdra skyggt
i mörka tornrum, där det suckar styggt.

Den siste slottsherrn dött för länge se'n;
i remnadt grafhvalf multna nu hans ben.
Och rostad flöjel ifrån spetsigt tak
med klagan fyller sofvande gemak...

En stilla vårnatt hvarje hundra år, —
så lyder sägnen, som om slottet går, —
ur hvälfda fönster strömmar plötsligt ljus,
och flöjtspel blandar sig med hafvets brus.

I riddarsalen fladdra fanor då,
längs marmortrappan sköna pager stå,
och slottet återfår på en minut
den prakt, som sekler hafva plånat ut.

Då firar kärleken sin stora fest. —
De, som på jorden älskat, lidit mest,
till lifvet väckas ur sin långa blund
till ljufva famntag för en kort sekund.

Se, Beatrice! Dantes arm hon tar,
hon, som en gång hans sånggudinna var.
Och skalden ler, han, som ju aldrig log,
se'n föremålet för hans kärlek dog.

Där strålar Julia i Romeos famn!
Som förr han hviskar hennes ljufva namn,
som förr de byta långa kyssar nu
och glömma Capulet och Montague.

Här Saphos klagan ljuder icke mer:
den man, hon älskar, böjer knä och ber.
Och lagerkransen från sitt mörka hår
hon med en kyss omkring hans panna slår.

Där vandra Abélard och Héloïse. —
Hon kysk, jungfrulig, som en ung novis;
han, mörk och tankfull, men så öm likväl; —
i djupa ögon läs hans varma själ!

En vårnatt — ack, en natt på hundra år
sin fägring Ebba Brahe återfår,
och Gustaf Adolfs drömda ungdomsbrud
blir hans i natt vid flöjters veka ljud...

Men dagen bräcker nu i österglöd,
och morgonsolen färgar rutan röd.
Och flöjeln, rörd af vinden, skriker ut,
att nu är nattens fest med natten slut.

Och fjärran gäster svinna då med ens --
en sällsam dallring blott i luften käns.
Och slottet ligger såsom förr det låg
och stirrar tröslöst ut mot öde våg.

Men efter hundra år ännu en gång
där inne klingar trubadurens sång,
och de, som älskat, de, som lidit mest
inom dess murar fira vårens fest.

Sigrun.

Det var en gång — begynner Sigruns saga —
en adelsjungfru af en mäktig släkt;
hon klädde sig som page i manlig dräkt,
stod upp med solen att med falkar jaga.

Hon kunde sköta både svärd och lans —
en man till marken med en stöt hon fällde —
hon kunde tygla, om ett vad det gällde,
en hingst, hur otämd också han befans.

»Min son», den gamle slottsherrn skämtsamt sade,
när dotterns lof han vid pokalen sang,
»står öfver alla riddare i rang,
som landet har, och som det en gång hade.»

Och Sigrun växte stoltare hvar dag;
om midjan smärtare än någon kvinna,
till hållningen en boren kejsarinna,
i rörelserna käckhet och behag.

Doek, hennes ögon får jag ej förglömma:
två svarta tingestar af diamant,
en pil för deras blixtnur banan slant —
men — o — hur kunde de ej också drömma!

Red så en morgon Sigrun ut på jagt.
En sommarhimmel, djupblå mellan skyar,
som seglade högt öfver skog och byar
likt hvita svanar uti kunglig prakt,

sitt tälttak spände öfver insjöns vatten,
och bergens stupor, öfver gran och fur —
från sätern ropade en näfverlur,
att dagen bräckt, att det var slut med natten.

Och Sigrun red så kinden rodnad fick,
och barmen våldsamt häfde blusens sammet; —
kring blanka hofvar muntert yrde dammet,
där färden öfver stock och stenar gick.

»Hej, falkenerare, gif hästen sporren,
vi ha ej tid att söla, du och jag;
bland rågen haren re'n gjort flera slag,
och från sin nattkvist lyfter redan orren!»

Och falken löstes. Som en pil den sköt
bland molnen upp; på skarpa, starka vingar
den hvilade en stund, och steg i ringar
i nästa nu högt öfver fors, som röt,

högt öfver högsta tall, som fans i skogen
och klippblock staplade på bergens spets —
se'n spanande den sväfvat i en krets
till Sigruns handske återkom han, trogen.

»Min snälla falk ej något byte får,
på annan mark med bättre tur vi jaga —
med morgonvinden österut vi draga
till vida hedar och till skumma snår!»

* * *

I sadeln han satt på sin frustande häst
och talte med ljungande stämma:

»Guds död, herr junker, gjorde jag rätt,
jag skulle er båda klämma.

I jagen, herr junker, på annans mark,
min är den, här har jag makten;
gif falcken hit och pilarne med
och sedan bort ifrån trakten!»

Hon hörde blek det ljungande bud
och sökte ett svärd vid sin sida,
men svärdet satt hemma i riddaresal
och därför måste hon bida.

Och falcken han tog och pilarne med —
att neka här båtade föga:
han lade på svärdet sin tunga hand,
det blixtrade till i hans öga.

Då ropade Sigrun, och rösten skalf:
»du, niding, vill här du mig möta
tre veckor i dag med svärd och sköld
skall bättre jag veta dig sköta!»

Han log och sade helt raskt: »låt gå,
en ungtupp man ej bör spara!»
Han vände hästen och red sin väg,
långt innan Sigrun hann svara.

* * *

Den gamle slottsherrn stökade och fejade så brådt:
ifrån herr Sigvard Nilsson ett bud han hade fått.
Den mäktige herr Sigvard han ville taga fru,
och till den fagra Sigrun han kom att gilja nu.

Han rest i främmad länder, så mången mö han
sett,
men hade aldrig fångats, hur vackra ögon bedt:
en svensk han ville hafva med hjärta utaf guld.
»Krist gifve blott att Sigrun mig vore god och
huld!»

Han henne sett i kyrkan — det var en Lång-
fredag —
där ute redan lärkan slog sina första slag.
Hon satt i ekebänken så fager som en vår;
igenom färgad ruta föll sol i hennes hår.

Ej anletsdragen såg han, men drömde att det
fanns,
en mun så röd som smultron, i djupa ögon glans.
Och från den dagen riddarn i veka tankar gick,
tills giljarbref han präntadt af munken Botvid fick.

* * *

I Hakarps sal, där facklornas sken
föll rödt på sköldar och svärd,
herr Sigvard trädde med följe fram
för höfviskt bugande värd.

Hans lejonman och hans krusiga skägg,
hans förnäma, raka profil —
allt bildade, jämte hans rika dräkt,
en man uti tidens stil.

Mot Sigrun gick han med raska steg
och böjde för henne sitt knä —
hon stod där stel, som hade hon trädt
ur panelningens mörka trä.

Hon stod där blek, ty hon kände godt
herr Sigvard Nilsson igen;
hans blick, när pilar och falk han tog,
hur kunde hon glömma den!

Nej, vore han så Gud Fader själf
och bjöde himmel och jord
och kraft att binda den lede med,
hon bröte aldrig sitt ord!

Hon sköt tillbaka hans gyllne ring —
hans läppar skälfdde därvid —
»farväl, herr Sigvard, I skolen se,
vi mötas nog om en tid!»

»Farväl, herr Sigvard!» Det ljud som hot,
och dock i blicken det fanns
en sällsam skiftning, som skymde en tår
de mörka ögonens glans.

* * *

De mätte platsen ut med sina svärd —
ett stycke hed, där ljugens blommor glödde;
det var i gryningen, och solen blödde
i breda strimmor öfver sky och fjärd.

I stål, med fäldt visir och skarpa lansar
till häst de våldsamt drabbade ihop —
en ifrig gnägning, några vilda rop,
en lans, som sprang emot ett djupblått pansar,

var allt, som hördes. Man till svärden tog.
Den friska ljuven rycktes upp med roten,
ett regn af gnistor yrde omkring foten,
när sporren hårdt mot hedens hållar slog.

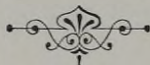
Nu susade ett hugg. Det klingan bräckte;
en hjälm föll af, den Sigwards färger bar —
hans drag, de manliga, det också var —
sitt brustna svärd åt segraren han räckte.

»Guds död, herr junker, nu är Sigvard såld!
Min lans i stycken, och min klinga sprungen;
mitt lif jag ger er, därtill nödd och tvungen,
ty vapenlös jag är i edert våld.»

Hon jublade. Hon lyfte hjälmens galler,
och knä hon böjde midt i hedens ljun.
Och orden strömmade: »du är min kung
och jag den trognaste ibland vasaller!

»O, gud, den dag du falk och pilar tog,
och jag i pagedräkt gick, då blef jag kvinna;
jag hatade och ville dock dig vinna —
med hat och kärlek jag i dag dig slog.

»Så tag mig då! Jag är den öfvervunne —
hvad båtar styrka, när man hjärta fått?
Ack, kvinnans hela lif är armod blott,
om ej af kärlek till en man hon brunne!«

Hos drottning Margareta.

Junker Nils

sjunger till lutan.

Hvad skall jag väl sjunga — o, drottning, befall —
min luta är stämd.

Skall jag sjunga om känslornas vilda svall,
om hat och om hämd?

Skall jag kväda för dig om riddarebragd
på främmande strand,
om hjälten, som slumrar, i grafven lagd
i det Heliga land.

Skall jag sjunga om kärlek i ungdomens vår,
då dagen ej dör? —
Nej, för dig, min drottning, jag strängarne slår —
din riddare hör!

Om jag axlade kappan, fäste mitt svärd,
tog baretten på —
jag fann ej i hela Guds härliga värld
din like ändå.

Du lyser som stjärna, du doftar som ros
och din leende mund. —
för den flyktar sorgen genast sin kos
som hinden för hund.

Kung Gösta, kung Gösta, ditt rikes klenod
din drottning det är.
För dig, Margareta, jag spiller mitt blod —
dina färger bär!

Mortia.

Florens 1348.

På fläckig tigerhud, när glöden glimma,
sträck ut dig, Mortia, i skymningstimma!
Låt tanken flyga till en lycklig ö,
där kvinnans skönhet ej är dömd att dö!

Du vill ha vingar? Se, hur vinet blänker!
Dess gyllne pärlor jag i bågarn skänker,
drick skymningens och ensamhetens skål —
i väster slocknar solens jätteball!

Allena . . . ingen stör oss . . . ingen . . . ingen!
I, nattens gudar, I, som sällhet bringen,
o, skänken njutning nu i fulla drag
från solens nedgång och till ljusan dag!

Hur härligt lifvet och hur ljuf minuten,
när i min famn en kvinna ligger sluten,
när frisk och röd en liten mun jag ser,
som skälvande om mina kyssar ber . . .

Så kyss mig, Mortia! . . . dina läppar brinna,
du skälfver, bleknar — lyss, min älskarinna,
hör hvilken jämmer stör vår kärleksfest,
ett dödsskri fyller Florens — »*det är pest!*»

Se ned på gatan! . . . heliga Maria
från dessa gräsligheter oss befria!
När tog väl döden sådan skräckgestalt —
har Gud då världens undergång befalt?

O, Mortia, res dig! . . . här är vin att dricka,
men skälf ej så, min egen fagra flicka.
O, tala, säg, att än är tid att fly —
Gud, svarta fläckar på din hvita hy!

Bort från mig, flicka! . . . håll din hand i styrsel
och tala ej om kärleken i yrsel!
Emellan oss ett spöke redan står —
barett och svärd! min väg mot bergen går.

Elsemoore.

Där ute i villande hafvet,
där sjöarna skyhöga gå,
slottet Elsemoore ligger begrafvet —
ohej! . . . oh! . . . ohå!

Hvar sjögast det noga känner,
fast ingen det prickat ut,
och längtan i hågen bränner
att där få hvila till slut.

I mänklara, lugna nätter
det vinkar ur hafvets famn
och lockar från blåa slätter
till marmorsval hvilas hamn.

Det vinkar med torn, som glimma
af kostbara stenars prakt,
det lockar vid midnattstimma
med sänger af sällsam makt.

Där nere i skimrande hallar
som lysa af pärlemor,
när hafvet i vrede svallar,
fribytaren Elsemoore bor.

I hvinande storm han seglat,
i piskande kulregn stått,
hans flagga hafven ha speglat,
runt jorden den fruktad gått.

Och här för sig och de sina,
de trotsiga gästars rund,
han låter lamporna skina
vid fester i midnattsstund.

Och hvarje sjöman, som funnit
sin död i bränningens brus,
får tömma, när fram han hunnit,
vid sjöhjältars bord sitt krus.

Och vackraste tös han famnat
i söder eller i nord
till tröst för den tappre hamnat
som granne vid Elsemoores bord.

Och därför, när bränningar ljunga,
och sjöarna skyhöga gå,
i stormen hörs märsgasten sjunga:
ohøj! . . . oh! . . . ohå!

1892.

»Gull är ej annat än mull».

Med feberglänsande ögon han satt
och vaktade degeln dag och natt.
Han suttit så uti många år,
nu hvitt var hans skägg och hvitt hans hår.

Han varit en gång en riddare god
och lansar brutit och spillt sitt blod
i hundra drabbningars rök och dam,
när kungen och äran befallde: fram!

Han hade ägt både gårdar och slott,
nu stod honom åter ett enda blott —
en förfallen borg, där från spejare torn
ej mera ljud något väktarehorn.

Han hade ägt det fagraste vif,
guldhåriga, kyska stolts Elisif,
men henne han sålde en olycksnatt
till en man, som hemlig visdom besatt.

Det lefver ännu i saga och sång,
hur han mötte på jakt i skogen en gång
en mörkhyad man, den lede för visst,
som vann hans öra med smil och list.

Han konsten kunde att göra gull
och lofvade riddarn slottskällarn full:
han funnit, den mörke, de vises sten
efter nattlånga vakor vid ugnens sken.

Och vid stormens tjut och vid ugglans skrik,
som ofärd spådde och vädrade lik,
han trollade nu — det gick som en dans —
ur sjudande vätskor guldets glans.

»Den konsten, riddare, kallar jag god:
ur degeln nu kväller gyllene flod —
den stiger och strömmar, hur länge du vill,
och världen, det vet du, hör guldets till.

Välan, jag lär dig den visdom jag nått:
för första ordet du ger mig ett slott,
för det andra du ger mig skogar och mark,
för det tredje, som just gör formeln stark,

för det tredje jag fordrar ditt fagra vif,
din härliga, kyska stolts Elisif.
Slå till, slå till, herr riddare snart,
och allt skall varda dig uppenbart!»

Kring gallrade fönster ugglan skrek
och riddaren stod framför elden blek;
han töfvade länge, men blodet brann,
hans kärlek fick vika, det onda vann.

Men i samma stund, som han formeln fick,
en skälfning genom hans hjärna gick,
hans ögon glödde, blek var hans kind —
kring flöjlar och torn tjöt nattens vind.

Och den mörke svann. Ingen vet, hvart det bar,
men borta stolts Elisif också var.
Och slott och gårdar, det säges, att
till grunden de brunno den samma natt.

Men med feber i blicken riddaren satt
och vaktade degeln dag och natt,
och orörlig satt han så, år ifrån år,
tills hvitt blef hans skägg och hvitt hans hår.

Det sista han såg i den slocknande glöd,
innan siste väpnaren fann honom död,
var skrifvet liksom med flammande gull:
»Du dåre, gull är ej annat än mull!»

1891.

Grodan.

En rimmad legend.

Det var en underlig dröm jag hade,
när uti skogen en juninatt
mitt trötta hufvud till ro jag lade
att drömma ljuft om min hjärteskatt.
Ja, säkert är, att det fanns däri
en liten smula af häxeri.

Jag drömde, att efter många öden
och milslång vandring på stenig mark
jag varsnade uti aftonglöden
ett marmorslott i en präktig park.
Fontäner plaskade svalt och skönt
ur rosenhäckar och lummigt grönt.

»Stig på!» de hviskade, när sitt vatten
de sände ned uti silfverstänk,
»stig bara på, här finns rum för natten
och fyllda visthus och vin i skänk.
Och vill du smeka ett fagert skinn —
stig dristigt på; hon är din — ja, *din!*»

Besitta, bjudningen hette duga,
ty tom var ränseln och kassan läns.
Och jag steg på, utan ens att buga,
men ingen mötte vid parkens gräns.
Och ingen såg jag, när fram jag nått
till okänt, strålande marmorslott.

»Hallå!» jag ropade inåt hallen,
och ekot svarade doft *hallå*.
»Hallå!» jag ropade uppåt vallen —
ej ekot ens iddes svara då.
Att längre tveka då gaf jag hin:
min mage skrek efter mat och vin.

Er, djupa källrar, jag aldrig glömmar:
i mörkret skymtade fat vid fat;
i silfverkannor jag vinet tömmer —
Hochheimer, Chambertin och Muscat.
Af andeväsen då slottet fylles,
och allting blixtrar, och allt förgylles.

I riddarsalen står bordet dukadt
och dignar under sitt öfverflöd,
och silfret glänser som aldrig brukadt,
och vinet brinner med dunkel glöd —
och säkert är, att det fanns däri
en liten smula af häxeri!

För vindeltrappan nu upp jag famlar,
där tung är luften af ambradoft.
När mina tankar med våld jag samlar,
hos jungfrun står jag i höganloft.
En jungfru — nej, det en groda är,
som hvilar mjukt på sin kudde där.

En groda, ja! — I går afton senast
vi möttes båda vid dikesrand,
då var du groda och det allenast,
när kall du låg i min varma hand.
Men här du spelar prinsessa ju —
är jag förtrollad, eller är *du*?

* * *

Då stiger sakta ur väggar och golf,
när klockan spöklikt dånar sitt tolf
öfver sofvande park och speglande vik,
en smältande, smekande ljuf musik.

Och oemotståndligt min kraft är fången
af midnattsklockan och häxesången;
jag kysser grodans spräckliga skinn
och hviskar: min är du, min — ja, *min!*
Häxeri eller verklighet —
hvilket det är, ej rätt jag vet!

I mina armar håller jag en kvinna,
bedårande till form, till hy, till hår.
Jag kysser rosor, och jag andas vår,
när emot hennes mina läppar brinna.
Tag alla världens fröjder och dem gjut
i gyllene pokal och drick den ut,
den töm uti ett enda drag —
du njöte tiond'delen ej som jag!
I dessa ögons djup jag drunkna vill
och hviska skälvande: dig hör jag till,
du, mina drömmars okända gudinna —
du som från groda i ett nu blef kvinna . . .

Och lutan hon tar i sin hvita hand
och binder min tanke i toners band:

Vill skönhet du fånga och njutning få —
var modig då!

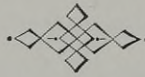
Vill lyckan du vinna, så våga ett språng —
hon nås en gång!

Vill vishet du lära, vill stark du stå —
försaka då!

Morgonsolen in i skogen strömmar
och förjagar nattens alla drömmar.
Men i gräset, där jag legat har,
liten groda ännu glömt sig kvar.
I de gyllne ögon ser jag in —
så, farväl då, sängkamraten min!

1889.

Jane.

Svarta Jane var Skottlands stjärna,
för en blick ur hennes ögon,
blåa, skiftande som hafvet,
kunde ingen man sig värna.

Hennes hand, så mjuk och liten,
hvit som snön, när först den faller,
gjorde med en vink allenast
alla skottar till vasaller.

Fast ej någon kunglig krona
smög sin ring kring svarta lockar,
till ett leende af henne
lorder friade i flockar.

Djärfve krigare i pansar,
som mot England gjutit blodet,
tappade inför den sköna
både hållningen och modet.

Trotsigt käck, som växt i sadeln,
red hon fri omkring som vinden,
piskan hven i höglandsluften,
håret flög om bruna kinden.

Öfver bäckarnas kaskader,
öfver bråddjup, vägen stängde,
med ett rop af vild förtjusning
höglandsamazonen sprängde.

Hästen lydde blindt som männen —
ingen tvekan — framåt bara!
Kunde döden mera härlig
än med Jane, den mörka, vara?

Men en kväll Tom Hood sig ställde
på en skogsstig, midt i vägen,
och grep tag i hästens tyglar —
så i Skottland går en sägen.

»Hej, min sköna», så han sade,
»bort med alla högfärdsminer!
Jag din brudsäng re'n har bäddat,
där i klyftan månen skiner.

»Tom vill ha dig, och han tar dig —
frågar ej om lof, min flicka.
Kyssars rus från läppar spotska
vill i natt banditen dricka.

Bort med piskan!» Och ur sadeln
bar han lodyn som en fjäder;
hennes vackra hufvud trycktes
hårt mot kyllrêts buffelläder.

Ondt det gjorde. Hennes tänder
betos samman vildt af smärta,
men — o, under! — kärleksflamman
tändes då i hennes hjärta.

Så — just så hon drömt sig tagas,
bort på starka armar bäras,
känna kvinnans hela vanmakt
och af mannens blick förfäras.

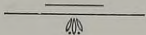
Och den stolta Jane helt sakta
armarna kring röfvarn lade,
höjde mörka ögonhåren,
såg på honom ljuft och sade:

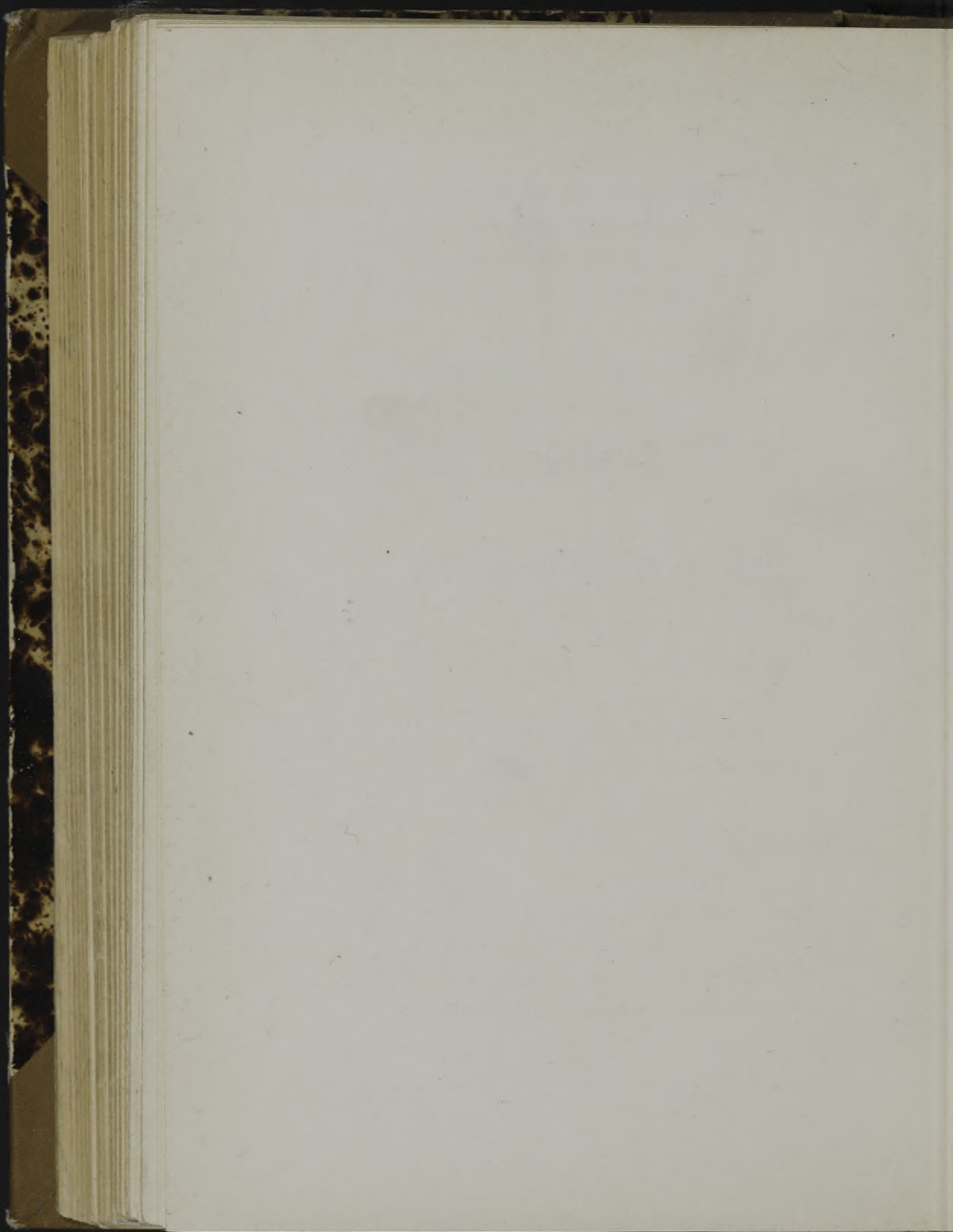
»Aldrig mer ifrån dig skiljas,
dela vill jag strid och fara —
med Tom Hood kan döden icke
annat än en njutning vara!»

1899.

Jul- och Nyårsdikter.

Julsånger.

I.

Julens alla vackra klockor, ringen,
                  bringen
öfver jorden fröjd och frid!
                  Klingen
liksom himmelska ackorder
uti lifvets split och strid!

Julens ängel, du, den ljusa, blida,
                  vida
dina vingar sträck i julenatt!
                  Bida
må du som en hoppets ängel
vid den tröskel, sorgen ständigt satt.

Frusna hjärtan må i natt du värma,
    nära
dem barmhärtighetens bord!
    Fjärma
lidandet, förvisa sorgen
för en timma från den arma jord!

Julens alla vackra klockor, klingan,
    ringen
kärlek öfver land och haf!
    Ingen
må i natt den andre hata,
ingen vara herre, ingen slaf!

Genom vinternattens mörker tunga
    sjunga
änglarne ännu som förr,
    sjunga
»Ära vare Gud i höjden, frid på jorden!»
framför krubbans dörr.

II.

Rakt upp mot himmel, gnistrande blå,
från palats och stugor rökarna gå —
nu är julen kommen till nordnen!
Och i furstekök och i bondespis
nu kokas det doftande gröt af ris
till de grenljusbelysta borden.

Nu fira vi jul — denna signade tid,
som kommer i mörkret med ljus och frid —
och vaggar med barndomens minnen
ett ögonblick alla sorger till ro,
att, när granen tändts i ditt eget bo,
det veknar i hårdaste sinnen.

Så ställ dig vid fönstret i vinternatt —
rundt om dig klinga ju barnens skratt,
och inne är fröjd och trefnad —

så ställ dig vid fönstret och skåda ut
och tänk dig, om ock för en kort minut,
att i mörker går fram din lefnad.

Tänk, att du irrar på snöhöljd stig,
att vänliga stjärnor ej lysa dig,
att ej hem dig väntar för natten —
den natt Han lades på krubbans strå —
Han, som gaf skydd åt de arma små
och åt törstande lifsens vatten.

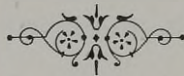
Och djupt i ditt hjärta en röst du hör —
en stämma som sjunger ur änglarnes kör:

dig öfver din broder förbarma!

Se, julnattens stjärna lyser så klar —
stätt upp att hjälpa och redo var
att dela ditt bröd med de arma!

Se, världen är mörk, gå ut med ljus,
gå ut med glädje till fattigmans hus —
då julen välsignelse bringar.

Och klarare brinner ditt julträd då
och varmare blicken hos dina små,
och fagrare julhymnen klingar . . .

III.

På skimrande ljusa vingar,
i oskuldens fagra skrud,
du kommer vid klockors ljud,
när hymnen jublande klingar:
ära — ära vare Gud!

O jul, som ett skimmer du dröjer
från flydda, hägrande år,
från barndomens solljusa vår —
och därför mitt hufvud jag böjer,
när nu vid min tröskel du står.

Träd in i min skumma kammar
och klarhet i mörkret sprid,
att hjärtat, hårdnadt i strid,
när julnattens stjärna flammar,
får åter sin barndomsfrid!

IV.

Du mins, när du i blus och kängor gick,
hur kinden färg och blicken solljus fick,
då julen nämdes, ty du visste bäst,
att julen just är barnens stora fest.

Och lockigt litet hufvud drömde då
om allt hvad pappas gosse skulle få,
och munnen myste godt, när pisk och töm
en tomte gaf dig under nattens dröm.

Så kom den stora dagen. Knubbig fot
helt villigt sträcktes strumpan då emot;
vid alla nyckelhål höll se'n du vakt
att stjåla dig en glimt af anad prakt...

Och kvällen kom till sist med gran och ljus;
då gick du, liten, i ett glädjerus; —
för hvart paket, som du vid bordet fick,
hur lyste icke själen ur din blick!

Och det var barnets själ, ej grumlad än, —
nej, något fanns af himmel kvar i den. — —
Men tiden gick, och lifvets allvar kom,
och himlen nöttes bort så småningom.

Och åren gingo. Du fick slita svårt,
blef ofta sviken, måste kämpa hårdt,
och dragen hårdnade, ditt hår blef grått,
och djupa rynkor hade pannan fått.

Men julens tomte kommer än som förr
och klappar vänligt på din stängda dörr.
Och granen doftar som i forna dar,
när liten pys i sammetsblus du var.

Så släpp nu julen in till egna barn,
till gran och vaxljus, lack och segelgarn!
Och när du ser, hur ögon tindra, då
din egen blick skall litet solljus få.

Och om än hjärtat frusit har till is,
och du har blifvit öfverklok och vis,
du känna skall, om blott för en minut,
hur änglavingar bredas kring dig ut.

1884.

V.

Dalande sakta flingorna falla,
syndfulla jorden i snöhvitt blir klädd,
klockornas stämmor i rymderna skalla:
samlens i templen alla, o alla —
herdarne bedja kring krubbans bädd!

Julstjärnan lyser i heliga natten,
lyser på palmer, på fjällarnes snö,
speglar sitt sken i Genesareths vatten —
tröttade pilgrimer, stafvarne fatten:
striderna ändas, stormarne dö!

Julstjärnan siar: mörkret skall vika,
vapnen smidas till lie och plog,
skrankorna falla: fattiga, rika
mötas en dag som människor lika —
tack vare honom på korset dog.

Smycka din gran och låt ljusen tindra:
änglarne hålla vid tröskeln vakt!
Men där tårar i ögonen glindra —
gack att sorgen och nöden lindra —
»Frid på jorden!» har Herren sagt.

1894.

VI.

J lifvets strid, den bittra och den tunga,
det gifs ett ögonblick af vapenro,
då änglar ifrån höjden sakta sjunga
om barndomsminnen och om barndomstro.

De hvita fingor vid den tiden falla,
likt bud från ofvan de i natten gå,
försonande, förbrödrande oss alla —
de store starke, och de svage små.

Och granen tändes. Julens grenljus tindra
i rikmans och i fattiglappens hem,
men än, hvar hälst den aftonen de glindra,
där hörs från höjden ett: Gud skydde dem!

Gud skydde dem, de svenska hem, som fira
sin jul vid festens glimmande pokal,
där glädjens alla unga féer vira
sin krans af rosor öfver höghvälfd sal!

Gud skydde dem, där inga festbloss lysa,
där låg är dörren, mörkt är hemmets rum —
Gud hjälpe dem, som hungra och som frysa,
och där, som julens ängel stannar stum . . .

Ej stum! . . . Han ber er, I, som lifvet
har räckt sin bägare af ädel saft,
som spisen frukterna på silfver, drifvet —
o, räcken åt de arma mod och kraft!

Se, flingor falla! . . . Det är frusna tårar —
o, värm dem, värm dem vid ett hjärtas glöd!
Och när de tina, blomma tusen vårar —
och tusen räddas ifrån sorg och nöd.

VII.

Liten vaknar, röd och varm —
snöhvit kudde mammas arm.

»Moder, det vid rutan rör —
finns det någon utanför?»

Mamma, se'n hon gossen kysst,
hviskar svaret mycket tyst:

»Det är änglar, lille vän!»
»Änglar, mamma, finns då än?»

»Hvarje julnatt sänder Gud
genom mörkret glädjebud.

»Hvita änglavingar få
bära Herrens hälsning då.

»Och den hinner så till oss
från de fjärran stjärnebloss.»

»Mor, hvad hälsar Herren Gud?»

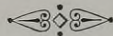
»Frid åt jord i vinterskrud —
hvarje hjärta, sorgset, tungt,
må det hoppas och bli ungt,
hvarje hjärta, ödelagdt,
känna kärleks värn och makt!»

»Och hvad svara vi väl då,
Gud där uppe i det blå?»

»Ära, ära vare Gud!» —

Jublande nu klockors ljud
fyllde natten, stjärneklar —
änghymner gáfvo svar.

Gossen tätt till sig hon drog,
öfver honom ömt hon log —
lika strålande som om
leendet från himlen kom . . .

VIII.

Nyfallen snö och stjärnors glans,
mörka älfvar, som brusa,
gröna granar, som susa,
dikta fagraste sång som fanns
om julens minne, det ljusa . . .

Bort från städers störande larm
vill jag vandra i kvällen —
bort till de hvita fjällen,
där skall tanken, jublande varm,
stiga mot flammande pällen.

Ensam uppe bland evig snö,
där norrskenet blodrödt blossar,
där snöskredet vandrarn krossar —
lifvet brister som gulnadt rö,
honom jag ser som förlossar.

Krubban, huggen ur isen blå,
strålar i norrskensljuset,
älfven är hyllningsbruset,
fjällens kungar kring barnet stå
med tofviga skägget fruset.

Långt ifrån världen nedanför
klockorna bud mig bringa,
hälgen nu in de ringa.
Genom rymden änglarnes kör
än starkare hör jag klinga . . .

1898.

IX.

Julnattens heliga timma,
när drifvorna gnistra, och stjärnorna glimma,
och långt innan tuppen börjat sin sång,
till torparens stall ställer tomten sin gång.

När folket slumrar ljuft på sitt öra,
har husets tomte fullt upp att göra —
se, förrän ottesångsklockorna gå,
skall Svarten ryktad och glänsande stå.

Som en riktig herregårdshäst skall han skina
med länderna blanka och hofvarna fina,
och beundran och afund han väcka skall,
när torparen håller vid kyrkogårdsvall.

Af harm skall han spricka, den rike Lars Petter,
snål som en fuling och ond som etter,
för sent, men bittert han ångrar då,
att julgröt han ej lät tomten få.

Se, tomten förr hos Lars Petter bodde,
och fet var mjölken, och kornet grodde,
men bonden var girig, slug och hård,
och tomten lämnade lada och gård.

Till stugan gick han i ödemarken,
där ofta i brödet bakades barken —
med tomten lyckan till torparen kom,
och nöden där byttes i välstånd om.

Och nu medan tomten manen kammar,
och drifvorna gnistra och norrskenet flamar,
han gnolar i skägget en visa då,
och Kurre spinner, och Svarten hör på.

Tomten sjunger:

I vadmalsblus och i lufva röd
tomten larfvar i skogen.
De onda skyr han som pest och död.
de goda blifver han trogen.

Dem binder han lyckans gyllene garn,
vid hemmets tröskel han vakar
och skyddar de goda människobarn
för sorgens och nödens drakar —
för sorgens och nödens drakar.

1895.

X.

Mina händer jag sträcker mot flydda år,
när julsnöen faller på gröna granar,
ty ljufva minnen läka de sår,
som lifvet slagit, långt mer än du anar.

Och till ljufva minnen räknar jag dem,
när granen tändes i syskonkretsen,
och dansen gick genom fejadt hem —
den långa dansen med far i spetsen.

O, Gud, hur stod då ej världen full
af glädjens blomster, de underbara!
Och högt ofvan grafvars snötäckta mull
i stjärnlysta rymden sjöng änglarnas skara.

De sjöngo frid öfver syndfull jord,
och friden fanns i ditt barnasinne —
men hymnerna blefvo till tomma ord,
som åren plånade ur ditt minne.

Ditt hem blef splittradt som skepp mot strand —
nu spillrorna drifva för alla vindar —
din panna ej smeks af en älskad hand:
den multnat till stoft under svarta lindar.

Borta ditt hem och din barndoms tro —
men när ljusen tändas i gröna granar,
de gamla minnen dig vagga till ro,
och frid de skänka mer djup, än du anar.

Den splittrade kretsen samlas på nytt,
och din panna svalkas af änglavingar,
och allt det kära, det kära som flytt,
blir vekaste ton, som ur hymnen klingar . . .

1897.

XI.

När julkvällens klocka klingar
långt hän öfver frusen sjö
på skimrande hvita vingar,
hvita som nyfallen snö,
han kommer i kläder sida
julens ängel som förr
att lysa med blickar blida
välsignelse öfver din dörr.

Och om det hårdnat ditt sinne,
som böjts under årens gång,
det vaknar lätt vid ett minne
af julens vackraste sång.

Du glömmet striderna tunga,
du lyssnar till hymnens ljud —
ur höjden änglarna sjunga:
Ära, ära vare Gud!

Så sakta flingorna dala
som hvita stjärnor ur sky,
och barndomsminnena tala
och tvinga skuggorna fly.
Den tända granen nu strålar
som en gång för barnets blick,
när snabbt efter ystra fålar
din julfärd till kyrkan gick . . .

Men när du rosorna virar
kring bräddad, gyllne pokal
och julen jublande firar
i hemmets festlysta sal —
tänk, att en usling du vore,
ägde ej hem eller härd,
illa i julnatten fore
på enslig, villande färd.

Gif då åt ängeln, den blida,
älskad från vintrarna förr,
gåfvor till dem, hvilka lida,
julljus till fattigmans dörr!
Flingor från höjden sväfva —
stjärnorna ha dem kysst —
öfver ditt tak de väfva
snötäcket mjukt och tyst...

1896.

XII.

J, som i palatsen tömmen
perlskumsvin för fröjdfull jul,
ej i festens timma glömmen
barnet, födt i krubbans skjul!

Rundt omkring er blänka ljusen,
speglade i rik kristall —
utanför är marken frusen,
vinternatten mörk och kall.

Framför er på bordet ligger
allt hvad kostligt julen gaf —
utanför kanhända tigger
den, som ingen jul vet af.

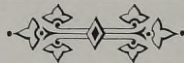
Tänken er, att plötsligt ödet
grep i eder lycka fatt,
tog ur edra händer brödet,
dref er ut i köld och natt.

Då I skullen tungt förnimma
fattigdomens hårda lott
att till tak i julens timma
ha en frostklar himmel blott.

Nej, när julens rosor glöda
och när granen smyckad står,
låt barmhärtigheten flöda,
hvar en nödställd like går!

Genom snön, som sakta dalar,
skimrar då ett stilla ljus,
och en älskad stämma talar
från Guds moders helga hus:

»Frid jag lyser öfver grafven,
när I lycktat ha'n er stig:
hvad den minste gjort I hafven,
detta hafven I gjort mig!»

XIII.

Nordan, blås i din silfverlur
från den skyhöga borgen
och släpp lös en hvinande ur
öfver gatorna, torgen!

Låt din dotter sitt bolster få,
skaka dunen för vinden,
hvitt det glänser i luften då,
hvit blir sörjande linden.

Marken täckes af bländhvit fäll,
och den syndfulla jorden
syns i strålände stjärnekväll
åter oskyldig vorden,

som ett barn uti krubba lagdt,
utan synd födt till världen
och med änglarnas ljusa vakt
kring den fattiga härden.

Hvit står kyrkan i mörkgrön skog,
klart ur fönstren det lyser —
gack dit in, du som ångrat nog,
gack dit in, du som fryser.

Sen hur flingorna utanför
blidt och smekande falla —
hören klockornas djupa kör
genom rymderna skalla.

Det är vinter i nordens land,
det är vår i ditt sinne —
isen blånar från strand till strand —
hjärtats smälter där inne.

XIV.

Nu tystnar storstadslifvets gatularm,
och mörka bli nyss strålande butiker.
Jag lutar mig mot stolens blanka karm
och tidningen mekaniskt sammanviker.

Så är det jul igen! Jag granens glitter
i våningen tvärs öfver gatan ser.
Vid bordet pappa bredvid mamma sitter
och delar gåfvor ut, och blicken ler.

Det är en rik mans hem, där öfverflödet
kan hålla julens härlighet vid makt,
där teet doftar lika fint som brödet,
och lifvet svepes mjukt i glans och prakt.

I, lyckliga, som veten det är jul!
Men minnets I också i festens timmar
det barn, som sof på halm i krubbans skjul,
och stjärnan, som i mörka natten glimmar?

Säg, minnes I, att utanför är natt,
att marken ligger snöbetäckt och frusen,
att nöden ekot hör af edra skratt
och genom tårar ser de tända ljusen?

Om så — förr än I duken edert bord —
gå ut åt väster, öster, norr och söder
och gifven i Hans namn och med de ord,
som skola frälsa oss: vi äro bröder!

Vår jord är ännu hatets, våldets klot,
som rullar sig i brott, i blod, i tårar —
i julens stjärna strålar oss emot
ett mänsklighetens hopp om nya vårar.

Mot lyckan vandra vi, fast under strid,
ett ögonblick dock mötas våra händer,
och hjärtan fyllas af en salig frid,
när ljuset öfver Betlehem sig tänder.

Nyårsdikter.

I.

Kring öppen graf på milsvid slätt
i snön stod folket packadt tätt.
Och alla klockor hördes gå —
till jordafärd de ringde då.

Ju närmre denna graf jag kom,
för hvarje steg det tycktes som
jag gick ett haf i uppror mot,
en storm af röster — jubel, knot.

Och ned i grafvens mörka famn
en kista sänktes, utan namn;
på plåten blott ett årtal stod —
det sken som sol, det brann som blod.

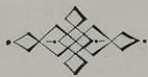
Och tusendens förbannelser
och tusendens välsignelser
de följde denna kista åt
på hennes sista, skumma stråt.

Jag sprängde hopen med min arm —
vid årets graf jag stod helt varm:
— Stäm upp, godt folk, en jubelsång,
af rosor bringen mig ett fång!

Ej smädelser få ljuda här,
ej jämmer — jubel jag begär!
Här finnes icke någon död,
här blommar lifvets fulla glöd.

Ett år, som gått, er närmre för
den tid, då våldet en gång dör,
då broderskapets fria band
skall binda samman land vid land.

Ett år som gått — framåt, framåt
på bildningens och ljusets stråt!
Bakom oss mörker, våld och strid —
framför oss sanning, rätt och frid!

II.

Hör du nyårsnattens klockor klinga,
lyssnar du så spändt; du vet de bringa
sorgens mörker eller glädjens dag,
och du räknar sakta klockans slag.

Tolf. Det gamla året är ett minne,
och det nya är nu redan inne;
tiden åter vid din tröskel står —
ve, om gamla året tomhändt går.

Se, det sträcker bedjande fram handen —
genom nattsvart timglas rinner sanden:
»Gif mig, barn, det goda som du gjort,
skynda, snart sig sluter tidens port.

»Gif mig, barn...!» De skarpa dragen vekna,
stämman skälfter. Dina läppar blekna,
när du måste säga ordet ut:
»Gå så fattig, som du var förut!»

Såg du blicken? Intet gubben sade,
men i stället blicken tungor hade:
»Ve dig, barn, om bort i natten så
från din dörr jag måste tomhändt gå!

»Har du intet... intet till att gifva?
Låt ett vänligt ord då gåfvan blifva,
blott en vänlig tanke till och med
lägg som skänk i gamla händer ned!»

Och han ber så ödmjukt. Men du tiger.
Då på fårad panna vreden stiger:
»Tag då, hårda hjärta, tidens skänk —
detta lilla enda ord: *betänk!*»

Och när ut det sagts, är han försvunnen —
borta, som en bäck i sand förrunnen —
men han kommer inom natt och år,
när som tolf i tornet klockan slår.

Och han beder dig på nytt att skänka —
ej juveler, kronor ej, som blänka,
men en fattig liten handling blott —
ett bevis på att du har gjort godt.

Och om gåfvan gifs, hans blick då blänker,
åt ditt sjuka hjärta frid han skänker,
och där bort han öfver marken går,
växa rosor . . . rosor i hans spår.

Och en natt med drag, oändligt blida,
stannar han med döden vid din sida,
sluter stilla dina ögonlock,
hviskar: sof! — du hade hjärta dock!

1890.

III.

Jag gick igenom tyst och ödslig skog,
såg ofvan granar himlens stjärnljus glimma;
i något fjärran kyrktorn klockan slog
det gamla årets allra sista timma.

Så djup var klangen. Nästan andaktsfull
jag lyssnade i skogens djup till slagen,
som bådade, när solen rann i gull,
det nya året med den nya dagen.

Det nya året. Jag i tanken såg
ett tusental af hem, där nu i natten
en stämmingsfull och vek sordin det låg
på ord af allvar — tystnat hade skratten.

Det nya året genom hemmen gick —
osynligt väl, men hvarje hjärta kände
betydelsen af detta ögonblick,
och samma fråga allas läppar brände:

»Hvad skall du ge?» Och sedan kom det: 'gif!'
En bön, som icke taltes ut, blott tänktes.
»Gif guld... gif ära... blott min vän förblif!»
Och hoppets färger öfver lifvet stänktes.

En hvar sin dröm såg fyllas af det år,
som kommit nyss vid klockors klang till världen;
det skulle hela djupa hjärtesår,
det skulle tända eld på fattighården.

Det skulle skänka ordnar åt ett bröst,
ge bleka kinder hälsans skimmer åter,
det skulle trösta med en moders röst
ett vilsefaret stackars barn, som gråter.

Allt bad man om. All världens yra fröjd...
och guld, som kunde framgångar betinga, —
Hur mången bad väl: låt mig vara nöjd,
om hvad du skänker, nya år, blir ringa!

Hur många bad för *andras* lycka väl,
för nödens barn, de sorgsna och betryckta,
hur många bad om ungdom för sin själ,
när håret hvitnar under år, som flykta?

Hur många bad för detta kära land,
som nu i natten låg inför mitt öga
med frusna strömmar, liksom silfverband,
och djupa skogar under åsar höga?

För dig, mitt land...! O, gif, du unga år
mod åt ett släkte, hvilket trött syns famla
mot idel njutningar, om ej det går
att girigt guld på guld i högar samla.

Gif mod, gif annan syn på tingen, du,
slå egoismens guldkalf ned i sanden
och låt det blåsa — det är tid ännu —
en storm af ungdom öfver nordanlanden!

1891.

IV.

Jag satt i tankar sluten,
det knackade på min dörr —
jag såg i nästa minuten,
hvad aldrig jag sett förr.

En gubbe, böjd af åren,
med blicken nästan skum,
vid handen ledde våren
in i mitt arbetsrum.

Jag tog ett steg tillbaka
och sporde, hvem han var.
Han sågs sitt hufvud skaka,
knappt hörbart kom hans svar:

»Spörj icke, hvem jag varit,
och icke hvad jag är.
Du ser, jag vida farit,
af dräkten, som jag bär.

»Den blekts i ökensanden,
den fläckats ned af blod,
den tvagits ren vid stranden
af Jordans helga flod.

»Den strålat i palatsen,
med gyllne kedjor prydd,
den har på afrättsplatsen
till svepning blifvit sydd.

»Den skylt en världsstads fasor
af hunger, brott och skam,
men också ur dess trasor
steg stundom hjälten fram.

»Spörj icke gubbens yrke,
så konstigt sammansatt.
Men henne här du dyrke —
och nu farväl — godnatt!»

Jag hörde klockor sjunga
med psalmens vigda röst —
min blick föll på den unga
med rosor vid sitt bröst.

Hon var så vän att skåda,
så ljus var hennes blick,
ur hennes händer båda
jag tvänne rosor fick.

En var så svart som sorgen,
den andra var så röd,
som när ur himmelsborgen
går morgonsol i glöd.

Jag darrande dem förde
till mina läppar då —
i blåa rymden hörde
jag nyårsklockan slå.

1899.

V.

Tolf klingande slag i natten
gå ut öfver land och vatten —
tolf klingande slag: en döpelseakt
och på samma gång ett tack för god vakt!

Då tystnar på läppar unga
den visa de börjat sjunga,
då breder sig öfver glammande lag
allvar och tystnad vid klockornas slag...

Hör, hur det sjunger öfver snöiga tak,
genom gnistrande rymdens blåa gemak:
»det gamla året gått i sin graf,
det nya födes ur tidens haf!»

Och kopparröster till jorden de viga,
men jublande uppåt sedan de stiga,
de sjunga det nya året in,
de mana dig: »kämpa och seger vinn!»

Och när du lyssnar i midnattsstunden,
låt ej den förflyga, den snabba sekunden —
förr'n klockorna slagit sitt sista slag,
i handen löftets bågare tag!

Och lofva, så visst du är ärlig man,
och lofva, så sannt du är dygdig kvinna,
att verka det bästa i tiden du kan,
att kommande släkten en gång måtte hinna

den fullkomliga värld, hvilken hägrat för oss
i svärmande tankar, i längtande drömmar —
då från kärlekens fackla och sanningens bloss
förklarings ljus öfver jordlifvet strömmar!

1895.

VI.

Vid tidens port sin vakt han gör
för allra sista gången.

Från världen under honom hör
han stiga nyårssången.

Han kyrkorna se ljusa stå
vid helig midnattsmässa,
och korsets tecken gör han då
och böjer hvitnad hjässa.

Han tänker: »snart min tjänst är slut,
och jag får gå att sofva.
En annan vaktpost ropas ut
vid malmens klang, den dofva.

»Han komma skall, så stolt och käck,
med glans i ögon unga,
och blodet, liksom vårens bäck,
skall i hans ådror sjunga.

»Och när han ifrån vallens krön
ser rosor jorden smycka,
som jag han finner henne skön
och jublande af lycka.

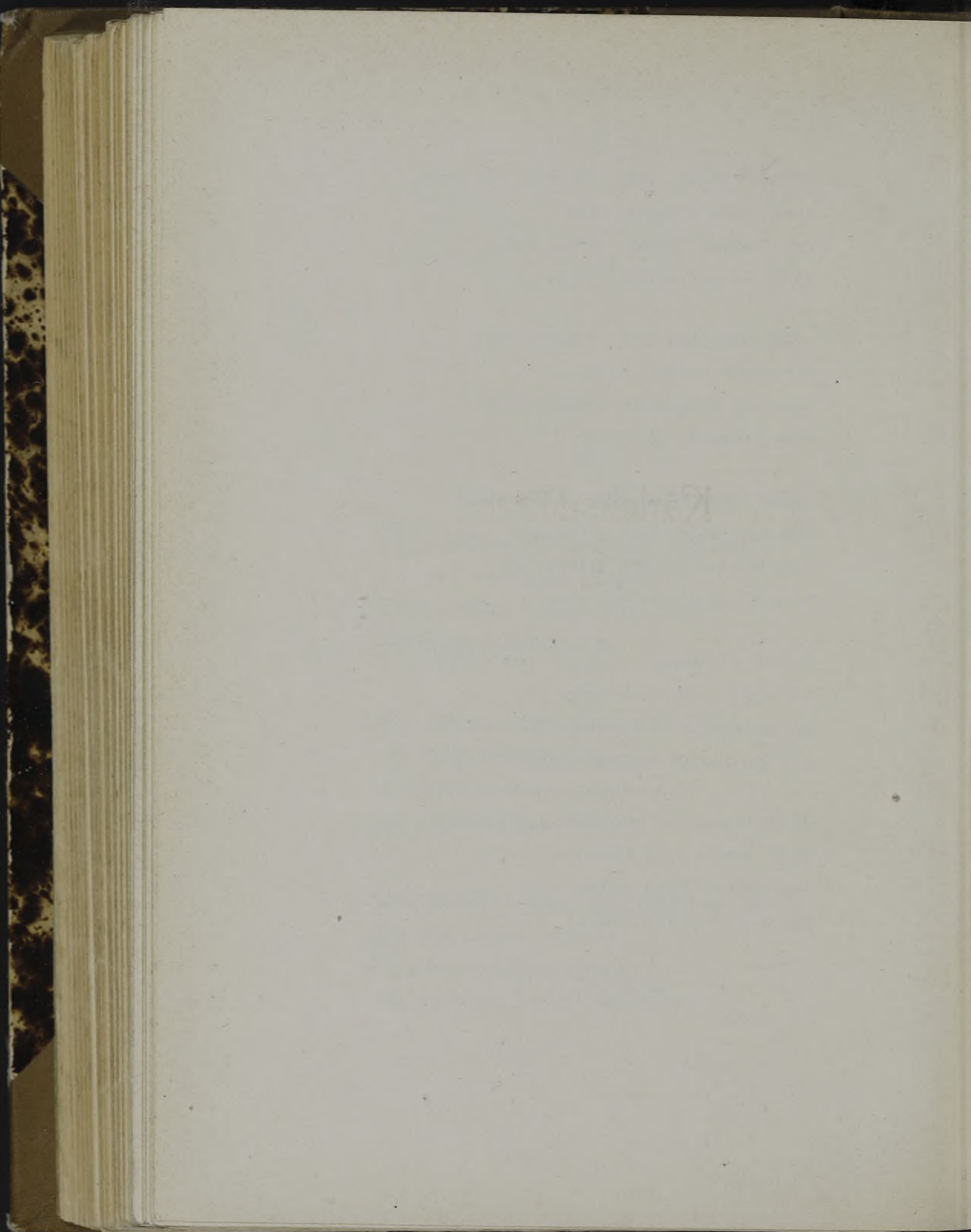
»Men liksom jag han svikas skall,
och när hans vakt är slutad,
han lämnar bruten tidens vall
af sorg mot svärdet lutad.

»Dock en gång — jag är viss därpå! —
en ängel ned skall stiga
en nyårsnatt ur rymden blå
och jord med himmel viga.

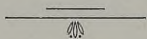
»Den vaktpost, som den synen ser,
skall vända ung tillbaka,
och sedan ingen gubbe mer
vid tidens portar vaka.»

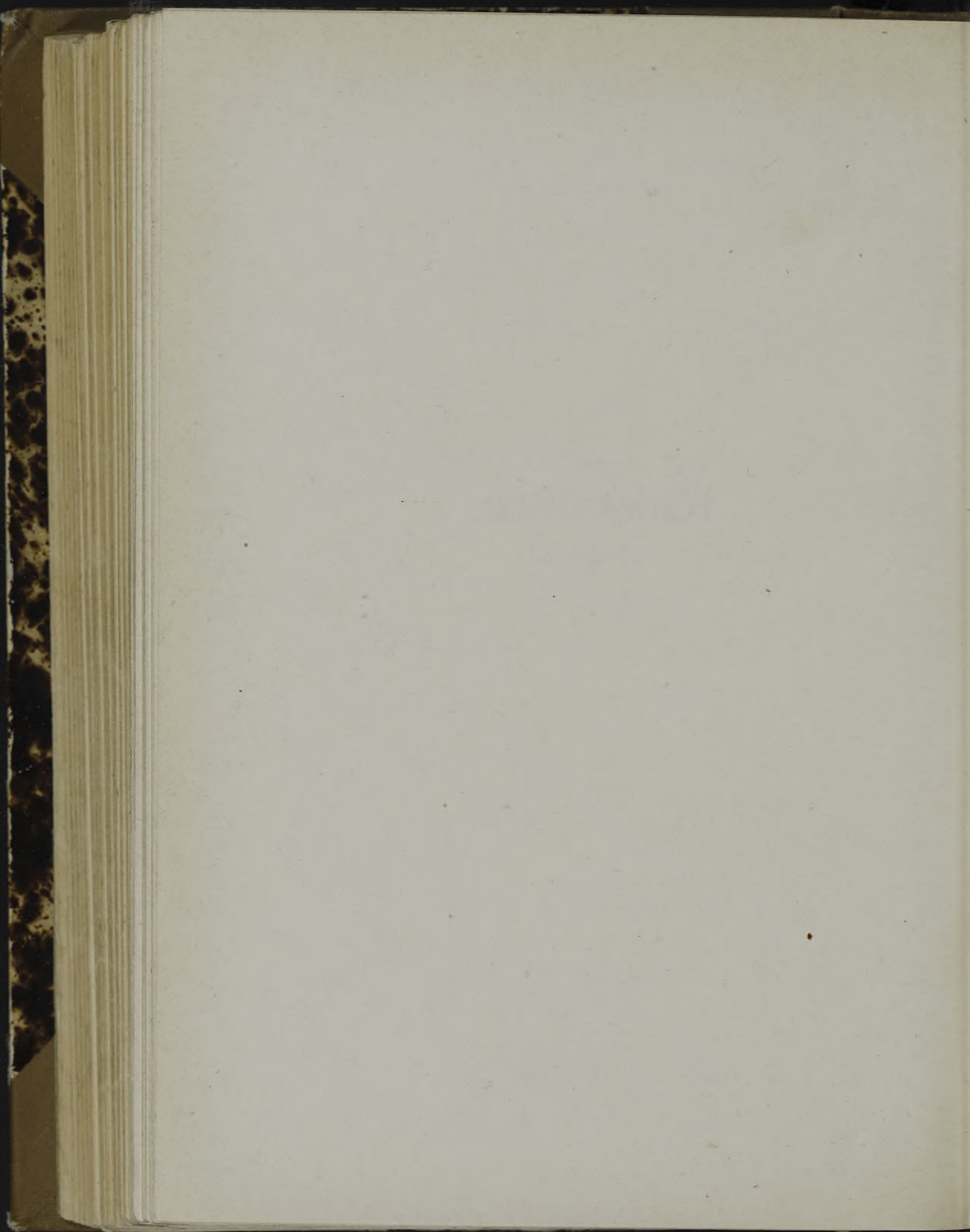
1899.

Kärleksdikter.

O, fråga ej!

○, fråga ej, min son, hvad kärlek är —
o, fråga ej — jag kan det ej förklara.
Och fastän lifvet nog dig saken lär —
du, liksom jag, skall aldrig kunna svara.

Du vet ej hur . . . du ser ett ögonpar,
en lock, som fladdrar, och en mun, som myser —
i nästa nu finns ej ditt hjärta kvar,
men klarare du tycker solen lyser.

Du hör en röst, som aldrig förr du hört,
men som från första stund din själ bedårar.
En fe dig med sitt trollspö då har rört,
en liten kvinna, kanske sjutton vårar.

I skogens skymning, medan trasten slår,
och månen glimmar djupt i insjöns vatten,
din själ får vingar, där helt tyst du går
bredvid din älskade i juninatten.

Du ville famna denna gröna värld,
som doftar vår och fylls af kärlekssånger,
och innan kyssen ännu är begärd,
din mun har funnit hennes tusen gånger.

Och stilla, lutade emot hvarann,
det är som glömskan er sin bäger räckte —
hvad gör det er, om hela världen brann,
blott till er två sig flammorna ej sträckte!

Hvad gör det er, om allt i spillror gick,
om natt och kaos öfver världen rådde,
blott mörka glober för ett ögonblick
dig salighet förutan like spådde!

O, fråga ej, min son, hvad kärlek är —
o, fråga ej, jag kan det ej förklara.
Och fastän lifvet nog dig saken lär,
du, liksom jag, skall aldrig kunna svara.

Blanche.

Min älskade, min själ!

Mot rutan regnet slår,
och höstens vind till storms mot trädens kronor
går.

Ja, allting är förbi: sol, sång och ljumma vindar,
och bladen skiftat färg på Kungsträdgårdens lindar.

Du skiftat känslor, du! Finns väl ett minne kvar
af drömmen, som vi drömt i gångna sommardar?
Din smekning och din kyss — min vackra dröms
fullbordan —
ha de väl också kylts af grym och bister nordan?

Minns du, hur varm du var? För dig blott ett
det fanns —
ej rang, ej jordagods, och ej juvelers glans —

blott stundens salighet och de där tre små orden,
som i ett enda nu gör himmel utaf jorden:
jag älskar dig! Det var de ord vi bytte då,
när skogens skymning slöt sin trollkrets kring
oss två.

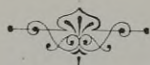
Minns du den sista gång? I månljus blänkte viken;
ur fjällen . . . då och då svagt tonade musiken.
För öfrigt sällsamt tyst. Den mörka skogen sof,
men under granar höll vår unga kärlek hof.

Och nu är allt förbi . . . som sommarn blott en
hägring,
som mistat har sin doft, sin glans, sin färg, sin
fägring.

Har lifvets verklighet, som sliter bladen af,
vår kärlek bäddat ned i höstomsusad graf?

Skall ingen vänlig vrå i skogen mer vi finna,
där, medan nattens bloss, de klara stjärnor, brinna,
vår kärlek segrande slår röda kronblad ut,
som sia, att ej än *vår* sommar tagit slut . . .

1891.

Prinsessan Tusensköna.

När dagen dör och vinterns skymning breder
sin dunkla mantel öfver frusen jord,
svär mig på nytt de ljufva, dyra eder
och hviska till mig vårens kärleksord!

Vi möttes förr bland hvita hagtornsbäckar
vid lärkans sång i rymdens ljusa blå,
vid sorlet ifrån silfverklara bäckar —
i junis rosendoft vi möttes då.

Ditt rika hår flöt ned i gyllne strömmar
kring dina skuldror, täckta af musslin,
din blick var ännu fylld af nattens drömmar —
din kyss förrädisk som förhäxadt vin.

Då var du helt och hållet min allenast —
ej jord, ej himmel ägde dig — blott jag.
Och om jag bedt, du hade följt mig genast:
din skygga smekning sade: tag mig — tag!

Men nej! Ditt lif ej ville jag föröda,
ditt blonda hufvud skulle storm ej nå,
din hvita fot på stenar icke blöda —
du var ju min — du var ju min ändå!

Som hvitskär blom emellan mörka stammar
du tycktes mig, när du till sist försvann,
och jag stod ensam i den gröna kammar,
där daggen som ett kvarglömdt smycke brann.

Men väl jag visste, att på mig du tänkte,
fast skog och ängar nu oss skilde åt,
och väl jag visste, att när månen blänkte
du kom till vassen, där jag gömt vår båt.

Ett stilla vatten, höljdt i månglänst dimma,
från anad strand en ton af trastens sång,
djupt vid vår reling sågs en stjärna glimma,
från åran föll en pärla gång på gång.

Det där var då . . . Men liksom grafvens galler
kan rövva ungdom, skönhet, rosors glöd —
så rycks du nu från mig, när mörkret faller,
och vinterkvällens himmel flammar röd.

Ditt lif nu skiljs från mitt. Nu dörrar stängas,
som öppnas blott för rikedom och börd,
men må, när krökta ryggar kring dig trängas,
djupt i ditt hjärta skogens sång bli hörd!

Gå, barn, att låta dig till drottning kröna —
till balers drottning i juvelers glans,
men svär mig först, prinsessa Tusensköna,
att aldrig glömma våren en gång fanns!

1895.

Apollofjäriln.

Fjäril, som i blomsterfamn
hvilat vackra, hvita vingar,
af en gud du lånat namn —
till din ära sången klingar.

När i solvarm julidag
häckens mörka rosor glöda,
fladdrar du med lätta slag
från de hvita till de röda.

Välja står dig alltid fritt,
välja den du fagrast finner —
ej för dig finns mitt och ditt,
när ditt unga hjärta brinner.

Lockar liljans hvita kind,
nattviolens mörka öga —
lätt och tyst som västanvind
dina fjärilskyssar snöga.

Jag i tankar ofta stått,
när din kärlek du har biktat,
och jag gifvit, om jag fått,
alla sånger, som jag diktat,

mot att några sommardar
fritt få kyssa hvem mig lyste —
om hvar ros en flicka var,
en i sänder då jag kysste!

1889.

Farväl!

Jag älskat dig, jag älskat dig en gång,
när lifvet flöt i solljus hän och sång,
då hvarje dag, som ljusnade i öster,
mig ropade med tusen skilda röster
till vapenkamp för allt hvad heligt är,
för allt hvad tiden närmast hjärtat bär.

Jag älskat dig. Jag känt i forna dar,
hur genom dig jag stark och modig var;
du värmdde mig liksom en helig låga,
jag kunde bjuda spetsen, kunde våga;
jag visste, segerlönen fanns hos dig,
och lösen var: hon måste älska mig!

Dock fåfängt kämpar man likväl ibland;
min lyckas farkost nådde aldrig land.

Den drefs af stormen ut på vida vatten,
och solen sjönk, och så kom natten — natten,
som släckte stjärnorna, min stjärna med,
och framåt gick det öfver stiglös led. — —

Dit nu jag går, kan du ej följa mig;
men innan dess ett sista ord till dig,
till dig, som var mitt hjärtas härskarinna,
när lögnen band mig vid en annan kvinna,
till dig, du barn af lifvets friska vår,
som midt i glansen af dess skönhet står.

Hör mig och tro, att fast en syndfull själ,
med hvilken mörkrets makter drifvit spel,
jag dock har slutit djupt i hjärtat inne,
som en relik i guld, ett fagert minne,
som ingen synd ännu har fläckat ned; —
det minnet tar jag nu på färden med.

Det är du själf. Och fast jag aldrig fick
af vackra, mörkblå ögon någon blick,
och fast din ljufva stämman aldrig sade,
att någon plats jag i ditt hjärta hade,
du följer mig liksom en melodi,
som det finns läkedom för själen i.

Farväl då, ljuftva barn! I solljus dag
du vandre fram, i glömskans mörker jag;
ty jag har dömt mig själf, min dom är skrifven,
att skild från världen, glömd och öfvergifven
och okänd verka — kanske för jag ut,
lyst af ditt minne, någon bragd till slut!

1889.

Inez de Xorillos.

Genombrutna silkesärmar,
barm, som högt i vaggning går,
medan svarta ögon flamma
bakom långa ögonhår.

Så jag mins min unga spanska
från en sommar i Trouville,
och jag glömmmer henne aldrig, —
nej, hon var för skön därtill!

Men de famntag, som vi bytte,
kyssarne, jag stal och fick —
ack, de återkomma aldrig
för ett enda ögonblick!

Borta länge se'n är sommarn,
lyckans somnar i mitt lif,
den är död som Nizzarosen,
fäld för roseristens knif.

Vissna rosenblad man gömmer, —
jag i tanken gömmer er,
Inez de Xorillos kyssar,
som jag aldrig fångar mer.

1884.

Jag binder af hedens rödaste ljung...

Och nu, när ljungen klipporna klär
och hafvet suckar och klagar,
jag binder af blommor, som hösten bär,
ett tack för sommarens dagar.

Jag binder kransen, där ormbunken står,
förbränd och gulnad bland stenar,
när stormen med hvin öfver näset går
och rister i tallarnas grenar.

Och medan jag samlar så ljungens glöd,
jag lyssnar till hafvets vågor
och minns det löfte, »i lif och död»,
du gaf på de skälfvande frågor.

Se, hafvet låg blankt från skär till skär,
och vildros i snåren glödde,
och nattens speglade stjärnehär
en himmel i djupet födde.

Hur lätt gick det icke att svärma då,
att gifva löften så runda —
hvem tänkte, när himlen var juniblå,
på mörka dagar, som stunda?

Hvem tänkte, att smekande sunnanvind
skulle bytas i isande nordan,
att frost skulle härja drömmarnas lind
och hösten gå i fullbordan?

Men jag binder af hedens rödaste ljung
ett tack för allt hvad du varit —
mitt hjärtas drottning, fager och ung,
i sommardagar, som farit!

Drottning Junis slott.

Midt i vilda skogen ligger drottning Junis
sagoslott,
och banerets siden vajar öfver porten himmels-
blått.

Skimmerhvit fasaden glänser, byggd af dröm och
fantasi —
inne i de ljusa hallar vandrar Juni, ung och fri.

Kungligt hög hon bär sin klädnad, väfd af äppel-
trädetts blom,
öfver hvita skuldror faller gyllenhårets rikedom.

Hennes blick fått sommarhimmels underbara,
djupa blå —
sammetslen och daggstänkt lyser den ur hennes
ögonvrå.

Hennes spira är en lilja, hennes välde skog och
fjärd —
allt som doftar, sjunger, glänser, det är drottning
Junis värld.

Och när ut sitt bud hon skickar, där hon dväljs
i högan loft,
bäres det af trastens toner eller af konvaljens
doft.

Älska! . . . älska! sjunger trasten, och konvaljen
hviskar: dröm! —
dröm du, barn på nitton vårar, vid hans bröst
ditt hufvud göm!

Vandra vid hans arm i natten, hvilken strålar,
fylld af ljus,
medan fjärdens dyning sätter melodin till skogens
sus.

Vandra in på dunkla stigar, tills en page i him-
melsblått
mellan furors pelarrader för dig fram till Junis
slott.

Se, det strålar, se, det flammar! Tusenstämmig
fågelkör
ifrån torn och tinnar hälsar natten, då ej dagen
dör.

Och när dina ögon slutas vid hans kyss en kort
sekund,
faller genast slottets vindbro ljudlöst ner i samma
stund.

Svärmeriets ljufva drottning ifrån ungdomsdröm-
mars land
lägger då på dina lockar signande sin mjuka
hand.

1898.

Min unga, bruna härskarinna!

J tunga, adliga gemak,
där mjuka mattor golfven täcka,
och tjänare på silfver räcka
det vin, som faller mest i smak —
där ingen ynnest vill jag vinna!

Visst ser jag sköna damer där
i rober, glänsande och rika,
och kavaljerer, magnifika,
som läspa bugande: »ma chère!» —
men där finns ej min härskarinna!

Visst möter jag ett ögonpar,
så mörkt och trånande som natten,
när öfver skogar, öfver vatten .
liksom en suck af längtan drar —
men obesvaradt får det brinna!

Visst lyssnar jag till ljuf musik
från lutans strängar, konstrikt rörda,
men melodier komma förda
af vinden ifrån fjärdens vik —
ty där hon bor, min härskarinna!

I vadmal och i grofva skor,
med gyllne flätor kring sin hjässa,
hon är för mig långt mer prinsessa
än den, som i palatsen bor,
och henne — henne vill jag vinna! —

Då nattens dimmor lyfta sig,
och brisen krusar fjärdens vågor,
vid morgonsolens första lågor
på stranden skall jag möta dig,
min unga, bruna härskarinna!

1883.

Leoline.

Leoline, mörk är decemberratten!

Vinterns dimmor nu draga
slöjor kring vida vatten,
hvilka ej vinden jaga.
Leoline, här i min tysta kammar,
medan en brasa flammar,
smyg dig in till min sida,
dröj hos mig, stilla bida!

Ljufva, svartögda flicka,
hur dina blickar skina,
ljus vill ur dem jag dricka —
stjärnor, I ären mina!
Strålen för mig och glänsen,
I ären likväl gränsen
mellan hvad högst jag anar,
och hvad min tanke spanar.

Himmel och jord I gömmen, —
I kunnen sammanlänka
syner, jag sett i drömmen,
med hvad jag högst kan tänka.
I kunnen tända blodet,
elda det svaga modet,
lära min lyra sjunga
sånger, glödande, unga! — —

Se nu, hur glöden glimma
svagt ibland kol där inne, —
vänta, i nästa timma
brasan är blott ett minne!
Säg mig, skall mörkret tjockna,
säg, skall vår kärlek slockna
liksom den ved vi tände,
hvilken till aska brände?

Tyst som en sfinx du sitter,
ord kunna icke svara,
tårarnes ljufva glitter
bättre kan allt förklara. —
»Ingenting finns, som räcker,
tiden ju allting släcker;
eld, som i askan glimmar,
kärlek i tviflets timmar.»

Sant, Leoline, du svarat,
ej dina tårar ljuga;
minnen, som vi bevarat,
endast till bränsle duga.
Mörk är decemberratten,
ljus låt oss genast tända! —
Sol öfver land och vatten,
alla relikter brända!

1884.

När jag skall dö.

När jag skall dö, jag bedja vill
en flicka vid min dödsbädd stå,
att, innan natten jag hör till,
en sista blick af dagen få.

En sista blick ur ögonpar,
som sluter inne solens glans
och gömmer allt, hvad härligt var,
och hvad i lifvet ljufvast fanns.

Och i ett vin, som gnistrar skönt
i solnedgångens gyllne brand,
jag tackar för allt godt jag rönt
af hvarje trofast brodershand.

Jag tackar för hvar vänlig ros,
som blommade bland törnesnår,
och finns ett annat lif, som tros,
till detta vid en kyss jag går.

1891.

Rundt om mig hvirfla de vissna blad...

Rundt om mig hvirfla de vissna blad,
och stormen sliter i kappan —
du står i höstsolens gyllne bad
och säger farväl från trappan.

Farväl min lilja, min ros, min jasmin —
farväl alla sommarnattsdrömmar!
Kring verandan glöder det vilda vin;
sin höstdräkt naturen sömmar.

Farväl... När vi mötas härnäst igen
har frosten pudrat björkarnas grenar,
och rännen somnat för länge se'n
och sjunger ej mer bland mossiga stenar.

Farväl då, du sol, du sång i mitt lif —
dig också skall vintern i frosthvitt hölja:
salongernas dödande tidsfördrif
skola känslorna bort ur ditt hjärta skölja.

Du skall glömma de mörka granarnes sus
och stjärnornas spegling i drömtysta viken,
där andlös du valsar i kronornas ljus
med pulsar, som slå i takt med musiken.

Farväl . . . nej, ännu en enda kyss —
ett famntag, det allra sista!
Ditt hufvud lägg mot mitt hjärta — lyss!
du hör det är färdigt att brista.

1895.

En kvinna.

Då du har mistat lefnadsmod och hopp,
låt nya världar stå ur glaset opp.
Det ljufva giftet alla sorger söfver,
och du att minnas längre ej behöfver.

Så har jag ofta känt och ofta tänkt,
när gamla minnen för mitt öga blänkt —
de ljusa minnen, hvilka ej försvinna,
men under mörka stunder klarast brinna.

En gång i världen ägde äfven jag
den starka tro, som ger åt lifvet dag,
men nu i spillror är den sönderbruten —
för lifvets paradiset är rigeln skjuten.

Det finns ej ord, som öppnar denna dörr —
jag ej behöfde klappa på den förr —
ty den sprang upp för ynglingen allenast
och fast ej myndig var jag konung genast —

En konung öfver allt hvad fagrast är,
hvad jorden ljufvast på sin axel bär —
en kvinna skön som dagen, när den tändes
och ifrån mörker allt i solglans vändes.

Och nu jag sitter ensam i mitt rum,
och in i brasans glöd jag stirrar stum.
Den arm, som en gång drömmande jag smekte,
den blonda lock, med hvilken förr jag lekte —

Allt — allt är borta, endast jag är kvar
att sörja lyckans gångna solskensdar. —
Jag mins så mycket. Ensamheten målar
med pensel, doppad i det svunnas strålar.

Och hvarje tafra drager mig till sig
med samma trollmakt, som det fanns hos *dig*.
Jag ser en båt, som tyst i juninatten
sin silfverfåra skär i fjärdens vatten.

Jag hör en visa, stämmingsfull och vek,
som stiger upp mot stjärnan, silfverblek.
Och när från hvilad åra vattnet stänker
i blåa ögons djup min blick jag sänker.

Om *då* i detta vackra ögonpar
jag läst, hvad nu jag vet — att falsk hon var —
du sjö, i dina djupa, dunkla gömmen
begräft jag hade oss och kärleksdrömmen!

Nu kilar elden kring i halfsläckt glöd
och ristar hennes namn i runskrift röd.
Mitt blod det är, som öfver kolen rinner —
min själ, som älskar, hatar och förbrinner.

1884.

Edelweiss.

Gåtfull ser jag dig sitta
där uppe på alpens topp,
och tusende mäners blickar
de dragas dit opp — dit opp.

Guldskimrande håret smeker
naken skuldra och barm,
och harpan lockande tonar
stödd emot mjällhvit arm.

O, huru den sången klingar,
hvad snärjande makt den har —
den hjärtan och tankar fångar
förleder, frestar, betar.

Dit opp att famna den fagra,
som glöder i evig snö —
dit opp att älska och lefva
eller ock att älska och dö!

1887.

Svarta ögon.

Svarta ögon skall det vara,
fyllig barm och smidig midja,
växt för öfrigt som en vidja,
född vid älfvens böljor klara!

Månskenssvärmeri på vågen,
kärleksjoller af blondiner,
oskuldfulla helgonminer
leka mig ej mer i hågen.

Eld i ögat, blod i kinden,
fyllda glas med spanska viner,
och när deras guldglans skiner
att strö sånger ut för vinden

och få älska natt och lågor, —
det jag åtrår från den stunden
jag förtrollad blef och bunden
af ditt ögas stumma frågor.

Svarta ögon skall det vara,
fyllig barm och smidig midja,
växt för öfrigt som en vidja,
född vid älfvens böljor klara!

1883.

Tidig höst.

Re'n gul af frosten skogen står —
den glänste nyss af dagg och sol,
när mellan hagtornshvita snår
jag vandrade och göken gol.

Då blomstersnö ock häggen bar,
konvaljen slösade sin doft,
och himmeln, genomskinligt klar,
gaf vårens glans åt jordens stoft.

Och nu jag på ett slagfält går,
där svampen lyser, giftigt röd,
och liklukt upp ur mullen slår,
där sommarn ligger blek och död.

Förbi — förbi! Så hviner vind,
som genom vissna grenar drar,
och regnet faller på min kind
som om det tunga tårar var...

Hvad hvirflar där? — hvad är det, hvad,
som trår med gula höstlöf dans?
Jag fångar det — ett pappersblad,
som mist för länge se'n sin glans.

Men höstens regn ej plånat ut,
hvad pennan en gång skref därpå —
skref i en jublande minut:
din är jag — din för evigt då!

För evigt! — Hvilka stora ord,
när allting vissnar bort och dör,
när allting blir till stoft och jord —
hvarför »för evigt» då — hvarför?

Likväl — du stackars vilsna bref,
att hånas så är du för godt!
Det hjärta, som en gång dig skref,
det var för ungt, för barnsligt blott.

När du, som jag, har höst från höst
hört vindens hopplösa förbi,
skall också hjärtat i ditt bröst
som eko stämma in däri.

1898.

Petite Louise.

Bland gamla minnen ifrån Paris,
bland gulnade papper jag finner
ett bortglömdt porträtt af petite Louise
och åter mitt hjärta brinner.

Det lågar liksom i forna dar,
när fem trappor upp jag bodde,
och därför jag himmelen nära var,
en smula på lyckan trodde.

Du kära porträtt, du har blekts af år,
men ännu dina ögon lysa,
och glans har ännu ditt svarta hår
och läpparna själfsvåldigt mysa.

Och då, hvad jag känner mig gammal och trött —
en gubbe vid trettiofyra! —
ty lifvet har mistat sitt rosenrödt,
och dur finns ej mer på min lyra.

Du lilla kära vackra Louise! . . .
du skulle bli helt förvånad —
du kände mig ung i det glada Paris,
och kärlekens var hvarje månad.

Vi togo dagen precis som den kom —
än drucko vi vin, och än drucko vi vatten —
och hade vi icke så mycket som
en sou — vi ägde dock natten!

En kyss, ett famntag, och allt var glömdt,
bekymren som fjädrar för vinden flögo;
mitt kungarike, det ljufva, fanns gömdt
i svarta ögon, som aldrig ljögo.

Och nu, Louise, när jag återser
din bild efter år, så långa och tunga,
på din bild där faller en droppe ner —
Gud gifve vi än vore unga!

Två.

All lifvets härlighet,
forsande varmt i blodets strömmar,
skapande nattens ljufvaste drömmar,
sammanträngdt i ett enda nu
skälfter i orden: du — o, du!

Leende blick, och mun mot mun —
ingen, den stoltaste herre vorden,
ingen, som famnat makt här på jorden,
ingen har lefvat så rikt ändå
som i svärmande stunder
lyckliga två.

Cæsarers välden och Rothschilds guld —
allt må som aska i rymden svinna
blott törstande läppar hvarandra finna,
brinna mot hennes, som plåna ut
årens sorg i en ljuf minut.

Kärlek, stundens härliga barn,
du paradiset kan återskänka,
sol och vår öfver lifvet stänka —
nattens mantel, den dunkelblå,
sveper du skyddande kring
de två.

Vaggande våg och susande säf,
spelen sakta, när månljuset strömmar
trollmusiken till älskandes drömmar!
Natten af gnistrande stjärnor står full,
lyckan spirar ur svartaste mull . . .

1896.

Under hvita spetsar hvilar . . .

Under hvita spetsar hvilar
flickan med de läppar röda;
Öfver sängen Amors pilar
och devisen: ledsna'n döda!

Bäst jag sitter nu och drömmer
och får se devisen blänka,
att den farlig lärdom gömmer
måste riktigt nog jag tänka.

När jag först fick se dig, flicka,
blef jag idel eld och lågor,
ville gudars nektar dricka
ur de röda läppars vågor.

Och jag drack den honung ljufva,
som är sötare än biens,
mer förrädisk än den drufva,
prosan kallar fantasiens.

Ledsna'n döda! Det vi gjorde,
men en sak vi båda glömde,
att vi också dödat borde
all den leda njutning gömde.

1892.

Stanser.

I.

Der inne i kyrkans skymning
vi gå allena, vi två.
Vi säga hvarann ej mycket:
vi förstå hvarandra ändå.

Men världens skvallrande tungor
de skulle få dubbelt brådt,
om en gång de finge veta,
hur väl vi hvarann förstått.

II.

Du står bredvid mig, så späd och fin,
stödd emot kryckan på parasollet,
och blicken glänsar som eldigt vin
i slipadt glas, emot ljuset hållet.

Den blicken ständigt skall följa mig,
hvert än jag vandrar i världen vida.
I sorg, i fröjd skall jag minnas dig —
i stunder mörka, i stunder blida!

III.

Jag såg ej hos andra kvinnor
en blick så farlig som din —
det är, som hade jag skådat
i drömmarnas riken in.

Det göms i de mörka djupen
en gåta jag än ej tydt —
en gåta, som all min glädje
i undrande vemod bytt.

Men om på den gåtan jag finge
från dina läppar ett svar,
jag gäfv'e gärna af lifvet
ett dussin år eller par.

IV.

Min prinsessa, min prinsessa,
det är så jag vill dig kalla,
när af kärlek, när af längtan
blodets röda floder svalla.

Tro mig, ingen så dig älskat,
ingen så dig skulle tjäna
som den man, som knä nu böjer
inför dig — för dig allena.

Stig då ned ur helgonhimmeln,
låt din hy af solen brynas —
skönare än du har annat
skall den stackars jorden synas!

Med en kyss gif riddarslaget,
din vasall mig sedan kalla,
och jag svär dig troget skydda —
du, den fagraste af alla.

1891.

Venus Urania.

När om natten full af ångest
jag ur lätta sömnen spritter
se, i hörnet af min soffa
blek och tyst en skepnad sitter.

Och med mörka, sorgsna ögon —
ögon, som jag aldrig glömmet —
ser hon på mig oafåtligt,
ser hvad styggt mitt hjärta gömmer.

Och jag vrider mig i bädden,
pinad under minnets gissel:
mellan bågarklang och kyssar
hör jag gråt och tandagnissel.

Allt hvad i mitt lif jag brutit,
synder, nästan halft förgätna,
lysa lika klart som dagen,
fastän mörkret synes tätna.

Bort med dig, du stumma skepnad,
som med blicken mig förstenar,
eller säg mig, jag besvär dig,
hvem som ifrån synd mig renar!

Jag har brutit, jag har felat,
ångerns heta tårar strömma —
finns då ingen väg till räddning,
finns då intet sätt att glömma?

Se, då ljusnar det i rummet!
Är det kanske morgonglöden,
himlens ljus, som ger åt jorden
sina första varma flöden?

Nej, det strålar ifrån henne,
nyss så mörk och nu förklarad,
och det hviskar i mitt inre,
att min fråga är besvarad.

Denna skepnad, som mig skrämde,
det var du, som var mig nära,
du min kyska, stora kärlek,
du mitt samvete, min ära.

För min skull du sörjt och gråtit,
och i böner har du vakat,
tills af ånger böjdt mitt hjärta
som ett rö för stormen skakat . . .

Men i kärleks friska vatten,
där ej något orent blandas,
vill jag bada stark min ande
för den stridens dag, som randas . . .

1891.

Prinsessan Silkesår.

Jag minns dig som ett körsbärsträd,
när det om våren står i blom
och svalan vänder hem mot nord
från Nilen fver Rom.

Jag minns dig som en sommarnatt
af doft, af sång, af månljus fylld,
nr aftonrodnan knappt hann då,
förr'n morgonskyn blef solfrgylld.

Jag minns dig som en vacker dikt,
en älskad stämma sade fram —
som källans vatten minns jag dig
från milslång färd i landsvgsdamm.

Jag minns dig som en stjärnas glans,
jag mellan mörka furor såg,
när jag i natten ensam gick
med dystra tankar i min håg.

Jag minns dig som ett nattvardsbarn
i hvitt vid nådens altarbord,
när genom kyrkans höga hvalf
vid orgelns brus ljud löftets ord.

Du är allt ljus för mig, som finns
i denna syndens mörka värld —
mitt minne och mitt hopp är du
på lifvets tunga pilgrimsfärd.

1891.

Sommarlycka.

Ute vid blånande fjärden,
fjärran från gator och torg,
vi glömma tillsammans världen
i kärlekens röda borg.

Den byggdes af furutimmer
med låg liten förstukvist,
och rutan i regnbågsskimmer
lyst hundra år förvisst.

På taket skorstenen lutar
likt Pisas ryktbara torn,
det knäpper i alla knutar,
när stormen blåser i horn.

Men långt ifrån värld, som larmar,
och långt ifrån storm, som gnyr,
till hvila i hvita armar
med sjunkande sol jag flyr.

Och rodnande vildvin spinner
sitt nät kring sofvande hus,
där in genom fönstret rinner
en flod af dallrande ljus.

Det väfver drömmens tapeter
med inslag af guld och rödt
och tusende hemligheter,
som skymning och kärlek födt.

Dreary.

Jag kunde ej undgå att ofta
betrakta henne i smyg,
i Tam O'Shanter och resdräkt
af gulblekt, artistiskt tyg.

Profilen var makalöst skuren;
kring läpparnes linier det låg
ett drag af vällust och smärta,
som sällsamt tände min håg.

Och lyfte sig ögonens fransar,
då såg du ett ögonpar,
som glimmade, glänste och lyste,
hvars blick satt i själen kvar.

Och händernas rörelser sedan —
hur kvinnligt mjuka! Jag njöt,
när kring det slipade glaset
förnämt hon fingrarne slöt.

Men här ibland ljus och blommor
förmådde ej skummande vin
att locka till munnen ett löje,
ge sol åt en sorgsen min.

Hon satt där så trött och blaserad,
så liknöjd, sluten och kall,
som hade hon is i blodet
och till hjärta ett stycke kristall.

Jag tänkte: hvad det skulle höja
din skönhets strålande glans,
om blott på rosiga läppar
ett lyckligt leende fanns!

Och kunde jag dikta visor,
som ginge i hjärtat in
med vårliga, friska känslor —
den första visan vardt din!

* * *

Drömmar snärjde mig in,
när jag lyssnade på
toner, trollade fram
af fingrar, hvita och små.

Där i salongen jag satt,
glömde jag bort, att jag drog
ensam i världen ut,
när ett ackord hon slog.

Ensam i världen ut!
Nej, både hon och jag
fördes mot samma kust
fram vid propellerns slag.

Gryende solskensglans,
jublande sång och skratt
vi skulle styra mot,
hän genom stormtung natt.

Smärtsamt slutet mun
då skulle öppna sig,
hviska i yrande fröjd:
Gud, hvad jag älskar dig!

Hjärta, som frös till döds,
skulle få lif på nytt,
sedan en första kyss
trånande läppar bytt.

Då med ens det ljud
en skärande ton, som kom
hela min ljusa dröm
att bytas i mörker om.

1893.

Återglans.

Framför mig ett höstligt landskap, af oktober-
sol förgylt,
och i tankarna den kvinna, som mitt lif med sorg
har fyllt.

Nu är hennes ungdom faren, borta liksom som-
marn är,
men i sina drag hon ännu höstens hela skönhet
bär.

Vår i skogen! Ljufva saga — fågelsång och
svärmeri,
doft af hägg, och bäck, som sjunger, ung och
trotsig: jag är fri!

Höst i skogen! Inga sånger, stilla vemod, allting
dödt —
liksom stelnadt hjärtblod lyser lönnens blad så
dunkelrödt.

Men ändå, hur du kan stråla, underbara, gyllne
höst,
tända minnen ifrån våren i ett stackars fattigt
bröst!

I ditt ljus, liksom förklaradt, stiger hela lifvet
fram,
och till marken, jämte bladen, falla årens sorg
och skam.

Mot den bleka aftonhimlen tecknar sig då, klar
och mild,
med ett stänk af guld från hösten, utan skuggor
hennes bild.

1898.

Slädparti.

Hur härligt att en vacker vinterdag
i tysta skogen höra bjällror klinga,
att under virkadt nät se trafvarn springa,
när blott i slädan sitta du och jag.

Att så från vintern plötsligt träda in
i upplyst sal, där björkvedsbrasor brinna,
och finna bordet festligt dukadt, finna,
att platsen närmast in till min är din.

I gnistrande champagne en skål för Norden!
I södern blomma rosor, är det vår —
här, midt i snön, du lifvets fullhet når,
fast den är karg, den kära, svenska jorden!

Supén är slut. Spel upp, spel upp till dans,
att golfvets tiljor gunga liksom vågor!
Där ute kvällen står i norrskensglans —
här inne kind i glöd och blick i lågor.

Och när den sista valsen är förbi,
de runda axlar du i pälsverk höljer,
de fina vrister i bottiner döljer
och kysser henne själf — du låter bli!

Du låter bli, tills sedd af intet öga
inunder granar, som sitt glitter snöga,
du kring din flicka smyger mjukt din arm
och kysser frusna kinden röd och varm.

Och bakpå släden syns i kvällen då
gud Amor själf med pil och båge stå.

1890.

Runor.

Jsyunna, solljusa dagar
han skurit i granens bark
sitt namn och hennes han älskat
med kärlek så ren och stark.

Nu kom han som man tillbaka
från lifvets stormar och strid
och gick till granen att söka
två namn från ungdomens tid.

Hvad fann han? Jo, mossan täckte
den åldriga granens stam,
och namnen, han ristat,
blänkte i dagen ej längre fram.

Då log han ett eget löje:
»där är det då riktigt gömdt;
helt säkert har hon väl också
mitt namn för länge se'n glömt!»

Men hvita små armar smögo
sig lent kring grubblaren då,
och svällande läppar talte
i yrande kärlek så:

»Hvad gör det, om mossan täcker
det namn, som i skogen finns,
när blott i en blick du läser
i strålande skrift: *jag minns!*

»Hvad gör det, om tiden plånar
de sirliga runor ut,
när djupt i ett litet hjärta
de skrifvits till lifvets slut?»

¶ skogens skymning trolldom bor.

¶ skogens skymning trolldom bor,
där sagans fe än håller vakt,
och fortare, än du det tror,
med dina sinnen får hon makt . . .

När aftonstjärnan stilla brann,
och daggen sken på gräs och strå,
och forsen sjöng för sol, som svann
långt bort om skogens tysta vrå,

jag smög mig ifrån festens larm,
från vapens och pokalers glans
till natten ut, som sommarvarm
bjöd älfvors ljusa flock till dans.

Och inne under granars tak
linnéans skära klocka klang,
när in i grönskande gemak
steg drömmarn utan namn och rang.

En annan fann jag före mig —
en annan, hvilken lockats ut
att ensam vandra enslig stig
och drömma ostörd en minut.

Jag kände denna hvita dräkt,
jag kände henne, som den bar —
hon var af samma stolta släkt,
som slottets unge herre var.

Hon vände nu. Ett ögonblick
vi stodo tysta mot hvarann,
och öga svar af öga fick,
fast tungan orden icke fann.

Du blonda barn, du fagra barn,
hur innerligt vi kände då,
att sakta spunnos starka garn
osynliga omkring oss två.

Vi två. Allt annat sjönk i jord —
palats och parker, rang och gull;
till kärlek satte forsen ord,
och himlen stod af stjärnor full . . .

I skogens skymning trolldom bor,
där sagans fe än håller vakt,
och fortare, än du det tror,
med dina sinnen får hon makt.

1891.

Du aldrig hört mig till...

Du hör mig icke till —
jag väl det känner,
när hjärtat bultar,
och när pulsen bränner.

Du hör mig icke till,
fast läppar dina,
vällustigt röda
pressas emot mina.

Du hör mig icke till,
fast tungan stammar
mitt namn i ruset,
när din hjärna flammar.

Du hör mig icke till,
när trött du domnar
och vid min sida
lugnt som barnet somnar.

Du aldrig hört mig till —
jag gåfve lifvet
mot namnet veta
i ditt hjärta skrifvet!

1898.

När höstens stjärnor brinna . . .

Fast sommaren är gången
och rosorna förbi,
du lefva skall i sången,
i glans och fantasi.

När höstens stjärnor brinna
jag väljer en till vän,
och drömmer återfinna
din ljufva blick i den.

Och komma mörka dagar,
och kommer frost också —
jag minns de gröna hagar,
när himmelen var blå.

Emellan mörka stammar
jag än i hvitt dig ser,
och österns sky, som flamar,
sin glöd åt kinden ger.

Och junisolen trollar
en krona i ditt hår,
med gyllne liljor fällar
din klädning, där du går.

En sagodrottning vorden
blef kyssens rike ditt,
men jag fann löseorden,
och så blef riket mitt.

1898.

Vanda.

När som morgonsolens purpur
öfver daggig ruta rinner
på min hvita hufvudkudde
jag ett korpsvart hårstrå finner.

Som af silke är det spunnet,
rör sig blott jag på det andas,
med en blick dess längd jag mäter,
leende jag tänker: Vandas!

Och när jag troféen låter
genom mina fingrar glida,
ser jag strax i tanken åter
flickebarnet vid min sida —

Ser profilens linjer, mjuka,
läpparne, de vallmoröda,
öfver hvilka kärleksorden
stormande i yrseln flöda.

Och jag tänker: mörka Vanda,
när i sorgens natt jag fryser,
dina svarta ögons flamma
skall bli sol, som värmer, lyser.

Tanken på din kyss, den sista,
skall mitt blod, hur utkyldt, tända,
och ännu i dödsminuten
skall din fägring ögat blända.

1899.

Höstsaga.

Den sista ros, som röd i häcken brann,
den sista fjäriln talte med hvarann.

Och rosen sade: nu är sommarn slut,
och mina kronblad strös för stormen ut.

Du, hvita fjäril, stanna då hos mig,
när öfver jorden natten breder sig!

Jag är den siste, som dig kärlek ger,
när jag är borta, finnes ingen mer.

Jag är den sista. Vackra fjäril, hör!
Om ej — så se, hur kring oss allting dör!

Men fjäriln log som i de gyllne dar
och lyfte vingarna till flykt som svar.

Han flög och flög. När kvällens skymning kom,
han vände ångerfull till rosen om.

Han ville tigga, hvad han vrakat nyss —
en bädd af purpur och en drottningss kyss.

För sent, för sent! Hon vissnad var och död —
blott tisteln nu sin famn åt fjäriln bjöd.

Så kom det sig, när sol i öster rann,
att man en fjäril hos en tistel fann.

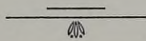
1899.

Skiftande toner.

Pennan.

J ryktbara smedjan på Ætna
gick släggan med dånande fart —
kring kusten låg Medelhafvet
blånande, spegelklart.

Vulkanus hamrade viggas
till Jupiters starka hand,
smed pilar till kärlekens båge
att skjuta hjärtan i brand.

Men Venus, den fagraste kvinna,
som ännu ägts af en smed,
satt utanför grottan och drömde
och såg, hur solen gick ned.

Af bergens skiftande dagar,
af solens sjunkande glans
kring hafsskumsfödda gudinnan
en underbar stämning spans.

Från Ætnas askströdda klippor
hon såg öfver hafvet ut —
där darrade öfver vågen
en drömsyn en kort minut.

Hon såg långt bort genom tiden
en frigjord och lycklig värld,
som lydde kärlekens välde
och vädjade ej till svärd.

Hon såg det framtidens rike,
som folken till bröder gör,
då bildningen firar sin seger
och våldet för alltid dör...

Och vill du det vapen veta,
gudinnan den kvällen smed,
när lekfullt den hvita handen
lät hammaren falla ned.

Det var ej Jupiters åskvigg,
det var ej Kupidos pil —
det var blott af stål en penna
i nittonde seklets stil.

1890.

Visby.

Kommer du från dagens äflan
för att söka hvilans hamn,
sluter dig med mjuka armar
Visby i sin gröna famn.

Hvita liljor, mörka rosor
dofta kring dig, hvart du går,
och mot strandens hvita stenar
hafvets dymning sakta slår.

Hjärtat, trött af sorg och strider,
söfs till ro af hafvets sång,
och din tanke lyfts mot himlen
af en vacker solnedgång.

Sång och saga sina rankor
spunnit kring de gråa hus,
där en gång mot tempelhalfven
bönen steg vid orgelns brus.

Ännu minnets andakt hvilar
öfver denna drömmens stad,
där den ut mot hafvets vidder
vänder husens trappfasad.

Ännu när augustimånen
stiger öfver mur och torn,
blåser Visbys fe helt sakta
i sitt vackra silfverhorn.

Så hon sjunger: Gamla Visby,
värnadt skall du alltid bli
af de hjärtan, hvilka älska
romantik och fantasi.

Väx då stolt, väx trygg vid hafvet,
som mot dina murar slår,
väx till lycka liksom rosen,
när den här i blomning går!

1898.

För Finland.

Det finns ej svensk, som ej har lärt
af saga, häfd och sång,
att hålla gamla Finland kärt,
och vårt det var en gång.
Gemensam kung, gemensam rätt
till frihet och till ljus,
det gjorde tyngsta börda lätt,
gaf kraft i stormars brus.

Vi höllo samman med hvarann
i lycka som i nöd,
och upp vi stodo som en man,
när Gustaf Adolf bjöd.
I våra ramar höllo vi
Europas öde då —
till slafven sade vi: var fri!
och till tyrannen: gå!

Slikt kan ej glömmas. Flydda dar,
fastän I sjunkit ner
i tidens flod, där dröjer kvar
en återglans af er.
En återglans! Och därför bär
nu också Sverige sorg,
och därför beder man nu här
i koja som i borg:

Du, store Gud, som världar styr,
tag Finland i din hand,
att mörkret flyr, och dagen gryr
i tusen sjöars land!
I drifvor sofver skogen än,
men björken står i knopp —
när du till lifvet väcker den,
väck äfven Finlands hopp!

Se, detta folk, som står försänkt
i stum förtviflan nu —
det tiger fast man djupt det kränkt —
o, tala för det, du!
Rör tsarens hjärta! — honom säg,
att hvad han nu begår
är löftesbrott, och att sin väg
med hämndens frön han sår.

Och visa honom detta folk,
som smärtan uttryck ger
i blommor blott — en ros blir tolk
för tårar, man ej ser.

För honom till hans farfars stod,
och han skall lära där,
att tsarens skönaste klenod
dock Finlands kärlek är!

1899.

Högsommar.

Det är doft och sång i luften,
glada blickar hvart du ser,
gatan ligger dränkt i skimmer
ifrån soln, som strålar ner.

Skogen in i staden flyttat,
men ej granen, mörk och tung —
nej, det björken är som lyser —
lyser grön och vit och ung.

Det är lifvets fest som firas.
Jublande går strömmen fram,
lärkans drillar kan du höra
öfver stadens rök och dam.

Julens änglahymner tystnat
för den gråa lärkans drill,
hvilken tolkar sommarlyckan —
lyckan att få vara till.

Släng då alla hvardagssorger,
drag i skogens rike ut,
lägg dig under gröna löfhvalf,
se mot skyn och bara njut!

Kanske skall du se en hägring
uppe där i solig glans
af antikens ljusa tider,
när som glädjen ännu fanns.

Kanske skall i middagsstunden,
när blott tystnaden du hör,
guden Pan på pipan spela,
skuren af de gröna rör.

Det är blodets heta sånger,
drifterna i din natur,
som han spelar, gömd i vassen,
spelar sakta, men i dur.

Och när kvällens skymning blånar,
för att skingras nästa stund,
minns du gudens spel med läppen
mot en vacker flickas mund.

Pan är icke död, han lefver —
lefver midt i festens brus,
när ett grönklädt kors står tecknadt
mot en natt af idel ljus!

1899.

Han var en man.

Hvitt skummar hafvet emot öde strand;
en väldig svallvåg bär ett lik i land.
På sandens gyllenduk det hvilar tryggt —
en vingstark hafsörn ställer dit sin flykt.

En kunglig lifvakt så den döde fått,
och stormen härmar orgelns toner godt,
och grafkapellet haf och himmel är —
hvem är den döde då, som hvilar där?

Sjung du hans saga, gif den färg och form
i stolta tonfall, vilda nordanstorm!
Se, solen blöder oceanen röd —
o, tolka, storm, ett brustet hjärtas glöd!

Han var en man, som gömde i sin själ
en enda åtrå: mänsklighetens väl.
Hans hjärna tänkte tankar blott för den,
och själf han ville bli befriaren.

Befria ville han en bunden värld,
men ej med våldet, ej med dragna svärd.
Hans vapen var hans gudingifna sång —
den skulle väcka folken upp en gång.

I stolta strofer rann hans hjärteblod,
ur djärfva sånger flammade hans mod —
det ädla mod, som trotsar dogm och makt,
men står kring friheten som riddarvakt.

Hans dröm var plåna seklers fläckar ut,
se mänskligheten tvagen ren till slut —
ej sölad ned af blod, af nöd, af skam,
men vandrande i ljus och frihet fram . . .

Här blef hans graf på fjärran, namnlös strand:
en dag förjagad från sitt eget land
han spände fria segel som korsar,
och svart som sorgen se'n hans flagga var.

Bland sand och musslor hvitna nu hans ben,
ej täckta af polerad marmorsten.
Men stället vaktar hafvets stolta örn
och skaldens rykte när kring världens hörn.

1890.

Ett hem!

Hvad finns väl högst på denna jord ändå,
om ej ett hem, en liten egen vrå,
där undan lifvets storm du söker hamn
i modersarmar eller hustrufamn.

När du som gosse riktigt trött dig lekt,
hur godt det kändes att till sömns bli smekt,
få somna, se'n din aftonbön du sagt
och kära händer täcket kring dig lagt.

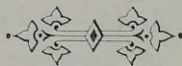
Hur mången gång, när du har blifvit man
och du för sorg och tvifvel ro ej fann,
den visan i ditt öra gick igen,
med hvilken mamma en gång söft sin vän!

I mörka stunder, när din ande böjs,
mot minnets stjärnor dina blickar höjs —
en af dem klarast skall i natten stå,
det är ditt barndomshem, som vinkar då.

Men hård är striden. Ensam kämpar du —
ej någon delar dina sorger nu,
ej mera någon liten kvinnlig hand
från pannan stryker molnet bort ibland.

Och när du kommer hem om kvällen trött,
se'n du om dagen kalla hjärtan mött,
tom står din våning, inga glada skratt
och ingen mun, som kysser ömt godnatt.

Ett hem, ett hem! — det är ditt drömda mål,
det ger din hjärna tankar, viljan stål —
ett hem, en famn, där du kan hvila ut
från stormarna, när mödans dag är slut.

Röda korset.

Förbi... Den vilda striden tagit slut,
på frusna marken mer ej anspänn bullra;
kanonen, hvilken talat högt förut,
på afstånd endast då och då hörs mullra.

Förbi är stormen. Men i skog, på fält
den lämnat spillror efter sig, och döden
går med sin lie fram i aftonglöden
och släcker lif i skansar och i tält.

Dock halt! Där glänser öfver blod och tårar
det röda korset på en snöhvit duk,
och med en hand, så kvinnligt len och mjuk,
barmhärtigheten, ljuf som sexton, vårar,

kring djupa såren lägger an förbandet,
och till den slagne talar hon så ömt,
att döden, som den sårade re'n dömt,
ger honom åter då åt fosterlandet.

Du röda kors, barmhärtighetens tolk,
där järnet talat, och där blodet flödat,
då på ett slagfält tvänne ädla folk
i kampens raseri ha blödt och dödat —

du röda kors, o, kunde du en dag
den fana bli, som evig fred förkunnar,
då öfver våldets mörka sarkofag
Te Deum sjöngs af millioner munnar!

1891.

Kvällsstämning.

Djupt i mitt bröst en fiol jag har,
som spelar för mig i ensamma stunder —
den klingar som lärksång, jublande klar,
den klagar som höstvind i gulnade lunder.

Och om jag en kväll ut åt vägen går,
när västern i gyllene färger skimrar,
och månen, som tätt ofvan skogen står,
sin glimmande spång öfver böljorna timrar,

då sakta . . . helt sakta strängarna rörs —
jag lyssnar, och ord till tonerna sätter,
och buren af drömmar bort jag förs
från sofvande skogar och dimböljda slätter.

All världens vrånghet och lögn och svek
förvandlas till guldstof i kvällssolsglöden,
och jag känner mig då så sällsamt vek,
som var jag ett barn och blef vyssjad af döden...

1896.

Förfrusen.

Jag håller dig, du vårens lärka,
förfrusen i min varma hand.
Du vänt för tidigt hem till norden
från palmerna i gyllne sand.

I vackra februaridagar
ur solig rymd ljud klar din sång,
fast blåögd sippa knappast vaknat
ur vintersömnen, tung och lång.

Du sjöng bland lätta, ljusa skyar,
du jublade i solens glans,
fast lösta bäckar knappast börjat
från sten till sten sin glada dans.

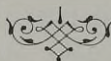

Du sjöng. Du kunde icke annat,
då himlen gifvit dig en röst,
och hjärtat slog af vårens glädje
uti ditt unga, varma bröst.

Och folket log vid dina sånger —
i dem en profetia låg,
att emot norr på storkens vingar,
kom vårens glada solskenstag . . .

Och nu . . . jag håller dig förfrusen,
du sångens barn, uti min hand.
För tidigt kom du hem till norden
från palmerna i solens land.

För tidigt! Jag din graf vill bädda
så mjukt i snö och skrifver blott
på hvita kullen, där du hvilar,
det lilla ordet: *sångarlott!*

Man restaurerar.

»För allmänheten hålles slottet stängdt!»
Hvarför? jag sporde. — »Jo, man restaurerar,
och anslag därom, som ni ser, finns hängdt,
på slottets port — läs, om det konvenerar!»

Man restaurerar, ja, i tidens smak;
man vänder upp och ner på allt det gamla,
och slottets salar få sig nya tak —
historiens visst hotade att ramla.

Men nya tak nu fordra allting nytt,
och arkitekten ritar, snickarn hamrar,
och snart för slottet har den dagen grytt,
då solen skiner in i nya kamrar.

Kritiken synar, finner verket godt:
i tidens stil man troget restaurerat.
Man ljuger skändligt, tro mig, stolta slott,
det är din ålderdom man profanerat.

Väl lysa rummen uti ren gotik,
och väggpanelningen är präktigt skuren,
men alla dina minnen ligga lik,
och romantiken flyktat öfver muren.

1892.

Vive la France!*)

Om dig jag kunde måla, Gallia,
med ord dig måla uti färger bjärta,
du skulle springa, strålande och ung,
ej ur mitt hufvud fram — nej, ur mitt hjärta.

Du skulle stå där stolt, med pannan lyft,
med slitna länkar kring de fria händer
och peka fram emot den drömda värld,
där öfver folkens lycka sol sig tänder.

Du är den eldstod, hvilken visat väg,
du har med svärdet tyranniet krossat,
din var den sång, som öfver världen flög,
och hvilkens toner själarna förlossat.

*) Det Frankrike, som *var*, och som jag dyrkat.

I folkens kedja smycket blifvit *du* —
det glänser och det skimrar, stolt som modet,
och snilletts flammor, sända ned af Gud,
sin eld ha gifvit åt det franska blodet.

I dag är fest i Sveriges hufvudstad:
kanonen dundrar, marseljäsen dånar,
och att ge lif åt solblekt husfasad
sin glada färgprakt trikoloren lånar.

Ej politikens kalla, kloka konst
i denna stund ett ord har här att säga —
nej, gammal kärlek, nedärfd sympati
för två nationer mer än annat väga.

Och därför — *vive la France!* Vår kloka värld
din eld, din ungdom alltför väl behöfver:
du är den sträng, som alltid klingar högst,
när mörkrets makt till ro de andra söfver.

§ kärlek.

Du står i välombonadt hem
och ut i kvällen skådar;
en molnvägg, hotande och mörk,
i väster storm bebådar.

Den stiger. Öfver städ och land
den svarta vingar sträcker;
i morgon bryter stormen lös,
när sol i öster bräcker.

Kring rik mans flöjelprydda tak
den skall i vrede hvina,
skall fälla parkens stolta träd
och skrämman upp de dina.

Den rasa skall med otämd kraft,
med spillror hölja vågen,
och lyfta stoltaste fregatt
som flarn mot himlabågen . . .

Det är naturens upprorsstorm —
en annan bådas äfven,
när nöden sätter hvässadt stål
i grofva arbetsnäfven.

När fram, med kraften af en flod,
som öfver brädden strömmar,
i millioner folket går
att taga maktens tömmar.

Då grusas kyrkor och palats,
då störtar allting samman,
och striden rasar, klass mot klass,
belyst af mordbrandsflamman.

Ett enda räddar oss ännu,
förr'n larmsignalen ljuder:
att *af dig själf* din broder du
i kärlek handen bjuder.

Bryt egennyttans murar ner,
som samhället ha delat,
förlåten, hvad på ömse håll
af oförstånd I felat!

Du, som af lyckan har fått nog,
behåll ej öfverflödet —
nej, räck med varm och gifmild hand
åt dem, som hungra, brödet!

Och du, som lärt dig hata allt,
som ej bär arbetskläder —
besinna, att det också finns
i pälsverk tro och heder!

Så svart är icke denna värld,
att ej det hvita finnes —
på samma gång du mörkret ser,
drag ljuset dig till minnes.

I kärlek verke du din dag
och möte du din broder,
och, tro mig, hatet sjunka skall
i glömskans djupa floder.

I kärlek — sötta det i guld
på mänsklighetens fana,
och som en eldstod lyser den,
när villsam blir vår bana.

1891.

Upp!

Länge nog jag krafter slösat
på att forma välljudsveka,
stämningsfulla kärleksstanser,
skapade att kvinnor smeka.

Upp! Nu genom luften susa
ord, som kunna döda väcka,
öfver världen, svept i skymning,
sorgsna frihetsfåglar sträcka.

O, ert skri från mörka stormmoln,
smärtans skri skall sången tolka —
gifve Gud, med fria själar
världen kunde den befolka!

Gifve Gud, den kunde väcka
detta njutningslystna släkte,
att ur sekelslutets skymning
klar en annan morgon bräckte!

Kvalmig luft nu världen trycker,
mörka skuggor solen hölja —
då må sångens friska vågsvall
öfver dufna andar skölja!

1899.

Som jag vill ha det!

Hör på, min vän, hur jag vill ha —
ej himmelshögt jag önskar —
en stuga, som är stark och bra,
kring hvilken allting grönskar.

Djupt in i skogen skall den stå,
vid kärnets svala vatten,
och öfver den en himmel blå,
som stjärnströs sommarnatten.

Dit föra skall en enslig stig,
som ingen ovän finner,
och den skall ligga så för sig,
att skvallret ej den hinner.

När morgondaggen gnistrar klar
i bladens gröna skålar,
med Klang och Klinga ut jag drar —
af jaktlust blicken strålar.

Fram genom spindelväf och snår
jag in i skogen tränger
och varsnar, huru drefvet går,
så stöfvarns tunga hänger.

Pang! Högt i luften tumlar han,
och skogens ekon svara.
En präktig hare, ung och grann —
hallå, min jägarskara!

Och Klang och Klinga komma nu —
de flämta och de vifta.
De liksom säga: skynda du,
att innanmätet skifta!

Ett härligt lif! Hvem byta vill,
som en gång det fått pröfva —
att få som fri man vara till
och vidt i skogen ströfva.

Kom ej med ära, köpt som träll! —
jag ej det höra gitter,
när skogens tjusning fyllt min själ
med doft och fågelkvitter.

Och när jag slutat har min jakt
och fylld min väska dignar,
den vän, jag valt, re'n duken lagt
på bordet Gud välsignar.

Och med en hand, som brynts af sol,
hon håller vin i bågarn,
och makar närmare sin stol
och kysser eldigt jägarn.

1897.

Till en svensk gosse.

Käre gosse med de blonda hår,
om för lifvet jag dig kunde göra
stark som furan, som i stormen står,
när i skyn de vreda makter köra.

Om jag kunde lära dig med ord,
hur du skulle dina vägar ställa,
att ej någon lockelse på jord
kunde dina föresatser fälla.

Om jag kunde peka på de skär,
hvilka skola möta dig på färden,
skydda dig för allt hvad farligt är —
blef du nog en lyckans man i världen.

Sol då skulle falla på din stig,
glädjen lysa, hvart du kosan ställde,
krafter skulle aldrig saknas dig,
när det striden för det rätta gällde.

Meh, min gosse, du såväl som jag
får nog höra lifvets stormar brusa.
Kanske ofta mulen blir din dag,
och kanhända få blott blifva ljusa.

Men i med och mot, i sol och storm
öfver hvarje liten handling vaka,
fläcka aldrig pliktens uniform,
svik ej lifvets lösen: att försaka!

Då, om ej du vinner gods och guld,
om du icke får på rosor gånga,
skall du aldrig stå i någon skuld,
och det är för mer än gårdar många.

Då, min gosse, kan du somna tryggt
efter dagens tunga vedermöda:
in i hemmet, som din flit har byggt,
skall välsignelse med solen flöda . . .

1895.

Och rosor blomma . . .

Nog har du ofta mött en utsträckt hand,
en mager, skälfvande, från nödens land;
du stannat, tagit gifmildt upp en slant
och lämnat så barmhärtighet kontant.

Och väl du gjorde. Men det finns ändå
ett mera ädelt sätt att gifva på —
stig ned, stig ned, där nöd och armod rår,
och forska, forska i de skumma vrår!

Där finns så mycket, mera än du tror,
som, godt i grunden, höljdt i trasor gror,
då det du finner, gif det skydd och huld,
och rosor blomma kring det snöda guld.

Och rosor blomma . . . Guldets syndat nog:
i blod och tårar sin tribut det tog.
Må det till bot gå ut bland sorg och nöd:
åt frusna hjärtan sol, åt hungern bröd!

1888.

För evigt . . .

»Bygg mig en borg, som sina tinnar sträcker
så högt, att alpen blir en dvärg därvid —
bygg den så fast, att ingen kula bräcker
de starka murar, som till evig tid
för häpen vandrare må vittne bära
om grefve Rodriks makt och vapenära!»

Och borgen byggdes. Ofvan vilda stalper
den tecknade mot himlen sig kontur —
ett örnbö lik bland snöbetäckta alper —
och fast som klippan stodo torn och mur.
I riddarsalen hängde sköldar klara
på pelare af marmor från Carrara.

Och vinet flöt och trubadurer slogo
till bågarklangen harpans gyllne sträng.
Och vapen blixtrade och blickar logo,
och allt var färg och prakt som vårens äng.

Som midt i hafvet simmar lyekans ö,
låg detta sagoslott bland evig snö.

Men lågt i dalen, invid flodens vatten
en herde lagt sitt undangömda bo.
Och näktergalen sjöng i juninatten —
sjöng kärleken till lif och sorg till ro.
Och herdegossen sjöng som näktergalen
om lyekan och om friden ner i dalen.

Se'n dess ha hundra år och hundra svunnit,
och marken bytt i evig växling skrud,
och vilda fejder tändts och ha förbrunnit —
och nya slakten böja knä för Gud.
Nu söker du förgäfves borgens murar:
där den har stått på byte örnen lurar.

Men ifrån unga läppar ännu klingar
den gamla visa, gossen en gång kvad.
Åt sorgen ger den ro, åt längtan vingar
och flyger, flyger öfver land och stad.
Så länge rosen doftar, lärkan slår,
den evigt ung hän öfver grafvar går.

För korset!

När kejsarns höfding döden nalkas kände,
sin silfverlur han grep i manlig sorg —
från Ronceval sin sista hälsning sände
i klangfull ton till Carl den stores borg.

Från Kreta, ön, som blåa vågor smeka,
i dag ett eko hörs af Rolands lur —
ett skri, ett dödsbud ifrån läppar bleka,
från hjärtan träffade af kulors skur.

Hvar finns den store kejsarn, han, som strider
för kristen tro och är den svages värn?
Hör, luren manar! Timman snart förlider —
upp, paladiner, män af blod och järn!

Nu är det tid att edra vapen taga,
att blåsa storm mot turkiska standar,
att verkliggöra Rolands riddarsaga
och låta lurn från Ronceval få svar.

Upp, Europa! Bort din egennytt!
Låt småsint hat och afund få ett slut!
Det kristna korset till moskéen flytta,
där halfmånstecknets guld har glänst förut!

Hör, luren manar . . . ! Låt ej Kreta strida
sin frihetskamp förgäfves, utan hopp!
För kristne bröder, som i ångest bida,
låt morgonsolen gå i seger opp!

1897.

Forsvik.

(Göta kanal.)

Hur skildra denna underbara stämning? ...
I yppigt löfverk junisolen dör,
och där vi glida på kanalens vatten
från strandens pilar fågelsång du hör.

Ett hus där skymtar, liksom gömdt för världen,
man tycker sorgen aldrig dit skall nå,
man tror det sluta inom sig en lycka,
en stilla lycka, delad blott af två.

Vid pianot inne i salongen
visst ungmor drömmer; hvita handen far
i veka takter öfver elfenbenet:
musiken färg af kvällens stämning tar.

Och där du står mot gallerverket lutad
och ifrån däckets in i skogen ser,
rörddt blir ditt hjärta och din tanke glöder
i varma färger, medan sol går ner.

1889.

Snö.

Nu fryser jorden, mörk och grå,
och väntar att sin kappa få —
en kappa, hvit som hermelin,
och mjuk och fin.

Och lätt och tyst, som älfvors dans
i sommarljumma natters glans,
de hvita flingor sväfva ned
på allfarled.

De snöa öfver skog och fält —
snart granen blir ett bländhvitt tält,
som skänker ekorn vinterro
i mossklädt bo.

De snöa ned ur blygrå sky
och fladdra öfver stad och by
så lekfullt som ett fjärilspår
i junidar.

När dagen varit tung och lång
vid aftonklockans milda sång
de gå som hvita sändebud
från fridens gud.

Men när du vid ditt fönster står —
så varmt sken solen där i går —
du tycker dig se sommarn dö
i vintersnö.

Och ljufva minnens vackra krans
då bäddas under drifvans glans,
och ljusa nätters svärmeri —
förbi . . . förbi!

1890.

Svensk idyll.

Jag önskade jag vor' kaptan —
en väderbiten gammal björn —
och hade mig en stuga se'n,
där det var fint i alla hörn.

En hustru skulle ock jag ha,
en liten finhult, smidig en,
som hjälpte mig att bördan dra
och var i lust och nöd min vän.

När vintern kom med snö och storm,
vi höllo skymning med hvarann —
jag i min gamla uniform
var världens lyckligaste man.

Ty mot mitt bröst låg hennes kind
och i ett ögonpar jag såg,
hvars blick var mild som sunnanvind
och lika klar som bäckens våg . . .

När våren kom med hägg i blom
och fågelsång i hult och snår,
fick soffan i mitt rum stå tom:
vi strejkade för sol och vår.

Där ute under lindens tak
en bänk af eke skulle stå,
och enligt herr kaptenens smak
ett bord med punschkaraffen på.

Och i mitt knä i ljus musslin
min vackra lilla hustru satt
och tände pipan med en min,
som ägarn narrade till skratt.

1890.

Du unga mor . . .

Du unga mor, som vaggar ömt
din son i tankar blida,
och som hans framtid nog har drömt
på livvets ljusa sida —

gif honom kraft, gif honom tro,
hans hjärtas glöd ej dämpa:
vid tidens synrand stormar bo —
en gång det gäller kämpa.

Han slumrar nu uti din famn,
han hvilar dig så nära.
Du hviskar tyst din gosses namn,
det älskade, det kära.

Hans namn! Din stolthet skall det bli,
din sorg tör också hända:
din glada modersfantasi
i svart kan lifvet vända.

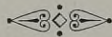
Var kysk, var stark, ställ höga mål,
o mor, för dig som kvinna,
och gossens vilja skall få stål
och mannen rykte vinna!

Din modersfamn den skola är,
som viger in för lifvet —
o, låt din son få lära där
det bästa dig blef gifvet!

Och när han en gång drager ut
att pröfva egna vingar,
kanske i frestelsens minut
en älskad stämma klingar —

en röst så smekande och öm,
att frestelsen får vika;
den hviskar sakta som i dröm:
»Minns mamma! . . . aldrig svika!»

1890.

Gene.

¶å aftonskuggor sig sänka
kring Spaniens stolta berg
och Alhambras pelaresalar
skimra i rödbrun färg,

hon stiger ned från alkoven,
där dagen var tung och varm,
att svalka i kylande vågor
en spänstig och mjällhvit barm.

Hon löser guldstickad gördel,
slafvinnor klädt henne i,
och, vaggad af klara böljor,
hon drömmer sig kysk och fri.

Hon tror sig lyssna till hafvet,
som sjunger mot hemmets strand,
till susande, smärta palmer
i ett aldrig förgäta land.

Men snart ur drömmen hon väckes,
när mörkhyad, stum eunuck
ger tecken, att härskarn nalkas,
och drömmen dör i en suck —

en suck, som alltid har eko
i mohriskt dystra gemak,
där halfmånen blixtrar öfver
kupolformigt hvälfda tak.

1889.

Den femte Maj.

En vårnatt såg jag dig i rummet stå,
parisiska, med frygisk mössa på —
mörk var din blick, ej strålande och klar
som i revolutionens stora dar.

Jag vände mig förundrad till dig om —
jag sporde dig, *hvarför*, *hvarfrån* du kom.
Då steg du fram och talade till mig —
en blix i svarta ögon tände sig:

»Hvarfrån, du sporde? . . . ifrån Seinens strand,
från frihetens — mitt eget fosterland . . .
hvarför, du spörjer? — o jag ville gå
att hos hvar vän till frihet klappa på.

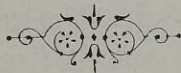
»Jag sökte hvarje hjärta, som i glöd
sig ville ge åt 'frihet eller död!
Jag sökte, lågande, hvar mänskösjal,
som gaf sig helt åt mänsklighetens väl.

»Men, ack, förgäfves fick på mången dörr
jag klappa nu, där in jag släpptes förr —
förgäfves bjöd jag folkena till gäst
vid republikens stora frihetsfest.

»Och i ditt eget land, där förr en gång
jag lyssnat, när man spelat upp '*Allons!...*',
till jublet, hvilket steg ur svenska bröst,
dog för '*Heil dir im Siegeskranz*' min röst.»

Hon tystnade, och för ett ögonblick
den fina kinden harmens rodnad fick —
i mörka ögon glimmade det till...
en pärla föll — en tår, om ni så vill.

1889.

Bourgogne!

Bourgognens blod jag prisa vill,
dess eld mig fattat mången gång
och gifvit vingar åt min sång —
Bourgognens blod jag prisa vill!

När sorgen tungt ditt hjärta slår,
och vemod bleker lifvets färg,
tag drufvosaft från franska berg —
i Chambertin finns sol och vår.

Ditt hjärta värms, din puls slår fort
och sorgen flyr, och världen ler,
och genom öppnad himmelsport
du paradiset's ängder ser.

Med nektarbägarn i sin hand
Sankt Peter dricker då dig till
och spørjer, om ett bättre land
mot denna jord du byta vill?

Men godt du ler åt gubben då,
slår i på nytt ditt tömda glas
och höjer det och sjunger så,
att Petrus baxnas för din bas:

»Å nej, Sankt Per, min fromme far,
mitt hufvud har ej gråa hår,
ännu finns vin i glaset kvar
och ännu älska jag förmår.

»Tids nog, när flaskan blifvit tom
och flickans kyss har blifvit kall —
då fäll, o död, min sista dom,
då, svarta mull, på kistan fall!

»Men nu bourgognens ädla blod
jag tömmer för tyranners död
och dricker ungdom, dricker mod
ur franska drufvors heta glöd!»

1898.

Glömskans slott.

Långt in i villande skog,
där rådjuret blott har sin gång
och glittrande månstrålar slå
öfver bäcken sin luftiga spång.

Långt in i villande skog,
där jägarens horn man ej hör,
där vildrosen växer förglömd,
knoppas, glöder och dör.

Dit vill jag taga dig med
till glömskans sofvande slott —
lifströtta, tro mig; för dig
fälles dess vindbrygga blott.

Seklernas skiftande gång
där inga märken har satt —
än öfver vallar och torn
sveper sig forntidens natt.

Lägg på ett hyende mjukt
lockiga hufvu't till ro —
hjärtat, som tviflade nyss,
åter, skall börja att tro!

Säg, var du lycklig, o, säg,
midt i den jäktande värld —
säg, var du lycklig, o, säg,
midt ibland lögner och flärd?

Människosläktet, man sagt,
stundligen vandrar framåt —
o, men i blod går dess väg,
och jublet kväfves af gråt.

Du, vårt århundrades barn,
fann du en lycka så stor,
som att få glömma och glömd
lefva där tystnaden bor?

Hvilar nu icke din själ,
lidelsefull och nervös —
värms icke hjärtat, som nyss
midt upp i bildningen frös?

Här bjuds dig ädlaste vin —
glömska heter dess saft,
långsamt det vaggas till ro —
drick, och ditt hjärta får kraft!

1889.

Rök.

Jag sitter i ett kaféhörn
och röker i långa drag
och söker att glömma i stämnet
mitt eget trista jag.

Orkestern brusande spelar
en underlig, vild melodi,
och klagande röster från fordom
de smyga sig in däri.

Så genom tobaksröken
jag plötsligt ett anlete ser,
ett flickhufvud, stolt och trotsigt,
en röd liten mun, som ler.

Af jublande ungdomslycka
från lifsglada sommardar
är blicken full, som jag fångar
ur glimmande ögonpar.

Och tobaksröken förbytes
till skyar, som skimra snart
i glänsande solskensfärger
och speglas i vatten klart.

Och klöfvern doftande vaggar
för smekande sommarbris,
och fram genom lummigt löfverk
jag skymtar herrgårdens fris . . .

Orkesterns stormande toner
de vekna, domna och dö, —
och fram med flickan där borta
jag ror öfver spegelblank sjö.

Lyckås.

I.

När skymningen faller helt sakta
kring Lyckås' herrgård och park,
och doften af klöfver stiger
berusande ljuf och stark,

då vandrar jag ut allena
bland lindarnes tysta gemak,
där rännen sjunger melodiskt
djupt under grönskande tak.

Långt in mellan åldriga stammar
jag ställer i tankar min färd,
och bilder stå fram i detsamma —
en skiftande medeltidsvärld!

Rundt om mig bland väldiga träden
en krets med sitt trollspö den drar,
och genom de skälfvande kronor
en fläkt ifrån fordom far.

Då växa vallar ur jorden
och murar med gluggar och torn,
och vidt öfver Skärstad ljuder
från vindbron väpnarens horn.

Nu drabba Rantzaus flockar
med Smålands lejon ihop
och klyftor och dälдер fyllas
af dödsskrän och segerrop.

En höstnatt Jönköping tändes
och brinner till grunden ner;
där fordom det stått, man endast
svärtade murar ser.

Men mordbrandens lågor slockna,
och vapenskiftet tar slut,
och drottning Kristina hvilar
en sommar på Lyckås ut.

Här under skuggande lindar,
fjärran från storm och fejd,
ser Gustaf Adolf Ebba
i Skärstads leende nejd.

Blyga och bäfvande känslor
vakna i furstlig häg,
lutan tonar i kvällen
hän öfver Landsjöns våg.

Sjunger om kärlek, som aldrig,
aldrig kan byta färg —
når bort om djupa skogar
och öfver de höga berg . . .

Den furstliga kärlekssagan
för länge se'n nått sitt slut,
men Lyckås' lindar de peka
mot himlen stolt som förut.

En annan morgon har randats,
hvars sol ej brytes i blod,
men bär på sin ljusa fana:
arbete, tålmod.

Till lika så stolta segrar
den fanan de sina ledt,
och öfver nutidens Lyckås
helt käckt jag den fladdra sett.

1887.

II.

Det är länge, länge sedan
jag en junidag dig såg,
men från första stunden redan
du förhäxade min håg.

Aldrig någonsin jag glömde
dina skogars mörka djup
eller forsen, hvilken tömde
pärlor öfver klippans stup.

Ofta nog, när dag var slutad,
jag i tanken återsåg,
i min stol tillbakalutad,
kvällens sky i Vetterns våg.

Bort om skogar, bort om marker
solens eldklot sakta svann —
i en bäck i dina parker
återskenet ännu brann,

dröjde där liksom ett sista
glödande och stumt godnatt,
tills på himlen öfver Vista
månens silfverskära satt.

1893.

Bortblåst.

Man kommer hem med strålande blick —
så präktig stämning i skogen man fick!
Och nya tankar, de växte fram
som skott om våren på björkens stam.

Och nu skall sägas allt hvad man känt. —
Fram, unga känslor, som blodet bränt,
fram, friska tankar, och gören bikt,
o, blifven sång i en lifsvarm dikt...

Men pennan hvilar. De hvita blad
ej anförtros någon enda rad.
Man känner ej, som man kände nyss, —
ack, sångmöns kyss är en kvinnas kyss!

1886.

Karlsten.

Där ligger på klippiga Marstrand
 ett fäste, gammalt och grått.
 Från vallar, som mist sin bestyckning,
 nu ljungar ej mera ett skott.

Det restes i ofredens dagar
 och murades starkt och tryggt:
 du ännu i stenen kan läsa,
 att elfte Karl har det byggt.

Här pröfvade svensk och norrman
 klingor och korsgevär,
 och Tordenskjolds kulor sprängde
 de starka murar isär.

Men fanor, som en gång fläckats
af bröders rykande blod,
nu vakta gemensam lycka
med frihet som riksklenod . . .

Det gamla Karlsten där uppe
drömmer ej mera om strid —
det ser med vänliga ögon
på folkens fredliga id.

Det varnat i senhöstnätter,
med ledljus från tornets krön,
för skär, där i brottsjön seglarn
har stammat sin sista bön.

Det ler nu i vintersolen,
när fisket riktigt slår till
och ångarn, med isade vanter,
passerar, lastad med sill.

Det fröjdas djupt i sitt hjärta —
ty fästet ett hjärta har,
som en gång pinadt och sargadt
af fångars förbannelser var —

Det fröjdas nu åt den lycka,
som vuxit upp kring dess fot:
med fiskarn, som byggt på klippan,
det äger gemensam rot.

Och om du i mörka kvällar
en suck ur dess inre hör,
så, tro mig, är det blott vinden,
som mellan vallarna dör.

1889.

Mod!

För dörren står nu den jublande vår —
i ljusgrönt skimra skogar och snår,
och lärkans sång genom luften klingar,
där hon fladdrar i skyn på gråa vingar.

Det är förnyelsens, hoppets tid,
då det unga för mot det gamla strid,
då vårstormen brusar fram öfver världen
och fördomar bräckas som is på fjärden.

Hör, hur det kvittrar i hage och hult!
Och lifvet sjuder så vårligt fullt,
och bäckarna sjunga de friska sånger
du älskar, fast hörda så många gånger.

Och dock! Där hvilar en skugga tung,
lifsledans, öfver gammal och ung —
det är som sorgen vingarna stäckte
och svepte i missmod nutidens släkte.

Det forna modet, hvar finns det, hvar,
som tog lifvet trotsigt och bördan bar?
Nu njutningslystnaden tagit makten,
det forna allvaret bytts i prakten.

Du måste lefva! Hvert ögonblick
liksom förloradt för dig ju gick,
om ej en njutning du lyckats fånga
en ny, en retande bland de många.

Och när du bågaren druckit ut,
revolvern tar du i hand till slut.
Du fegsint kröp inför dina öden,
och feg du är, när du går i döden.

Vak upp och ympa i vekligt blod
de gamla tidernas starka mod!
Det nya seklet, som gryr i öster,
det ropar till dig med friska röster:

Låt vårens styrka ditt hjärta nå,
och ung i lifvet du jämt skall stå!
Gjut stål i själen och kraft i blodet
och ställ mot frestelsen mannamodet!

1890.

Ensam.

Det känns så bittert — ja, det ödsligt är
i lifvets karneval bland maskers skara,
när den du lärt för alltid hålla kär
skall skild från dig kanske för alltid vara.

Det känns så bittert, när en sommardag
du vandrar ensam i den svala skogen,
att tvinga hjärtat stilla sina slag,
när själen längtar efter en förtrogen.

Det känns så bittert att vid enslig härd
få genomvaka långa vinternätter
och se hur månen på sin tysta färd
strör öfver rutan glimmande paljetter.

Men djupast ensligheten likväl käns,
när band ha brustit, som ett lif har knutit,
när den står tom den plats, som var din väns,
se'n lyckan rigeln för din dörr har skjutit.

1883.

Skogsbrand.

Det var en gammal, murken skog,
som aldrig mer sköt skott,
och folk i trakten visste nog,
hvad namn den skogen fått,
»Den döda» hette den förvisst,
och fällas skulle den till sist.

Men godsherrn hade skogen kär
från länge svunna år;
det fanns så många minnen där
bland halft förvuxna snår.
Och därför fick den nu stå kvar,
ett minne blott från gångna dar.

Men folket menade i byn
att det var dumt bestäldt;
den pekade mot morgonskyn
som om ett mål det gällt,
men markens unga, friska skott
förkväfde den i stället blott.

Hvar hälst ett litet strå stack fram
och trådde efter ljus,
hvar hälst en björk med finväxt stam
sprang fram ur stoft och grus,
föll genast skogens skugga på,
och kallt och dödt blef allting då.

En beckmörk natt en ljungeld slog
bland mörka stammar ned,
och elden fart bland kvistar tog
och tände hvarje träd.
Och stormen blåste på med fart,
och skogen låg i aska snart.

Förbannad himlens ljungeld blef
inunder godsherrns tak,
ty blixten upp med roten ref
allt under stormens brak
de gamla träd, som skyddsvakt stått
mot tidens unga, friska skott. --- ---

Och nu är marken redan täckt
af grönska, frisk och grann,
och furan reser hufvu't käckt
ur jord, där eken brann.
Och öfver lifvets fulla vår
sin vakna drill en lärka slår.

1884.

Kungens syn.

Ett kapitel ur en gammal glad krönika.

En natt när pastor Jonas låg
och sof helt ljufligt på sitt öra,
en änglasyn den fromme såg
och fick en profetia höra.

Och ängeln sade: gamle vän,
på landet länge nog du slitit,
du frestats, men ej fallit än
och ej i Evas äpple bitit.

Till stora yärf du kallad är,
du skina skall en dag som solen,
monarken snart dig kalla lär
som högtbetrodd till biskopsstolen.

Och Jonas svettades besatt,
bad ängeln närmare förklara;
högtidligt i den stilla natt
med andemun det hördes svara:

»När morgonsol förgyller skyn
jag fintligt kungen hit skall föra
och trolle fram en himmelsk syn,
som dig, min son, till bisp skall göra.»

Och Jonas ömsom grät och log —
en känslig själ i prästatjället;
på armen ängeln kappan tog
och lunkade i väg från stället.

Men nästa morgon ut på jakt
red konungen med sina vänner;
det vimlade i brokig prakt
af falkenerare och svenner.

Och hornet klang, och falcken steg
med starka vingslag öfver skogen.
Med kungen ängeln drog i väg,
fast hofvet trodde *hin* väl tog'en.

Så efter runda timmar två
stod kungen plötsligen vid stranden
utaf en skogssjö, sval och blå,
och blicken skuggades med handen.

Då, på den gyllne sanden där,
en syn han såg, en bländhvit fager,
lik den som sångarn skådat lär
i Venusbergets trolska dager.

Gudomligt skön pastorskan var,
när hon steg ner i källklart vatten —
och Jonas snart sin mitra bär
som profeteradt blef i natten.

1888.

Skymning.

Nu faller skymning öfver stad och land,
nu söka läppar hvarann i älskogsbrand,
och där hviskas ord så smekande ljufva,
att ingen i världen nämns störa de två,
som tala sakta i enrum så:
du är min hjälte! . . . du är min dufva!

Så känner jag varmt. Men en lögn det är,
den svartaste lögn, som jorden bär,
ty när lät världen kärleken blomma?
Nej, den bröt den, stadd i sin knopp ännu,
och vi kände snart både jag och du,
hur världen gjorde oss kalla och tomma!

Farväl, sommar!

Höstens röda astrar redan lysa,
vittnande, att sommarns dagar gått,
att de fria fjärdar skola frysa,
böljans sånger bli en saga blott.

Genom blekblå luft på svarta vingar
hän mot söder ställes svalans flykt,
och det sista kvittret re'n förklingar
kring det näste hon i norden byggt.

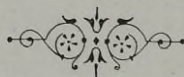
Sakta dalande likt gyllne flingor
bladen falla öfver höstlig stig —
nakna grenar liksom dragna klingor
emot aftonhimlen teckna sig.

Och du tar farväl af kära ställen,
som du sett i yppigt sommarljus,
och du tycker dig i sena kvällen
höra gråt ur fjärdens dofva brus.

Sommarn dör. Den sista rosen slocknar,
fjärilh domnar under frostens kyss,
nattens mörker till en bårduk tjoeknar,
där som vårens stjärnor lyste nyss.

1892.

Lyx.

Vid tjugu år, i svärmeriets dar,
    hvad det gick lätt att blifva eld och lågor:
man grubblade ej öfver tidens frågor,
som Alexander knuten af man skar.

Man ville reformera — alla, allt —
det skulle gå med glans; det gamla talet:
»man har försökt det förr» — det var för galet —
en gödde sig ännu, en annan svalt.

Nej, *jämlikhet*, se där den lösen då
man skref i spärrad stil på sina fanor. —
Hur många blefvo trogna sina anor,
hvem slog till sist det slag, han lofvat slå?

Få voro de. Och den, som slog sitt slag,
den, som ej svek de gamla idealen,
den ansåg man för vettlös eller galen,
se'n själfviskheten blifvit allas lag.

Att skräna gjordes till en dyrbar plikt,
när man var ung och kände blodet svalla.
Att tiga sedan blef en lag för alla,
när man fått räntor, ordensband och gikt.

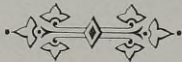
Den, som det minsta att förlora har,
han kännes icke längre vid kamraten. —
Den, som ej äger hus, ej tjänar staten,
som lyx behåller idealen kvar.

En bröllopsdikt.

Högt må bröllopskvädet klinga
liksom vårsång i naturen,
när de starka isar springa,
lika klart som näfverluren,
när den ifrån åsar höga
tolkar kärleks vilda längtan,
hopp och oro, kval och trängtan.
Vin, som nu i bägarn glimmar —
ädla vin, dig in jag viger
till den skål i festens timmar,
hvilken varm ur hjärtat stiger.
Hell de båda, han den starke,
hvilken armar har att bära,
hell den unga, blida kvinnan,
som ännu står himlen nära!
Kraft och svaghet — så förenta —
kunna tyngsta bördor lyfta,
kunna våga djärfva språnget
öfver sorgens mörka klyfta.

Hållen ut i dagar ljusa,
när de unga lärkor sjunga,
hållen ut, när stormar brusa
och de vreda blixtar ljunga!
Hållen ut och kämpen striden —
på er fana står det skrifvet:
Kärleken är mer än lifvet!
Allt i denna blef er gifvet,
allt går under, om den faller,
allt kan vinnas, om den segrar.
Själftva dödens hårda galler
sprängas, och där öfver svingar
evighetens tro, den ljusa,
på en fjärils hvita vingar.
Hell dem då, som kraften funnit,
som ha svärmat, älskat, brunnit
och till sist stå sammanslutna
och af lyckans sol begjutna! —
Mätte jämt den lysa öfver
tvänne barn, ty än om håren
silfverstänkas, må i hjärtat
finnas ungdom — tro på våren!

Den röda liljan.

J världens midt en jättelilja stod
med kalkar, röda som af lifsvart blod,
och upp till stjärnorna hon nästan
räckte.

Kring hennes stängel gick en kvinna
vakt —
hon frygisk mössa bar, så sagan sagt,
och öfver barmen pansaret sig sträckte.

Ett svärd af flammor hon i handen höll,
och för dess klinga hvarje våldsman
föll,
som ville blomman bryta och förgöra.

Gamla vänner.

Barndomsböcker, nötta, kära,
på min hylla än I stån,
och jag håller er i ära
liksom vänner fjärran från.

Vänner, ja! När lampan tändes
fordom i min faders hus,
huru skönt och tryggt det kändes
läsa er vid stormens brus.

Ute snön i mörkret yrde,
inne björkvedsbrasan brann,
spinnrockshjulet mamma styrde,
Silkestass i soffan spann.

Det var ro och det var trefnad,
och från bokens hvita blad
sagans underbara väfnad
växte praktfull, rad för rad.

Äfventyr i brokig skara
drogo då min syn förbi,
speglades i färger, klara,
i min unga fantasi.

Där låg Snöhvit i sin kista,
Lejonhjärtas riddartåg,
Mohikanens strid, den sista,
mina gosseögon såg.

Sotarmurres lif på taken,
kapten Hatteras på vakt,
prins Aladdin i gemaken,
präriejägarns rödskinnsjakt. —

Allt steg fram i vinterkvällen
och fick glans af brasans sken,
medan stormen ifrån fjällen
omkring gårdens knutar hven.

Länge sedan gården brunnit,
sagoböckers tid förbi,
men fast lifvets höjd jag hunnit,
vänner jämt vi skola bli.

Ofta nog i sorgens timma
tar jag ifrån hyllan er —
kära bilder lysa, glimma,
när på edra blad jag ser.

Skymningsbrasan åter brinner —
jag kan höra hennes sus —
och det gyllne linet spinner
mor i hennes röda ljus.

Öfver boken lutad sitter
där en parfvel liksom förr,
medan yrsnöns hvita glitter
samlar drifvor vid vår dörr.

1899.

Skuggor.

Resignation.

På lifvets valplats, midt i natten djupa,
jag sårad låg, se'n under dagens strid
jag uti tusental sett bröder stupa,
förbannande sin fiende därvid.

Svårt var jag sårad. Och jag tiggde döden,
som hög, allvarlig öfver fältet gick,
att stanna hos mig för ett ögonblick
och med sin kyla släcka feberglöden.

Förgäfves! Ej han kom att hvila skänka:
den läkarn hälst går obedd, dit han går.
Och ensam låg jag där med öppna sår
och längtade se någon stjärna blänka.

Men allt var natt, förbannelser och gråt.
Här intet hjärta hyste hoppets gnista,
och ingen tunga stammade: förlåt!
Förtviflan brann i hvarje blick, den sista.

Ett vapen sökte jag med blicken då,
och strax bredvid mig såg ett svärd jag ligga;
jag famlade med handen att det nå
för att ej längre döden nödgas tigga.

Kring stålsmidt fäste grep jag girigt tag,
min längtan knappast kunde jag betvinga
att själf med denna stolta, starka klinga
förinta detta hjälplöst trötta jag.

Då plötsligt stod hos mig en hög gestalt,
en kvinnligt mild, men mörk som smärtans moder;
ur sorgsna ögon strömmade det floder
af stilla ljus, att jag i tårar smalt.

Och vänligt hon sin hand på pannan lade,
och hennes mjuka röst ljöd himmelskt god,
när, lutad öfver mig, hon sakta sade
det lilla stora, starka ordet: »mod!»

Och underbart ett lugn jag då förnam.
Det var, som läktes såren lifvet slagit,
det var, som milda melodier dragit
igenom själens alla strängar fram.

Jag hörde lidelserna mer ej brusa
likt stormar i förvildad, öde skog;
jag hörde endast fridens palmer susa,
och deras skugga i sitt hägn mig tog.

Jag sporde, medan ännu kvar hon dröjde:
ditt namn? . . . säg, är det Hoppet eller Tron?
Mot bleka stjärnor hon sitt hufvud höjde,
och stolt hon svarade: »Resignation!»

1892.

Après nous . . .

Lägg ditt öra tätt till marken
här, just här, där slottsfasaden
du ser glänsa genom parken,
trampad nyss af kavalkaden.

Hör du intet buller, broder,
fångar ej ditt skarpa öra
dånnet af de vreda floder,
som sin väg i djupet göra?

Känner du ej marken darra,
där du nyss på gångar fina
hörde hofmäns stöflar knarra
och såg ordensstjärnor skina?

Lystna skratt från kvinnor fala,
guldmynts klang, som själar vinner,
smickrarord från läppar hala
tystna, när dem dånet hinner.

Det är tidens flod, som brusar,
det är den, som minor gräfver,
det är den, som välden grusar,
när sin vågkam högt den häfver.

Ännu blott du svagt förnimmer
hur den genombryter marken,
ännu lyser solens skimmer
öfver lustarna i parken.

Men helt plötsligt remnar jorden
och en anfrätt värld begrafver —
se, i skyn då flamma orden:
det är Jag, som makten hafver!

1897.

Det snöar öfver de döda.

Det mörknar mer och mer,
men när skuggorna ute tätna,
med flingor, som sväfva ner,
komma minnen — aldrig förgätna.

Bredvid mig i karmad stol
som förr du vid brasan dröjer —
i din blick flammor sommarsol,
när ditt vackra hufvud du höjer.

Och jag glömmet i vinternatt,
att ej längre rosorna glöda,
att i kista sofver min skatt —
att det snöar öfver de döda.

Feberdröm.

Jnvid min bädd, där jag i feber låg,
en hemsk gestalt med anletsdrag förvridna,
jag härom natten full af ångest såg,
när dygnets sista timmar voro lidna.

Han bar en underlig och sällsam dräkt —
en mantel, svart som sot, med fläckar röda —
han räknade helt visst med lifvet släkt,
men närmare han syntes stå de döda.

Hans ögon brunno med en dyster glans
liksom ett återsken af mordbrandslågor —
i denna blick en dåres vanvett fanns,
och munnen hånlog blott åt mina frågor.

Hans ansikte var blekt och utan färg —
hvitt som en clowns det i mörkret lyste,
som svärd det bet mig genom ben och märm,
att jag af fasa krökte mig och ryste.

»Vid hädan», skrek jag, »spöke, bort med dig,
ifrån din åsyn, djäfvul, mig förlossa!»

Han log som förr och endast såg på mig —
jag häندن vred, som ville jag dem krossa.

»Hvem är du? . . . tala! . . . hånle icke så!»

Blodlösa läppar såg till sist jag röras,
och andlöst lyssnande förnam jag då:

»jag föddes att förstöra och förgöras.

»Jag heter *Anarki*. Se dig omkring! —

Du ser, att dramat snart sin höjdpunkt hinner.

Man väntar min replik: i luften spring! —

Och rundt omkring dig halfva världen brinner.

»Jag i en våldets stund tillintetgör,

hvad kloke statsmän mödosamt ha timrat —

liksom i blod ju själfva solen dör,

se'n för en dag i segerglans hon skimrat.

»Ditt släkte jublar, att så högt det står,
men glömmet afgrunden invid sin sida.
Du skall få se, när en gång timman slår,
om mot sin egen synd det mäktar strida.

»Du skall få se . . .!» Han plötsligt borta var . . .
jag kände sömnen mina ögon sluta,
och när jag vaknade sken solen klar
och strödde rosor öfver daggig ruta.

September 1898.

I sorg.

*To dream of joy and wake to sorrow,
is doom'd to all who love or live.*

BYRON.

Jag mötte dig — det svarta floret smög
sig tätt kring anletsdragen; blicken flög
mig dock till mötes som i forna dar,
när lifvet blott en solljus lekplats var.

Du sorgdräkt bar. Din far du hade mist,
du ljufva flicka, se'n vi möttes sist. —
Ehuru knappt ett år se'n dess har gått,
jag mer än far och moder jorda fått.

Jag har förlorat tron, jag jordat har
den sista illusion, som än fanns kvar,
att kärlek i ett hjärta, kallt och dödt,
ger lif åt blommor, som en storm förödt...

Den tro att lifvet än, hur armt det är,
dock när man älskar, solljus nog beskär, —
men allt var lögn från början och till slut,
ty kärlek föds och dör i en minut. — —

Att jorda döda — det är blott vår plikt,
och man kan minnas dem i sång och dikt,
men lefvande — då måste minnet ock
i svepning läggas under kistans lock.

Och minnet — minnet, det ej dödas kan,
om också världen ned till aska brann;
det finns ej vin, hvares rus kan glömska ge,
och därför om du minnes, ve dig — ve!

Dock vill jag minnas, när jag mötte dig,
hur skön du stod i sorgdräkt framför mig;
din stämmas välljud och din mjuka hand —
en hälsning var du från ett bättre land.

Ett bättre land! — När skall jag detta nå,
när skall jag hoppets vingar återfå?
Kan du dem gifva — du, som ej har mist
din tro på himlen, se'n vi skildes sist!

Snö öfver allt.

Vid himlaranden står skogen
som vore i sorg den sänkt,
och drifvor ligga, där plogen
i vårens dagar har blänkt.

Och bäck, som i nätter ljusa
sjöng för konvaljer sin sång,
för länge se'n slutat brusa —
till is förbytt i sitt språng.

Och insjön, där stjärnan skälfde,
i speglande, tysta djup,
när juni sin himmel hvälfde
öfver fors, öfver skog och stup —

Den ligger så hvit som döden,
som aldrig den lyssnat till
i soluppgångarnas flöden
en kyss och en lärkas drill.

Allt snön med sin svepning täcker,
och erggrönt blir himlens blått,
när solen sin flamma släcker,
som röd öfver skogen stått...

1898.

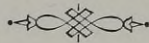
Flyg, svarta svan!

Till...

Flyg, svarta svan! — hur långt det bär —
till oceanens vida rand,
till nya, än ej funna land —
dig följer samvetskvalens här.

Flyg, svarta svan! — låt flykten gå
i solens gyllne skimmer fram —
dig följer sorg och synd och skam
likväl på färden i det blå.

Flyg, svarta svan, i evig tid
från land till land, från haf till haf,
och tigg förgäfves någon graf,
och tigg förgäfves ro och frid!

Det var min dröm.

J hvarje hjärtas djup du träffar på
en liten undangömd och helig vrå,
där skrinlagdt ligger, hvad ej talats ut,
som blott förblef en dröm till livets slut.

Nå väl, jag drömde också jag en gång,
och drömmen tog gestalt i dikt och sång,
att genom kolsvart natt och stormens brus
du följde mig till frihet och till ljus.

Du gick framför mig som ett segerns bud;
i hoppets färger skimrade din skrud,
och af din lilla hand jag styrka fick,
när min den tryckte för ett ögonblick.

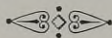
Och fram vi nådde. Dagen tände sig
och spred sin ljusglans omkring dig och mig,
och andaktsfulla, tysta, hand i hand,
vi skymtade i fjärran konstens land.

Och fram vi nådde. Målet var nu vårt,
och bort vi glömde, hur vi kämpat hårdt,
hur både hjärtat liksom foten blödt,
och lifvet syntes en sorg i rosenrödt.

Vår dag gått upp och i ditt blonda hår
en krans jag fäste, frisk som nyfödd vår,
och på din mun, som krökts af tvifvel nyss,
jag tryckte ungdomslifvets varma kyss.

Det var min dröm. Nu har jag jordat den,
men som en skendöd lefver upp igen,
så har det händt mig mången sömnlös natt,
när vid mitt skrifbord grubblande jag satt,

att du i luftig, sväfvande gestalt,
du, som är intet, kunnat vara allt,
stod framför mig, och som i forna dar
du mod och dådlust till den trötte bar.

Min lyckas graf.

Hur tröslöst lifvet, hur gränslöst armt,
när kärleken mer ej vill blomma . . .
Nyss var i min våning smekande varmt,
och nu stå rummen isande tomma.

Så skrämmande tyst! Ej ekot väcks opp
af hennes skratt, det klingande friska,
och rosiga läppar ej skällvande hviska
om stundens lycka . . . om framtidshopp.

Där hennes stol, i hvilken hon satt
med nacken lutad mot ryggstödet siden
och lyssnade tyst den långa natt
till alla de dikter, jag skref under tiden.

Där hennes blombord. Hvar ros har gått ut,
och bladen ha fallit vissnade, döda.

O, kunde jag — vore det blott en minut —
få se dem som fordom växa och glöda!

O, kunde jag...! Där hennes eget rum —
än sängen står höljd af de hvitaste spetsar,
och in i min hjärna det flydda jag etsar,
där i dörren jag stannar, förintad och stum.

Jag vandrar omkring i min lyckas graf,
de snärjas i sorg mina tunga tankar,
och världen mig syns som ett natthöljdt haf,
där vinddrifven seglare ej kastar ankar...

1884.

Att vara, broder, o eller icke vara? . . .

Som gosse ofta helt försagd jag satt
och läste Romeos och Julias öden.
Och dagen ofta slocknade i natt,
förr'n svärmarn hunnit följa dem till döden.

O, hur jag grät! All liten sorg försvann,
jag glömde allt det kära jag fått mista,
jag såg blott facklan, hvilken dystert brann
i grafkapellet vid en öppen kista.

Där hvilade det ädlaste, som fanns,
hvad fagrast lifvet åt Verona gifvit:
hans arm var skapt att föra riddarns lans,
och hon — o, hvilken borgfru Julia blifvit!

»O, Shakespeare, Shakespeare, huru grym du var,
som slutade i död den vackra sagan! .
En värld i sorg står än vid grafven kvar.»
Så snyftande en gång ljöd gossens klagan.

Nu har jag blifvit man. Jag pröfva fått,
att lifvet bittrare än Shakespeare diktar:
mot alla illusioner skott på skott
det grymma ödet sina pilar riktar.

Allt har jag falla sett. Min ungdoms tro
till intet blef den som en vacker bubbla,
och fåfängt byggde jag på nytt en bro —
den *föll* — på andra tjänar ej att grubbla.

Allt härligt lifvet åt vår ungdom bjöd,
det sjunker samman till en askhög bara,
och ständigt . . . ständigt Hamlets fråga ljöd:
att vara, broder, eller icke vara?

1889.

Dödt.

Blodröd solnedgången flammar,
naken, dödstyst skogen står,
då och då mot mörka stammar
endast någon hackspett slår.

Som en fånge suckar fjärden
emöt blankpolerad häll —
re'n i morgon istäckt är den,
speglar stjärnorna i kväll.

Hvita flingor skola sväfva
liksom andebud från skyn,
hvita flingor skola väfva
slöjor öfver skogens bryn.

Allt skall blifva dödt och öde,
marken klädd i svepningskrud,
tills naturen från de döde
väcks en dag af lärkans ljud.

1886.

Höstkväll.

Min boning är stängd för natten,
på bordet tänder jag ljus,
från mörka skogar och vatten
förnimmer jag höstens sus.

Där ute hviskas om döden
och om förgängelsens tid,
och hemsk lyser aftonglöden —
den syntes mig förr så blid.

Jag tycker det tisslar och tasslar
i trädgårdens hundra snår —
det är väl ett blad, som prasslar,
när vinden öfver det går.

Nu bultade det på porten —
hvem kan det väl vara, hvem?
Jag känner ingen på orten,
som söker så sent mitt hem.

Nu uppför trappan det smyger —
min Gud, hvad jag darrar då! —
min puls liksom sporrad flyger,
jag hjärtat kan höra slå.

Nej, ingen! Så stilla brinna
som förr mina båda ljus —
ett luftdrag ej syns dem hinna,
och tyst är allt i mitt hus.

Och dock kan jag ej förjaga
den skarpa känsel jag har,
att under träden, som klaga,
en främmande man står kvar.

När rätta stunden har slagit,
han öfver min tröskel går —
min trädgårds blomster han tagit,
mig själf då till döds han slår.

Svarie jägarn.

Mörkrets skrämmande jättevingar
svepa fram öfver naken skog,
där ej ekot ens längre klingar
af den sång, som där inne dog.

Blad, som fallit i vinterfrosten,
blad, som susat i sommardar,
tyckas färgade nu af rosten
där de ligga på vägen kvar.

Denna matta är väfd af döden,
bredd åt skuggornas tysta tåg,
när i falnande aftonglöden
upp de stiga ur jord och våg.

Här, där sommarleken rasat,
kvinnofötter ha lyfts till språng,
så att sidenet, när det frasat,
mint mig om en bacchantisk sång —

Här nu vandrar på frusna marken
svarte jägarn, som kallas Död,
och han hugger sitt namn i barken,
under hvilken nyss lifvet sjöd.

När en afton i solnedgången
framför rymdernas brand jag satt,
i förintelsens tankar fången,
grep hans hand i mitt dörrlås fatt.

Och belyst af slocknande flammen
stod med blicken på mig han fäst,
men min hand slog i hans jag samman
och bjöd döden välkommen gäst.

»Väl jag vet du är svarte jägarn,
som i frostnatten går på lur.
Kallt det är, här finns vin i bägarn,
dig jag följer, men först drick ur!»

Döden log, när han bågarn höjde,
tömde drufvornas heta blod:
»Lef, min gosse, och Gud dig fröjde —
mig att möta du ägde mod!

»Minst jag kommer, när man mig väntar,
ej jag stannar, när man mig ber.
Nästa gång på din dörr jag gläntar
kanske aldrig vi skiljas mer.»

På sin hund han i pipan blåste,
gaf till afsked en vänlig nick.
När min dörr jag för natten låste,
såg jag ännu hans härskarblick.

1896.

Till Döden.

När framför mig mörk, obeveklig står
den höga skepnad, som vi Döden kalla,
ej blodets vågor då af fruktan svalla —
nej, lugn min puls och lugnt mitt hjärta slår.

Jag lifvets tomma intet har lärt känna —
en enda önskan finns ej mera kvar,
och inga tårar mina ögon bränna,
när jag din hand, o, Död, till hälsning tar.

Välkommen är du! Som i dagar unga
jag törstat efter bägarn, fylld till rand —
så längtar jag nu i din båt få gunga
hän öfver okänt haf mot okänd strand.

Tag mig, o Död, i dina starka armar —
så ljuf var ännu ingen kvinneas famn —
från godtköpsmarknaden, där lifvet larmar,
bär mig till evig hvilas tysta hamn!

Man flyr, när mörk din skugga synes stanna
på lyckans stig, där rosor regna ner —
när törnekransen vrids kring fårad panna,
du blir den lycka, hvarom hjärtat ber.

Jag misskänt dig. Jag låtit språket klinga
till lifvets lof som till en ädel väns,
men hvad som lifvet ger — ack, det är ringa,
ty lif och kärlek, ära ha en gräns.

Men du, o Död, din skänk tar icke åter —
du evigheten ger och ej ett *nu*.
Mild som en mor du kysser den, som gråter,
till drömlös sömn — välsignad vare du!

1897.

Marie Antoinette.

16 oktober 1793.

Kring Trianon re'n gulna lönn och lind,
och blodigt röda blad till marken falla;
till lustig dödsdans höres höstens vind
i regntränt park de vissna bladen kalla.

De hvirfla, tumla om . . . En annan dans
här tråddes fordomdags af hofvets sköna,
när drottningen, som aflagt kronans glans,
lät flöjt och valdthorn klinga i det gröna.

Marie Antoinette — ej drömde du,
där skön, bedårande du dansen ledde,
att scenen skulle växla i ett nu —
än lyckan för din fot sin guldväf bredde.

En larmsignal. Paris i uppror står.
Likt tigrar folket spränger sina burar —
till storms det löper mot Bastiljens murar
och hissar upp en krutsvedd trikolor.

Och sorgespelets slut det är din färd
på bödelskärran till schavottens bila.
Men ur ditt blod står upp en nyfödd värld,
där du ditt sköna hufvud lagt till hvila.

Marie Antoinette! Dig ödet gaf
en krona, en schavott — hvad du förbrutit,
har med ditt blod du själf betalat af —
ur grafven därför eterneller skjutit.

16 oktober 1893.

Till Elise Kwasser.

Det är liksom i dröm... Mot kusten slår
ett haf i storm och stänker skum och glitter
högt öfver klipporna, där hennes Vestråt står.
Och ensam jag vid hennes dödsbädd sitter.

Jag ser de välbekanta, kära drag,
jag ännu minnes ifrån gosseåren,
när hon från scenen vann de stora slag,
när hon var varm och segrande som våren.

Och stormen ryter. Ljusen flämta matt
men höga vålnader omkring mig gästa —
det är som gaf mig denna dödens natt,
hvad lifvet en gång skänkte af det bästa.

Förbi mig skrida skepnader från förr —
jag *Hjördis* ser, ser *Sigrid*, *Desdemona*,
och invid Duncans hemska, tysta dörr
står *lady* — hon, som ville makten råna.
Hon vrider hämdren . . . O, Veronas natt
med stjärneljus och sång af näktergalen —
jag glömmet döden, glömmet den för att
med Romeo gå med på karnevalen.
Ånyo tjuoter stormen — hör dess skri —
fru Inger kämpar att sin son befria —
i nästa stund är denna scen förbi,
och bödelns bila väntar nu *Maria*.
Gif akt, gif akt, jag ser en praktfull sal —
o, skön är *Myrrha*, skön som ingen annan,
bedårad drömmer kung Sardanapal
och sköter ömsom sländan, ömsom kannan.
Ett stänk mot rutan — klang af tamburin —
se *Nora*, *Nora* tråder åter dansen! —
Kleopatra i bågarn skänker vin,
och nakna armar härma marmorglansen . . .
Men här är dödens ro. I svepning klädd
hon hvilar, hon, som lifvet dikten skänkte.
Välän, om jag var rik, kring denna bädd
ett haf af ljus i vinternatten blänkte —

om jag var rik, ifrån Hesperiens vår
jag hämtade en last af rosor röda,
de skulle regna öfver hennes bår,
som ungdomsdrömmar skulle där de glöda.
Din ungdomsdröm den var att drottning bli —
du blef det äfven: konsten själf dig krönte,
och kronan strålade af fantasi,
och makalös var hyllningen du rönte...
I natt, Elise, du större hyllning får:
din drapa spelar storm och sjunga vågor,
och januarinattens norrskenslågor
de hälsa dig, när du till Valhall går...

Januari 1894.

Sadi Carnot.

Med midsommarsol i hjärtat jag kom
från blånande fjärdar och blommande hagar.
Och världen var skön — det tycktes mig som
jag lefde i ungdomsdrömmarnas dagar.

Och Stockholm var fagert, där löfprydt det låg
med speglad kontur i glidande våg.

Men midsommarstämningen plötsligt ströks ut:
ett extrablad satt där, klistradt på knut.

I typer, svarta som hat, som sorg, som nöd,
jag läste: Carnot är mördad, är död.

Mitt hjärta krympte — att falla så
frihetens vän, Sadi Carnot!

Är det ej nog, är måttet än ej rågad?
Förintade af harm, af sorg vi stå:
en nidings dolk till sist att träffa vågat
den ädlaste af män, Sadi Carnot.

Är det ej nog? Hvert yrar detta sekel,
skall det i brottet väl oss draga ned,
skall mordet bli det röda Mene Tekel
som siar släktet: slut på världens fred!

Är det en dödsdans väl med gift och dolkar,
som seklet sista dagen skåda får,
är det den hop, som fängelset befolkar,
som kanske efter oss till makten går?

Hölj dig i sorgdok, frihetens gudinna!
Väl offer kräfde du i tusental,
väl lät du blod — ja, blod i strömmar rinna,
men du var kysk och ren som en vestal.

Tyranner drap du med din starka glafven,
och troner föllo på ditt allmaktsbud,
men som en vårvind gick du öfver hafven
och gaf de svaga kraft från Herren Gud.

Så kom en junikväll att kistan vakta,
där nu din främste utpost ligger död,
berör hans panna, smekande och sakta,
med dina unga läppars purpurglöd!

Han föll för våldet. Ända till det sista
han drömde Frankrike stå starkt och fritt —
o, helga frihet, lofva vid hans kista
att värna detta land, ty det är *ditt!*

När Nötre-Damens koppartungor röras
och deras stämmor öfver Seinen gå,
skall ekot af dem öfver världen höras,
och folken bedja för Sadi Carnot.

Juni 1894.

Öd Anders Flodmans graf.

Det unga, spirande släktet till storm
har låtit signalen ljuda.

Den gäller hvad hälst af föråldrad form,
som på gamla lögner vill bjuda —
det gäller få fram i färger och dikt
naturens egen brinnande bikt.

Det gäller få fram, hvad tiden vill,
hvad som ligger den närmast om hjärtat,
att visa på kräftsåren hör oss till,
om också vårt namn blir svärtadt,
om också man hånar oss dag ifrån dag —
hvem vet, om ej snart står det segrande slag!

Hvem vet, om ej snart de störta omkull,
de gamla systemer och lagar,
som skrefvos af gudar af stoft och mull
i afguderiets dagar?

Det stundar till handling på skilda håll;
för länge man kastat med fraser boll.

Jag tidens susande röster hör,
hur klagande hemskt de låta,
ej bilda de just någon stämmande kör,
men hvartill skulle det båta
att vagga med välljud det släkte till ro,
som just genom tviflet skall finna sin tro.

Nej, gisslande sånger och skarpa slag —
se där, hvad samhället kräver!
Ställ fram det naket i ljusan dag,
rif ut dess hjärta och lefver
och visa sedan för tiden fram,
hur djupt den sjunkit i lögn och skam!

* * *

Det var ej *din* mening om diktarns kall —
du höll på det gamla talet —
i konsten såg du en slipad kristall,
som speglade idealet.
Den skola du följde, den var icke vår,
dock sänka vi fanorna nu kring din bår.

Ty, fastän en kämpe i glesnadt led,
en veteran af de gamla,
du troget höll ut och ärligt stred
för den skola, som snart skall ramla —
men, hell en hvar, som lefver och dör
för den sak han svurit att kämpa för!

1884.

Anne Charlotte Leffler di Cajanello.

Jag minns ett blad från Alis kärlekssaga,
ett blad, som ryser öfver nordens höst —
så mörk finns ingen höst som det att taga
för alltid afsked af en älskad röst.

Din djupa röst — hur kär den hade blifvit! —
ur hvarje rad, ur hvarje ord den ljud:
du hör till dem, som med sitt hjärtblod skrifvit,
din hela diktning, den var färg och glöd.

Men när du såg, hur mörka skuggor täckte
den väg, där mänskligheten drog framåt,
en fackla du åt tiden också räckte —
och ljuset föll på sorg och kval och gråt.

Mot orättvisan! Så ljud den parollen,
och djärft i têtén såg man jämt dig gå;
din pennas blixtar skrämde leda trolle —
du styrka fick af känslan för de små . . .

Nu är du borta . . . Och din graf skall redas
ej uti snöns och norrskensljusets land —
nej, kistan skall med klassisk lager klädas,
när solen sjunker vid Italiens strand.

Men till din graf jag ifrån Sverige sänder
en krans af ljung, som ännu skimrar röd —
ett sista tack, som knöts af svenska händer
vid fjärdars stilla brus i aftonglöd.

1892.

Arvid Ahnfelt.

Öfter slutad frukost,
när i soligt fönster
vid chartreuse och kaffe
jag cigarren tänder —
dig jag saknar, Arvid,
och med stilla vemod
minnets blad helt sakta
jag i tankar vänder.

På, de ljusa sidor
står din runa skrifven,
känslans bläck, det röda,
skall ditt kväde rista —
till din graf i Solna
under tysta lindar
som ett sista afsked
följe det din kista.

Varm du var i själen,
hat du bar mot våldet,
öppen var din hand,
när armod bad om brödet.
Sorglös såsom ingen,
glad liksom ett solsken,
på allt dumt i världen
trygg du satte hälen.

Stämmingsfulla stunder,
som för alltid flyktat.
gamle vän, som aldrig
någonsin mig svikit —
nu vid samfäldt minne
tyst mitt hjärta gråter,
och jag frågar, hvarför
I så tidigt vikit . . . ?

Febr. 1890.

En svensk sjöman.

Kapten P. O. Söderquist.

Från Æolus kommandobrygga
jag minnes ännu dina drag,
de solskensglada, sjömanstrygga,
såväl i lugn som stormig dag.

Du stod där med de hvita håren
och blicken, spanande och fri,
och vittnade, att mer af våren
du ännu ägde kvar än vi.

Ditt hjärta friskhet fått af stormen,
som hven i tackel och i tåg,
och kinden liksom uniformen
sitt dop af oceanens våg.

Du var en man af gamla stammen,
en pröfvad hafvens veteran,
och när du läst din bön och amen,
du räddes icke själfva fan.

Och dock där lekte tusen löjen
i ögats vrå så mången gång,
när du var värd för bordets nöjen
i blomsterdoftande salong.

Hur kunde då ej skämtet flöda
i kapp med franska drufvans gull,
tills solen sjönk i skyar röda,
och natten stod af stjärnor full.

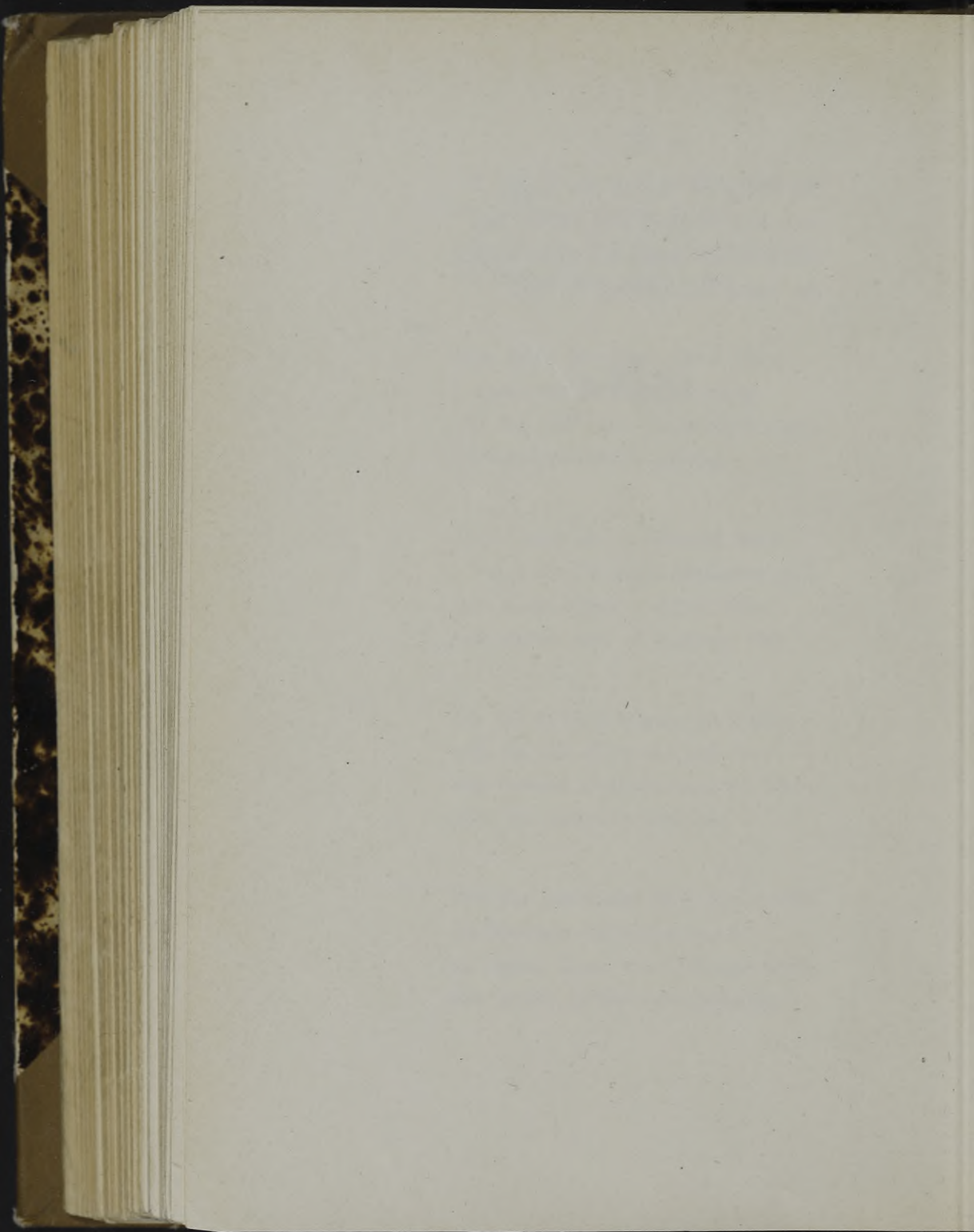
Du var ej blott kapten på skutan —
nej, du var allas vän och far, —
sak samma knäppte man på lutan
eller ett statsråds titel bar.

Det var just detta drag, som gjorde
att härifrån till Köpenhamn
ej någon finns, som glömma torde
ditt gamla, stolta sjömansnamn.

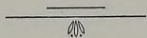
Nu sänks på Æolus din flagga —
men hvarje gång som hafvet slår
mot svenska skär i skumhvit fragga
din bästa minnessång du får.

1897.

Hyllningsdikter.

Till kronprinsessan Victoria!

Från söderns vår, den paradiskt ljuftva,
välkommen hem till våra karga skär!
Ej glöder här orange, ej mognar drufva,
och mörkgrön pinje icke susar här.

Dock vet jag väl, att dina tankar seglat
som hvita svanar ifrån Tiberns strand
till Mälarvågor, hvilka återspeglat
ett älskadt stycke af de dinas land.

Jag minns i Rom, hur längtan kunde måla
din bleka kind med rosens varma färg,
jag minns, hur dina ögon kunde stråla,
när tanken flög till våra svenska berg.

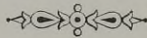
Din stämmas vemod mig så enkelt sade,
hur hemlös du dig fann i praktfullt Rom,
hur kärt ditt hem i högan nord du hade,
hur bittert veta, att din plats stod tom.

Välkommen hem! Nu blåsa ljumma vindar
och vintersnön i våra skogar smält —
se, öfver mörka granar, gröna lindar
slår himlen upp sitt blåa sommartält.

Naturen, festklädd, hälsar dig, furstinna,
midsommarblomster buga för din fot —
o, tag dem, tag dem, de af längtan brinna
att få ett hjärta till att klappa mot!

Och tänk, när du i famn dem alla tager,
att hvarje blomma barn af Sverige är,
som ser i dig furstinnan, blid och fager,
och intet mer än älska dig begär.

Välkommen hem! I ljusa sommarnatten
en fågelkör skall sjunga dig till ro,
och aftonstjärnan vaka öfver vatten,
som vagga sakta kring ditt sommarbo.

Till prinsessan Ingeborg!

Prinsessa, ej min lyra äger
en ton nog djup, att den förmår
att tolka, hvad nu Sverige säger
i glädjen öfver du är *vår*.

När bländhvit blomstersnö sågs glimma
på häggens gren i löfvad lund,
där kom i sommarns första timma
ett lyckobud från Öresund.

Det talte om två hjärtan unga,
som samma flamma hade tändt,
och lärkan hördes namnen sjunga,
när hon till norden återvändt.

Hvad klang i namnen, min prinsessa!
Ett eko ifrån sagans dar
finns liksom gömdt i ett af dessa,
det andra är en stolt fanfar.

I minnets krans, vi ännu linda
omkring din morfars sarkofag,
vi rosor — rosor vilja binda,
ej liljor endast, från i dag!

Du är den länk, som återknyter
oss med den käre, som har gått —
hans blod i dina ådror flyter,
hans namn din brudgum också fått.

Säg, är det icke nog att göra
din färd välsignad till vår kust?
Vår trohetsed skall nu du höra —
den lyder så: i nöd och lust!

Välkommen då, vårt hoppes furstinna,
du dotterdotter af den man,
hvars krona evigt klar skall brinna,
ty han med kärlek henne vann.

Till Carl Snoilsky.

1841—1891.

Hvar svensk, som håller dikten kär,
och älskar högt sitt modersmål,
så klart som himlens stjärnehär,
och stolt som klangen utaf stål,

skall säkert hylla varmt i dag
den skald, som från sin första sång
i lyran grep med mästartag
och hjärtan vann på samma gång.

Hans ungdoms diktning, blodfullt stark,
hur tog den ej vår själ med storm!
En söderns ros ur lavamark
den växte skön till färg och form

Det var en sällsam glöd däri,
som tanken lätt tillbaka bar
till Masaniellos hämdeskri,
när spanskt Neapel ännu var.

Och i Sorrentos stjärnenatt,
när näktergalen sjöng så vekt,
i dröm försänkt, det säges att
han visor fram ur lyran smekt.

Men i naturens helgedom,
där callan härmar nordens snö,
han längtade en kväll från Rom
till hvitklädd skog och frusen sjö.

Ty svensk han är. I hvarje dikt,
som rör sig om vår stormaktstid,
det svenska lynnet gör sin bikt,
i markna'ns vimmel som i strid.

I älghudskyller eller rock
af mörkblått tyg och enkelt snitt,
de äro män ur samma flock,
och deras fosterland är ditt.

Och än så länge svenskan har
sitt välljud och sin klang af stål,
hans sånger skola lefva kvar
som pärlor i vårt modersmål.

»**Är Gustaf Wasas saga**».

(Nionde tablån.)

Gustavianska grafkoret i Uppsala domkyrka.
Majnatt.

Svea

med en krans af vildblomster vid sarkofagen.

Här inne under kyrkans höga hvalf
jag vid hans graf vill djupt min panna böja —
ack, minnesfesten vore endast half,
fick Svea ej vid Wasagriften dröja.

För visso — detta är ett heligt rum:
här hvilar han, som murat Sveriges rike,
och som var svensk, så helt i hvarje tum,
att landet ännu aldrig födt hans like.

Låt blott din tanke för en kort sekund
vid storverk dröja, han i lifvet gjorde,
och upp för dig han står ur dödens blund —
en hög gestalt, hvars drag du känna torde.

Hans hår är gult, och blicken flammar blå,
hans hand är järn: för denna våldet faller,
hans tro försätter berg och krossar då
ett påfveväldes starka fångselgaller.

Det är kung Gösta — folkets egen kung,
och fastän stenen nu hans stoft betäcker,
han lefva skall i sagan evigt ung,
tills världens sista morgon en gång bräcker.

Det arf han gaf oss — Bibelns ord det var,
att lysa vägen som en stilla stjärna —
men ock i arf han Sverige lämnat har —
ett Sverige, fritt, att älska och att värna. —

Hör, ännu susar kring hans sarkofag
hans lösen: *varer svenske!* Tag de orden,
du, vårens vind, på vingarna dem tag
och bär dem vida öfver svenska jorden! — —

Sof trygg, kung Gösta! Daggfrisk är min krans,
af markens vilda blomster är den bunden.
Där dofta rosor ej i purpurglans —
jag sippor och violer tog i lunden.

Jag bröt en kvist af häggens blomstersnö,
af björkens gröna gren, af bäckens pilar:
med vårens blomster ville jag beströ
den marmorgrift, där konung Gösta hvilar.

De skola hälsa dig från hult och snår,
från skog och sjöar, ifrån dal och fjällar —
från Sverige, där bland furor trasten slår
af frihetsfröjd i vårens gyllne kvällar.

12 maj 1896.

Till Gustaf II Adolfs minne.

Prolog vid Galaföreställningen å Kungl. Operan
den 9 dec. 1894.

Vår nutid rycker ju på axeln gärna
åt det som varit, endast framåt ser —
för den det flydda är en fallen stjärna,
som glimmat ut och icke glänsar mer.
Man glömmer lätt, när man har hamnen hunnit,
de fyrar, hvilka lyst på nattlig färd —
vi glömma lätt, att hvad i fred vi vunnit,
det vanns åt oss med våra faders svärd.
I kväll likväl, när nattens stjärnor tändes
och speglade sin glans i Målarvåg,
i Sveriges hufvudstad helt visst det kändes,
att stort ett minne uti luften låg:
mot söder våra bästa tankar sändes —
till Lützen ställde de sitt tysta tåg.

Kring Schwedenstein just nu vid denna timma
ett haf af facklor bölja fram jag ser —
det lyser rödt igenom kvällens dimma,
liksom när Lützen en gång brändes ner.
Men nu ej flamma några mordbrandslågor
och ej kanoners åska längre hörs —
mot kvällens skyar stiga hymnens vågor,
och protestantens hjärta gläds och rörs.
Och mäktigt lyft på tacksamhetens vingar
hans tanke flyger då till mötes vår,
och samfälld kören öfver hafvet klingar —
till Ridderholmens Vasagrifft den går . . .

*

I minnets stolta tempelhall
skall Gustaf Adolf stå
och trotsa tidens vilda svall,
hur högt dess böljor slå.

Åt frihet, sanning och åt ljus
han vigde in sitt svärd,
han våldet störtade i grus,
befriade en värld.

Han mänsklighetens hjärta var,
och han var svensk som få,
förbrödring hette det standar,
den sak han trodde på.

Hans ljusa dröm var en gång att
betrygga folkens fred
och skingra vantrons mörka natt —
för detta mål han stred.

När nu på minnets stora dag
vi bedja kring hans stoft,
och hölja hjältens sarkofag
med friska kransars doft,

Så må vi lofva, också vi,
att kämpa för hans sak —
att göra tanken stark och fri
och väg till sanning rak!

Då ej hans blod förgäfves rann
ur djupa, ädla sår,
när Sverige ännu som en man
sitt slag för ljuset slår.

För kvinnan!

Rundt knuten en hvinande snöstorm går,
och granarna buga för vinden —
jag sjunger i vintern om rosor och vår
och drömmer om blommande linden.

Jag sjunger om kärlek, blossande varm,
fast flingorna yra och snöga,
jag drömmer till kudde den hvitaste arm,
till spegel det mörkaste öga.

Jag sjunger i mörknande vinterkväll,
när festbloss i salen brinna,
och violer dofta i silfverställ,
om det bästa oss skänkts: en kvinna.

Och bågaren slår jag till randen full
med det ädlaste vin på bordet —
det skummande vin, som glimmar som gull
och eldar hjärtat och ordet.

För kvinnan! Ej dina drömmars blott
i juninätternas dager —
hon nog af hyllning och sånger fått,
af rosor, myrten och lager.

Nej, för den kvinna, som stark och sund,
i kampen står vid din sida
och smeker din panna i smärtans stund
med händer, ömma och blida.

För henne, som helt och hållet är din,
din lyckas vakande norna —
du, gnistrande vin, vige skålen in:
för henne, den gudaborna!

1897.

Till Henrik Ibsen.

den 20 Mars 1898.

Mot Norges fjäll, från alla världens hörn,
på skilda språk du tycker dig förnimma
ett hyllningssorl, som stiger denna timma:
hell, Henrik Ibsen, diktens kungaörn!
Och när i afton rampens lågor glimma
vid Donau, vid Seinen och vid Spree,
om där du vore, skulle då du se
hans snilles mäktiga gestalter lefva
och se publiken lida, skälfva, bäfva,
i hjärtat träffad af sitt eget ve.
Det är hans storhet. Han går helt enkelt in
och gör din lefnads hemlighet till sin.

Han diktar ej, som andra pläga dikta,
han lyss vid mänsklighetens eget bröst,
och hon får tala med sin egen röst,
sitt lidande och sina synder bikta.
Han är en skald, en af de store få,
som aningsfullt tycks lifvet helt förstå.
Och när det tidens största lyte gäller:
den egoism, som hänsynslöst går fram,
han, utan nåd den då till marken faller. —
Men rosor slingrar han kring murken stam!
Han tror på kvinnan. Är i synd hon boren,
hon dock fått glans af himmelen och våren.
Hon midt i mörkret likväl ljuset är
och, fastän svagast, starkast ödet bär.

Som Shakespeare Ibsen tillhör hela världen.
Och dock, hur är han formad af sitt land!
När hån tog vandringsstafven i sin hand,
ej Norge glömde han på sydlandsfärden —
nej, blott en norrman kunnat dikta Brand.
Brand, lika djup som Goethes Faustsaga,
är tystnadens och ensamhetens dikt —
förbi oss vidderna och fjällen draga,
en själ, som födts bland dem, gör här sin bikt,
och hedens alla hemska röster klaga.

Brands Gud tar ödemarkens skräckgestalt,
och hård och känslolös, som själfva hällen,
med norrskensflammorna i vinterkvällen
för Brand han skrifver: Intet eller Allt!
Och prästen kräfver som hans Gud befallt.
Han fordrar allt, men offrar allt tillika.
Och trotsigt lycklig i sin blinda tro —
som icke ens för kärleken ger vika —
han vill till himlen bygga själf sin bro.
Men viljan här på jorden har sin gräns,
och upp till himlen ingens vilja hinner —
dit Guds barmhärtighet blott vägen finner:
Gud är ej straffets Gud, men kärlekens.

Den mästare, som en gång Brand oss gifvit,
står ung ännu, fast i sin ålders höst,
vi lyssna ännu till hans djupa röst,
som år från år oss kärare har blifvit.
I afton drager mot hans hem ett tåg
af Norges ungdom, facklor lysa röda,
och skyarna och fjorden, fjällen glöda
som öfver dem ett sagans skimmer låg.
Och sången brusar, stiger, stark som våren,
och hyllar mästarn med de hvita håren!

I tankarna är äfven Sverige med
och lägger lagerns krans för Ibsen ned.
Och våra bästa tankar, fria, ljusa,
som svanar draga öfver Norges fjäll
och sänka sig, där sångens böljor brusa
kring Henrik Ibsen! Henrik Ibsen, hell!

Vive Emile Zola!

Jag hört en gång Gambettas åskröst ljunga,
och aldrig glömde jag hans tonfall se'n.
Tänk er ett öknens fria lejon slunga
sin vrede ut — Gambetta går igen.
Hans ord, förintande, när svek det gällde,
som gallerns slagsvärd fienderna fällde,
och fast hans syn till hälften slocknad var,
fanns i *ett* öga nog af flammor kvar.

Diktatorn slumrar nu för länge sedan,
hans stämma tystnat, släckt är blickens glans,
och lagern vissnar omkring världen redan,
där namnet strålar, som en gång var hans.

Se'n dess hans fosterland gått andra banor.
Den frihetsvind, som blåst i franska fanor,
har mojnät ut, och frygisk mössa fått
schakåens form från ryske kejsarns slott.

Det Frankrike, som badade i glöden
från morgonrodnan af den nya tid,
för hvilken ungdomen gick gladt i döden
vid marseljäsens flammande: till strid! —
det Frankrike, som våldets bojor bräckte,
och gjorde människan från slaf till fri,
det Frankrike, som en gång folken väckte —
det stolta Frankrike är nu förbi.

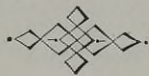
Den franska äran, hvilken lyst och bländat,
på hvilken ännu aldrig fläckar fanns,
den preussarn, segerdrucken, icke skändat —
den sölots, smutsats, plundrats på sin glans
af fransmäns händer, svekfulla och fala,
af franska tungor, ljugande och hala.

Man ville gråta blod. Gloirens tecken,
som satt så högt och lyst gudinnans väg —
o, hvarför kastades väl smuts i vecken,
och hvarför släcktes folkens ledfyr, säg!

Men trikolorens gyllne örn sig höjer
och flyger stolt mot stjärnorna som förr —
Gambettas ande spränger grafvens dörr,
vid franske diktarns sida mäktig dröjer.

Zola har talat. Det ett eko var
af lejonstämman från diktatorns dar.
Zola har talat. Han sin själ har gifvit
i ord, de bittraste, han nånsin skrifvit.
»Krig emot lögnen!» jämt var hans paroll —
nu från sitt skrifbord går han ut i striden,
den verkliga, — när kampens dag är liden
sitt land han frälst och krossat mörkrets troll.

Januari 1898.

ANDRA DELEN.

Innehåll:

Ballader.	Sid.
Bertrand de Chamberty	7
I chevaleriets dagar	12
Unge pagen satt på slottets trappa	17
Kärlekens hundraårsfest	19
Sigrun	23
Hos drottning Margareta	31
Mortia	33
Elsemoore	35
»Gull är ej annat än mull»	38
Grodan	42
Jane	47
 Jul- och nyårsdikter.	
Julsånger	53
Nyårsdikter	83
 Kärleksdikter.	
O, fråga ej!	101
Blanche	103
Prinsessan Tusensköna	105
Apollofjäriln	108
Faryäl	110
Inez de Xorillos	113
Jag binder af hedens rödaste ljung	115
Drottning Junis slott	117

	Sid.
Min unga, bruna härskarinna	120
Leoline	122
När jag skall dö	125
Rundt om mig hvirfla de vissna blad	127
En kvinna	129
Edelweiss	132
Svarta ögon	134
Tidig höst	136
Petite Louise	139
Två	141
Under hvita spetsar hvilat	143
Stanzer	145
Venus Urania	148
Prinsessan Silkeshår	151
Sommarlycka	153
Dreary	155
Återglans	159
Slädparti	161
Runor	163
I skogens skymning trolldom bor	165
Du aldrig hört mig till	168
När höstens stjärnor brinna	170
Vanda	172

Skiftande toner.

Pennan	179
Visby	182
För Finland	184
Högsommar	187
Han var en man	190
Ett hem	193
Röda korset	195
Kvällsstämning	197
Förfrusen	199
Man restaurerar	201
Vive la France!	203

	Sid.
I kärlek	205
Upp!	209
Som jag vill ha det!	211
Till en svensk gosse	214
Och rosor blomma	216
För evigt	218
För korset!	220
Forsvik	222
Snö	224
Svensk idyll	226
Du, unga mor	228
Ione	230
Den femte maj	232
Bourgogne!	234
Glömskans slott	236
Rök	239
Lyckås	241
Bortblåst	247
Karlsten	248
Mod!	251
Ensam	254
Skogsbrand	256
Kungens syn	259
Skymning	262
Farväl, sommar!	263
Lyx	265
En bröllopsdikt	267
Den röda liljan	269
Gamla vänner	217

Skuggor.

Resignation	277
Après nous	280
Det snöar öfver de döda	282
Feberdröm	283
I sorg	286

Snö öfver allt	Std.
Flyg svarta svan!	288
Det var min dröm	290
Min lyckas graf	291
Att vara, broder, eller icke vara?	293
Dödt	295
Höstkväll	297
Svarte jägarn	299
Till Döden.....	301
Marie Antoinette	304
Till Elise Hwasser	306
Sadi Carnot ..	308
Vid Anders Flodmans graf	311
Anne Charlotte Leffler di Cajanello	314
Arvid Ahnfelt	317
En svensk sjöman	319
En svensk sjöman	321

Hyllningsdikter.

Till kronprinsessan Victoria	327
Till prinsessan Ingeborg	329
Till Carl Snoilsky	331
»Ur Gustaf Wasas saga»	334
Till Gustaf Adolfs minne	337
För kvinnan!	340
Till Henrik Ibsen ..	342
Vive Emile Zola!.....	346

DANIEL FALLSTRÖM

VALDA DIKTER

FÖRSTA DELEN

STOCKHOLM
C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS-AKTIEBOLAG.

STOCKHOLM

VICTOR PETTERSONS BOKTRYCKERI

1899.

Valda Dikter

1882—1899

---

*Alla dikter, daterade senare än 1892, äro
icke förr i bokform utgifna.*

Af hvilken jag har diktat lärt? —
hörs röda läppar fråga.
Du, lilla hjärta, jag har kärt —
af skyarna, som låga
på sommarhimplens blåa haf,
där solens eldklot går i kvaf...

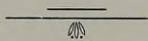
Af hafvet, när det sakta slår
och famnar stjärnehären —
af hafvet, när i storm det går
och vräker emot skären —
dess ljufva sång, dess vilda skri
jag bundit till en melodi.

Men främst af allt du själf det var,
som lärde mig att dikta —
som sången till mitt hjärta bar
och pennan kom att bikta
det vemod i min själ, jag gömt,
den ljusa dröm, jag en gång drömt . . .

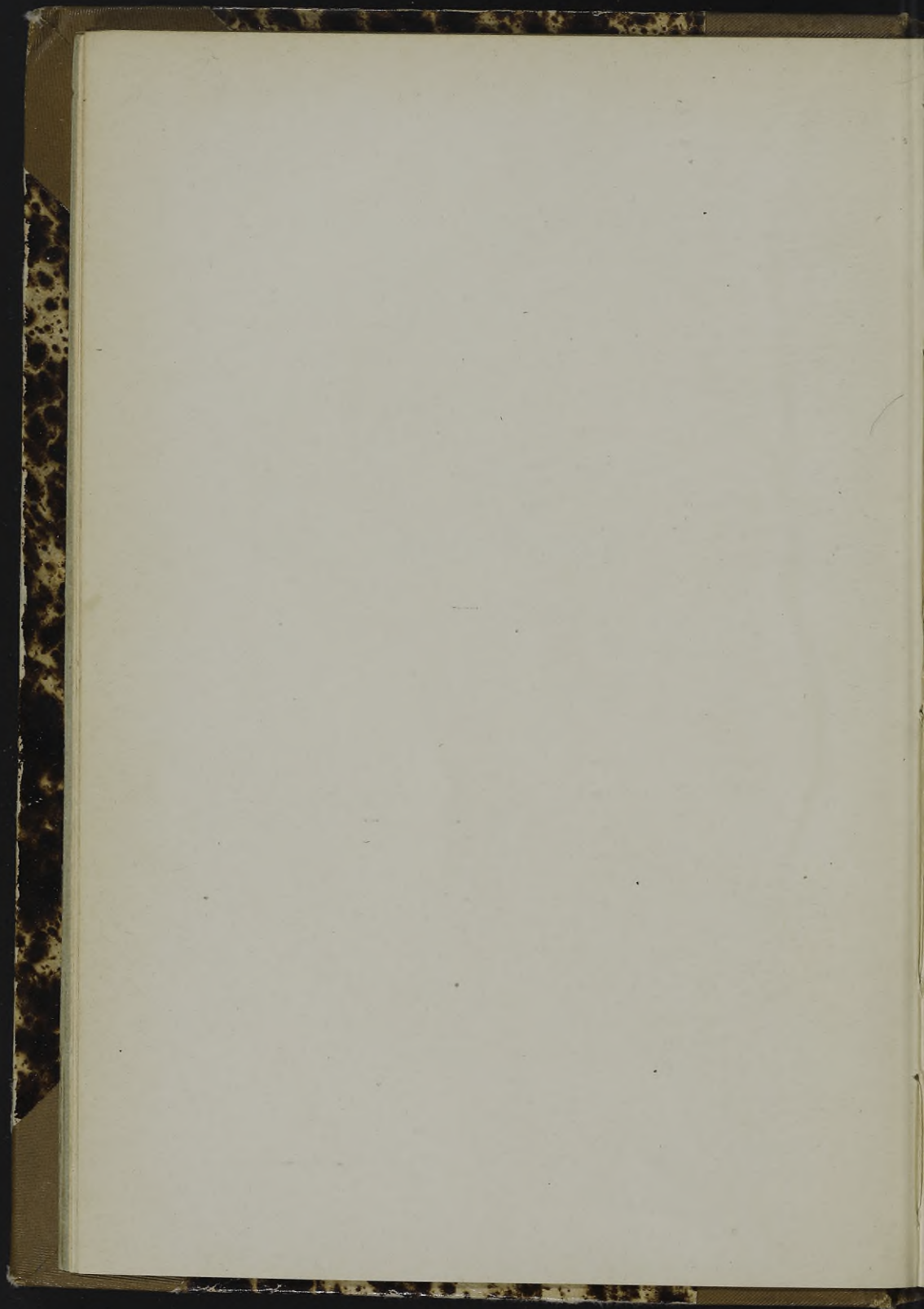
febr. 1899.

Stockholm

Stockholm.

Har jag ränsel på och drager
i den vida världen ut,
hamna mina bästa tankar
vid din Mälarstrand till slut.

Länge skild från dig, hur ofta
vild en längtan jag förnam,
att ur Djurgårdsskogens skymning
få se Bellman titta fram.

Borta från dig, hur jag saknar
kvällstur öfver Skeppsholmsbron,
fiskarns lyktor, hvilka glimma,
där han vittjar sina don.

Och, I, södra berg, som stigen
mjukt, fantastiskt fram mot skyn,
medan bortom Klaras kyrktorn
liksom smälter vesterns bryn —

o, jag längtar återse er,
höra strömmens dofva brus,
se dess vattenspegel fånga
juninattens stjärneljus!

Bjöds mig ett palats af marmor,
smyckadt med en kunglig prakt,
bytte jag det mot en koja
i en älskad stockholmstrakt!

Ingen fläck på jorden finnes,
som med trollmakt binder så,
än där under mörka brohvalf
Mälarns böljor fria gå!

Haga.

Svept i vårens skymning tysta, vackra Haga,
smeker du mitt minne som en gammal
saga —

som en ton från fordom,
drömmande och skär,
då, mitt vackra, tysta Haga, ljuf du är.

Långt från stadens buller du din fägring
gömmer —
den, som en gång sett dig, han dig aldrig
glömmer,
vandra vill han åter
tyst och enslig stig,
längtar ifrån flärd och glitter ut till dig.

När i mattblått vatten månens skära skiner,
ensam sjunger trasten ibland slottsruiner,
sjunger kära visor
ifrån gamla dar,
när mitt vackra Haga tredje Gustafs var.

Men när snön i skogen snår och stigar täcker,
och sitt bål i väster vintersolen släcker,
då blir tyst och stilla
i hvar skogsalkov,
och det tycks, att Haga liksom Gustaf sof.

1891.

Den första snön.

Smärt, elegant och endast nitton år . . .

Vid fönstret hon i vakna drömmar står
och blickar ut i kvällen öfver parken.
Det börjar sakta snöa. Hvit blir marken,
på trädens grenar, som hvart blad ha mist,
i snöhvít fågring lyser minsta kvist.

För hennes inre blick i brokig tropp
då stiga vackra, ljusa bilder opp . . .
Musiken tonar, gyllne kronor brinna,
och i kristallglas ädla viner rinna.
Själ i en vals hon bärs, liksom i dröm,
till ett förtrolladt land på toners ström.

Ack, skönhet, rikedom och lycka — allt
i hennes ungdom tagit ljuf gestalt,
och därför slår af längtan hennes hjärta
till denna värld af färger, glada, bjärta.
Hon anar ej den sorg och bittra nöd.
som ser i första snön blott köld och död!

Nej, hon vill skratta, vill ha sång och ljus,
vid bjällerklngen höra skogens sus.
Och när kring viken festmarschaller blänka
och högt mot nattens skyar guldregn stänka,
hon flyger sorglöst glad på stålsmidd fot
sin kavaljer från balerna emot.

Ja, du är lycklig, barn! En flinga snö
för dig betyder lefva, ej att dö.
Den lofvar dig, när du ser ut i natten,
en dans på bonadt golf, på frusna vatten,
Den bjuder dig, när balens fröjd är slut,
en dunmjuk bädd att riktigt sofva ut . . .

Men hon, som framför isad ruta står
med glanslös blick, i förtid grånadt hår,
hon hviskar, när hon första snön ser falla,
med bleka läppar: »ve oss — ve oss, alla!»
För henne vintern är ej lek och skratt —
nej, den är köld och hunger, död och natt.

Och därför, barn, när du vid fönstret står,
och första snön mot glaset sakta slår,
så hör det ej liksom en festsång klinga —
nej hellre som begrafningsklockor ringa!
Betänk, för fattigfolk går solen ner,
och många, många få ej se den mer!

1891.

Min sommarbåt.

Förtöjd vid stenkajens kistor
nu sofver min sommarbåt
och drömmer om skötar och gistor,
om böljsång och fåglalåt.

Från stängen blåser ej flagga,
och hvisslan mistat sin röst —
på strömmen mäsarna vagga
med spräckliga, bruna bröst.

Där ute på fjärdens vågor
de ångaren ofta sett
och lyftat i solens lågor,
när hvisslan signalen gett.

Då vimlade akterdäcket,
af solbrända stockholmsbor,
och Venus, stödd emot räcket,
bar halmhatt med ljusblått flor.

Med kärleksgudar i hågen
och skönhet i hvarje tum
hon blickade ut mot vågen,
som höljdes af pärlhvitt skum.

Kanhända sökte hon finna
en lösning på sagans ord,
att världens skönaste kvinna
af flyktigt hafsskum var gjord.

Kanhända äfven hon tänkte,
att skummet kärleken var,
som trolskt öfver djupet blänkte,
men aldrig stannade kvar . . .

Nu sofver i snön och isen
min båt ifrån sommardar,
men ännu, trots vinterdisen,
där dröjer ett skimmer kvar —

Ett skimmer från skogens världar,
en aning om sol och vår,
tills ut mot de blanka fjärdar,
en majdag min ångbåt går . . .

1896.

Karneval.

I bland lifvets sorgsna*skuggor,
hungersnöd och hjärtequal,
lyser du i regnbågsskimmer,
evigt unga Karneval!

Öfverallt, där mänskohjärtat
grips af längtan någon gång
älska hejdlöst, utan tanke,
vid en flaska vin och sång —

där vid Tiberns gula flöden
och i Arnos fagra dal,
i Paris, bland frackar, blusmän —
lefve då prins Karneval!

Född inunder söderns himmel,
matad med confetti blott,
har till nordens natt och isar
lika fullt ditt välde nått.

Till ditt fria furstendöme
räknas hvarje kristen själ,
som förstår i vin och löjen
hvardagsorgen slå ihjäl,

som förstår, att paradiset
återtagas kan på nytt,
när i lä för dansens vågor
man en kyss förstulet bytt.

Ofta på min dörr du klappat
med en liten kvinnlig hand.
Jag har öppnat, jag har sett dig
framför skymningsbrasans brand.

Skön du var. Kokett baretten
på din nobla nacke satt,
och inunder sidenmasken
lyste svarta ögons natt.

Yr och käck, i mjuka tonfall,
bjöd du mig till nattlig fest,
och jag böjde djupt mitt hufvud,
tog min hatt och blef din gäst.

Ut till brokigt fastlagsvimmel,
nakna skuldror, godtköpsståt —
allting dränkt i valsens rytmer
med en underton af gråt!

1889.

Vårluft.

Jag kände mig som vårens lärka fri,
fick lyfta vingarna och ställa färdens
mot ön därute i den blåa fjärden,
och sömntungt vinterlif var nu förbi.

På akterdäck jag stod, svept i min pläd,
och tog farväl af stenhus hela raden.
Ur morgondimman blänkte slottsfasaden,
och daggen gnistrade bland gröna träd.

Ty det var vår. I Djurgårdsskogen re'n
sköt sippan fram bland bruna löf från hösten,
och måsarna med silfvergrått på brösten
de skreko gällt i morgonsolens sken.

Vid kajerna var allting lif och lust —
hvert fartygsskrof var ifrån vattengången
så fint och fejadtt upp till högsta stången,
liksom det gällt en lusttur — ej en dust

med vind och vatten hela sommarn om,
med starka byar och med svåra sjöar
på öppna hafvet och bland skär och öar,
när hösten sedan med nordosten kom.

Men nu var brisen riktigt vårligt fin —
den strök på silkestassar öfver fjärden
och skulle icke nänts för allt i världen
ur något fönster stjåla en gardin.

Den kysste vårens första spåda blad,
den smekte knopparna på lind och hassel,
den viste finkarna på bomullstrassel
att bygga bo af nära idog stad.

Ja, det var vårens första varma fläkt,
som blåser mod och dådlust öfver landet
och kläder allt, så bra som ingen kan det,
i hoppets underbara gröna dräkt.

Se'n öfver däckets vidare den gled,
på snöhvitt suntält hördes lätt den klappa,
och genom försalongens trånga trappa
den blåste vårluft ibland matos ned.

Men Stockholm svann vid skrufvens jämna slag
och sveptes in i stenkolsrök och dimma —
det gamla Vaxholms murar om en timma
i hvitt sig tecknade mot högblå dag.

1896.

I hvitt och blått.

I artistfojern framför spegeln
hon står där smidig och fin
och mönstrar sin pagedräkt af siden
med sjelfföfnöjd, sorglös min.

Så lyfter hon ena foten,
och jämkar till rätta skon,
och öfver rosiga läppar
det flyger en lekande ton. —

en valsmelodi ur op'retten,
som spelas för fyllda hus
och verkar på slappade nerver
som ett lätt och kittlande rus.

Hon ler, och rundade höfter
få vagga i valsens takt.
Hon vet det tager publiken
med underbar, snärjande makt.

Hon vet att på främsta bänken,
där man finner *corps diplomatique*,
skall sitta en gardeslöjtnant,
som äger för formen blick.

Hon vet, han skall sno mustaschen,
en glänsande, len och fin,
och sedan bjuda på ostron
och iskyldt, pärlande vin. —

Men nu går ridån i höjden,
och rampen kastar sitt sken
på Grabows dekorationer
och stojande gatuscen.

Och hela parketten riktar
sitt kikarebatteri
mot brokigt skiftande grupper,
som ständigt draga förbi.

Och smekande röster klinga
och lockande, ystra skratt.
De bäras på tonernas vågor
ut i salongens natt.

Där drömmer ett hjärta på tjugo,
ett ofördärfvadt och godt,
och drömmen rör sig kring henne,
kring pagen i hvitt och blått.

Han väfver de skäraste tankar
kring hennes fina gestalt,
han skulle offrat för henne
sitt lif, om hon blott befalt . . .

Kokett, med handen i sidan,
bland pagernas flock hon står
och skickar två blonda mustascher
med blicken ett »tack för i går!»

Äng på nytt.

J Humlegårdens lindallé
från drottning Kerstins dar,
där står ett gammalt knotigt träd,
som blott har stammen kvar.

En åsknatt blåhvit ljungeld slog
i lindens krona ned,
och bräckte blad och grenar af
och svedde bark och ved.

Det stolta trädet stod se'n mörkt,
som sörjde det de dar,
då kronan, snuddande vid skyn,
sitt rika löfverk bar.

Det sörjde ej att längre få
beskugga barnens lek,
ej gömma något fågelbo,
ej känna sunnans smek . . .

Och långa vintern, när jag gick
min gamla vän förbi,
förstod jag hennes stumma sorg —
vi voro glömda, vi!

Men sommarn kom, med blått i skyn
och ljusgrönt öfver mark,
och finken byggde bo på nytt,
i drottning Kerstins park.

Framför biblioteket steg
fontänens silfversträng,
och fjäriln fladdrade så yr
kring rosens purpursäng.

Och liksom förr, hvart enda år,
när sol kom efter natt,
inunder trädens gröna hvalf
då klungo barnens skratt.

Och se — min gamla lind sköt skott,
och den fick lif på nytt,
och öfver den ett skimmer göts,
som hade sorgen flytt.

Och växer kronan bara grön,
nog ger den åter tak
åt fågelmammas alla små,
i dunklädt, mjukt gemak.

1892.

Septemberkväll i Stockholm.

Hvar sommarkväll, när skymning faller,
ger Stockholm en gouterad fest
och bjuder — storsint som en drottning —
hvem som vill komma till sin gäst.

I Kungsträdgårdens lindalléer,
liksom med snöre mätta ut,
och under Strömparterrens popplar,
som likna gröna jättespjut,

du finner festens folk församladt —
en brokig skara, dygd och last,
och mot dig lysa läppar röda
och flyga varma ögonkast

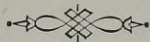
Och hvart du går — där strömmen glittrar,
där parkens kronor skugga ge,
musikens tonhaf kring dig brusar —
Waldteufel, Mozart och Bizet.

Dock helst jag älskar ensam drömma
bland lagrarna vid Grand Hôtel,
se ångslup efter ångslup glida
förbi i klar septemberkväll.

Och öfver södra bergen stiger
då månens skifva, blank och rund,
och bygger öfver mörknadt vatten
sin silfverspång på en sekund.

Men fångslad af den fagra synen,
trolsk som ett sagofeeri,
en ung parisiska bredvid mig
högt tänker: *oh, c'est très joli!*

Ja, barn, du som i mörka glober
en världsstads hela skönhet bär,
förtälj en gång för Seimens drottning,
hur vacker hennes syster är!

I flytningen.

Framför ett ruckel högt på Östermalm
flyttsaker lågo i en brokig blandning —
ur trasade madrasser lyste halm,
och hvarje möbel undergått förvandling.

Sofföfverdraget hade färgen mist,
och stolarna i regeln halta voro —
helt säkert var det länge sedan sist
de nyfernissade från snickarn foro.

Jag läste sagan om en sorglig strid,
som kanske tappert kämpats emot ödet:
nog detta bohag sett en bättre tid,
och ej familjen alltid saknat brödet.

En liten flicka i en sliten schal
och blek om kind och frysande trots solen,
som ifrån hösten ännu sommar stal,
satt krupen upp på vakt i bästa stolen.

Jag frågte henne: »säg mig, liten då,
hvert skall du flytta . . . flytta nu på hösten?»
Hon svarade ur karmstolns nötta vrå,
fast hennes snyftning nästan kväfde rösten:

»Hvert, frågar herrn? Det vet jag icke än —
se mamma säger, rummen ä' så dyra,
och det var länge . . . mycket länge se'n,
som stackars mamma hade slant till hyra.»

Det där var nog, hur enkelt det var sagdt;
i lillans svar låg ju en hel historia,
och när jag gick, jag tyckte höstsoln lagt
kring blonda hufvut fattigdomens gloria . . .

Så gick jag längre ned till praktpalats,
där hyrkuskvagnar höllo hela raden,
och trottoaren knappast hade plats
för möbler, ordnade längs husfasaden.

Där lyste lyxen, sammet och brokad,
och konsten talade ur marmorvaser,
och bokskåp, ställda liksom till parad,
där hviskade det fina vettets fraser.

Här bodde rikedomen, lugnt och tryggt,
om också gatan för en stund den lånat,
men när jag mindes flickans svar, så skyggt,
det var som dessa möbler lifvet hånat.

1892.

Stockholmskan.

J pälsvärk svept jag såg dig skrida
så kyligt lugn mig jämt förbi.
Det var som fanns ej vid din sida
ett rum för sol och fantasi.

Det afundsjuka floret höljde
de anletsdrag jag älskat så,
och ingen enda blick mig följde
ur ögon, sammetslena, blå.

Förnämt den lilla foten rörde
den asfalttäckta trottoar,
och stolt din paraply du förde
som det en kungaspira var.

Ve den, som sig att närma vågat,
ve den, som hyst en tanke blott,
att någon gång ditt hjärta lågat
och gjort allt galet, om det fått!

Det vintern var, som tvånget lade,
som snörde dig i etikett,
ty klart för mig jag alltid hade:
hon och naturen äro ett.

Men nu, när sommarsol förgyller
hvert strå, hvart blad den träffar på,
den tjuguarigt hjärta fyller,
och eld få dina ögon då.

Nu är till fjärl om du danad,
och ur ditt pälsverk flugen ut
din fågring blir en aldrig anad,
om också du var skön förut.

Nu känner jag min härskarinna --
i bluslif och i sommarhatt
förförisk såsom ingen kvinna --
välkommen dårskap, köld godnatt!

Och där du, stödd mot parasollet,
på vaktparadens hvirflar hör,
du liknar Venus själf, det trollet,
som dödar eller lyckliggör.

1897.

Öaknad sång.

Vårens första fågling —
du, den underbara —
hvad kan mera likt
min svenska flicka vara?

Solens guldregn öfver
hvita hagtornssnåret
skimrar som en gloria
kring det gyllne håret.

Och den blåa himlen
mellan furor höga
glänser lika solvarm
ur ett kvinnoöga.

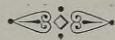

Vaknad sång i skogen
efter dagar tunga —
så i ljusa drömmar
kan min flicka sjunga.

Hennes barm, jungfrulig,
har af anemonen
fått den friska doften
och den skära tonen.

När hon så med sippor
i de späda händer
drömmande från skogen
daggfrisk återvänder —

är det liksom våren,
efter vintern långa,
kom med sol och sånger
in på gator trånga . . .

Bellmansdagen.

Det ligger sol öfver lifvet,
när man firar en Bellmansfest,
och främst utaf alla man bjuder
glädjen som hedersgäst.

Den ystra, uppslupna glädjen,
som kransad med vinlöf är,
och hvars festligt fladdrande gördel
doftande rosor bär.

I bacchantens glimmande ögon
en återspeglning du ser
af den eviga ungdom som alltid
älskar, skämtar och ler.

Och rundt kring den yra flocken
jublar en samfäld kör,
som väl för en tid kan tystna,
men som aldrig, aldrig dör.

Ty glädjen är oförgänglig;
den föddes ej för en dag,
den tillhör, så väl som sorgen,
människoslägtets jag.

Så länge som släktet varar,
så länge världen består,
den som en elektrisk gnista
från slägte till slägte går.

Den gnistan hos Bellman tände
snilletts flammande glöd,
och lekande strödde han pärlor
omkring sig bland sorg och nöd,

sånger, som djupt ha träffat
den tid, som kallades hans,
toner, som ännu dallra
i hela sin skära glans. — —

Du, unga, spirande slägte,
som tillhör en annan tid,
då lifvet fått mera allvar
och bytts i en blodig strid,

en strid så skoningslöst kämpad
emellan gammalt och nytt,
att mången det syns, att glädjen
för alltid ur världen flytt,

du, unga, växande slägte,
stäm möte på Bellmans dag
och glöm, att partier finnas,
din ovän i famnen tag!

Låt sången jublande strömma,
låt världen bli ung på nytt.
låt allt det bittra och mörka
blott vara en dröm, som flytt!

Då skall du, djupt i ditt sinne,
förnimma en enda gång
den rätta återklangen
af Bellmans tjusande sång.

1884.

Hittebarn.

J ett hörn på gården en novemberdag
fann jag dig bland skräp af tusen skilda slag.
Utan kruka låg du, utan någon ans,
du, som födts att dofta midt i solens glans.

Men jag tog dig, liten, gaf dig ans och vård,
satte dig bland systrar i en rosengård.
Klara, friska pärlor stänkte jag på dig —
nu, när våren kommit, hur du lönat mig!

Dina kvistar grönskat, knoppar re'n du bär,
och i solens flöden står du frisk och skär. —
Säkert är det mången, hvilken liksom du
skulle skjuta knoppar i ett enda nu,

om ur smuts och mörker någon vänlig hand
tog den upp i ljuset till en källas rand.
Det behöfs så litet för ett hittebarn:
luft och ljus och sedan — bind med kärleksgarn!

1882.

9 vadmål.

Jag vandrade till basaren
så skeptisk och lefnadstrött,
att mönstra de unga damer
i rococo, hvitt och rödt,

de unga, förnäma damer
i guldstickadt sammetslif,
som stodo i krämarstånden
och sålde till tidsfördrif.

Och hvart jag än blicken vände,
det lyste och glänste just,
som hade i dröm jag hamnat
vid någon förtrollad kust.

Då mötte jag midt i vimlet
så fager en mö och fin —
hur djupblå de ögon lyste,
inunder en hufva af lin!

Det gyllene håret smög sig
längs ryggen i flätor ned,
och blåklint var enda smycket,
hon prydt sig, den blonda, med.

Jag stannade stum, betagen —
förbi mig en ström det drog
af ljufva, bekanta toner
från forsar och berg och skog.

Och som i ett trollslag bröto
ur glittrande festen fram
nu fjärdarnas blåa vatten
och björkens snöhvita stam.

Och folket, det arbetsträgna,
vid spade och plog jag såg,
och öfver de grofva dragen
ett uttryck af hopp det låg . . .

Men som om hon drottning varit
jag kysste den blondas hand,
till tack för den bild hon skänkte,
i vadmal klädd, af mitt land.

1884.

I lyktskenet.

Hon står i hörnet, där skenet dallrar
från lyktans låga i rännstensvatten.
Den nötta dräkten om armod skvallrar,
på rof hon lurar i skumma natten.

Ej far hon känt och sin mor ej heller —
hvad skulle också väl nu det båta?
Af kväfda snyftningar hjärtat sväller:
när man är sminkad, får man ej gråta!

Och munnen myser, och blicken dårar,
när åt den förste hon ut sig bjuder.
Och regnet faller som tunga tårar,
och stänket tröslöst mot gatan ljuder.

En hyrvagn, dragen af raska fålar,
för unga fröken från gillebalen.
Af festens yra än blicken strålar,
som lyser fram under kaschmirsschalen.

Mot hemmet bär det, där bädden väntar
med fina spetsar och snöhvitt linne,
och mamma sakta på dörren gläntar
för att se fågeln i boet inne...

Ett ögonpar efter vagnen sänder
en blick, som skymmes af tårar klara.
Hon suckar, barnet från stadens gränder:
»o, om jag ägde en moder bara!»!

1882.

På Belvedèren.

Nu blåsa vårliga vindar,
isen lossnar vid strand,
och vildgäss i ordnade skaror
sträcka mot nordliga land.

Det glittrar, det sorlar, det knoppas
djupt inne i vaknande skog,
och senfulla bondehänder
få brådt om vid harf och plog.

Från smutsgråa stenpalatsen
till blanka fjärdar och sund
min längtan vingarna lyfter
i skymmande aftonstund.

Min längtan vingarne lyfter
och luften som svalan skär,
och ut till spirande ängar
till ljummande våg det bär . . .

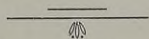
Sjelf står jag på Belvedèren
och ut öfver nejden ser,
tills skuggorna falla långa
och solen går sakta ner.

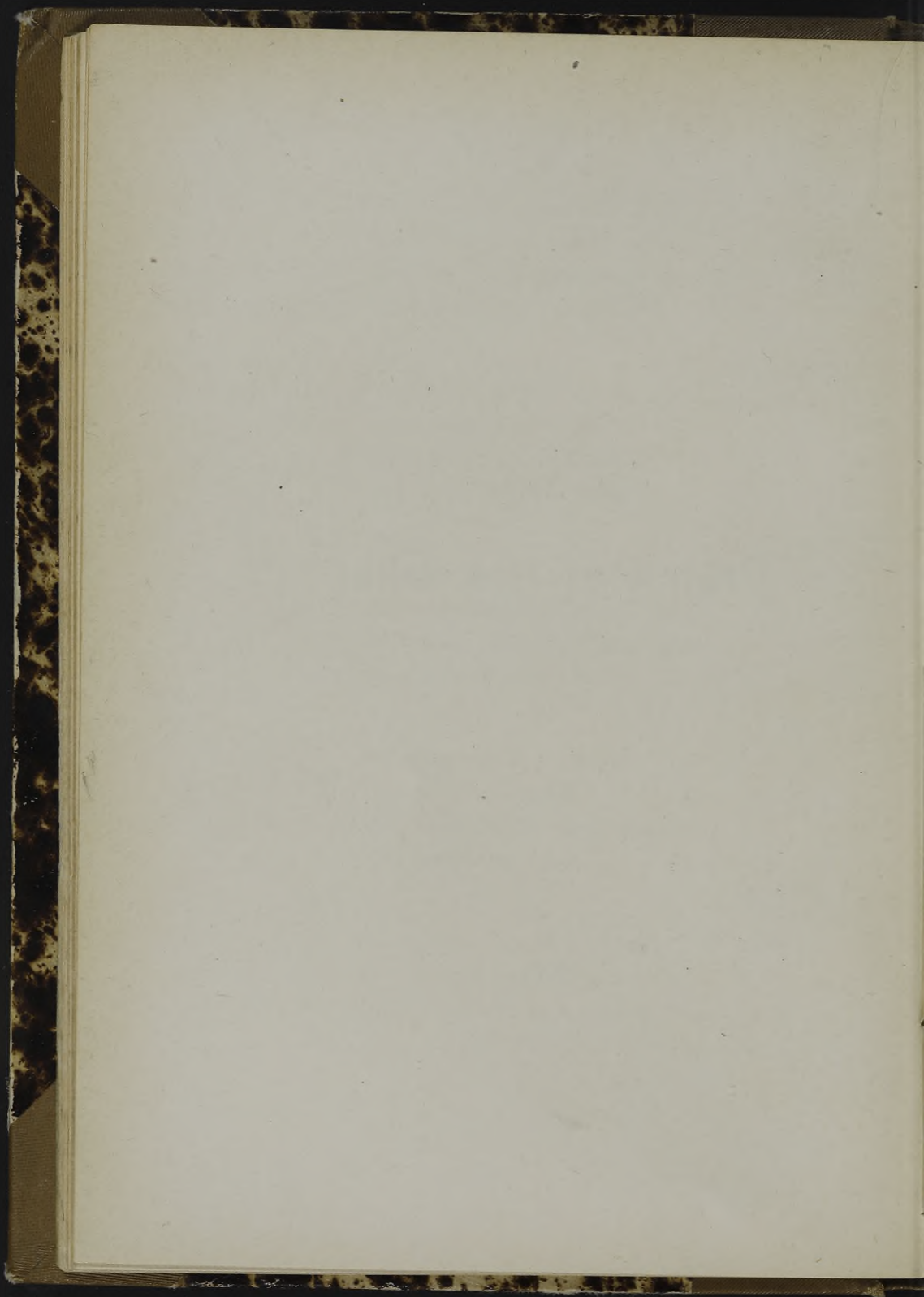
En vårnatt . . . O, när det dagas,
när morgonen bryter in,
då, gamla land, som jag älskar,
då vårens fågling är din.

O, ginge också i natten
nya tankar i knopp
och växte bland unga släkten
framtidens ära opp!

Från Haf och Skär

Mot hafvet!

Bakom drifvans hvita vallar
skyddadt låg mitt vinterbo,
vyssjadt vänt af gröna tallar
till en ostörd lyekas ro.

Rundt omkring mig hvita gården,
snö och tystnad öfverallt,
brasan flammade på härden
och i sång mitt hjärta smalt.

Då och då ur skogens gömmen
kom en liten vingad vän —
störde icke diktardrömmen,
tog ett frö och flög igen.

På min blanka fönsterruta
gick en snövit ros i blom —
nya skott jag såg den skjuta
uti frostig rikedom.

Vinterns underbara välde
höll min själ förtrollad fast,
tills den första bäcken svällde,
och den sista isen brast.

Våren stänkte gyllne droppar
på den bruna dikesrand,
sprängde pilens, sälgens knoppar
med en kyss från solens land.

Nu är allting doft och glitter,
ljusgrön glimmar björkens gren,
kärleksdrucken bofink sitter
gömd bland blommande syrén.

Natten kommit har till korta,
hafvet speglar himlens ljus,
sjunger: nu är fångslet borta! —
sjunger det i glans och brus.

Och mot hafvets vidder, kära,
från min lugna vinterhamn —
det må brista eller bära! —
sträckes jublande min famn.

1898.

På Ljusterön.

Jag sträcker ut mig bland blommande ljung,
ser ut öfver vida fjärdar
och härskar i tanken en lycklig kung
öfver fria, solljusa världar.

Då glömmet jag alla de sorger jag har,
de tusen björnar jag äger
och lugnt ur min svartnade snugga drar
ett bloss på mitt blommande läger.

*   *
              *

Tänk dig skogens djupa salar
skiftande i guld och rödt,
längst i öster morgonskyar,
öfver hvilka solen blödt.

Tänk dig tystnaden som råder,
hjärtats slag man nästan hör,
världens kif och världens dårskap
de få stanna utanför!

Tänk dig fjärdens vida vatten
silfverblankt och spegelklart —
skärgårdsekan, lätt och smidig,
skjuter snabb och säker fart!

Glittrande i nätets maskor
vågen sin tribut dig bär,
medan solens eldklot stiger
bakom nakna, bruna skär.

Sept. 1886.

Från hafvet.

Längs ut, där skärgården slutar,
och öppna hafvet tar vid,
du finner en väldig klippa,
polerad af böljornas strid.

Ej grässtrå ur remnorna skjuter,
ej alfågeln häckar där —
nej, allting så tröstlöst öde
bland spolade hållar är.

Respekt för den mörka klippan
så lots som skeppare har,
och aldrig i lä där ligger
ett segel för natten kvar.

En höstdag — med frisk sydvästlig —
historien jag lockade ur
den lots, med hvilken jag gjorde
utåt hafvet en segeltur.

Han var litet trög i början,
min vän, den solbrände Jan,
men gammal genever hjälpte —
en långsup som ref af fan!

Han knackade ur sin pipa,
och fick sig en ny i hast,
och bredbent, högt upp i lovart,
med skotet i näfven fast,

förtäljde han nu en sägen,
hemska som bränningens dån —
här ute bland västerskären
den gått ifrån far till son.

— Där stod för femti år sedan
på näset, som blånar där,
en stuga, hvars murkna stockar
stormarne sprängt i sär.

Kring gården dvärgvuxna tallar
sitt trollnät af rötter lagt,
och ringlad på förstutrappan
höll hväsande huggorm vakt.

Han själf, som bodde därinne,
ej bättre än tjänarn var —
se, aldrig på vänligt tilltal
gafs annat än hån till svar.

Som snigeln, i skalet sluten,
han ensam i stugan satt
och skydde den ljusa dagen,
men älskade storm och natt

När hafvet vräkte mot skären
och skummet stänkte mot skyn.
då lyste den gamles ögon
så styggt under gråa bryn.

Och snart på klippan här ute
en rishög knastrande brann —
med roflysten blick på hafvet
sin lusteld vaktade han.

När morgonen gulblek grydde,
längs kusten simmade vrak,
men oskuldens sömn sof gubben
under sitt bågnande tak.

Nog folket pekade finger —
det visste, hvem elden tändt —
men vrakgods tystade munnen:
med fisket var klent bevändt.

Så kom en natt i december —
jag årtalet nu förglömt —
då hafvet vräkte, som ville
det gifva igen, hvad det gömt.

Och kölden var svår den natten —
hvar klippa en isstod blef,
till is förvandlades stänket,
som stormen mot kusten dref.

Men ifrån skäret det lyste —
nidingen svek ej sitt kall —
tills brinnande bränder släcktes
af skummande sjöars fall.

Se, hafvet steg som i vrede —
af klippan blott lämnande kvar
en plats så stor, att den gamle
som lifdömd hölls i förvar.

Till blods han slet sina naglar —
han höll sig vid utsprång fast —
förbi såg han spillror drifva —
ett roder, en kapad mast.

O, kunde han blott dem hinna! . . .
men genast vid mast och tåg
han drunknandes svällda fingrar
krampaktigt bundna såg.

I böljornas gröna skimmer
där lyste det kropp vid kropp,
och bleka hufvuden doko
ur fräsande bränning opp.

Och alla de dödas munnar
hans namn de ropade ut —
det ljud öfver hafvets åska,
det skar genom stormens tjut.

Men fram genom mörka rymden
en blekgrön skugga sköt fart —
då stelnade svall och bränning
till is omkring klippan snart.

Och dödens mäktiga fågel,
som stum liksom grafven är,
sitt kylande vingpar bredde
kring syndarn på västerskär.

När vintermorgonen bräckte,
af folket han sågs från land.
Till is förvandlad han sträckte
mot himlen sin knutna hand.

1898.

Aprilstämning.

Det rasar från rännor, det droppar från tak —
nu kommer den härliga våren.
Djupt inne i granarnas gröna gemak
blek hvilar kung Vinter på båren.

Då vaknar bland tufvor af starr och gräs
en jungfru, blåögd och fager,
ser ut öfver soligt glittrande näs
i vårligt skimrande dager.

Hon ser najaderna plaska omkring —
de bländhvita skuldrorna glimma —
kring smältande isflak de taga i ring,
som änder de dyka och simma.

När viken af flammande kvällsol blir röd,
en långdragen ton hon förnimmer —
det taltrasten är, hvilken tolkar sin glöd
och badar i sång och i skimmer.

Han sjunger för henne, som vaknade nyss
och drömmer i blånande natten —
han sjunger för våren, och skogarna lyss
och skären och fjärdarnas vatten . . .

När morgonen blåser sin glada revelj,
till norden våren är trollad:
det doftar från björk, och det glänsar från sälg,
med sippor marken är fällad.

1896.

Roddtur.

Där nere ligger viken,
drömtyst och blank,
en roddbåt glider däröfver,
smidig och rank.

En flicka sitter i aktern
ljusklädd och styr,
och vid årorna ser du
en brunögd fyr.

De prata och skratta —
ett ystert skratt,
i hvilket tumlande tankar
leka ta fatt.

Men tankarna flyga,
och pulsarne med; —
den ljusklädda lägger
sitt hufvud på sned.

Parasollet skuggar —
så söt hon ser ut! —
han hvilar på årona —
en farlig minut.

Så kommer en fiskmå, —
en hvitvingad en,
och stämningen flyger
sin kos med den.

1887.

Till hafs!

Nu på min ruta trummar
en efterlängtd storm,
och hela fjärden skummar
i gräddhvit uniform.

Så upp med ekans segel
och klara alla skot! —
jag hatar vikens spegel,
men flyger stormen mot.

Och nu sydvesten bara
och guldgul oljerock!
Jag snart till hafs skall vara —
sväll ut, min hvita fock!

När saltstänk kinden piska
och skummet yr kring förn,
bli mina nerver friska
som på en lappländsk björn.

Då ljusna mina öden,
när jag ser framtid an,
och sjelfva mäster döden
blir då min bäste man.

Han nännes ej att svinga
sin lies skarpa skär —
till hafs vi båda klinga —
ett timglas än, mon frère!

Ur vågen kobbar dyka —
jag flyger dem förbi —
kring bränningar, som ryka,
hörs måsars gälla skri!

Ert larm må fritt mig hinna —
er tunga har ej gift —
den svärtar ej en kvinna,
den smädar ingen grift.

Där ute hafvet glänser,
oändligt, himmelsblått —
jag drömmer, inga gränser
det har som rymden fått.

Min ekas segel spända
bli hvita vingars par —
mot land, af ingen kända,
i morgonglans jag drar . . .

Solö 1896.

”En passant.”

J gyllne morgonstund, när fjärdens vatten,
jungfruligt kyskt, i stilla slummer låg
och drömde om den flydda sommarnatten —
då jag dig första — enda gången såg.

Marinblå klädning, läderskärp om lifvet
och korpens fjädrar i en blekgul hatt —
det var din dräkt, men aldrig fås beskrifvet,
hur väl den klädde, och hur väl den satt.

På bryggan stod du, stolt som en prinsessa
från något jaktlott, gömdt i dunkel skog; —
förförisk ifrån fotabjäll till hjässa,
du strålade af ungdom, när du log.

Och måsens vingar nära nog dig smekte,
när han kring bryggan gjorde sina slag —
din runda kind i hågen honom lekte:
han var betagen, han, så väl som jag.

Förbi vi gledo. Med den fina handen.
som brynts af sol vid åra och vid skot,
du vinkade »god morgon» ifrån stranden —
i dessa rader tag min hälsning mot!

Hvad namn du bär, jag aldrig någon frågat —
en drömsyn var du, skapt af morgonljus.
Att återse dig har jag aldrig vågat,
men böljan sjunger om dig i sitt brus . . .

Och ofta — ofta fjärdens blanka spegel
din bild mig ger i aftonrodnans färg,
när slupen glider under slappa segel
i lä af barrskogskrönta skärgårdsberg.

Ijusterö 1895

Lots!

Beckmörk senhöstnatten
öfver hafvet låg;
fyrens ljus i fjärran
jag försvinna såg.

Tunga sjöar välte
öfver däcked ned
och i tåg och tackel
tjöt sydosten vred.

Men vid ratten lotsen
trygg och säker stod,
och ur gråa ögon
lyste pröfvadt mod.

Spakarne han vände
med en valkad hand,
drog ett bloss ur pipan,
spottade ibland.

»Gamle hedersgubbe» —
så jag tänkte då —
»du helt visst förtjänte
namn och rykte få!

Dig har stormen fostrat,
dig har hafvet födt,
du från bardomsåren
skot och roder skött.

Tusen skepp du lotsat,
vågat lif och lem
och för andras välfärd
glömt ditt eget hem.

I de stora städer
medelmåttor gå,
som — för hvad vet herren! —
guld och titlar få.

Deras namn af pressen
skriks i fetstil ut —
dig, i bragder grånad,
mins man en minut —

en minut, då hafvet
svept i dimma låg
eller framför bogen
bränningar man såg.

Dig från senhöststormen
sänder jag min sång —
falle på din kista
jorden lätt en gång!»

1887.

Karin.

En halmhatt, höljd af hvita spetsar,
ett smidigt lif i sjömansblus,
en fin profil, två mörka ögon
mig lockade i sommarljus.

Det var du själf. Där jag på skansen
af kosterbåten ensam låg,
jag upp ur blekgrönt böljsvall stiga
en fager liten häxa såg.

O, mycket då jag velat gifva,
blott drömmen tagit fast gestalt —
förkroppsligad jag velat hämta
dig upp ur skumstänkt västersalt.

Och om besvärjelsen blott lyckats,
jag kosterbåtens segel spänt
till härlig långtur, ifrån hvilken
blott såsom min du återvändt.

Marstrand juni 1889.

Ombord.

Där uppe i röksalongen
man dukat till viraparti,
och toddarna rykte på bordet,
och samtalstonen var fri.

Igenom daggstänkta rutor
jag stjärnorna glimma såg,
och månen bröt sina strålar
i kölvattnets hvirflande våg.

Den kastade långa strimmor
där ute, där sjön låg klar,
tills ångaren spegeln bräckte
och gyllne nätverket skar.

Men nere på mellandäcket,
bland emigranternas flock,
sågs kvinnor i bomullsdukar
och män uti hemväfd rock.

De sofvo bland säckar och kistor,
fyllda med kläder och mat,
och drömde om bättre tider
än tjäna sin lön på stat.

1883.

Fiskmås i kölvattnet.

Hvita fiskmås, om du kunde tänka,
hvilket härligt lif du för ändå! —
Vida vatten ständigt mot dig blänka,
där du sväfvar i det fria blå.

Och från skäret, där en stund du dröjer,
för att hvila ut, tills dagen gryr,
kan du se, hur solen skifvan höjer,
och när lampan släcks i Landsorts fyr.

Du är född till frihet, du, som ingen,
fostrad upp vid hafvets eget brus,
fläckar aldrig ned den hvita vingen,
badar den i morgonsolens ljus,

badar den i hafvets friska sälta,
när det ligger spegelblankt och lugnt,
eller när det synes vågor välta
in mot reffarne, så mörkt och tungt.

Blott om våren ser du hufvudstaden,
när du gör Norrström ett kort besök,
fiskar nors och mönstrar ångbåtsraden,
hvilken ligger där och bolmar rök.

Jag har gladt mig hvarje gång jag sett dig
sväfvä skyhögt öfver Skeppsholmsbron,
sommartankar har du alltid gett mig,
skärgårdstafflor med sin friska ton.

Därför, fiskmås, må du gärna följa
ångbåtsröken än hur långt det bär;
hämta gärna upp från fraggig bölja,
hvad en liten gifmild hand beskär!

1883.

Septemberafstn.

Spegelklara fjärdar breda sig i kvällen,
tyst mot höstlik himmel, genomskinligt klar
sträcker in åt landet en flock bruna änder,
medan sol, som sjunker, in i skogen tänder
som ett rosigt skimmer ifrån sommardar.

Båten nu är bunden, rodd för sista gången —
hemåt låt oss vandra, tysta, hand i hand.
Du, som jag, nog saknar dessa vida vatten,
dessa skär, som sjunka i septembernatten,
skogens skymningssång och böljornas vid strand.

Hit ej världen nådde med förtal och afund —
här vi fria voro utan tanke på,
att hvart steg vi togo, att hvart ord vi sade,
onda tungor genast under pröfning lade —
här i skog och mark vi följdes åt, vi två!

Hör du, hur det sjunger nu ur skogens gömslen:
»om den tid, som farit, unga hjärta, dröm!
När de hvita flingor genom rymden segla,
när ej längre fjärdar himlens stjärnor spegla,
solens flammor, flicka, i ditt hjärta göm.

1890.

Oktober.

Kommer jag på höstbesök
till mitt sommarbo vid fjärden,
ser jag ingen vänlig rök
stiga från den svarta härden.

Stängdt är allt, och allting dödt,
luckor husets fönster täcka,
endast vildvin flammar rödt,
där spalierna sig sträcka.

Sommarn ligger nu på bår —
falnad är den skära kinden,
och i sliten sorgdräkt står
björken skälfvande för vinden.

Fjärden hvilat grå och kall,
bäfvande för vinterns välde —
skön du var i alla fall,
när i sol din bölja svälde —

När du sånger sjöng för mig,
härliga och ungdomsfriska —
stackars frusna bölja, tig,
ej, om det som varit hviska!

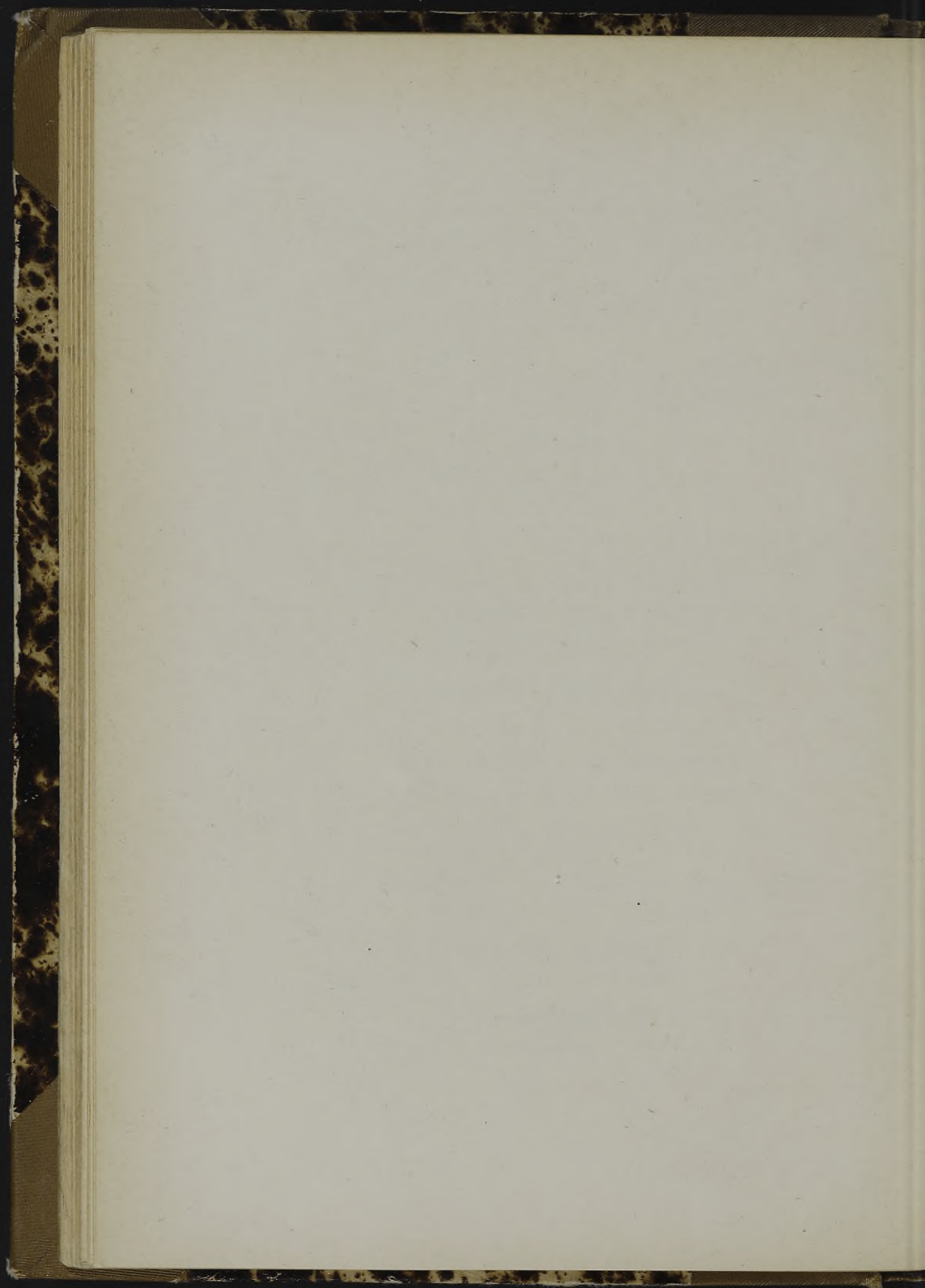
Hviska ej om junidar:
mörkret snart oss alla fångar —
se, hur lindens krona har
mattbelagt de våta gångar!

Blommig klädning af musslin
frasar icke mer på sanden,
och en vrist, så hög och fin,
klifver ej i båt vid stranden.

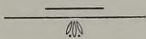
Frostsvedd är min blomrabatt,
sommarns sista ros förgången —
bred din tystnad, vinternatt,
öfver fjärdarna och sången!

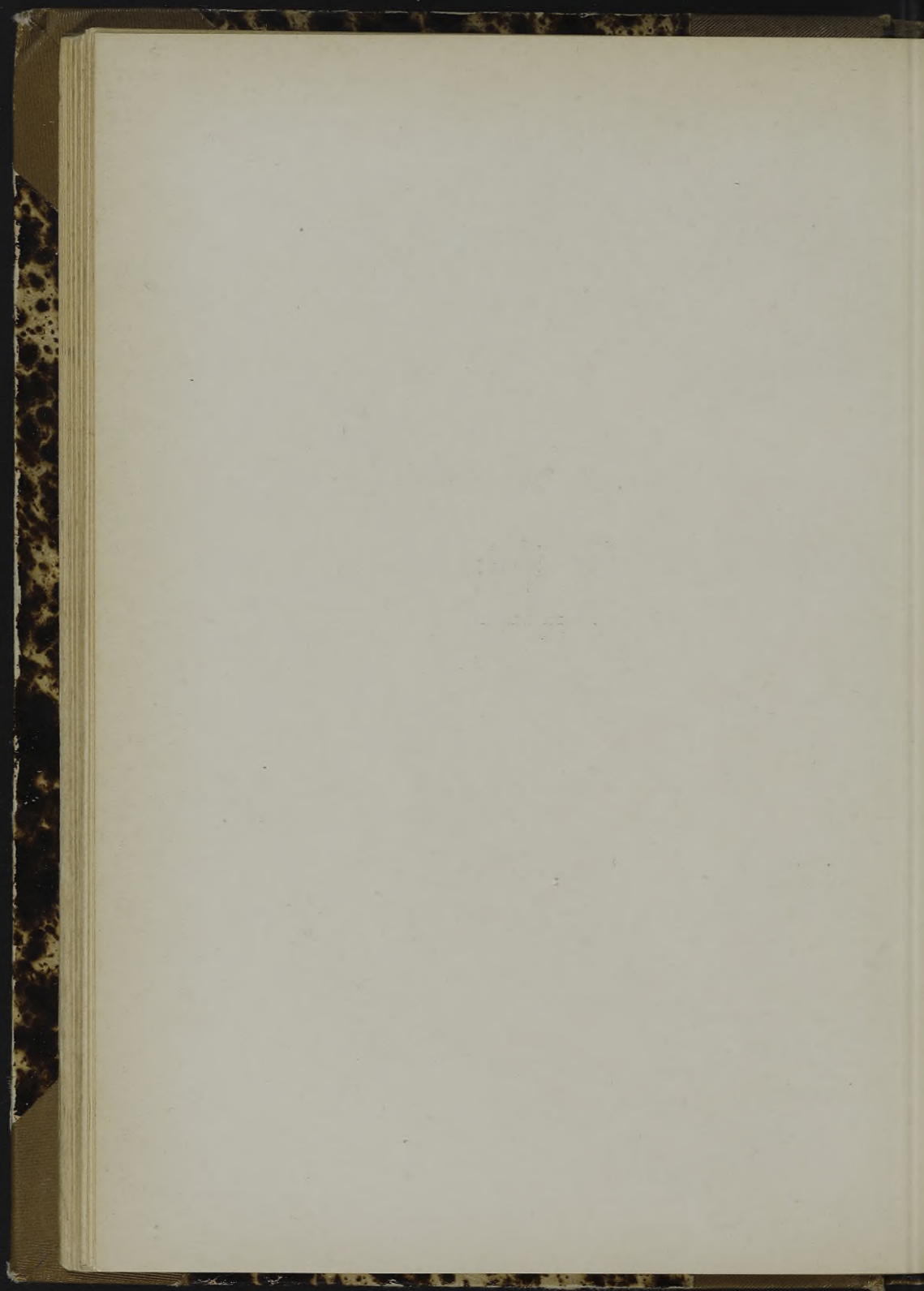

Utifrån

Framför Venus Milo.

Det var en höstdag i Louvren,
där Venus från Milo står
och lockar tanken tillbaka
till Hellas och konstens vår.

Jag satt som jag ofta gjorde
i stum beundran och njöt,
och in öfver bleka marmorn
höstsolens skimmer flöt.

De stolta och fina dragen
då syntes få lif och färg,
och rummet fylldes af välljud
från Attikas branta berg.

Den värld, hvars brokiga skara
nu drog boulevarden fram,
jag glömde för gamla minnen,
som bäddats i seklers damm.

Jag glömde nutidens frågor
af mer eller mindre vikt
och lyssnade, ensam med Venus,
till pariska marmorns bikt.

Och mejslade läppar rördes —
det ljud som en ljuf musik,
när kvällvinden sakta spelar
bland säfven i månlyst vik.

Det klang som ett fjärran eko
från härliga, glada dar,
när Pan på sin pipa lekte,
och skönheten än fanns kvar.

Där står du, strålande Venus,
och tjusar liksom en dröm,
som stigit ur dunkla djupet
af tidens ilande ström.

Väl är din fågring stympad,
och okänt det namn du bar,
och fåfängt de lärde grubblat,
på hvem och på hvad du var.

Men likväl all mänsklig längtan
som mot idealet trår,
den flyger din famn till mötes,
där skimrande ljus du står.

Den fäster kring marmorpannan
daggfriska rosors krans
och ser dig ur marmorn stiga
i skönhetens fulla glans.

1891.

§ Querbachs källare.

Med rhenska drufvans gyllne must
jag sväljer mina tårar.

Ur glaset stiga ses en kust,
som blommor rik på vårar.

Där sjunga trast och näktergal,
där klingar forsens vatten
med toner från min barndomsdal
i ljusa sommarnatten.

Och dimmans slöjor forma sig •
till bilden af en kvinna —
i värligheten aldrig dig
jag någonsin skall finna.

Du stått för mig som stjärna klar
i tviflets nätter tunga,
och bort de kval, hvarpå jag bar,
du lärde mig att sjunga.

När glaset glimmar i min hand
ännu du strålar fager,
du binder mig med starka band
och uppåt tanken drager.

Som Faust Margareta såg,
du lyst inför mitt öga
och tändt en brand uti min håg
att äga dig, du höga.

Mefisto, kom! — ditt svarta spann
låt genom luften jaga! —
Om idealet jag blött fann,
min själ fick satan taga!

1897.

Mirjam.

Mellan österländska tyger,
gamla vapen och relik
tassande en jude smyger,
och hans hesa stämma skriker
priset ut på guld och glitter,
när en kund, med mynt i fickan,
träder in och fråga gitter
bodens herre eller flickan. —

Jag kom dit att syna skatten:
ädelstenar, gyllne smycken,
flaskor, med Jordanens vatten
och af korset falska stycken.

Tung var luften der i boden —
allting doftade af ambra,
så väl Kristi korsklenoden
som ett minne från Alhambra.

Men jag fäste mig så föga
vid de skatter juden gömde:
blott hans dotter såg mitt öga,
Mirjam, som vid disken drömde. —
Mörka flicka, hvilket öde
fick ditt unga lif ej röna
här bland talismaner döde,
perlan, du, bland kvinnor sköna!

Köln 1881.

Mitt vackra barn!

Mitt vackra barn, slå remmarn full
af rhenska drufvans gyllne saft,
den skimrar liksom nedsmält gull
och ger till sång och kyssar kraft.

Mitt vackra barn, som jag ej sett
i verkligheten förr än nu,
när vi hvarann en kyss ha gett,
så säga rätt och slätt vi du.

Mitt vackra barn, du icke vet,
hvad namn jag har och hvem jag är.
Jag är en lustig, svensk poet,
som vandrar fri, hvart kosan bär.

Mitt vackra barn, från land till land
med ränsel och med staf jag drar —
vid gröna Isars glada strand
för länge dock jag glömt mig kvar.

Mitt vackra barn, när jag en gång
när fram, där våren står i blom,
och luften fylls af sol och sång
kring någon hednisk helgedom —

Mitt vackra barn, då offerar jag
på altare åt okänd gud
ett fång af rosor för den dag
du utan vigsel blef min brud.

München 1893.

På S:t Gotthards-banan.

Ifrån Nord-Italiens sjöar,
ifrån söderns blomstervår
upp mot rymdens hvita öar
rasslande vårt snälltåg går.

Se, i blåa rymden glänsar,
ofvan molnens gråa band,
nära evighetens gränser
alpsnöns hvita underland.

Jag i drömmar lutad sitter —
från vaggonens fönster ser,
hur en fors i skum och glitter
tumlar utför branten ner.

Högst från krönet vattnet faller
dånande, med väldig fart,
för att splittras i kristaller,
lösas upp i duggregn snart.

Och på rutans blanka skifva
ser jag några silfverstänk,
liksom ville alpen gifva
främlingen sin päreskänk.

Sällsam skänk! — ty denna droppe,
som i morgonsolen brann,
bidat tusen år där oppe,
innan friheten han vann,

Först lavinen skulle välta,
följa alpens branter åt,
innan han fick sammansmälta
med en bäck på vårens stråt —

Innan han, ur snön förlossad
började sin yra dans
för att emot rutan krossad
svinna hän i solens glans.

Venezianska visor.

I.

Maridite, maridite, donzela!

Vackra flicka, gift dig snart,
medan bladen äro gröna,
åren dansa af med fart,
rosor vissna, än hur sköna —
vackra flicka, gift dig snart.

Kvinnan födts, det är ju klart,
kyssar få och kyssar gifva,
dock — det är ju uppenbart —
det till sist kan farligt blifva —
därför, flicka, gift dig snart!

Älska är ju något rart,
det förskönar hvarje kvinna,
flickan är ju endast kart,
mognar först som älskarinna —
därför, flicka, gift dig snart!

II.

Chi mi ama mi segua!

Annina, är du ännu vaken? —
Jag båten styr mot ditt hus:
i mörker ligga gemaken,
canalazzon badar i ljus.

Annina, jag kommer helt sakta,
min åra så varligt jag för,
att skulle din moder dig vakta,
ej dropparna falla hon hör.

Annina, kring skuldrorna runda
svep sløjans luftiga flor,
och heligt jag lofvar att blunda
för skönhet, som under den bor.

Ty jag vet, Annina, du döljer
så skyggt dina ljufva behag,
och därför min tanke dig följer,
och därför älskar dig jag.

Annina, min svartögda dufva —
piazzan ej vackrare har —
flyg ned att en timma förljufva
och, om du har hjärta, ett par!

Annina, hvart ställa vi färden? —
Till Lido, Torcello — befall!
Hvarthän du än önskar i världen,
så säkert jag lotsa dig skall.

Annina, mot kuddarna mjuka
i drömmar din nacke då stöd
och stolt vill min åra jag bruka
men göra dig illa — Guds död!

III.

De gledo på kanalen fram
i stilla månskensnatten.
En sångens svan gondolen sam
på ett förtrolladt vatten.

I hennes knä hans hufvud låg,
på lutans sträng han lekte,
förälskad hon på honom såg
och svarta lockar smekte.

De hviskade — han hennes namn,
och hon gaf hans tillbaka.
Så, slutna i hvarandras famn,
de höllo midnattsvaka.
De tänkte icke på försåt —
blott blodets röst de hörde —
och ljudlöst gled de framåt,
men åran döden förde.

»Hallå, Jacopo! Vin oss gif —
det bästa vin du äger!»
Jacopo tänkte: ej ditt lif,
nu en zecchino väger.
Nu otillåten kärlek får
sitt straff ur mina händer —
sof godt, signora och signor,
på Lethes vallmostränder.

Han hällde silfverkannen full
af vin i kvinnors tycke —

som pärlor glänste det och gull
i konstrikt formadt smycke.
Snart tego luta, sång och skratt —
blott årans plask man hörde,
när döden genom månljus natt
dem ut på djupet förde.

Venezia 1893.

Rom.

Är detta Rom? min tysta fråga var,
när jag med droska till hotellet körde.
Jag älskat det, fast jag är född barbar,
från första stund jag namnet Roma hörde.

På skolans bänk, när jag i tankar satt
och glömde att besvara lärarns fråga,
jag såg i dröm, hur Romas stjärnenatt
sin himmel hvälfde öfver män i toga.

Jag Forum såg, såg Palatinens höjd
och hörde ifrån Via Sacra bruset,
där Cesar efter stridens vilda fröjd
blef hyllad som man hyllar morgonljuset.

Till tempelborgens tinnar steg jag opp —
Jupiters offerprest mig hvitklädd följde —
i fjärran blånade Soractes topp,
som evig snö med sina liljor höljde.

Det var mitt drömda Rom — det stolta Rom,
hvars örnar flögo segrande kring världen,
och där Horatii sång slog ut i blom —
en ranka rosor kring de blanka svärd.

Och när jag såg dig nu, det var som om
min känsla hemlös blef på dina gator —
jag mötte endast dvärgar hvart jag kom,
men ingen härskarblickande diktator.

Du är en storstad, alla andra lik,
af krämarsjälar fylld och af kokotter,
där tyska ölet strömmar vid musik,
och folket ruinerar sig på lotter.

Din dygd och last mist sina romardrag —
hvar fins en Cato, hvar en Messalina?
Man stjälar och älskar som i hvardagsslag,
gör sedan bikt och låter vaxljus skina.

Som världens drottning Rom inför mig stod,
när jag på Palatinen ensam drömde,
hvars kulle vallmon stänkt liksom med blod,
och där i Neros hus sig ödlan gömde.

Då praktfullt reste sig Cesarers Rom —
af guld och marmor såg jag staden glimma —
i franciskanerklostrets helgedom
det ringde angelus i samma timma.

1893.

Teresa.

Nu sjunker solen, mörkret faller
och sveper i sin mantel Rom,
men vinets, skönhetens vasaller
de gå till nöjets helgedom.

Antikens glada gudar draga
på nytt i Tiberstaden in,
af natten skapa de en saga —
Teresa göra de till min.

Hon väntar mig med skuldror runda
i kärleks skira tämpeldräkt —
den på din hvita arm får blunda
vill aldrig någonsin bli väckt.

Från Messalina tycks du stamma,
med dig Lucrezia födts på nytt —
när dina svarta ögon flamma —
ve den, som ej i tid har flytt.

Den trår till dina lemmars tjusning,
till halfkväfdt, vällustdrucket skratt
och säljer under vild berusning
sin själ för lyckan af en natt . . .

Ett praktpalats, halft i ruiner,
är etuiet, pärlan du —
af oförfalskad glans den skiner,
och ingen falköpt den ännu.

Det fästningslika, mörka huset —
Colonnas vapen muren bär —
helt lätt jag hittar, ledd af ljuset
framför Mariabilden där.

Hvad nu? . . . Madonnans läppar röras
och marmorögonen få lif —
Guds moder, låt dig icke störas
af kättarns vilda tidsfördrif!

Din skönhet är den rena, kalla,
och liljor blomma vid din fot —
när håren från min hjässa falla,
jag komma skall och göra bot.

Men nu mitt blod likt lava glöder,
mitt hjärta flamar, tändt af vin,
och hjärnan inga tankar föder,
som passa för din helgonmin.

Brinn för de sjuka, vigda lampa,
för syndare med hvitnadt hår! . . .
otåliga små fötter stampa
mot marmorgolf . . . och klockan slår.

Jag kommer . . . jag skall icke tveka,
om också himlen det förbjöd,
om Orcus sände fasor bleka
att straffa mig med sjufald död!

Jag kommer . . . och omkring oss tvänne
jag lindar lent ditt lösta hår,
som, frigjordt från sitt gyllne spänne,
i svarta floder marmorn når . . .

Roma 1893.

Ombord på "Sibylla".

Från Napoli i morgonljus
vi styra ut på vågen
att höra Medelhafvets brus
och vindens sång i tågen.

Den skarpa bogen böljan skär,
att skummet mjölkhvitt ryker,
och kring Sibylla här och där
delfinen lustigt dyker.

»Addio, bella Napoli!»
från fördäck redan klingar,
och måsen, sväfvande förbi,
står still på sträckta vingar.

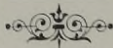
Det blir så tyst med ens ombord
bland hela främlingsskaran:
man lyssnar rörd till sångarns ord
och märker inte snaran.

Den brune skälmen väl förstår,
att när Neapel svinner,
kan han blott locka fram en tår —
en flod af silfver rinner.

Han säkert då i tanken ser
en nedrökt liquorista,
där hans Lucia kärligt ler
om kvällen mot sin Battista.

Och därför klingar mandolin,
och svarta ögon flamma
med samma eld som detta vin,
som har Vesuv till amma.

Napoli 1893.

På Capri.

Jag tror bestämdt jag drömmer bara,
och att det ej är verklighet —
kan jag väl nu på Capri vara? —
hur kom jag hit? — knappt själf jag vet!

I fonden ser jag nu Vesuven
och Medelhafvet, blåkortsblått —
på gatan dra hvarann i lufven
två pojkar, som en soldat fått.

I bref jag hör från mina vänner,
att hemma ännu faller snö —
den enda snö, som Capri känner,
är den som mandelträden strö.

Här sommarn leker paradiset
allt blommar, doftar, sjunger här.
Ja, vore världen på det viset —
ej någon annan jag begär.

Oranger och citroner finner
du öfverallt, hvarthän du ser,
och som en sol falernern brinner,
om i ditt glas du tittar ner.

Och när som månens skära skiner
på Medelhafvets dunkla blå,
till sången klinga mandoliner,
som bruna sjömansfingrar slå.

Men Teresinas läppar röda,
dem får du icke röra vid —
se, hennes gosses ögon glöda,
och knifven färdig är till strid.

Men vill du se, hur höfter runda
i tarantellan vagga sig,
behöfver du ej alls att blunda —
då Teresina ler mot dig.

Och detta leende det sitter
för alltid i ditt hjärta kvar
som böljesång och solskensglitter
i några lugna Capri-dar.

Capri 1893.

Pygmalion.

Öfver golfen tindra stjärnelågor,
emot klippan hafvet sakta slår,
liksom ville dunkelblåa vågor
sjunga lyckan i Sorrentos vår.

Och förhexad vandrar jag i natten,
fylld af mandeldoft och Tassos sång —
silfversträngen från fontänens vatten
stämmer in melodiskt gång på gång.

Mera rikt kan lifvet aldrig vara,
ljufvare man aldrig drömma kan —
verkligheten blir det underbara,
[och den underbara sagan sann.

Mellan rosor, myrträd och lager,
där som näktergalen nyss blef tyst,
ser jag skymta fram i månskensdager
på sin piedestal en kvinnobyst.

Och jag nalkas denna marmorkvinna
liksom dragen af en gåtfull makt,
och mitt blod i feber börjar brinna,
när min arm kring hennes hals jag lagt.

Dessa ögonglober, hvita, kalla,
stråla plötsligen af älskogslust —
denna barm som hafvet kännes svalla,
när det häfves mot Sorrentos kust.

Och de läppar, okänd konstnär format,
locka röda som den drufvas saft,
hvilken lånat, när Vesuven stormat,
af den heta lavan eld och kraft.

Och jag kysser denna mun betagen,
ömt jag hviskar druckna kärleksord,
ljufva namn, som icke passa dagen
blott en månskensnatt på klassisk jord.

Sorrento 1893.

I Palazzo Doria Pamfili.

I Doria Pamfilis salar
kring bonadt golf nu dansen går,
men där ej någon stämman talar
om nöden i Italiens vår.

Af läckra rätter digna borden
och glasen flitigt skänkas i;
kring blonde kejsaren från nordens
nu jubla mörke nobili.

Och lefveropen högre klinga
i denna stolta marmorhall,
när ur buteljer korkar springa
som glädjebomber med en knall.

Här trippelalliansen firar
sin döpelse på klassisk grund
och re'n i tanken kanske virar
en segerkrans kring hjelmens rund.

Men där jag står mot väggen lutad
och detta haf af siden ser,
mig tycks banketten plötsligt slutad
och öfver den ridån går ner.

De sköna i en blink försvinna
och uniformers guld går af —
jag ser en bruten, sorgklädd kvinna,
Italia vid sin lyckas graf.

Jag ser, hur solen allt förbränner,
hur nöden drar från by till by —
en hemsk gestalt, som folket känner,
med feberblick och vaxgul hy.

Jag hör, hur tunga suckar stiga
ur tusen . . . tusen kvalda bröst —
och flöjt, trumpet och trumma tiga
som tystade af smärtans röst . . .

Roma april 1893.

Bikten.

Lucia, du stulit mitt hjärta, så räck mig din
mun till en kyss —
de läppar, som fromma berörde det blanknötta
radbandet nyss.

Lucia, där inne i kyrkan jag såg, när du bik-
tade dig,
din barm såg af suckar jag häfvas och tänkte:
o, gällde det mig!

Jag såg, huru tårarnes glitter som dagg bestänkte
din hy,
hur fram öfver kindernas sammet drog blygselns
flammande sky.

O, var det mig som den gällde, rodnaden, yppig
och varm —
o, var det mig som den gällde, sucken, som steg
ur din barm!

Lucia, säg var det kättarn, främlingen uppe från
nord,
som kom din stämma att skälfva i biktens
hviskade ord?

Lucia, svartögda flicka, du vågar ej andas hans
namn,
men lidelsefullt du sluter kättaren i din famn . . .

Sorrento 1893.

Lucia.

När solens sista gnista släcks
och det blir stjärnljus natt,
hos mig en häftig åtrå väcks
att gripa lyckan fatt.

Den tål ej buller eller bång,
ej dagens hårda ljus,
den älskar näktergalens sång
och mörka pinjers sus.

När bakom Ischia sol går ned
och hafvet guldglans får,
jag tager mandolinen med
och till Lucia går.

Sorrentos undersköna barn,
du har mitt hjärta fått,
du spunnit kring det silkesgarn
af idel ömhet blott.

När, lutad mot ditt runda knä,
jag mandolinen rör
för världen ligger jag i lä,
för larmet utanför.

Från vinlöfsskuggadt fönster vi
Vesuvens flammor se —
de tyckas återspeglas i
två ögon, hvilka le,

två glober, hvilka gömma ju
en värld af hot och lust,
likt hafvet, hvilket smeker nu
Sorrentos blomsterkust.

Och medan vågen sakta slår
mot paradisisk strand,
jäg i Lucias armar när
min drömda lyckas land.

Sorrento 1893.

Svaria svala . . .

Svaria svala, där du skyhögt svingar
öfver Peters mäktiga kupol,
du till flykten öfvar dina vingar
hem mot nordens trolska midnattssol.

Från mitt fönster ser jag rosor glöda,
himlen lysa riktigt sommarblå,
men mitt hjärta, svala, börjar blöda,
när din färd mot norr jag tänker på.

Jag ur ljusa rymder hör dig kvittra
gladare än någonsin jag hört —
också skall du snart se sjöar glittra
i ett land, där ingen än dig stört.

Du skall snart se svenska björkar spegla
hvita stammar i en Upplandsfjärd,
öfver röda stugor får du segla,
bygga bo i mina drömmars värld.

Ty min tanke lånar vingar ofta
af en fågel, lika snabb som du —
forsar hör jag, känner granar dofta,
hemma är jag då, fast fjärran nu.

Hemma . . . hemma! Du är lycklig, svala —
se, du lyfter dina vingar blott,
och din resa slipper du betala:
fribiljett du har af himlen fått.

Helsa då, när nu du återvänder
öfver alpens snö från solhett Rom,
helsa mina vackra Mälarstränder,
där som häggen står i doft och blom.

Helsa hvad jag kärast har på jorden,
tag mitt hjärta under vingen med,
låt det följa på din färd mot norden
och det sänk bland svenska granar ned!

Roma i maj 1893.

Hemåt!

Jag kom i juni till mitt land
från söderns blomstervår,
och Sverige steg vid himlens rand —
jag minns det som i går.

Förgätet var allt skönt jag mött,
af längtan brann jag blott
att kyssa denna jord, som födt
all fröjd, all sorg jag fått.

Italiens vår mer praktfull var,
där rosen yppigt brann —
viol och sippa endast bar
det land mitt hjärta vann.

Men hvar är himlen mera ljus,
fast natten faller på —
hvar mäktigare granens brus,
hvar doftar björken så?

Nej, piska, skruf, med väldig fart
den blåa böljan hvit,
att denna kust vi hinna snart,
som redan blånar hit.

Jag anar re'n, där skummet yr
kring pirens fasta block,
en flicka, som, hur hafvet gnyr,
står modigt kvar ändock.

Hon är så blond som axets gull,
som vildros hennes hy,
och hennes blick, af löften full,
är ljus som vårens sky.

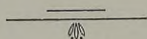
Det är min egen svenska tös,
den dröm, som värmdde mig,
när hjärtat långt från Sverige frös
på solig, sydländsk stig.

1893.

1 de ljusa nätter . . .

I de ljusa nätter . . .

Öfver violetta aftonskyar
stiger månens skära silfverhvit,
medan trasten öfver vikens vatten
stämmer upp en ljuft melodisk bit.

Göken svarar in i djupa skogen —
hör, hur många år han flickan spår,
innan hennes hjärta får en älskling
och en myrtenkrona hennes hår.

Hör, från holmen skällkons klocka klingar —
klingar sakta, trolsk och underbar . . .
tonen dallrar öfver stilla vatten,
som i djupet himlen fångat har.

Tysta hvila vi på lyfta åror,
och din blick i längtan söker min —
ej behöfves svar på stumma frågor:
juninatten sjunger: jag är din!

Droppen sjunger det från vattenspegeln,
trasten sjunger det från granens topp,
västern målar det i gyllne toner,
rosen doftar det från minsta knopp.

Skynda, skynda, medan skymning varar,
att din arm kring solbränd nacke slå —
gif en kyss så ljuf som juninatten —
längre . . . längre den blott vara må!

Aftonglansen öfver näckrosbladen
bleknar redan — se, hur morgonglöd
sticker eld i österns slott af skyar,
färgar hela viken purpurröd . . .

Öarsnö.

Jfrån solglänst himmel
ur de hvita skyar
faller flingors vimmel
öfver stad och byar.
Dunlätt flingan dansar,
flickans kind hon smeker
och i ögonfransar
kurragömma leker.

Vackra, hvita flinga,
när jag ser dig dala,
hör jag klockor ringa,
som om påsken tala.
Blomstersnö du blifver —
hvita anemoner,
och ur skyn, som drifver,
klinga lärkans toner.

När jag förra året
första snön såg falla,
visste jag i spåret
kommo dagar kalla,
kommo mörka nätter,
isande som döden,
varg på hvita slätter
och till kojans nöden.

Vårens hvita flinga,
sista snö, som faller —
liksom fjärlar svinga
öfver grafvars galler,
så i gyllne dager
öfver land och vatten
med ett bud du drager
att den ändas natten . . .

Öärbud.

Vintersolens djupa glöd
mellan mörka stammar —
drifvan brinner purpurröd,
västerns guldtüg flammar.

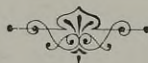
Enslig skogsstig fram jag går,
går i tankar tunga —
plötsligt sång mitt öra när,
rännil'n hör jag sjunga.

Ännu dämpadt porlar han
under snöhvitt hölje,
tills en dag han jubla kan:
jag har vår'n i följe!

Då som yrande kaskad
han i solen blänker,
öfver gråa pilars rad
silfverpärlor stänker.

Lekfullt djärf går se'n hans färd
öfver gröna slätter,
speglar vårens sagovärld
i de ljusa nätter.

Hvem kan hejda rännil'n, säg? —
Mörka makter, viken!
Solen lyser ju hans väg
in i sångens riken!

Maj.

Hvarför slår mitt gamla hjärta af en nästan
barnslig fröjd,
när den gyllne majsol lyser ifrån himlens blåa
höjd?

Hvarför ljusnar blicken, mattad under lifvets sorg
och slit,
då den faller på en mössa med en kulle, vår-
molnshvit?

Hvarför ler jag, när jag hittar vid ett dikes glömda
rand
några blommor med ett guldstänk ifrån vårens
fagra land?

Ack, jag har ju glömt att hoppas, och jag nästan
lärt att tro,
att blott penningört kan ännu i den svarta myllan
gro.

Men när vårens skimmer faller liksom nu en första
maj
öfver jord och ungdomsskaror, läggs mitt lust-
skepp ut på svaj.

Och jag hissar nya segel, fraktar hopp och mod
om bord,
och jag styr, med grönt i toppen, ut mot lifvets
djupa fjord.

I vårstormens tid.

Det hviner i skogen, det dånar från fjärden —
det vårvinden är, som blåser till storm.
Den diktar i orgeltoner för världen
förnyelsens saga, då allt byter form.

Hör, isarna brytas, hör, fjärdarna sjunga,
och murknande gren som rö bräckes af —
det gamla får vika sin plats för det unga,
när våren står upp ur förgängelsens graf.

Från blåaste himmel, ur hvitaste skyar
en grå liten fågel slår vårens revelj,
och leende lyssna städer och byar,
och knopparna brista på pilar och sälg.

Ja, stormen, I vindar, och brusen, I vågor —
dess förr byter natten sitt välde med dag,
dess förr spegla vikarna kvällsolens lågor
vid trastens melodiskt förklingande slag.

Ja, storma, o, vår! Vräk allt murket i gruset
blås ungdomens ande ut öfver en värld,
höj frihetens trampade fanor i ljuset
och bojorna krossa med flammande svärd!

1897.

För öppna fönster.

Igenom mitt öppna fönster
strömmar luften, mild och ljum,
och fyller med vår mitt hjärta
och fyller med vår mitt rum.

Och pennan glider ur handen
som någon den sakta tog —
en fé med glänsande vingar
en vårnatt född i en skog.

Och tankar, mörka och tunga,
bekymmer för morgondag
dem tog hon visst äfven med sig,
ty glittrande glad blef jag.

Jag ställer mig midt i fönstret
och hvisslar en lång melodi
och svaras ur soliga rymder
af sträckande fåglars skri —

Af sträckande fåglar, som flytta
från Nilens dyiga strand
till blanka, glimmande fjärdar
i de ljusa nätternas land . . .

1889.

Drottning Maj.

Den trollskaste af skogens alla huldror
flög genom fönstret i min kammar in —
hon fjärilsvingar bar vid hvita skuldror —
och segervisst hon sade: du är min!

Min unga höghets namn, om jag törs fråga?
Och hvilken gaf er lof att komma så?
Jag skrifver, ser ni — huru kan ni våga
att störa diktarfriden hos mig då?

Hon log och skrattade. Ett fågelkvitter
var hennes skratt, så klart som lärkans slag,
och hennes leende var solens glitter
på fjärdars böljesvall en sommardag.

Mitt namn — hon sjöng så mjukt som sunnan-
vinden —
mitt namn, det vackraste en drottning bar,
du hittar nog bland rosorna på kinden,
där morgondaggens skimmer dröjer kvar.

Mitt rike? — se, det fagraste på jorden —
försommarns rike i sin gröna prakt!
Af Gud till drottning är jag korad vorden,
att lyckliggöra alla har jag makt.

Jag kallas Maj. — Och bort liksom en hägring
i luftens blå hon glänsande försvann,
men hon lagt kvar ett minne af sin fågring:
konvaljer jag på bläckstänkt skrifbord fann.

1895.

Juninatt i Visby.

Nu sjunker sol i dunkel glöd,
nu flamma hafvets vågor,
S:t Nikolaus färgas röd
af solnedgångens lågor.

Så kommer junis vackra natt
med doft och fågelkvitter,
med stulna kyssar, kväfda skratt
och månens silfverglitter.

Då Visby sagans stämning får,
helt underbart det glimmar,
och dyning, som mot stranden slår,
blir sång i nattens timmar.

Du, unga hjärta, lyssna då
till toner hafvet sätter,
och skönt som förr skall Visby stå
i ljusa juninätter.

Det strålar i sin forna prakt,
karfunklarna de glöda,
och munkar, man i kistor lagt,
stå upp ifrån de döda.

Af rökelse blir luften tung
och fylld af Pater noster:
likvaka för en köpmanskung
hålls i S:t Karins kloster.

Men utom muren leken går
tills väktarhornet skallar,
och rödgul sommarmåne står
högt öfver torn och vallar.

Då somnar hansestaden tryggt —
men ut mot hafvet spanar
Nils Guldsmeds dotter, vildt och skyggt,
sin älskare hon anar.

Han komma skall, och ej blott han —
med honom tusen andra.
Dock, Visby, fast din storhet svann
och bort ditt guld fick vandra —

Du lefva skall i saga, sång,
i toner hafvet sätter,
och skön du står som förr en gång
i ljusa juninätter.

Visby 1896.

I junis vackra natt . . .

I junis vackra natt,
då dagen knappast svinner
förr'n morgonen på nytt
i österskyar brinner —

I junis vackra natt
jag gick bland björkar unga,
emellan gran och fur
och hörde trasten sjunga.

Längs vassomspunnen vik,
där änderna bland säfven
helt sakta snattrade
bespejade af räfven,

jag vandrade och njöt,
förhexad och betagen,
det trolska sceneri,
då natten famnar dagen . . .

Då, på en mossklädd väg,
som daggens perlor klädde,
helt plötsligt framför mig
min drömda flicka trädde.

Vi stodo mot hvarann
och skämdes oförsvarligt,
men hennes mjuka hand
till sist jag tog helt varligt.

Och lika sakta jag
kring hennes lif, det smärta,
som boja smög min arm,
och bad om hennes hjärta.

Hon teg. Men trasten sjöng,
sjöng bland de dunkla snåren,
att kärleken är ljuf,
men ljufvast dock om våren.

Förvisso sjöng han väl,
ty plötsligt läppar sina
hon våldsamt, i ett nu,
ömt pressade mot mina.

I junis vackra natt,
då dagen knappast svinner,
förr'n morgonen på nytt,
i österskyar brinner —

i junis vackra natt
af vårens åtrå bunden
hon vakade med mig
till arla morgonstunden.

II.

De svarta svalor svinga
i luften sommarblå,
och allting syn's detsamma,
men är det ej ändå.

Där står den nyponbuske
vi bröto rosor af,
men rosorna ha fallit
och kärlek lagts i graf.

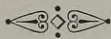
Där står på krattad gårdsplan
en flicka i musslin,
och schäferhatten skuggar
profilen, mjuk och fin.

Då kunde lätt jag tänka,
att hon den samma är,
men nalkas jag helt nära
min vårdröm går i sär.

Väl stråla dessa ögon,
väl glöder denna kind,
och denna mun kan tala
så lent som sunnanvind.

Men denna eld, som lyste
ur dessa ögon två,
och denna mun, som kysste
i salig yra så —

den elden den är slocknad,
den kyssen är förbi,
och när jag duar henne —
hon kallar mig för »ni».

Midsommarnatt.

Drömmande jag på verandan sitter:
genom nätfint löfverk fjärdens glitter,
och från andra stranden gökens rop.
Re'n i öster börja ljuset flöda,
medan västern ännu synes glöda --
dag och natt de smälta nu ihop.

Ljusets natt — om så jag får dig kalla —
hur du lyckliggör, förbrödrar alla,
kärleksfullt du lägger hand i hand!
Det är då vårt bättre jag befrias,
liksom vore du en ny Messias
ifrån allförsonarns ljusa land.

Natt och dag . . . det mörka och det ljusa!
Tystnen, stormar, som i tiden brusa:
en gång . . . en gång också stunden slår,
när de stora och de små försonas,
då en enda makt i allt betonas —
kärlekens, som öfver mörkret rår.

1890.

Midsommarvaka.

Vi glida öfver den stilla fjärd
i slumrande juninatten,
en silfverfåra betecknar vår färd
på det vida, speglande vatten.

Du sjunger sakta: Till Österland --
till Österland vill jag fara . . .
och klipporna borta på andra strand
med klingande ekon svara.

Hur tydligt jag nu den båtfärden ser,
när vi höllo vår midsommarvaka --
jag velat i glömska bädda den ner,
men drömmarne vända tillbaka.

De komma som ekot med ljufva namn
och hviska sin trolska musik i mitt öra —
då sluter jag dig på nytt i min famn,
som aldrig i lifvet jag mera får göra.

Du min ungdoms allra fagrade dröm —
du midsommarnattens strålande älfva,
vid minnet ännu af din kyss, så öm,
jag känner mitt hjärtas fibrer skälva.

Du, min ungdomskärleks korta minut,
som inneslöt hela sommarens fägring,
när midsommarnattens vaka tog slut,
du svann med morgoneus glöd som en hägring.

Du skapats af skymning, af blomdoft, af sång —
ett barn af den vårljusa, nordiska natten —
och min — min var du, när sakta en gång
jag gled vid din sång öfver speglade vatten.

Ditt namn, hvem du var — det ej tänker jag på —
din kyss vill jag minnas — det var, som helt sakta
en vinge mig vidrört af den Fågel Blå,
som diktens fjärrlägna ö säges vakta.

1891.

Minns du?

Af syrenernas snö och konvaljernas doft
jag ville dig sända en hälsning i dag
så jublande frisk som lärkornas slag,
när de sjunga däruppe i blånande loft.

Minns du? . . . Då liksom nu det var blommande
vår,
då liksom nu var det glitter och sång,
när vi gingo tillsammans den väg jag nu går
och drömmer om allt — allt som varit en gång.

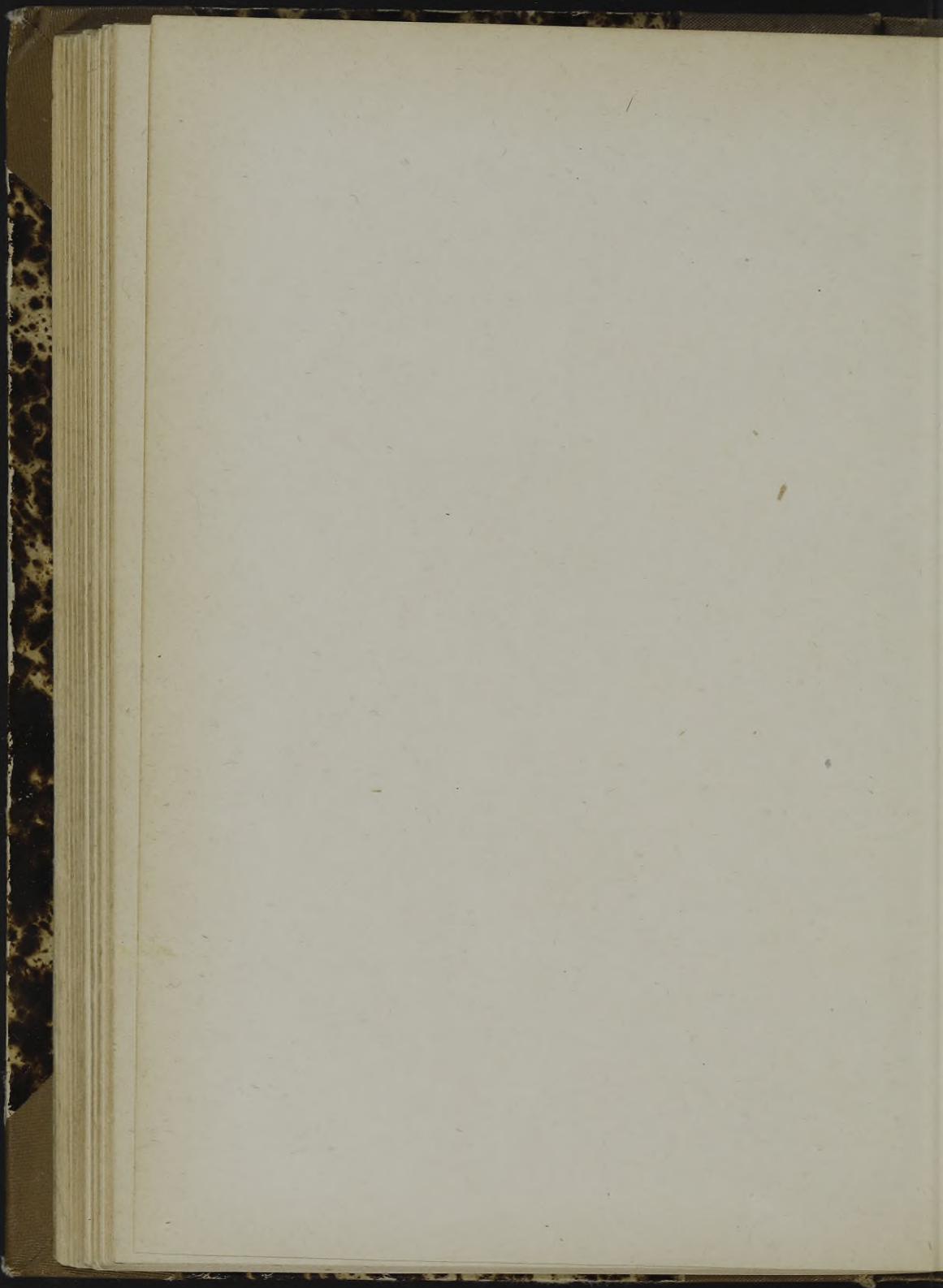
O, där inne stod skogen i skimrande grönt,
och bofinken byggde i hagtornet bo,
och bäckarnas sorl ljud förtrollande skönt
när vi svuro hvarandra ungdomens tro.

Sedan dess — sedan dess ha vi skiljts från hvarann,
men den saliga stund, då i vaknande vår
vi möttes en dag bland de blommande snår,
som en stjärna för oss under sorgerna brann.

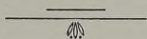
1885.

Visor

När?

När diktar du dina visor —
i skogarnas stilla ro,
där bäcken gnistrar i mossan
och väna violer bo?

Säg, diktar du dem vid glaset
i muntra kamraters lag,
när ljusen flämta i pipan
och fönstren skimra af dag?

Eller . . . kanhända vid hafvet
i gryningens första stund,
när flammande eldklot tänder
fjärdar, vikar och sund?

Du diktar dem, säg, om natten
på kammarens tysta vrå,
när blixtsnabbt förbi din ruta
de glänsande stjärnskott gå?

Nej, broder, nej, mina visor
vi dikta på tu man hand,
jag och min mörka flicka
från drömmarnas sagoland!

1892.

Gambettas rosor.

På Gambettas kista, man sagt, det fanns
bland lager och calla en enkel krans,
en krans af rosor allenast.

Hur kom den dit, och hvem skänkte den? —
Det visste man icke, vet ej än,
men folket gissade genast.

Det hviskade, att till Palais Bourbon,
när klockorna sjöngo sin midnattssång
kring avenyer och gator,
kom frihetens ängel och bragte en krans
af glödande rosor ifrån Provence
till Frankrikes förre diktator.

De plockats där nere vid solig kust
och svälde ännu af lefnadslust
och doftade liksom om våren,
ty allt hvad friheten vidrört en gång,
det må vara en blomma eller en sång,
det vet ej af död ens vid båren.

Jan. 1883.

Ljusa aftonskyar.

Ljusa aftonskyar, sägen, hvart I gån?
Långsamt bort I sväfven,
medan sakta säfven
vaggar sländan på de gyllne strån.

O, när kvällen skymmer, natten faller på,
ofvan jord I brinnen
liksom skära minnen —
ljusa aftonskyar, o, hvi flyn I då?

Finns där långt i fjärran något bättre land,
dit I stilla dragen?
Aftonskyar, tagen
mig på tysta vingar bort i kvällsolsbrand!

1889.

Fjärran på enslig stig...

Fjärran på enslig stig
skall du få söka mig,
fjärran, där vägen går
fram genom gröna snår.

Ingen har hittat den,
ingen den känner än,
trasten i skogen blott
hittar den vägen godt.

Kan du så finna mig,
aldrig jag sviker dig —
djupt in i skogens ro
bygga vi två vårt bo.

Under långa vinternätter.

Under långa vinternätter
hän till dig min tanke går,
medan frosten öfver rutan
hvita blomsterslingor slår.

Ljusa tankar, liksom svanor
burna fram på luftig våg,
mot ditt lilla kammarfönster
ställa då sitt tysta tåg.

Vid din bädd, den oskuldshvita,
hålla de i natten vakt,
värna dig mot onda drömmar,
skydda dig mot mörkrets makt.

Så i drömmens sagovärldar
stundom dig jag äga får,
fastän du i verkligheten
fjärran för min längtan står,

fjärran som de klara stjärnor,
fjärran som den fagra vår,
när en frostnatt öfver rutan
hvita blomsterslingor slår.

1885.

Två sånger.

(Ur »I Firenze».)

I.

©, fagra barn, du, som mitt hjärta tog,
du, som min själ i band och bojor slog —
hör mig, o, hör!

Jag vet ej, hur jag lärde älska dig,
blott att du fanns — ja, det var nog för mig —
för dig jag dör!

Ej mina färger stråla mer som förr:
du kom med solljus till artistens dörr —
du var min själ!

När nu du går, blir aldrig mera dag,
i tunga tankar sörja dig skall jag —
farväl, farväl!

II.

Tror du en kvinna så lätt kan glömma,
tror du så lätt en känsla förgår —
känslor, som väckts, de stiga och strömma,
sjuda som bäckar i vaknande vår.

Röst, som en gång har smekt vårt öra,
hviskar allt jämt i vårt hjärtas vrå,
om man den stämman icke vill höra —
o, man hör den, hör den ändå.

Stundom i skymmande sommarnatten
ljuda i drömmen toner från förr,
susa som sång öfver stilla vatten,
klappa så sakta på hjärtats dörr . . .

Aftonstämning.

Mörkgrön granskog skuggar öfver viken,
tusen drömmar komma, drömmar gå,
medan öfver böljans klara riken
aftnens solens strålar bryggor slå.

O, om bort på dem jag kunde draga,
fjärran bort från bitter sorg och nöd,
famna lifvet som en fager saga,
väfd af böljesång och aftonglöd!

Juli 1886.

Två fjärilar jaga hvarandra . . .

Två fjärilar jaga hvarandra
i kvällsolens flammande glöd —
den ena bär kärlekens färger —
den andra dinä o, död.

Den ena lyser i purpur
på flykten — jag vet icke hvart —
den andra har klädt sina vingar
i sorgens djupaste svart.

De jaga hvarann så lustigt,
bland blommor och blad de fly;
de ömsom vid stoftet snudda
och ömsom vid himlens sky.

På blommornas kalkar de kämpa,
de hvila på vaggande strå —
så ut öfver mörknande vatten
de flämtande vingarne gå.

I kvällsolens gyllene flöden
de svinna — jag ser dem ej mer —
men stjärnorna tändas och stråla
i djupblåa skymningen ner . . .

1895.

Vin, kärlek och sång.

Om ädelt vin du dricka vill,
så häll dess blod i slipadt glas,
men ej en enda droppe spill!
Som rosor i en sèvresvas
du vinets doft då känna skall —
slå därför fullt i alla fall!

Drick långsamt! Njut i fulla drag,
låt vinet smeka lent din gom,
förvandla mörkan natt i dag
och minsta småstad till ett Rom.
Låt vinet sköta trollkarlens kall —
drick därför ut i alla fall!

Om kärlek bjuder dig sin famn
att hvila efter dagen ut,
så spörj ej efter gods och namn,
men flickans mun med kyssar slut.
Låt kärlek blomma i sin glans —
kyss därför utan hejd och sans!

Och vill du njuta på en gång,
hvad lifvet dock till sist har bäst,
stäm upp en gammal Bellmanssång,
i svarta lockar rosor fäst
och kyss från röda läppars par
den dagg, som drufvan där glömt kvar.

1891.

O, blonda barn . . .

Som stjärnan tindrande i sommarnatten,
o, blonda barn, du för min tanke står,
och vassen, sakta rörd af flodens vatten,
ditt namn i längtan hviskar, där jag går.

Du är allt härligt, som naturen danat,
du födts af rosens doft och vindens sång,
du är den solglimt, som mitt öga spanat,
när det i ångest slöts så mången gång.

Så kom då, kärlek, ått mig lyckliggöra,
att med en kyss befria mig från kval,
låt mig på nytt de ljufva tonfall höra,
du lärt af vårens första näktergal!

1891.

Aftonmolnet.

Ètt aftonmoln så fint och skärt
bland västerns guldstoff sam —
allt hyad jag kallar minnas värdt
drog i dess skimmer fram.

Det molnet där vår kärlek var:
när först den tände sig,
så brann den stilla, brann den klar
och lyste dig och mig.

Förklarad hela världen låg
i fager ungdomsglans,
i mina drömmar dig jag såg
med krona och med krans.

Men molnet skiftade i rödt,
i purpur snart det brann,
den skära färgen hade dödt,
liksom vår oskuld svann.

Passionens eld med stormens fart
i våra själar tog,
och snart vi kände — alltför snart
hur all vår lycka dog.

Se'n molnet sjönk i väster ned —
hvert flydde det, ja hvert?
Men desto längre bort det gled,
dess mera blef det svart.

Omsider bröt då natten in,
dock länge stod jag kvar
och kände mig för alltid din,
fast molnet borta var.

Du var stjärna i sky.

Midt i sommarens doft
jag fann dig, mitt barn,
och du spann omkring mig
de starkaste garn.

Du var stjärna i sky,
du var glitter på våg,
du var fagraste ros,
som i skogen jag såg.

Och när morgonens glans
öfver fjärden flöt ut,
kring din panna dess skimmer
blef samladt till slut.

Du blef skön som ett helgon —
kring silkeslent hår
en gloria lyste
af ungdom och vår.

Du är min, du är min,
du skall klinga en gång
som den mjukaste ton
ur min fagraste sång.

1891.

Tindrände, fagra stjärna . . .

Tindrände, fagra stjärna,
du, som i sena timmar
fjärran bland skyar glimmar?
svara, o, svara mig —
hvarför min längtan gärna
lånar en fågels vingar,
tyst genom natten svingar,
svingar dit upp till dig?

Ej från den klara stjärna
kunde jag svar förnimma,
högt ofvan jordens dimma
brann hon med stilla glans.

Fåfängt min egen hjärna
sökte ett svar mig gifva —
olöst skall gåtan blifva,
svar på den icke fanns.

1890.

Du är mig när.

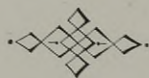
Bort till din graf så vill jag gå,
när vinterns flingor falla;
som klara stjärnor lysa då
de ljufva minnen alla.

Du är ej död, du lefver än,
du sväfvar öfver kullen;
det är blott stoftet af min vän,
som multnar ner i mullen.

Din ande, flicka, är mig när,
och ifrån rymder ljusa
en sällsam ro till mig den bär,
när nattens stormar brusa.

Det sägs, att kärleken är stark —
ej döden ens den släcker!
Du är mig när, fast frusen mark
det kalla stoftet täcker.

1889.

Fiolsträngen.

Jag fält mina rullgardiner
för brännande middagssol;
i huset midt öfver gatan
spelas en ostämnd fiol.

Den suckar, klagar och kvider,
som led den af trötthet som jag
och längtade efter att drömma
i skogen en sommardag.

Helt plötsligt tystnar fiolen —
jag hörde en sträng som sprang. —
Nu var det slut med den stackarn,
jag tänkte vid denna klang.

Nu gick kanske strängens ande
att bada i sommarljus,
att sjunga frihetens hymner
ur skogars och fjärdars brus . . .

1887.

Jag står vid det tysta vattnet.

Jag står vid det tysta vattnet
och ned uti himlen ser —
I, speglade, gyllene stjärnor
o, kunde jag fånga er!

O, kunde på en gång jag famna
den fågling, som jorden har,
och himlens eviga skönhet,
som dröjer i djupet kvar.

Då, utan tvekan, jag toge
dit ut i natten ett språng —
men stjärnorna blott äro bländverk
och djupet gyttja och tång.

1892.

Aldrig skiljas!

J sommarnattens stjärneljus
jag bort ifrån dig rodde,
en bro af silfver månen slog
från näset där du bodde.

På denna väg till mig du kom,
så ljus som skyn där oppe,
och i ditt hår som diadem
brann aftondaggens droppe.

Och fast i fjärran snart ditt hem
sjönk ned i natt och dimma,
jag kände dig helt nära mig,
såg mörka ögon glimma.

Och fjärdens dyning sakta sjöng
att dem kan intet skilja,
som bundits en gång vid hvarann
af hjärtats fria vilja.

Dem skilja icke tid och rum,
ej långa år, ej hafven —
dem skiljer icke ens den mull,
som kastas ned i grafven.

1898.

Serenad.

Du strålar uppe på balkongen
i glöden ifrån aftonsol,
och jag betagen står och fången
och fantiserar på fiol.

Min hatt är blekt, min kappa sliten,
mitt yrke nästan tiggarns är:
när jag spelt slut den vackra biten,
af hopen slantar jag begär.

Jag föddes, jag, i landsvägsdammet,
i sol och regn jag vandrat kring.
Du föddes, du, till glans och sammet,
juveler gnistra i din ring.

Men mellan dig, du underbara,
och mig gå tusen fina nät,
och ekot i din själ kan svara
uppå min tankes tysta fjät!

1889.

1 gult och blått.

Varer svenske!

Unga släkte, du som träder
stolt en dag för framtids dörr,
minns i sol och minns i skugga
ädelts valspråk ifrån förr!

Gamle konung Gösta sade:
»Varer svenske!» Dessa ord
innefatta tro och kärlek
till den karga svenska jord.

Varer svenske! Hör, det klingar
liksom rassel utaf svärd,
när i blod de mörke bergsmän
gafvo friheten sin gärd!

»Varer svenske!» Som en lösen
dånar det en aftonstund,
när den unge Karl den elfte
intog höjderna vid Lund.

Vid Svensksund, när Finska viken
färgades som vallmo röd,
genom dundret från kanoner
»varer svenske»! trotsigt ljud.

Jämt när landet var i fara,
när det kräfdes skydd och huld,
kunde konung Göstas valspråk
icke vägas upp med guld.

Det betydde stål i eggen,
det betydde mod i barm —
offer för en älskad moder,
som var stolt, som hon var arm. —

Länge, länge konung Gösta
hvilat i sin sarkofag,
men hans gamla lösen lefver
manande ännu i dag.

Varer svenske! Vekligheten,
bärande förförisk dräkt,
får ej ympas in i blodet
på vår unga svenska släkt.

Fosterlandet *nu* ej kräfver
sina söners lif och blod,
men det kräfver liksom fordom
plikttrohet och mannamod.

Fädrens allvar, fädrens kärlek
lyse oss på vägen fram,
att ej blå och gula fanor
höljas någonsin af skam!

1891.

¶ vårens dag ditt löfte gif!

Än fryser mark, än sofver sjö
med vintertäcket på,
och inga bud från sommarns ö
ha varskotts i det blå.

Men dag skall komma inom kort,
då i en högtidsstund
en storm skall sopa isen bort
från fjärdar och från sund.

Och seglande på solig stråt
i sagoprakt och glans
strör våren på sin färd framåt
ut allt hvad fagrast fanns.

Hon trollar blommor fram ur snön,
hon skänker skogen sång,
och skyn får spegla sig i sjön,
dit bäcken nu tar språng.

I ljusgrönt skimrar hagens snår,
i ljusblått himlens loft,
i aftonglöden trasten slår,
och allt är färg och doft.

Då, om väl någonsin, ditt land
har skapats skönt af Gud —
så gif det då med mun och hand
din tro som åt en brud.

I vårens dag ditt löfte gif,
när du är ung och stark,
och svär att offra blod och lif
för dina fäders mark!

Och fast ditt hår blir silfverhvitt,
och rynkor pannan får —
stå upp att värna hemmet ditt,
om en gång trumman går.

Man utur huse liksom förr
att splittra våldets dolk:
det bästa lås för landets dörr
är Sveriges eget folk.

1897.

På Tynnelsö.

För augustikvällens vind
susa sakta lönn och lind,
hviska sakta Mälarns vågor.
Sol, som sjunker västvärt hän,
stänker guld på parkens trän,
tänder rutorna i lågor.

I sin drottningens sofgemak
under måladt eketak
sitter grånad konung Gösta.
Späd och finhyllt liten hand
smeker hans så ömt ibland,
söker sorgsen kung att trösta.

Och från hvita kuddar då
tala bleka läppar så:
»Herre, låt ej blicken tåras —
visst går Margareta bort,
lyckan är som lifvet kort —
skydde, skydde Gud de våras!

»Kär dig Margareta var,
om hon något brutit har —
hennes hjärta ej det velat.
Detta gafs dig icke fritt,
men det blef som riket *ditt* —
aldrig se'n med någon deladt.

»Öppna fönstret, herre huld —
aftonsolens röda guld
vill jag sista gången skåda.
Kanske skall därutanför
trasten, när som dagen dör,
sjunga visor för oss båda.»

Djupblå natt kring Tynnelsö . . .
stjärnan tänds i stillnad sjö,

men kung Gösta håller vaka.
Hon för evigt slumrat in,
men med kallnad hand i sin
drömmer han sig år tillbaka . . .

1896.

Gustaf II Adolf.

J unga dar, i gosseår,
hur mången snötung vinterkväll,
när skymning fyllde rummets vrår
jag drömde vaken vid Fryxell.

Och medan snön där ute föll,
så hvit, så tyst från himlen kom,
jag möte med de döde höll,
när häfdens blad jag vände om.

Allt hvad min gossefantasi
höll kärt och dyrt fick lif igen,
och långsamt skred min syn förbi
ett tåg af flydda tiders män.

Historiens skiftesrika blad
jag slukade vid brasans sken
och kände mig för hvarje rad
vid fjorton år en hjälte re'n.

I elgbudskyller, svärd i hand,
jag stormade befästad skans
och störtade vid byars brand
emot kroatens fällda lans.

Jag följde Gustaf Adolfs tåg
mot Tilly och mot Wallenstein;
jag svenska ryttarfanor såg
längs stränderna af stolta Rhein.

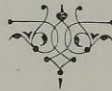
När solen en novemberdag
vid Lützen släcktes som i blod,
med blottadt hufvud äfven jag
vid kungens lik förtviflad stod.

O, om en Leubelfing jag fått
den siste vid hans sida stå
och bort med honom hade gått
till samma solvärld i det blå!

Så drömde jag -- och än i dag,
fast ej som barn jag svärmar mer,
vid Gustaf Adolfs sarkofag
jag lägger sångens rosor ner.

6 nov. 1886.

I Erfurt.

Han sluter för sista gången
sin fagra gemål i famn;
hon håller sin hjälte fången
och hviskar hans kära namn.

Hon kan icke blicken slita
från konungens ädla drag —
små händer, de marmorhvita,
ej vilja släppa sitt tag.

Det är som skulle hon ana,
att döden helt nära fans,
att klippa kungsörnnens bana
i ärans skimrande glans.

»Gå icke ifrån mig», hon talar,
af lägrar har du ju nog! —
hvad gälla de praktfulla salar
mot lyckan i drömtyst skog?

»Jag vet vid Mälarens vågor
ett svalt och grönt litet bo —
när solen sjunker i lågor
på speglande vatten vi ro.

»Ej krigets åskor vi höra —
dit når ej ekot en gång —
blott vassens änder vi störa
med lutspele och klingande sång!...»

Så svärmar hon hän som en kvinna...
men Wallensteins samlade här,
och hundratals byar som brinna,
de ropar helt högt: »i gevär!»

Och lös Gustaf Adolf sig rycker
ur stämningens farliga stund —
en kyss, en sista, han trycker
på svärmerskans svällande mund!

»Farväl, min drottning, du kära,
och ses vi på jorden ej mer —
så glöm ej att himlen är nära,
där lägga vi kronorna ner.»

1894.

Axel Oxenstjerna
och
Johan Banér.

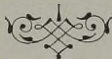
Stolta namn, som mot oss klinga,
Oxenstjerna och Banér,
när nu minnets klockor ringa,
ringa de också för er,
sjunga om en kärlek trogen,
hvilken aldrig svek sitt land,
om en vilja redobogen
bryta samvetstvangenets band.

Främst i ädla hjältefloken
lysa Oxenstjernas drag,
och Banér i vapenrocken,
krutstänkt mången blodig dag,

talar än om stora minnen,
om en blodig tid som gått,
när som svensken liksom finnen
klädde för vår ära skott.

Inför nutids dvärgaslägte
desse män som jättar stå —
den beundran, som de väckte,
höres än kring världen gå.
Stordåd ha de båda öfvat:
en med penna, en med svärd,
deras snille, mångbepröfvadt,
bländade en häpen värld.

Nu när fästens klockor ringa —
stig mot skyn, du, svenska sång,
för hvar tanke, för hvar klinga,
som för ljuset stred en gång!
Ser du? . . . himlens norrsken svara,
flammande i blodig prakt —
det är Gustaf Adolfs skara,
som i natten håller vakt.

Leubelfingen.

In i Nürnberg kungen tågar,
jubelrop kring honom skalla
och för hingstens svarta hofvar
syns ett rägn af rosor falla.

Nürnbergers stolta borgardöttrar
plockat dem med egna händer
för att hylla segerhjälten
från de fjärran svenska stränder.

Unga kvinnohjärtan klappat,
när de lyssnat till hans saga,
käcke borgarsöner längtat,
att för honom värjan draga.

Nu han själf på gångarn hvita
rider in på Nürnbergs gator
och för honom bugar mängden —
handtyrkssven som dryg senator.

Strålande som dagens vårsol
tackar Gustaf Adolf alla —
då, helt plötsligt, framför honom
syns på knä en junker falla.

Nästan barn han är, den unge,
ädlare än han än ingen;
folket, skockadt tätt kring kungen,
hviskar: »det är Leubelfingen!»

Leubelfingen! . . . De klenoder,
staden Nürnberg kungen skänkte,
vägde ringa mot ditt hjärtblod
som på Lützens tufstarr stänkte!

Jungfru Karin Karlsdotter

till

Fänrik Nils Hanesson.

Hakarps gård Maji 1632.

Jag sömmar i silke, jag sömmar i guld
din snöhvita ryttarefana —
Krist gifve att lyckan nu vore dig huld,
min Nils, på din blodiga bana.

På kartan, du sändt mig, jag följer din färd —
min blick då vid Breitenfeld hänger —
jag ser genom krutrök ditt blixtrande svärd
när in på kroaten du spränger.

Det blågula skärp, jag till minne dig gaf,
det fladdrar väl än vid din sida —
o, kunde jag nå öfver land, öfver haf
att bland dina ryttare strida!

Jag känner dem alla, jag mönstrat dem har,
när här förbi gården de drogo —
en vårkväll med gyllene himmel det var —
i fjärran trumslagen dogo.

Långt nere i Franken nu glömmet du väl
hur småländska ljungen kan glöda —
jag ber för din lycka, ditt eviga väl,
och brännheta tårarna flöda.

Jag sömmat i silke, jag sömmat i guld
den ryttarefana jag sänder —
var trogen din konung, din Karin var huld,
då går oss allt väl uti händer.

1894.

Torsten Stålhandske.

Der hafvet piskas till snöhvitt skum
mot Hangö udde i senhöstnätter,
där talar klippan, fast den är stum,
om finska bragder på tyska slätter.

I stenen hugget där står ett namn,
som en gång fördes af ryktet vida —
graniten bär det uti sin famn,
och hafvet ryter invid dess sida.

Stålhandske står där — en stormens son,
en Finlands son, hvilken främst af flocken,
bröt fram som nordan vid trummors dån,
fast kulor trasade vapenrocken.

Vid skottens sida han lärt att slåss,
hans kämpar födts i de skogar djupa,
när lösen skallade: Gud med oss —
framåt att segra eller att stupa!

Med lösa tyglar som en lavin
mot Pappenheim eller Isolani —
att tappa blod eller tömma vin —
sak samma hvilket, det gaf man fan i!

Den finska hästen, uthållig, seg,
ej tvekade när det hindret gällde,
och ryttarn bet i sitt skägg och teg,
men österrikarn hans värja fällde.

Det lät som storm i Karelens skog,
det sjöng så härligt som Saimens vågor,
när finska trumman till anfall slog
mot Tillys skansar i rök och lågor.

Glad, oförfärad och sorglöst käck
Stålhandske log, när han klingor knäckte,
han log åt kulregnet midt i Lech,
men grät, när Pappenheims chock han stäckte —

grät af förtviflan, af raseri:
blek, blodig, sargad sin kung han funnit.
Kommandoordet blef hämnadeskri —
så vilda aldrig hans blickar brunnit.

Han slogs och grät — och hvar finne med —
hvar arm blef björnram, hvart hugg blef döden,
för kungens lik man som djäflar stred,
och tog det åter i aftonglöden . . .

Och hafvet sjunger ännu i dag
när stormen gnyr i novemberrätter,
om Finlands trohet och Lützens slag,
om lagrar skurna på fjärran slätter.

Drottningens diadem.

På Stockholms slott, när skymning sakta föll,
Maria Eleonora ensam satt
och möte då i sina drömmar höll
med den hon tänkte på så dag som natt.

Han hennes hjälte var. Hvert enda slag,
som detta svaga kvinnohjärta slog —
det gälde honom, honom som en dag
med vapen och med mildhet Tyskland tog.

Hvert bud, som kom af Gustaf Adolf sändt,
det måste inför henne skildra allt —
från största slag till minsta sak, som händt,
och budet lydde: drottningen befallt.

Hon följde vid kuirrens ord hans färd,
och längtade allt mer och mer att nå
det lilla stycke af den stora värld,
där kungen fans bland fanor gula, blå.

Och kungen skref: »Det vinter är vid Main —
kom du, min älskling, kom med sol och vår;
jag pärlor fiskat i den gyllne Rhein —
dem vill jag fläta i ditt vackra hår».

Hon fick sitt smycke. Kungens egen hand
i hennes hår, som ned i lockar föll,
en vinterafton diademet band,
när han sitt hof i stolta Frankfurt höll.

Hon lyste i sin fägrings fulla glans —
hon kände sig så utsägligt rik —
här fick hon vandra med sin arm i hans
och drömma kvällen bort vid ljuf musik.

När i sitt sofgemak hon sedan stod,
och kungens gåfva brann i månens sken,
hvar pärla syntes henne stänkt af blod,
och blodröd flammade hvar ädelsten.

Då såg hon plötsligt, liksom i en syn,
ett dimhöljdt slagfält, byarna i brand —
och hennes kind vardt blek som vinterskyn
och diademmet gled ur hennes hand.

1895.

Gustaf Adolfs soldat.

När rhenska drufvan svallade
i böhmiska, gröna glas,
eller när kanonen kallade
med sin grofva, brummande bas,

Då visade Stormhatt tänder,
då log han, nöjd med sin värld,
och bruna, seniga händer
grepo remmare eller svärd.

I älghudskyllret, det gula,
han sken mellan stånkor och fat,
men stod, när det gälde en kula,
som ärlig svensk och soldat.

På Polens solbrända slätter,
på Sachsens gyllene fält,
mot polska och tyska lavetter
sin gång lika tryggt han ställt.

Han rynkade ögonbrynen,
när hugget för nära kom,
men såg han en kvinna i synen,
han vände i språngmarsch om.

Där hemma, på torp i skogen,
där marken var täckt af ljung,
satt Greta, hans hustru, trogen
och bad för Stormhatt och kung.

Och båda han trohet svurit,
och löftet som karl han höll,
för båda han bördor burit,
för båda han stod och föll.

* * *

Gula regementet skyldrar
i kung Gustaf Adolfs här,
medan öfver Lützens slätter
vapenbud kanonén bär.

Dimman lyfter. Våra fanor
bredas ut i luftigt fång,
medan ur de svenska leden
tonar kungens egen sång.

»Framåt... framåt!» bjuder lösen.
»Gud med oss på denna dag!
Den som för er, tappre gossar,
den som för er, det är jag!»

På sin bruna häst han spränger
öfver grafven i galopp,
rider sorglöst oförfärad
emot Friedlands eldgap opp.

Allt i krutrök sammanblandas...
»Hästen utan herre är!»
Framåt, framåt svenskar, finnar,
fram med svärd och korsgevär!

Och novembersolen sjunker
i ett sorgedok af blod —
öfver liflöst slagfält gjuter
den sin sista stråleflod.

Och med blottadt hufvud söka
svenskarne sin konungs lik —
dämpadt, som en storm i fjärran,
segertrummornas musik.

Där! . . . bland hopar utaf döde
skymtar konungens gestalt —
tigande, i namnlös smärta,
hären återser sitt allt.

Men bredvid, i blodadt kyller,
som en trofast krigskamrat
hvilas, trygg liksom vid bågarn,
Stormhatt, konungens soldat.

1889.

Fältherrns fest.

En fantasi från trettioåriga kriget.

Det var en mörk och tung oktober natt.
I spetsen för ett tusen tappra lansar
på askgrå hingst i sadeln stolt han satt
med kejsarns vapen inbrändt på sitt pansar.

Han tagit in med storm fiendtlig stad,
och nu, vid pukslag och trumpetfanfarer,
när folket ångestfullt i templen bad,
han ryckte in med segrande standarer.

Vid hvarje hörn i trafvar lågo lik,
och gatans stenar voro blodbegjutna,
och husens trappstengäflar sönderskjutna,
och luften fylld af jämmerrop och skrik.

Ej sten man skulle låta uppå sten —
till plundring åt sitt folk han lämnat staden,
och elden redan speglade sitt sken
i spetsbågsfönsterna på slottsfasaden.

Kring torg och gator soldatesken strök,
vild som en tiger, sluppen ut ur buren,
och öfverallt det stank af blod och rök,
och nunnor skändades mot klostermuren.

Här Luther och madonnan vägde jämnt,
här inför segrarn voro alla lika,
guld och juveler togos från de rika,
och dibarn knekten spetsade på skämt.

Och blodet flöt i kapp med drufvans strömmar,
man drack ur kalkar, slogs om helgonskrin;
vallonens grymhet, eggad genom vin,
lät alla lidelser få fria tömmar.

Och lugn förbi allt detta fältherrn red;
han höll på krigets rätt och lät soldaten,
från öfversten till simplaste kroaten,
få plundra fritt, om bara käckt han stred.

Men småningom, när han såg vinet rinna,
såg nakna kvinnor i sin fågrings vår
med vilda blickar och med upplöst hår,
hans mörka ögon började att brinna.

»Så upp till slottet! Innan elden når
dess marmorsalar, vill en fest jag gifva,
som skall, så länge världen ännu står,
ej öfverglänst af någon annan blifva!

»Fort, samlen hop hvad staden fagrast har
af borgardöttrar och af adelskvinnor;
den skönaste af dem jag ensam tar —
de andra ger jag er till älskarinnor!»

* * *

En praktfull slottssal uti ren gotik.
Konstnärligt måladt lyste hvarje fönster,
och skåp och stolar uti nürnbergskt mönster
sig speglade i golfvets mosaik.

På salens väggar, snidade i eke,
porträtter af en furstesläkt man såg —
där syntes män, allvarlige och bleke,
och öfver bröstet riddarkedjan låg.

Där strålade i pärlsatt sammetslufva
högättad fröken med en hy så skär
som färgen, hvilken skogens vildros bär,
och blick så varm som söderns heta drufva.

Längs hela salen hängde vapen tunga,
i nischerna man rustningarna ställt,
som burits vid tornerspel och i fält
och märken buro efter lans och slunga.

Nu var här dukadt till ett festligt gille,
och bordet dignade af kannors mängd.
Hofmästarn, för att undgå att bli hängd,
sitt bästa gjort — gjort allt hvad fältherrn ville.

»Slå i och drick!» var lösen denna stund,
och ingen här i laget lydnad glömde:
i bägarns gyllne rundel drufvan tömde
sitt starka blod från Rhen och från Burgund.

På bordet denna natt ej brunno ljus:
där nedanför staden stod i lågor,
och röken vältrade i mörka vågor
från tända kyrkor och från brända hus.

Nu slogos salens dörrar upp med larm,
och facklorna sitt röda skimmer stänkte
här på en hjälm, där på ett svärd, som blänkte,
bredvid ett harnesk sågs en blottad barm.

Ett koppel hundar, hvilket vädrar hinden,
nu liknade det muntra dryckeslag,
och upp mustaschen ströks med välbehag
att kyssa snart den mjälla jungfrukinden.

Och här fanns ungt och kostligt villebråd!
Svartögda skönheter, som tycktes stamma
från Orienten, och i blickens flamma
låg gränslös vällust eller stora dåd.

Blondiner, veka, som af fruktan skälfde;
likt guldstoff håret öfver pannan låg,
och under ögonbryn, som fint sig hvälfde,
i blåa sjöar tycktes det man såg.

Brunetter, trotsiga, med grop i kinden,
pärlhvita tänder, spänstig barm
och blick, som glänste solskensvarm,
och fot att dansa kapp med vinden.

Ett praktfullt byte höfdingarne fått.
De sutto där, af ruset nästan slagne,
och stirrade förbländade, betagne,
på denna fägring i förhärjadt slott.

Då slet sig lös ifrån en mörk vallon
en kvinna, ännu knappast tjuguarig,
i sorgdräkt klädd, smärt, högrest, guldblondhårig,
furstinnelik till hållning och till ton.

Hon böjde knä tätt framför fältherrns stol,
och upp mot honom ögonen hon vände,
och när han såg på henne, sällsamt kände
han denna blick: den värmdes liksom sol.

Och när hon långsamt började att tala,
flöt hennes stämma lika mild och klar,
som om af Gud den henne gifven var
att dem som lida trösta och hugsvala.

»Barmhärtighet!» var hennes första ord.
»Du, stränge herre, som oss öfvervunnit,
hvad vill du mer? . . . Se, halfva staden brunnit,
och blodet ryker ifrån sköflad jord!

»Där ute stelnade på fallna skansar
nu ligga våra mäns och bröders lik —
som segrare, vid dånande musik,
du drog hit in med blodbestänkta lansar.

»Är du då icke nöjd med äran blott,
skall skammen dina stolta vapen fläcka?
Är det ej nog din törst i blod att släcka,
vill du med våldtäkt söla detta slott?

»Mitt slott det var, och det har höga anor.
Här inne stod det mången sångarstrid,
och priset alltid vann den skald därvid,
hvars sång likt bruset ljud i segerfanor.

»Men ingen fana, när den blåser ut,
kan klinga som en sång, om den i vecken
ett enda illdåd gömmer, ty den fläcken
är den, som bjärtast lyser fram till slut...!»

Hon tystnade, men dröjde ännu kvar
med blicken häftad vid den man, som hade
att, på hvad nyss hon nästan hänförd sade,
ge döden eller friheten till svar...

Om i sin fantasi han frambesvurit
den kvinna han i drömmen endast nått —
just sådan för hans inre syn hon stått,
och samma drag den underbara burit.

Hans hemlands kvinnor, födda på den jord,
som söndersprängts af lavans heta strömmar,
väl ofta lyssnat till hans kärleksord,
men aldrig lyst som drottning i hans drömmar.

Den kvinnotyp, han full af längtan såg,
när efter striden han på kvinnor tänkte,
och öfver tältets öppning facklor blänkte,
furstinnans var, som vid hans fötter låg.

Just detta gyllne hår, som silke lent,
han velat omkring sina fingrar tvinna;
han velat se det som en gloria brinna
omkring ett äne som madonnans rent.

Och dessa ögon, djupa, underbara
och strålande med stjärnors stilla glans —
sitt lif han gifvit, om de speglat hans,
om deras afgud han en stund fått vara.

Och denna mun, skapt att befalla blott,
men sällsamt lockande till kyssar långa —
för en han gåfve alla sina slott,
sitt namn, sin ära sålde han för många.

Och nu, när i sitt våld han henne hade,
när denna drömda kvinna blifvit hans
och låg där i sin skönhets fulla glans —
att släppa henne då? — nej . . . nej! han sade.

Nej, tusen gånger nej! Om kejsarn bjöd,
om påfven hotade sitt bann att slunga,
han läte maktens alla åskor ljunga —
passionen blott i denna stund han löd.

Och dock . . . ! När han sin blick i hennes sänkte,
där ödmjuk bön i mörka glober brann
och tårar i de långa fransar blänkte,
hans hjärta hviskade helt tyst: tyrann!

Och då i tvekan han ej längre dröjde,
besjäladt lyste hvarje anletsdrag,
när upp han sprang och grep i bågarn tag
och högt den gyllene klenoden höjde.

»Så sant mig hjälpe heliga Maria,
må detta vin i gift förvandla sig,
om, fagra slottsfru, ej jag bönhör dig! —
soldater, gifven dessa kvinnor fria!»

Hon reste sig, hans hand hon sakta tog;
ur salen gick hon, klart belyst af lågor
från detta eldhaf, som i röda vågor
emot oktobernattens himmel slog ...

1892.

Giovanni.

Från drottning Kristinas dagar.

Efter mången blodig slagtning,
mången storm mot tyska slott,
satt von Höknäbb i sitt Sörmland,
åt och drack mådde godt.

Forne fänriken nu blifvit
trind och rund som ett fastage;
litet silfver äfven fallit
i hans yfviga mustasch.

Näsan hade fått en rodnad
som af lyckans soluppgång;
vinet flöt också i strömmar
under skratt och glam och sång.

Men om nappatag det gälde
med en raggig skogens kung,
då stod gubben lika säker,
som när han var smärt och ung.

Han var änkling, herr von Höknäbb,
men till tröst på gamla dar
ägde han — förutom bägarn —
dottern, som en pärla var.

Hvarje adelsman i landet
gick med älskog i sin håg,
när vid någon fest på Löfsta
han den fagra fröken såg.

Men galante adelsmän
fingo sucka utan hopp:
otämd som ett äkta fullblod
växte unga fröken opp.

Så en afton — julisolen
blödde öfver sund och vik,
medan trasten fylde skogen
med en underbar musik —

Så en afton kom till gården
för att husrum få och mat,
dammig och med svett i pannan,
vandrande en ung krabat.

Mörk han var, med svarta ögon,
drägten af en sällsam snitt,
men inunder sammetströjan
lyste linnet rent och hvitt.

Giovanni hette gossen,
född i Rom, af Gud vet hvem,
ägde blott sin sköna ungdom
och de sunda sinnen fem.

»Donnerwetter! — Just ej mycket!» —
Höknäbb sade — »men, för hin,
gif den gynnarn rum för natten,
rådjursstek och ett stop vin!»

Giovanni smorde kråset;
vinet var af ädelt slag,
excellent var rådjurssteken —
flickan vacker som en dag.

Hvarför vända lyckan ryggen? —
Drottningen på Stockholms slott,
som från Roma honom kallat,
kunde vänta mycket godt.

Nästa morgon Giovanni
tog palett och penslar fram,
gick att syna släktporträtter,
svartnade af år och dam.

* * *

Medan harnesklädde herrar
stego fram ur färgers natt,
ofta vid artistens sida
Märta med sin sömnad satt.

Hennes eget språk, det kära,
fullt af klang och poesi,
Giovanni lärde tala,
fast med italienska i.

Men där orden honom feltes,
blicken talte tanken ut —
långa arbetstimmar flögo,
som de varit en minut.

Unga, lefnadsglada hjärtan
funno så till sist hvarann,
och i fönsternischens skymning
ljuf den första kyssen brann.

* * *

Det blef ord och inga visor —
gubben rasade af harm,
slog sin näfve tungt i bordet,
svor som förr i stridens larm:

»Pest och död! — en sådan slyngel
påfven skickat mig från Rom
med en låda färg på ryggen
och en börs på fyrkar tom!

»Vid min gamla ryttarstövvel,
var din pensel nu ett svärd,
skulle det i morgon ringas,
pojke, till din jordafärd!»

Giovanni steg till fönstret.

»Ädle herre» — sade han —
»om jag innan årets utgång
Björnbo gård där borta vann,

»Vann den blott med denna pensel,
som I skänken ert förakt,
finge *då* jag eder dotter?» — —
»Ordet, junker, vare sagdt!

»Kunnen I med penseln vinna
gods och guld, som jag med svärd,
då är penseln värjans like,
då är Märta eder värd!»

Giovannis ögon lyste —
hvarje nerv blef energi.
Venus' segertåg i färger
redan såg hans fantasi.

* * *

Det var glada arbetsdagar,
fart och lust och färg och sång;
hela lifvet honom syntes
som en vacker soluppgång.

Venus med det gyllne håret —
Märtas drag gudinnan bar —
snart sprang fram i varma färger,
skön som i antikens dar.

Till hans atelier kom hofvet,
Pimentelli, Stjernhjem, Tott,
för att stanna framför duken
uti stum beundran blott.

Höstsolsmättad dager fann den
utstald i ett slottsgemak —
kritiskt framför taflan dröjde
drottning Kerstin, stolt och rak.

Rundt om stodo hofvets herrar,
sändebud från Rom, Paris —
lärd latin och sirlig franska
stämdes upp till mästarns pris.

Drottningen i ryttarstöflar,
riddrägt, plymagerad hatt,
vände sig mot Giovanni,
log mot honom mildt och gladt:

»Ah, c'est bon! . . . oui, mon maître,
la déesse est très jolie!»

Giovanni djupt sig böjde.

»Et le prix, mon cher ami?»

Priset? Han var högt betalad,
om den finge stanna blott
hos en skön och snillrik drottning
i ett rum på Stockholms slott.

Han var vacker, som han stod där
i sin svarta sammetsdrägt;
med gud Mars, på duken fästad,
syntes konstnärn vara slägt.

Och Kristinas vasaögon
hvilade med välbehag
på artisten, medan kinden,
färgades af rodnad svag.

»Tack, min herre, var försäkrad
om vår ynnest och vår nåd!» —
Och ur slottsgemaket skred hon,
följd af sändebud och råd.

* * *

Mörka dagar, vinterkyla
rådde nu i Svealand;
furan snötyngd stod i skogen,
isen blånade vid strand.

Så kom julen. Sädeskärffvar
höjde sig från ladutak;
tiggarn fägnades, och folket
skötte flitigt brygd och bak.

Herr von Höknäbb, svept i räfskinn,
satt bekvämt i karmad stol,
skenet ifrån brasan bröt sig
i hans vin som sommarsol.

Medan julbord nu i salen
dukades af Märtas hand,
gubben efter djupa klunkar,
stod på nytt vid Oders strand.

Åter sporrade han fuxen,
ryckte an som nordanstorm
mot kroater och valloner
i sin gula uniform.

Då i gamla gråa ögon
brann en gnista af den eld,
hvilken flammade i lågor,
när han slogs vid Breitenfeld.

Lützen, Wittstock, Wolfenbüttel
samma blixtn i ögat sett,
när hans tunga ryttarvärja
svenska hugg och skarpa gett.

»Ja, det var i gamla dagar»
gubben suckade och såg
bilder från det svunna glimma,
där det glöd i askan låg . . .

Nu var bordet festligt dukadt,
ljusen brunno, silfret sken,
och på gubbens skuldra lades
flickans hand så mjuk och len.

Och han tog den lilla handen,
kysste den så ömt och blidt,
klappade den vänligt, sakta:
»Lycka till nu, barnet mitt!»

Lycka till! — Det flög en skugga
öfver Märta's ljusa drag —
sommarsol och lifvets lycka
gått sin väg på samma dag!

Hör, då klingar det i kvällen
vackra bjällror utanför
och från tröskeln någon frågar
strax därpå: »Kanske jag stör?»

Far och dotter kände stämman:
Giovannis röst det var.
Blodröd, skälfvande stod Märta
med sin hand i faderns kvar.

»Stig då närmare, min junker» —
Höknäbb brummade som förr —
»jul för fattiga artister
öppnar till och med min dörr.»

Men den främmande i kappan,
brämad rikt med skinn af mård,
log helt strålande och sade:
»Herre, jag har namn och gård!

»Köpebref det finns på Björnbo,
adelsbref jag har därtill —
drottningen har skrivit under —
här sigillet, om ni vill!»

Höknäbb tog sig bakom örat,
teg, vid slika ord ej van,
tills hans undran sent omsider
gaf sig luft i: »Det var fan!»

Och den första skål'n vid bordet,
medan granen festligt brann,
gälde penseln, som mot värjan —
Donnerwetter! — seger vann.

1888.

Hexan.

J ryttarkappa och fjädrad hatt
med trots i blicken och stolta later
steg Hoftorps herre till häst en natt —
den käckaste af kung Carls soldater.

Och vredgad var han, det syntes nog,
han red så gnistor kring hofven yrde,
när in i tolfmila, beckmörk skog
sin norske klippare raskt han styrde.

På herregården var nöden svår:
ej korna mjölkade, fölen dogo,
och allt för ofta bland höns och får
så räf som varg sina byten togo.

I visthus, källrar och vedbod fans
det ej för mycket, men väl för litet,
och fast det väfdes, och fast det spanns,
såg allting gammalt ut, allting slitet.

Då var det just ej att undra på,
att Hoftorps herre var mörk i hågen,
till när han sett sina skördar gå —
af torka hö och af väta rågen.

Men nu omsider han funnit ut,
att hexeri lekte med i spelet,
men han var karl till att göra slut —
och Tattar-Annas var hela felet.

Han skulle lära den hexan, han, —
ännu fans lagar och rätt i landet —
och sträckbänk tager nog skruf, minsann,
om prygel ej eller piska kan det.

Så red han fram öfver stock och sten,
till hexegården i sena natten.
Och ugglan skrek ifrån murken gren,
och irrbloss lyste på träskets vatten.

Men Hoftorps herre satt lugn dervid —
på lik fick ugglan så gerna skrika:
han hört kanoner i farans tid
i samma ämne med kraft predika.

Nu var han framme. Han band sin häst,
mot dörren slog han med värjans fäste:
»låt upp! . . . är rigeln med trolldom fäst,
jag dörren spränger till detta näste!»

Men dörren öppnades. Smärt och hög
en flicka syntes på förstutrappan,
och ifrån kolsvarta ögon flög
en blix mot mannen i ryttarkappan.

»Du, leda hexa, du, tattarskarn . . .!»
Han ville svära, han ville banna,
men bunden var han med fina garn,
och harmen måste på tungan stanna.

Han såg på henne en lång sekund
och värjan sakta i skidan sänkte;
från gården sprängde han nästa stund —
i öster gryningens strimmor blänkte.

Men från den dagen hans frid försvann:
två svarta ögon han jämt såg spöka.
Han svor att gifva den hexan an,
men ville lagmannen aldrig söka.

När vårsol in genom rutan sken,
och lärkan sjöng öfver bäckar strida,
red Hoftorps herre till Anna hän
och talte kärligt med ord så blida.

En liten hexa, det var hon visst —
hon honom sjelf ju förhexat hade —
och det var lika godt först som sist
i hennes händer han Hoftorp lade.

Och så fick gården en vaksam fru,
och fylldt blef visthuset, hvitt blef linnet,
och korna stodo i båset nu
så feta, glänsande uti skinnet.

1886.

En gammal värja.

En rostig värja, en florbehängd,
jag minnes från ett museum; —
den hade nog skyldrat i forna dar
vid något högtidligt Te Deum.

Den hade nog glänst bland gula led
i sommarsol, i vintriga nätter
och ledt en liten, men modig trupp
till storms mot Tillys lavetter.

Den hade nog förts af en tapper hand
för kung och ära i striden,
och djupa märken bar klingan än
ifrån den bragdrika tiden. — —

Du gamla värja, jag väl förstår,
hvarför i sorgflor du gömmes;
för nya gudarne från i går
det gamla hånas och glömmes.

Du sorgsna värja, jag säger dig:
en gång du åter skall dragas!
Från rostad klinga ditt sorgflor då
af tappra händer skall tagas.

Du skall bli blank som i forna dar,
du skall bli stolt som vår ära,
och om det gäller — ännu en gång
du friska lagrar skall skära!

1889.

Smeden.

Han var en präktig typ, där han stod vid städet
med armarna hvilande på släggans skaft;
hans bröst, som hvälfde sig högt under skinn-
förklädet,
talte, bättre än ord, om gammal svenskmanna-
kraft.

Och hans blåa ögon, under buskiga bryn,
de lyste så trovärdigt varma och klara,
när de hvilade, länge och stilla, på byn,
och lugnt på min fråga begynte han svara.

»Om jag älskar mitt land? — så var det ni sporde.
Den frågan tarfvar väl knappast ett svar:
Jag vore en hund, om det jag ej gjorde!
Därnere i byn mitt hem jag har —

ni ser mellan björkarna taket lysa;
de furutimrade väggarna hysa
mitt fattiga lufs hela rikedom,
och intet jag ägde, om stugan stod tom.

Om mitt land jag älskar? Från barnår,
när forsarnas vatten klart syntes glittra
och hage och hult stod i blommande vår
och finkarna lustigt begynte att kvittra —
från vårens dar, när jag gosse var,
min fors, min hage jag älskat har.

Och far och mor! . . . hur jag höll dem kära,
hur jag grät, när bort jag måste dem bära!
Där, herre, ni kyrkogården ser,
där i vigda mulen de bäddats ner . . .

Om jag älskar mitt land? Hvar torfva väcker
ju kära minnen, som tiden ej släcker.

Och så hustru min! . . . och så mina barn! —
allt binder ju mig med oslitliga garn —
allt binder ju mig vid den trakt, som är vorden
de minas graf och mitt hem här på jorden . . .

Och gäller det en gång att skydda de sina —
var säker! — hvar arm, som är modig och stark,
skall gripa geväret, och kulan skall hvina —

en folkhär skall stiga som stampad ur mark.
Ej fordras det grann uniform eller ståt:
i trasora vi gått för vårt Sverige framåt!»

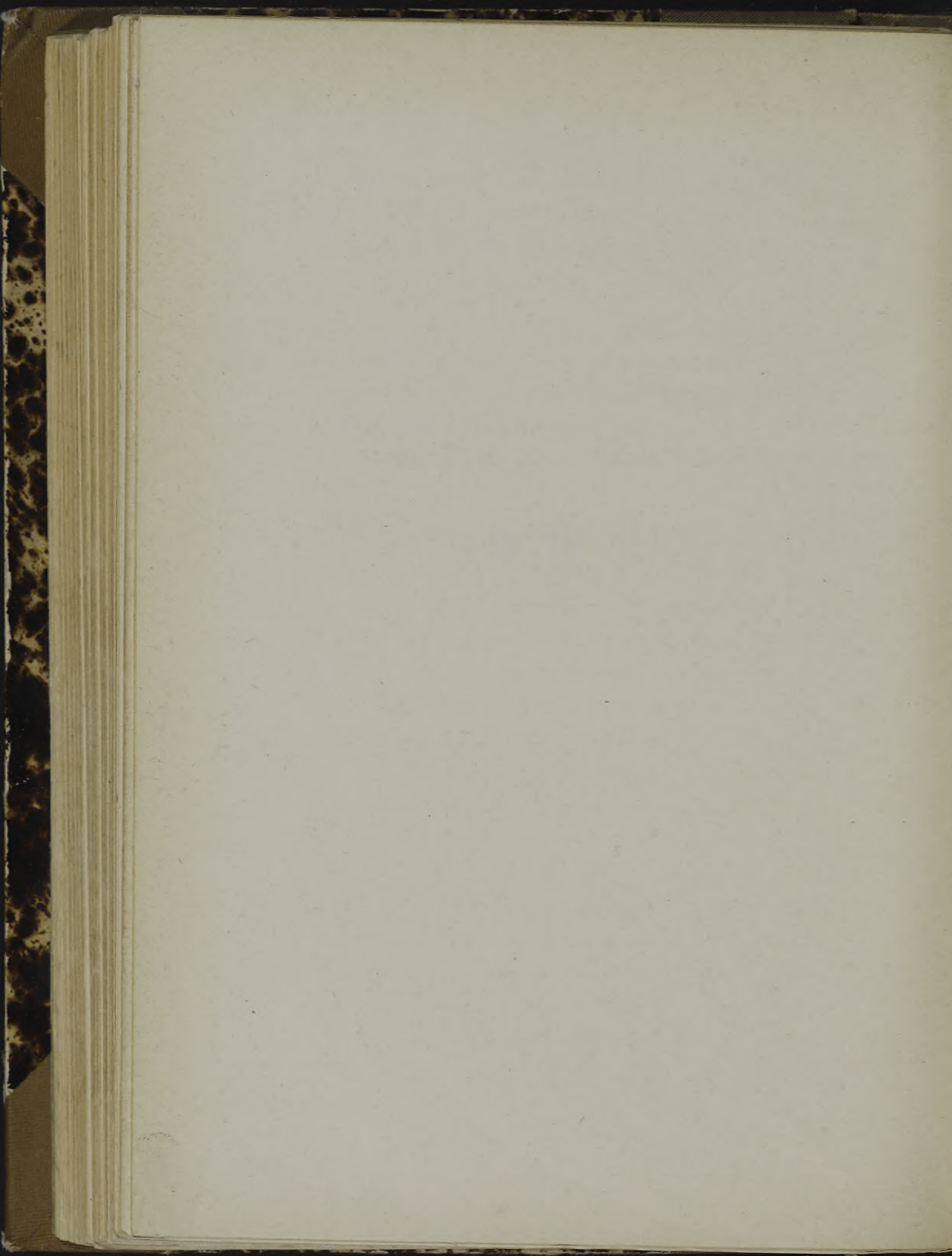
Han teg. Men sin väldiga, senfulla hand
på bröstet han lade, som ville han svära,
att än kunde folket försvara sitt land —
försvara det eller falla med ära.

1898.

Ur lifvet

»Adieu plaisant pays de France!»

Augustisolen sjönk. En råkall dimma
steg upp ur hafvet, svepte Englands kust.
Men i Calais än syntes ljusen glimma.
Maria Stuart stod då lutad just
mot relingen på skeppet, henne förde.
Sitt hjärtas slag i denna stund hon hörde —
blott dem hon hörde, ty det hjärtat var
som talte högst i denna sorgsna timma.
Det land, hvars färger ännu stolt hon bar,
det land, där hennes ungdomsfägring knoppats,
där lifvets glädje slagit ut i blom
och tömt för henne all sin rikedom,
det land, där först på framtiden hon hoppats —
det sjönk för henne som en dröm i vågen,
och öfver det stod stjärnlös himlabågen —
»Adieu plaisant pays de France!»

Hvem har ej liksom hon sin ungdom sett
i djupa skuggor som en dröm försvinna?
Hvem ville ej, som hon, sitt hjärtblod gett
för att se åter lifvets rosor brinna? —
Farväl, min ungdoms land! Du sjunker ner
i årens haf liksom en vacker saga,
den inga röda läppar hviska mer —
de läppar, hvilka kyssas och bedraga.
Du sjunker, ungdom, kärlek, dröm och sång,
och mörker lägrar sig vid himlaranden —
jag ville slå ännu, en sista gång,
en brygga öfver till den gamla stranden!
Jag ville famna lifvets friska vår,
jag ville svärma, sorglös för minuten,
men, ack — vid tinningen syns gråa hår,
och drömmen, som jag drömde, är förfluten.
Jag full af vemod hviska blott förmår:
»Adieu plaisant pays de France!»

1898.

Evelyn.

Mörkt och tyst i vinternatten
slottet låg där, porten låst.
Öfver insjöns frusna vatten
yrsnön kom med nordanbläst,
trollade en bländhvit flora
in i parkens nakna skog
och till storm i ringdans drog
emot fönster mörka, stora.
Bakom ett af dem en man
stod försänkt i djupa tankar,
såg, hur yrsnön byggde bankar
snabbare än spaden kan.
Hvitt hans hår som drifvan var,
hvilken slottets trappa täckte,
och hans skägg till bröstet räckte —

svart var dräkten som han bar.
Hans profil, förnäm och rak,
var som skapad just för dessa
gamla adliga gemak,
hvilka anstått en prinsessa.
Gyllenläder, snidad ek,
instrument till strängalek,
hjälmars, som sett svärdshugg ljunga,
harnesk, guldinlagda, tunga.
Ensam dock bland denna prakt
slottsherrn lefde, död för världen:
sorgen med hans själ fått makt,
vakade vid hufvudgården,
följde honom, steg för steg,
fram och åter genom rummen,
men en suck blef ej förnummen —
hjärtat led, men munnen teg.
»Snö och mörker», så han tänkte,
lyssnande till stormens brus,
»julekväll och inga ljus! —
Förr hvar ruta festligt blänkte,
granen räckte upp till tak,
doft af lack i hvart gemak.»
Och förbi hans inre syn
sågos kära bilder draga . . .
hon var stjärnan i hans saga —

unga, vackra Evelyn.
Hon hans hustru var en gång —
här ett glitter blicken skymde —
tills en höstkväll bort hon rymde —
se'n föll natten, djup och lång.
Dårad af en främlings sång
med en baryton hon farit;
tjugo år hon borta varit.
Tjugo år! en evig tid
för ett hjärta som ej glömmet,
men i djupet hemligt gömmer
kvinnan, som det fäst sig vid . . .
I sin vakna dröm han stördes —
kammartjänarn komma hördes.
Hvitt hans hår som grefvens var,
svart livréet, som han bar.
»Grefven är serverad», sade
gubben bugande och hade
salens dörrar öppnat re'n,
innan slottsherrn om sig vände
och en blick mot bordet sände,
där det som en snöfläck sken,
glömd i skogen kvar om våren,
när det skimrar grönt bland snåren.
Detta bord för två var dukadt —
hvarje julkväll så var brukadt —

men en plats stod alltid tom,
där i forna dar grefvinnan
med sin skönhets rikedom
lyst som firade värdinnan.
Rosor purpursvarta, skära
brunno då liksom i kväll
i kristall på silfverställ
den gudomliga till ära.
Hvar hon nu i världen fanns —
kanske död och multnad redan! —
var hon denna afton hans
som för många jular sedan.
Där han drömde att hon satt —
guldblond nacke stödd mot karmen —
och han såg den runda armen,
hörde hennes friska skratt.
Så i sina minnen sänkt
denna julkväll satt han äfven,
vin i glasen blef där skänkt,
långsamt höjde sitt herr grefven
emot stolen, som stod tom —
utanför, likt häggens blom,
julsnöen sakta föll till marken.
Plötsligt hördes då från parken
bjällrors härliga musik
klinga stämmingsfull och rik.

Bjällran vinterns visa diktar,
när hon genom skogen far,
där som granen snöhöljd sviktar,
och sin lya räfven har.

Slottsherrn full af undran hörde
bjällrans klang, när släden körde
fram för trappan, där den höll.

Nu ett slag mot porten föll.

»Hvilken kan väl komma nu? —
skynda, Holm, se efter du!»

Fem minuter. Liksom timmar
grefven fann dem. Se, nu glimmar
ljus i slottets vestibul,

och han hör ett mjukt: god jul!

Denna röst till döds kan skrämman —

en blott äger denna stämman —

blott en enda — Evelyn!

Handen skälfver, blek är hyn,
när han stiger upp från bordet.

Där i dörrn hon redan står,

liksom väntar tillgiftsordet.

Men så ung! — Var det i går?

Blicken har ännu sin flamma,

håret har sin gyllne glans,

barmens hvälfning är densamma

som när Evelyn blef hans!

»Ar det då ett gyckel bara —
foster af min fantasi?
Evelyn — o, svara, svara!
när i lifvet skildes vi?»
Stilla, mjukt från läppar röda
svaret kom: »Det var min mor. —
Tillgift, tillgift för de döda!»
Och på knä hon sjönk: »Var stor!»
Grefven kände tårar strömma —
tårar af ej anad fröjd.
Detta var då mer än drömma,
detta var att åter stiga
ifrån sorgens dunkla gömma
upp till lifvets ljusa höjd.
Och med händer varma, ömma
drog han henne upp till sig:
»Evelyn, gud signe dig.»

1898.

Stormdrifven.

Vid söladt källarbord du honom ser,
han slukar maten, störtar ölet ner,
glupskt som ett vilddjur, spärradt in i buren.
Hans skjorta solkig är och nött bonjouren,
hans ansigte är pussigt — sömn och sprit;
han spisar middag nu, men på kredit.

Jag mannen känt i forna, bättre dar,
när hvita mössan stolt och käckt han bar,
när det fans lif och eld i anletsdragen; —
nu ser du honom härjad, slö och slagen.
Hvad nu han lefver på, och hvad han gör? —
det yrke, som han valt — litteratör.

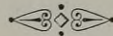
Förstå mig rätt, han diktar icke mer,
skandaler skrifver han och rifver ner,
ej med den glöd, som själfva himlen stormar,
när skalden verserna till slagsvärd formar —

nej, som en bravo med sin dolk, sitt gift
han sticker lömskt i någon smädeskrift.

En usling, säger du! — Döm ej för hårdt:
att lefva på sin penna det är svårt! — —
Han följde, ungdomsvarm, de stolta fanor,
som skulle lysa främst på nya banor;
han kämpade en lång och lönlös strid
och miste allt sitt mod och hopp därvid.

Och nöden kom. — Att gå i sommarrock
i femton graders köld är bistert dock,
att ej ha mat, ej husrum ens för dagen,
det gör, att samvetet blir ett med magen.
Man måste lefva! Och man säljer sig. —
Det där kan hända både dig och mig!

Tro mig, den finaste natur till sist
i slagg förbytes under nöd och brist.
Låt hjärtat tala i din venstra sida —
ej kan du veta allt hvad han fått lida,
ej kan du veta hvad den arme känt,
när i förtviflan sina skepp han bränt!

Honny soit qui mal y pense . . .

Var det glansen från hennes gyllene hår,
var det djupet i blicken, den underbara,
eller rösten kanhända, varm och sonor?
På det kunde aldrig riktigt han svara.

Men han kände, hur säkert i nätet han satt,
hur till roten hjärtat var tändt af flamman,
hur hon växte i dagens tankar, i dröm om natt
med hans unga, svärmande hjärta samman.

Och när han såg hennes smärta gestalt
i pälsverk svept eller i baldräktens siden,
han blef som förhäxad och glömde allt,
sin egen ställning, rummet och tiden.

Hans egen ställning och hennes — ack,
de voro skilda, som sol och måne:
han var poet, hade sliten frack,
och hennes pappa gods nere i Skåne.

En grefflig fröken och en poet —
det är två saker, som alls icke rimma.
Ty, om än man längtar, man når, som ni vet,
ej himmelens stjärnor, hur nära de glimma.

Men det finns mellan svärmande hjärtan två
ett band, som ej pappa lärt analysera,
en kraft, som drar mot det svindlande blå —
förnuftet må aldrig så skarpt protestera!

* * *

I ett växtrum, där fjärran musiken man hör,
där fontänen melodiskt plaskar och stänker,
där ingen — ja, ej ens betjänten stör,
om man svärmar en stund eller tänker —

Där, medan de hvilade efter en vals,
den vingade guden smög in helt försåtligt
och lät kring en bländande, svanhvit hals
två frackärmar smygas — det var ju förlåtligt!

Där stodo de vackert! Hvad gjorde de då?
De kysstes . . . och länge, det kan ni väl tänka.
Men växterna tego. Och helt comme il faut
fontänen lät snabbare pärlorna stänka.

Men saken yar händ. Hvad som en gång skett,
det kunde ju ingen i världen förhindra.
Det säges också, genom tårar hon lett
så ljuft, som när vårnattens stjärnor, de tindra . . .

* * *

Olyckliga de voro båda två.
Han, en poet, blott kunde dikter skrifva;
hon hade endast kyssar till att gifva —
hvad skulle väl som gift man lefva på?

Ty för att giftas fordras rum och mat
och möbler sedan jämte kläder;
man lefver ej på rim och vackert väder,
hur kär man är och fin och delikat.

Och skiljas? Aldrig. Hellre döden!
Att dö tillsammans, slockna samma stund
som solen blödde öfver fjärd och sund
sitt eget hjärtblod — aftonglöden!

Få flyga in i västerns gyllne sky . . .
få skåda andra soluppgångar gry . . .
eller för alltid sofva, blifva stoft.
ge liljan näring och ge rosen doft!

De voro unga, svärmiska och veka,
då dör man lätt, när man af kärlek dör,
då är det ljuft med själfva smärtan leka;
vid grafven dikten sedan gör honnör . . .

* * *

I ett hotellrum vi dem återfinna;
på bordet, ibland rosor, ljusen brinna,
champagnen pärlar, hvad som finnes bäst
står dukadt fram till kvällens hedersgäst.

Och det är döden. Under rosor röda
som tyckas liksom blod på duken glöda,
revolvern ligger laddad, blank och fin
och väntar på en annan dryck än vin.

Hon syntes blek, men också sällsamt fager
i denna dämpade och mjuka dager;
i gyllne håret bär hon myrtenkrans,
och blicken har en varm och fuktig glans.

»Min älskade!» De tvänne orden blott
ha ännu öfver deras läppar gått;
»min älskade!» i tonfall djupa, milda,
i tonfall, stormande och febevilda.

Med aftontåget hit de reste ut;
de efter ensamhet och tystnad trädde,
där ingen dem i sista stunden nådde —
tids nog när allt . . . när *allt* var slut.

Han fyllde glaset. Liksom nedsmält gull
champagnen sjöd och skummade där inne:
en rosengård var världen, öfverfull
af väna blomster — nästa stund ett minne!

»Det fagraste, som lifvet skapt, han fått;
hans dröm om skönhet verklighet var vorden;
i nästa ögonblick där small ett skott,
och hvad han dyrkat fanns ej mer på jorden.

»Men innan dess» — han hän till fönstret gick —
»men innan dess en sista — *sista* blick
på all naturens härlighet, på våren —
dit ut, förr'n döden lade dem på bären!

»Där susar björk, där sjunga bäck och våg,
och tusen blommor dofta nu i natten —
farväl, de skulle säga skog och vatten,
ett långt farväl, tills man ej mer dem såg!»

* * *

Det var en förtrollande juninatt,
och småstaden sof och drömde,
men glittrande vågor lekte ta fatt,
och i snåren skogsran sig gömde.
De sjöngo så sakta, det ljud som musik
öfver doftande marker och speglade vik:
kom hit in, här finns glömska i skogens ro —
kom hit in, vi bygga af mossa ert bo!

Och de lyssnade båda, mun emot mun,
och unglodet började tala.
Nu syntes dem döden mörk som en brunn,
men lifvet kunde hugsvala.
Och de vandrade långsamt i doftande vår
in bland de daggstänkta, hviskande snår:
kom hit in, här finns glömska i skogens ro —
kom hit in, vi bygga af mossa ert bo!

* * *

Allsvåldiga natur! När dagen grydde
och lärkor jublade och allting lydde
den makt, som heter ungdom, friskhet blott,
gemensam bädd de då i skogen fått.

Och rodnande sitt anlete, det fina,
hon gömde vid hans bröst,
och skälvande af fröjd ljöd hennes röst,
när hon såg fjärden glittra, solen skina:

»Jag lefver då! Och döden, dröm den var —
revolvern, blodet, kistan spöken bara.
Men i mitt hår finns myrtenkransen kvar —
jag ber dig, älskade, o, låt den vara!

»O, låt den vara! Hvad än komma mä —
bekymmer, sorger, nöd jag kan fördraga,
ty skönare finns ändå ingen saga
än den att lefva och att vara två!

1892.

Kaj.

Vi suto inne i moln af rök —
den låg kring hjässan liksom en gloria —
då föreslog vännen-artisten Hök
att hvar och en skulle berätta en historia.
Det var trist att sitta där på kafét
i septemberkvällens skymning, den tunga,
och läppja tysta på toddyn eller tét,
när man satt, artistfolk, tillsammans i klunga.

Nej, en historia, hurdan den var,
glad eller sorgsen, det kvittade lika —
bara gå på, om det brast eller bar,
fans någon upplagd blott att predika!
Det skulle lottas, och lotten drog
tidningsskrifvaren Kaj, en lång en,
som, för hvart enda bloss han tog,
rökte en cigarett åt gången.

Kaj var en ganska sällsynt gäst
på Operakafét, där man träffade samman,
knogade styft, höll sig borta mest
från muntra lag och stojande gamman.
Till lif och själ var han radikal,
och alltid fanns han i första ledet,
när det gälde i tidningsspalt eller tal
att slå reaktionens män ur brädet.

Han hatade grundligt all poesi:
hvad gagnar den till — han sporde — i världen?
Vi göda för mycket vår fantasi
och tänka för litet — voilà flärden!
Och dock man sade, att en gång Kaj
strött pengar omkring sig i långa banor
och lagt så gladligen ut på svaj
och följt i ungdomen nöjets fanor.

Vi mindes nog alla en snobbig fyr
i derbyhandskar och storm på nacken
som hade med cirkusdamer bestyr
och åt på Grand eller Hasselbacken.
Då skref han vers i Heines manér —
blaseradt-satiriskt, men känsligt äfven
och såg föraktligt på packet ner,
på arbetsblusen och grofva näfven.

Om somrarna stack han i väg ett tag
till förnämt Trouville eller Baden-Baden —
om vintrarna satt han i glada lag
i Rydbergs fönster och såg på paraden.
Han lefde med ett ord en dandys lif —
på hvad — det visste ingen så noga —
han gick till nöjen och tidsfördrif,
när andra gingo till sitt att knoga.

Men så en höst sade han god dag
åt hela det lif, han dittills lefvat,
gick in i pressen, tog säkra tag,
och sedan dess har han stridt och sträfvat.
Hans dikter hamnat i elden nu,
hans penna kämpar för arbetsklassen,
med dem han föraktat är han du,
se'n han på dörrn kastat dandystassen.

Nu satt han ibland oss mörk och blek,
i djupa tankar och tyst som muren,
tills Hök med sin tordönsstämma skrek:
historien, Kaj, din är turen!
Då såg han långsamt mot talarn upp —
en präktig, manlig blick i mitt tycke:
välän då, gubbar i sluten trupp,
ur mitt eget lif ett lösryckt stycke!

— Den hade kommit till sist den dag,
då jag var grundligt trött på det hela,
allra mest trött på mitt eget jag,
led vid att längre dricka och spela.
Myntet var slut — det lilla jag haft —
det hade smält som frost för solen,
och borta var arbetshåg och kraft —
strängarne brustna på själsfiolen.

Mot mig grinade armod och nöd —
i tankarna såg jag ett långt elände:
blankslitna kläder och smått om bröd
och skammens rodnad, som kinden brände.
Då var det bättre bjuda godnatt,
gå, innan festen ännu var ändad,
dö vid ekot af klingande skratt,
somna, af lifvets skönhet förbländad . . .

Revolvern var laddad, allting klart,
biljetten löst för den sista färden —
en spetsig kula sände mig snart
från denna öfver till andra världen.
Jag satt vid mitt skrifbord, genomgick
papper och bref, som jag sedan brände,
då plötsligt i hand en bok jag fick —
jag öppnade den och stilen kände.

Det var mammas stil, liten och fin,
men öppen och ärlig som mor i lifvet —
i tankarna såg jag än hennes min
vid försöken att få det prydligt skrifvet.
Och här i boken jag återfann
den inkomst och utgift hon en gång hade,
och medan timma på timma svann
så mångt och mycket siffrorna sade.

Min mor, hur du hade trälat, du,
och suttit uppe så många nätter
långt fram emot klockan ett och tu
och sytt till balerna toaletter!
Och hvarje krona du öfrig fick.
hvar liten slant, som du kunde spara,
till banken följd af en önskan gick —
o, må det blifva till nytta bara!

Men hvad du samlade genom flit
på nöjets altare ut jag tömde
och ödelade så, bit för bit,
den vackra dröm, som en gång du drömde.
O, om jag hade dig hos mig nu,
på knä för dig då jag skulle ligga,
och jag, som syndat så mycket ju,
af dig förlåtelse ville tigga . . .

Vi sutto tysta ett ögonblick,
och ingen sade ett ord i laget;
det var som någonting bortglömdt fick
inom våra hjärtan öfvertaget.

En gammal kvinna med snöhvitt hår
och hjärtevarm och trogen som ingen
stod fram från vår lefnads förflutna år,
och därför blef det så tyst i ringen.

Sept. 1888.

En vintersaga.

Det hviner en storm öfver isen i natt,
och luften är fylld af gastarnes skratt,
och stränderna ligga som svepta lik,
vid granarnas brusande sorgmusik...

Han spände hennes skridskor på,
och öfver vristen, smärt och hög,
han läderremmen hårdhändt drog —
en skälfning genom foten flög,
men munnen lika fullt den log.
Igenom florets spindelväf
man hennes ögon stråla såg;
i hennes röst en smekning låg
som vindens sång bland sommarns säf —
»Jag älskar dig!... jag älskar dig!»

Men borta, där stjärnorna slocknade,
och kvällsmörkret liksom tjocknade —
där ute glänste det hvitt:
där ute gick hafvet fritt.

Han höll henne länge i famn
och hviskade ömt hennes namn.
»Du fryser ju ej — i skinn är du klädd —
men ditt hjärta, barn — är du rädd?»

Hon drog honom våldsamt tätt intill sig:
»du älskade, lyckan är dö med dig —
att lefva utan att lefva två —
nej, hellre dit ut där sjöarna gå!

»Jag älskat dig — allt annat var
som aldrig det någonsin funnits har.
Den vrånga värld vill skilja oss den,
men ingen kan skilja vän ifrån vän.

»Dit ut, dit ut vi styra vår färd —
oss facklor lysa från annan värld —
min brudfärd går fram vid stormens brus
genom köld och mörker mot frihet och ljus!
Kom, älskade, kom!»

Då sakta han tog hennes lilla hand
och slöt den i sin:
»nu knyta vi två ett olösligt band —
nu är du min!»

Och båda som skuggor försvunno dit ut,
där hafvet gick öppet och isen tog slut.

1890.

Marmorhjärta.

Hon lefde högt den unga vackra frun,
såg i sin villa badsäsongens grädde;
i vagn hon gungade på ejderdun,
och sofgemaket hon med siden klädde.

Ett präktigt sofgemak, där blicken föll
på lyxartiklar ifrån kontinenten,
och sängomhänget, väfdt i orienten,
en liten amorin med pilen höll.

Framför venetianska spegelglas
hon bytte toaletter da'n i ända,
men också lyckades hon männen blända
klädd uti atlas, sammet eller gas.

Det hennes nöje var att med en blick,
än ljuft förförisk, lofvande ett eden,
än gåtfull, som en sfinx vid ökenleden,
se hur en man för fötterna hon fick.

Och så — så slank hon undan som en ål
och svepte in sig i sin Isisslöja,
rädd att sin skönhet för en dödlig röja; —
att väcka längtan blott var hennes mål.

Och lifvet tog hon som en lustig fest,
vid hvilken vin och rosor skulle glöda,
och ostron brytas, och champagnen flöda,
och glömskan sitta såsom hedersgäst.

Men under dessa glada sommardar
sin man likväl ej alldeles hon glömde —
nej, hvarje litet bref som kärna gömde:
»nu, grisen min, finns ej ett öre kvar!»

Och pengar kommo, pengar östes ut
så hufvudlöst, som blott en kvinna kan det.
Hon med en axelryckning äfven fann det —
och skref igen, när kassan tagit slut.

En dag i juli kom likväl ett bref,
som sade henne, »att det kunde hända,
att firman stupade, gick öfver ända . . .»
Här brefvet hon nervöst i bitar ref.

Det var då slut, det var då redan slut!
En ed hon stötte ut för första gången: —
slut, snöpligt slut i midten af säsongen,
se'n festen knappast varat en minut.

»Hans ställning rubbad!» Fattighjon till sist!
Man skulle sälja hennes guld och spetsar;
de skulle stötas ut ur fina kretsar
och kanske gå till mötes nöd och brist!

Hon hade gift sig — icke för att gå
som offerlam vid mannens högra sida;
hon föddes för att njuta, ej att lida:
hon var och *ville* vara Fågel Blå.

Och bindas nu! — Hon framför spegeln stod
och mönstrade sin bild i glasets skifva.
Hon hviskade: en man nog skulle gifva
blott för en kyss, ett famntag, lif och blod.

Hon öppnade sin morgonrock och såg
det fina, hvita, sammetslena skinnet,
som gick i mjuka vågor under linnet,
där barmen svällande, jungfrulig låg.

Af stolthet häfdes den, och blicken smög
sig längs med kroppens linjer, kvinligt veka,
och öfver hennes drag, vällustigt bleka,
en brännhet rodnad vid den synen flög.

Hon träla kanske för ett stycke bröd,
hon, som var skapt för lyckans ljusa höjder!
Väl stängde ödet dörrn för lifvets fröjder,
men med sin skönhet trots hon ödet bjöd.

Det lif, hon kunde lefva, var blott det
hon under vintern fört i hufvudstaden —
ett härligt lif, så ljust som slottsfasaden,
när hofbal gifves af Hans Majestät.

Ut till det lifvet! Hon var skön och ung,
sin man, den stackarn, gaf hon nu på båten,
själf fick han solo spela klagolåten:
hon valde sig en annan hjärterkung.

Så gick hon lugn att kläda sig till bal
i dräkt af lilasfärgad silkessammet.
»Jag reser» stod det blott i telegrammet,
hon sände mannen, »ställ ej till skandal!»

1887.

Vid vaggan.

J spetsar bäddad, under sidentak
den lille sofver i sitt korggemak.
Och mamma stilla står bredvid och drömmer
och hela världen för sin älskling glömmet.

Två år tillbaka hennes tankar gå —
hur litet kände hon till lifvet då!
Nu först hon vet, hvad kärleken vill säga:
ej njuta blott, men lida för att äga.

Förr tog hon lifvet tanklöst, utan sans,
på rosor var det hela blott en dans.
Och balens brokiga och glada vimmel
Waldeufel gjorde med en vals till himmel.

Så blef hon kär — ett härligt svärmeri
med många kyssar, intet allvar i.
Förlofning, bröllop — praktfulla buketter,
en weddingtrip och nya toaletter.

Så, hemma, lifvet tog sin gilla gång —
hvar enda afton i en ny salong.
Man glömde nästan, att det fans i världen
en vrå, som kallades den egna härden.

Först i kupén, när soarén var slut,
på tu man hand man möttes en minut.
»En magnifik supé, och sherryn sedan!»
Han fick ej något svar: hon halfsof redan.

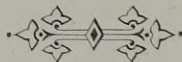
Hon var hans hustru, han var hennes man —
för främmande de glömde bort hvarann.
Och nära var att lyckans fé, den blida,
för alltid vikit bort från deras sida.

Och nu det är som onda drömmar flytt,
som öfver lifvet högre dager grytt.
I barnaögon, strålande och klara,
hon läser tusen saker, underbara.

Nu hennes lif till sist har fått ett mål,
och hjärtat ödmjukhet och viljan stål;
den lille hennes blick med ens förstorat,
och hoppet återskänkt, som hon förlorat.

Till festligt upplyst sal, där dansen går —
dit mera icke hennes längtan står.
Här i den tysta, trefna lilla kammar,
där skymningsbrasan gladt i kvällen flamar —

här framför vaggan kan du henne se,
här lyckan bor, här sofver ju bébé,
och ofta nog på dörr'n syns någon glänta . . .
och tvenne trogna armar hustrun vänta . . .

Francine.

Hon sjöng på studentkaféet,
den vackra, mörka Francine,
och hjärtan sattes i lågor
som af ett skummande vin.

Där stod hon i tobaksröken
och sjöng, kväll efter kväll,
som gevärsskott hördes applåden
vid boulevard S:t Michel.

Francine — hon var känd af alla
i hela quartier Latin —
den smidigt mjuka figuren,
profilen à la Grévin.

De svarta ögonen sedan —
hur de kunde flamma och le,
men såg du för djupt uti dem,
ve då ditt hjärta — ve!

Och sjöng Francine Marseljäsen
med eld i ögonens klot,
med krampaktigt knutna händer
och framsträckt, högvristad fot, —

då skulle du stormat skansar,
vräkt batterier omkull
och blödt ditt rödaste hjärtblod
för den kränkta frihetens skull. — —

Så var hon! Helt visst vid vaggan
en huldrik fé hade stått
och gifvit flickan den gnista,
som fås ifrån himlen blott.

* * *

Den unga sångerskans rykte
gick ut öfver hela Paris,
och smickret stämde sin lyra
att sjunga skönhetsens pris.

I Champs Elysées Eldorado
sin nästa triumf hon vann —
och snart i Boulognerskogen
hon körde sitt eget spann.

Så blef hon kvinnan på modet,
och furstar för fötterna såg,
och vaggades, lent och varligt,
i solsken på nöjets våg.

Hon glömde studentkaféet,
som hyllat henne en gång —
hon glömde det glada skrattet,
hon glömde frihetens sång...

* * *

Så ramlade kejsardömet
för preussarnes säkra skott:
Sedan som en dödssuck följde
det blodiga Gravelotte.

Då ljud ifrån gamla dagar
för Francine en välbekant sång,
den hviskade i budoaren
helt tyst till henne: »*Allons...*»

Hon mindes studenternas jubel
såg deras flammande blick —
välan, om hon sjöng Marseljäsen,
när man mot preussarne gick!

Om än hennes röst ägde tonfall
att sätta hjärtan i brand —
välan, hon sjöng Marseljäsen
för sitt blödande fädernesland!

* * *

Granaternas skärffvor sprängde
mobilgardisternas led,
och man efter man sjönk blodig
på frostiga marken ned.

Mont Valériens kanoner
förgäfves sände sitt järn
mot tyskarnes mörka kolonner
från sina skyhöga värn.

Som rasande lejon de stredo,
krutsvärtade, seniga, små,
de unga, franska soldater,
som lydde under Ducrot.

Förgäfves tårar de fälde
af svidande sorg och skam —
preussarnes linjer ryckte
långsamt, men säkert fram.

Då, midt i slagtingens vimmel,
plötsligt en stämma klang —
de vikande trupperna stanna
vid orden: »*Allons enfants . . .*»

De stanna, nej, framåt de störta
i hejdlös, svindlande fart,
och öfver gevärsskotten ljuder
sången eldigt och klart.

Tillbaka preussare kastas —
ett andrum världsstaden får —
och segern kröner för stunden
en trasad fransk trikolor.

Men ännu förtäljer parisarn
med hänförd, lågande min
om den som sjöng Marseljäsen —
den vackra, mörka Francine.

Tysnad.

Han låg med hufvudet i hennes knä;
hon stödde sitt mot karmens mörka trä;
på fönstrets rutor, höljda lätt af dimma,
föll månens skimmer som en mattblå strimma.

»Hvi tviflar du, min son, och vill ej tro,
att när en gång vi sänkts i grafvens ro
till högre lif vi skola återväckas,
där tanken aldrig af en synd befläckas?

»Tro mig, min son, mitt hår är grånadt nu,
och jag har pröfvat, jag, långt mer än du —
tro mig, odödlig själen är och lossar
sin sista länk, när döden stoftet krossar.»

Hon hade talat ångestfull och rörd —
hon velat ge sitt lif för att bli hörd.
Han under tystnad henne sågs betrakta
och skakade till svar sitt hufvud sakta.

»Välan, min son, det komma skall en dag,
när den som ger dig visshet just är jag.
En kväll, som nu, i månens stilla flöde
jag bringar bud till dig ifrån de döde.

Tror du mig då?» Se'n hennes hand han kysst,
till bifall böjde han sitt hufvud tyst.

Hon borta var, och han en pröfvad man,
men samma tvifvel i hans hjärna brann:
ifrån de döda bud ej honom nådde,
på andra sidan grafven tystnad rådde...

Den sista valsen.

Hon sitter glömd och ensam i salongen
och lyssnar blek till hjärtats ångestskri:
din första ungdom, flicka, är förgången,
den sista valsen, snart är den förbi!

Men medan dansmusikens böljor svalla
och lägga sig vid hennes sidensko,
ett praktverks blad med händer, marmorkalla,
hon vänder, som det tycks, i ostörd ro.

Och likväl minnets härar henne storma!
Hon ser sig själf, när hon var nitton år,
när med en nyck hon kunde lifvet forma
och med en blick ge djupa hjärtesar.

Från första stund en balens drottning vorden,
på en minut hon bortskänkt hvarje dans,
och lätt, som flingan vidrör frusna jorden,
hon sväfvade förbi i ljusens glans.

Och yr och tanklös förde hon den spira,
som skönheten i hennes händer lagt,
tills fjärilsvingarna, de trolska, skira,
sitt guldstoff miste och sin regnbågsprakt.

Det hvita pudret kunde mer ej täcka
de djupa märken tiden hade satt,
och blickens eld, som kunnat döda väcka,
emellan ögonhåren lyste matt.

»En gammal flicka!» Tanken henne brände:
af kvinnan ägde hon blott kvinnans namn.
Och framför sig hon såg sitt lifs elände —
ej hem, ej barn, ej någon älskad famn!

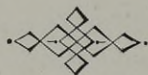
Och felet hennes var! Hon lekt och gycklat,
gjort narr af kärleken, som ödmjukt bedt,
men, om det roat henne, känslor hycklat,
tills med ett skratt hon dem sitt afsked gett.

Och nu —! Där ute brusar dansmusiken,
och kvinnohjärtan emot männens slå.
En drottning, jagad bort från sina riken,
det tyckes henne att hon liknar då.

Så kommer värden in — en herre grånad,
med ordensband och skinande och stinn.
Han bugar -- »o, är jag ej nog förhånad!» —
»Den sista valsen, fröken! — blir den min?»

1899.

¶ snöstormen.

Du, vinterstormens hårda snö,
som sveper öfver mark och skog,
o, om du ej på vilsen stig
mitt stackars barn i natten drog!

Han gick helt sent till staden in
att tigga oss en beta bröd,
att bedja rikedomen ge
en smula af sitt öfverflöd.

Du hvita snö, som yr så tätt,
du, storm, som nu i dörren slår,
er båda tigger jag om skydd
för gossen, som mot hemmet går!

Han är så ung, så vek, så god —
mitt stöd, mitt framtidshopp är han.
Jag skulle gråta mig till döds,
om spårlöst han i natt försvann.

Han är mitt enda, sista barn:
de andra världens ondska tog.
Mitt hufvud har din färg, o, snö —
säg, har jag då ej lidit nog?

Min Gud! . . . jag hörde vargens tjut! —
hvad båtar då att bedja mer?
Det stinger i mitt venstra bröst —
Gud Fader, hjälp! — det värsta sker! . . .

Men dörren öppnades och in
den lille steg, af yrsnön följd.
I nästa nu i moderns famn
han låg af varma kyssar höljd.

Mitt barn! . . . mitt barn, du lefver då!
Ej varg dig ref, ej storm dig tog,
och vinternattens hvita snö
dig ej på vilsna vägar drog?

Nej, moder, snön har blott mig kysst,
se'n stormen piskat kinden röd,
och skogens ulf ett hjärta har,
men människorna intet bröd.

1895.

Dolores.

Där under solvarm, gyllne himmel
gitanan i mantilla går,
och kastanjetter takten knäppa
till dans i Andalusiens vår,

där kom en vacker dag till världen —
det är sennorans egna ord —
en liten unge, brun och svartögd,
för positivet enkom gjord.

Hvad hon var gränslöst ful, den lilla!
Och mager se'n! Två ögon blott,
två långa ben och ett par armar,
som visst en svulten björn försmått.

Men åren gingo, flickan växte,
och hyn en skiftning fick i gull,
och varm blef blicken som en smekning
och midjan smärt och barmen full.

I början blef det till att tigga —
hon skulle annars dött af svält —
se'n såldes blommor i Sevilla
med hållning som det kronor gällt.

De svarta ögon stulo hjärtan
finktt, som zigenarn stjal en börs,
men kom en man dem allt för nära
de sade: rör mig, om du törs!

Och ingen tordes, ty försöket
slog illa ut i alla fall:
en liten örfil, kraftigt gifven
af späda fingrar, genast small.

En vacker dag förblef hon borta —
man såg af flickan ej en skymt —
men på kaféerna det sades,
att med en baryton hon rymt.

Ja, sången stulit hennes hjärta --
hvad hon ej gett för myntadt gull,
och ej för siden och juveler,
hon sångarn gaf för kärleks skull.

*

Syntes dessa svarta ögon glimma,
när cigarrök som en ljusblå dimma
mellan scenen och salongen låg,
hörde du de varma sånger flöda
öfver läppar, svällande och röda,
Guadalquivir du i tanken såg.

Här för unga snobbar och kokotter
sjöng om kvällen Spaniens mörka dotter,
sjöng på hufvudstadens Tivoli.
Men där låg dock under toner klara,
under söderns eld, den underbara,
likt en suck, ett drömmande: *förbi!*

Såg hon, klädd i siden och paljetter,
Andalusiens dunkla stjärnenätter,
toreadorérs kamp och tjurars död?
Kanske krympte hennes hjärta samman
vid applåders storm, publikens gamman!
Fattig var hon i sitt öfverflöd.

Fattig! — Han, den förste ödet sände,
han, som hennes blod i lågor tände,
slet i trasor hennes vackra dröm.
Därför krossar hon med fina fötter
männens hjärtan, som man krossar nötter,
ler och hviskar: om du kan, så glöm!

1892.

Nybyggaren.

Han drog mot norr att nya vägar bryta,
att rödja mark med hacka och med plog,
och invid fjällsjöns blanka silfveryta
ett stycke jord han i besittning tog.

Järn fanns i viljan, järn i armen äfven,
till arbete han gick som till en dans,
och när kring yxans skaft han klämde näfven,
så föll för huggen gröfsta träd som fanns.

Och kring hans stuga, bygd af furutimmer,
där växte ur med möda odlad mark
en täck idyll, som han i morgonskimmer
fann skönare än någon herrgårdspark.

Det var hans eget arbete, som lyste
ur ängens grönska och ur åkerns gull,
och mer än världens skatter stugan hyste —
hans barn, hans hustru, ung och kärleksfull.

Och drömmar kommo — lyckans ljusa drömmar;
de seglade med svanen i det blå,
de glittrade i kapp med Norrlands strömmar —
ja, öfver fjällen ville ock de gå.

Men allt förändras. — Det gifs onda makter,
som hata ljusa drömmar mest af allt;
ett nödår kom till våra norra trakter —
ett nödår i förhärjande gestalt.

Det dränkte ängarna i vattufföden,
ett träsk det blef, där grödan frodig stått,
och frosten svedde åkern, som om döden
en höstnatt öfver fälten hade gått.

Och vintern kom med lidandets fullbordan:
det sista mjölet blandades med bark,
och ripan — fjällbons räddning — dog för nordan,
som hven i snöstorm öfver hedens mark.

Två skräckgestalter, kölden, svälten,
snart drogo tigande från dörr till dörr,
och grafvar reddes i de hvita fälten,
där lyckan blommade bland ljungen förr.

Vid slocknad härd i mörka vinterkvällen
nybyggarn ensam i sin stuga satt
och sände från de fjärran, öde fjällen
sin lyckas sol ett sista stumt »god natt!»

1893.

I uppførsbacken.

Hon var så blond och så späd och fin
och mjuk som skinnet på bäfverkragen,
och, fastän rädd, höll hon dock god min,
när fram vi flögo igenom hagen.

Och björk och fur sände snöstoff ned
som pärleglitter i solens strålar,
och flink var kälken på stålblank med,
och raskt det gick utan kusk och fålar.

Ej ord hon sade, hon ögat slöt,
höll muffen tryckt emot rosenmunnen,
och bäst hon drömde, och bäst jag njöt —
till backens slut var vår kälke hunnen.

Och nu på nytt emot krönet opp,
där snön låg hvit öfver berg och backar! —
Nog gick det nedför som i galopp,
men draga uppföre — jo, jag tackar!

Nu hennes hand bredvid min tog tag —
visst var den liten i yllevanten,
men hur det lättade kände jag,
när just vi voro i värsta bränten.

Och när hon såg på mig, jag förnam,
hur styrkan växte i muskler unga,
och upp det bar, förbi stam vid stam —
det nära var, att jag börjat sjunga!

Febr. 1888.

Gyllne kalfvens kapell.

Han bugande stod vid dörren
med bockfot och fiffig min —
jag kände junkern från *Faust* —
det var ju självaste hin.

»Monsieur», han läspade artigt,
»tag rocken och hatten på,
och, om ni har lust, jag lofvar
ni riktigt muntert skall få.»

Vi smögo fram genom gator,
nu dränkta i senhöstnatt —
ur krokiga, trånga gränder
ljöd då och då sång och skratt.

Med vilda, galna historier
höll satan målron vid makt,
och så omsider vi kommo
till stadens finaste trakt.

»Hallå!» På en stålklädd ekport
slog nu den lede appell —
i guld stod ofvanför hvalfvet
»*Gyllne kalfvens kapell*».

Och ljudlöst på smorda gångjärn
nu porten öppnade sig,
och bockfotsmagnaten artigt
visade vägen för mig.

I vigvattenskärl vid dörren,
fylldt af skummande vin,
han doppade sina fingrar
och korsade sig, herr Hin.

Där inne i mystisk skymning
jag hufvud vid hufvud såg —
försänkt i extatisk andakt
hela församlingen låg.

På altaredukens sammet,
som syntes mig rödt som blod,
bland doftande tearosor
den gyllene kalvven stod.

Och präster i svarta skrudar,
vid orgelns mäktiga ljud,
de mässade framför bilden:
»vi hylla dig, världens Gud».

Och rökelsekaren svängdes,
och hela församlingen sang:
»vi hylla dig, du, den ende,
som äger i världen klang!»

Jag gick några steg på gången —
vid Gud, jag kände igen,
när ögonen vants vid dunklet,
jag tror hvar eviga en!

Vid dagsljus på våra gator
jag såg dem ju alla dar,
fast minen då var en annan
än här den i natten var.

Nu blicken brann som i feber,
och hela gestalten skalf,
där knäböjd den låg i bänken
för världens gyllene kalf.

Och tungan stammade hänryckt:
»med kropp och själ är jag din,
fyll blott med mynt mina fickor,
gör plånboken tjock och stinn!»

Upp trädde i predikstolen
en präst med profetisk min —
»en teologie doktor!»
bakom mig sufflerade hin.

Och prästen talade:

I natt

jag talar, hvad jag tror, mot gamla vanan —
se, guldets är den enda trygga skatt,
som hjälper mänskan fram på vädjobanan.
Hvad batar Gud, om icke guld man har,
och Kristusmyten är ju blott en saga —
en smula idealism, som finnes kvar
och dömer oss att korset tåligt draga.

Nej, guld, du världen kring din axel hvälfver —
för dig den mäktige på tronen skälfver —
den armes åtrå är du, allas hopp,
och därför helga vi dig själ och kropp.
Hur stor du är! — blott tretti silfverstycken
var Jesus värd, Guds ende, dyre son —
han kunnat äga världens alla smycken
men dog på korset under hopens hån. —
Om än du tror och beder så du dignar,
men äger ej ett fattigt stycke bröd —
du dör midt upp i trones öfverflöd,
och fattigvården blott din död välsignar.
Om sönda'n måste jag för er predika
en religion, som icke själf jag tror —
i *guldet* endast saligheten bor
och lifvets mål det är att blifva rika. — —
I detta mystiskt sköna tempelhalf
oändlig tjusning breder sina vingar,
och kring vår gudom, världens gyllne calf,
den höga hymnen liksom guldmynt klingar.

O, låt oss bedja! . . .

Gyllne gud, du underbara,
se i nåde till din skara,
knäböjd framför din gestalt! —

Frestelsen från oss må vika
blifva dessa galna lika,
som för andra offra allt.

Amen! . . . Amen!

Belåtet smilade satan:

»hvad har ni väl nu till svar —
säg, om ej i *mina* kyrkor
jag brinnande andakt har?

»Här finnes den gud, de dyrka,
den gud, som de drömma om,
och fjärran från Jesus Kristus
de gå, när han hviskar 'kom!'

»Och många af edra präster
hvar enda natt komma hit
att tjäna som Mammonsträlar
och läsa för oss en bit.

»Ja, är det inte för lustigt,
för innerligt lustigt, säg,
att hellre än törnestigar
så väljer man banad väg?»

Den nötta ringen.

För ring, som glänser blank och ny
jag ej tar hatten af —
lätt brister vårens gyllne sky,
som seglar öfver haf.

Och kärleken som vårsdyn är,
den skiftar i ett nu —
du, gyllne ring, som flickan bär,
o, hvad betyder du? —

Du, nötta ring, som tunn och fin
på skrynklad hand jag ser,
dig liknar jag vid ädelt vin,
som blir hvart år för mer.

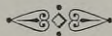
Du följt från drömmars fagra kust
i lifvets allvar ut,
du pröfvats uti nöd och lust
och stått ditt prof till slut.

Din gyllne cirkel rymmer nog
en saga, som är sann —
om lifvet, hvilket grymt bedrog,
om kärleken, som vann.

Den hand jag ser dig glänsa på,
du ring, så nött och tunn,
den för jag gärna, tro mig då,
af vörndnad till min mun.

Jag vet, att den som bär den har
ett hjärta, varmt och rikt,
och att sitt lif från ungdomsår
hon har åt trohet vigd.

Och när hon ligger blek och kall
och kistans lock läggs på,
däröfver, tror jag, lysa skall
liksom en gloria då.

Munkácsys modeller.

Natt, dödstyst midnatt. — Bäfvande och stum
jag stod i det åt konsten vigda rum,
där nu Munkácsys jättetafla hänger,
och som ett verop in i själen tränger —
ett dödsskri från det ädla i vår värld,
som dött på kors och under bödelsvärd.

En stilla vårnatts stjärnljus utifrån
spred mattad glans kring timmermannens son.
För öfrigt mörker. Färger och figurer —
allt smälte bort i dimmiga konturer.
Med ens i trolsk belysning salen stod, —
jag isades, i feber brann mitt blod.

* * *

Jag såg gestalter sväfva,
som spöken fram i natten,
liksom när dimmor väfva
sitt flor kring fjärdens vatten.

Och ryggar såg jag böjas,
liksom när gissel falla,
och armar såg jag höjas; —
i ångest skreko alla:

»Vi voro med den dagen,
när judakungen fälldes,
när han i bojor slagen
för Höga Rådet ställdes.

Vi törnekronan vridit
omkring hans bleka tinning,
bespottat, när han lidit
till mänsklighetens vinning.

I färger, hvilka bränna
oss djupt som samvetsnöden,
som kvalen i Gehenna,
vi sett oss efter döden.

Ty grafvens trånga celler
till straff har konsten brutit;
vi tjänat som modeller
fast nitton sekler flutit!»

* * *

Allt slocknade. Men bäfvande och stum
jag stod i det åt konsten vigda rum.
Mitt öga slöt sig. Färger och figurer
allt smälte bort i gycklande konturer.
En stilla vårnatts stjärnljus utifrån
spred mattad glans kring timmermannens son . . .

1885.

Flugan, min hund och jag.

Bredvid mig Dorrit sitter
med hvarje muskel spänd,
och upp mot solig ruta
är blicken lystet vänd.

Hon gnäller smått af ifver
att gynnarn fånga få,
som öfver blanka glaset
helt sakta synes gå.

Det är en liten fluga,
till lif af solen väckt,
som sina matta vingar
till flykt ännu ej sträckt.

Det är en liten fluga,
som öfver vintern sof
gömd bakom kakelugnen
i springornas alkov.

Men till min hund jag talar:
nu på din husbond' hör!
Den lilla svarta flugan
dig ondt i hågen gör.

Och fick du, som du ville,
dit opp ett språng du tog,
och mellan dina tassar
till döds du henne slog.

Men hör, hvad husbond' säger:
den lilla flugan där
till oss ett vackert löfte
på sina vingar bär.

Hon lofvar oss en himmel
med gyllne skyar på
och aftonstilla fjärdar
att spegla dem också.

Hon lofvar gröna marker,
där du får sträcka ut,
och skogens dunkla stigar,
där världen tycks ta slut.

Och hör! nu surrar flugan —
hör en så vacker sång!
Den klingar skog och vatten
så friskt på samma gång.

Hör du ej björken susa,
hör du ej forsens fall,
hör du ej trastens visa
och hafvets långa svall?

Du svarar ej, men viftar
så vänligt på din svans,
och kloka, bruna ögon
få liflighet och glans.

Gif flugan fri! du säger.
Och husbond' dig förstår.
Flyg ut, min vinterfluga,
till frihet, sol och vår!

Grefvinnan Iza.

Der nu ni sitter, min grefvinna,
med armen stödd mot stolens karm
och med rubiner, hvilka brinna
som blodstänk på er hvita barm —

Jag kan ej hjälpa, minnen springa
ur sina halft förglömda vrår
och glada melodier klinga,
likt hälsningar från flydda år.

I svarta flätor fästad glimmar
en krona af juveler nu,
och under nattens korta timmar
som drottning hyllas slottets fru.

Rundt kring er trängas vapenrockar
med frackar uti brokig mängd,
och sporrar klirra, när man bockar —
hvar frack med ordnar är behängd.

Ett litet hof ni kring er samlat —
och Pommery ger stor salut —
men alla våra luftsloft ramlat,
vi byggde några år förut.

Då spelade ni blott grefvinna,
och slottet var af målad väf,
sågs er gestalt i päls försvinna,
ej var den af sibirisk räf.

Ni var statist vid en teater,
jag var poet som än i dag,
ni hade ej förnäma later,
men tusen björnar hade jag.

Och likväl, hur vi kunde skratta,
när i en doftande berså,
som ännu ej man hunnit kratta,
vi frukosterade, vi två.

I morgonsol låg viken stilla
och dagg på blommor och på gräs,
och munter bofink hördes drilla
bland björkarna på skuggigt näs.

Han sjöng, som endast den kan sjunga,
som lyckan i sitt hjärta har
och får bland gröna grenar gunga
i vårens första solskensdar.

Och nu —? Se, festens kronor glimma
och dansmusiken jubla hörs,
men i två hjärtan denna timma
en bortglömd sträng helt sakta rörs.

1897.

Höstsol.

Vackra, milda höst, som kring min boning faller,
genom rutan kastar gula strålars flod,
öfver min verandas balustrad och galler
låter vildvin forsa som en ström af blod —

Vackra, milda höst, hur sällsamt underbara,
sällsamt veka röster tala genom dig,
när mot aftonluft, den genomskinligt klara,
skogarna i guldglans mörka teckna sig!

Liksom höstsol mognar ädel, eldig drufva,
tanken vinner klarhet i ditt gyllne ljus —
känslor, en gång bittra, vika för den ljufva,
djupa ro, som hösten spinner kring ditt hus.

Du, som aldrig hoppats på en smula lycka,
utan drefs af vårstorm redan hemlös ut —
du skall kanske se en eftersommar smycka
dina nakna rum med sol och blom till slut.

Lifvets Britmessommar, du är kort, men fager! —
i ett ögonblick du liksom samlar allt.
Vårens vilda längtan i din bleka dager
fannar, bytt i vemod, någon ljuf gestalt.

Återglans af sommar, innan frosten faller,
lidelse, som ännu blossar upp i glöd,
tills den sista rosen under iskristaller
en novembermorgon ligger vissnad, död . . .

1898.

FÖRSTA DELEN.

Innehåll:

Stockholm.

	Sid
Stockholm	9
Haga	11
Den första snön	13
Min sommarbåt	16
Karneval	19
Vårluft	22
I hvitt och blått	25
Ung på nytt	28
Septemberväll i Stockholm	31
I flyttningen	33
Stockholmskan	36
Vaknad sång	39
Bellmansdagen	41
Hittebarn	44
I vadmal	46
I lyktskenet	49
På Belvedèren	51

Från haf och skär.

Mot hafvet	55
På Ljusterön	58
Från hafvet	60
Aprilstämning	66
Roddtur	68
Till hafs	70
»En passant»	73

	Sid.
Lots	75
Karin	78
Ombord	80
Fiskmåå i kölvattnet	82
Septembrafton	84
Oktober	86

Ut ifrån.

Framför Venus Milo	91
I Auerbachs källare	94
Mirjam	96
Mitt vackra barn!	98
På St Gotthards-banan	100
Venezianska visor	102
Rom	107
Teresa	110
Ombord på »Sibylla»	113
På Capri	115
Pygmalion	118
I Palazzo Doria Pamfili	120
Bikten	122
Lucia	124
Svarta svala	126
Hemåt!	128

I de ljusa nätter...

I de ljusa nätter	133
Vårsnö	135
Vårbud	137
Maj	139
I vårstormens tid	141
För öppna fönster	143
Drottning Maj	145
Juninatt i Visby	147
I junis vackra natt	150
Midsommarnatt	154

	Sid.
Midsommarvaka	156
Mins du?	158

Visor.

När?	163
Gambettas rosor	165
Ljusa aftonskyar	167
Fjärran på enslig stig	168
Under långa vinternätter	169
Två sånger	171
Aftonstämning	173
Två fjärlar jaga hvarandra	174
Vin, kärlek och sång	176
O, blonda barn	178
Aftonmolnet	179
Du var stjärna i sky	181
Tindrande, fagra stjärna	183
Du är mig när	185
Fiolsträngen	187
Jag står vid det tysta vattnet	189
Aldrig skiljas!	190
Serenad	192

I gult och blått.

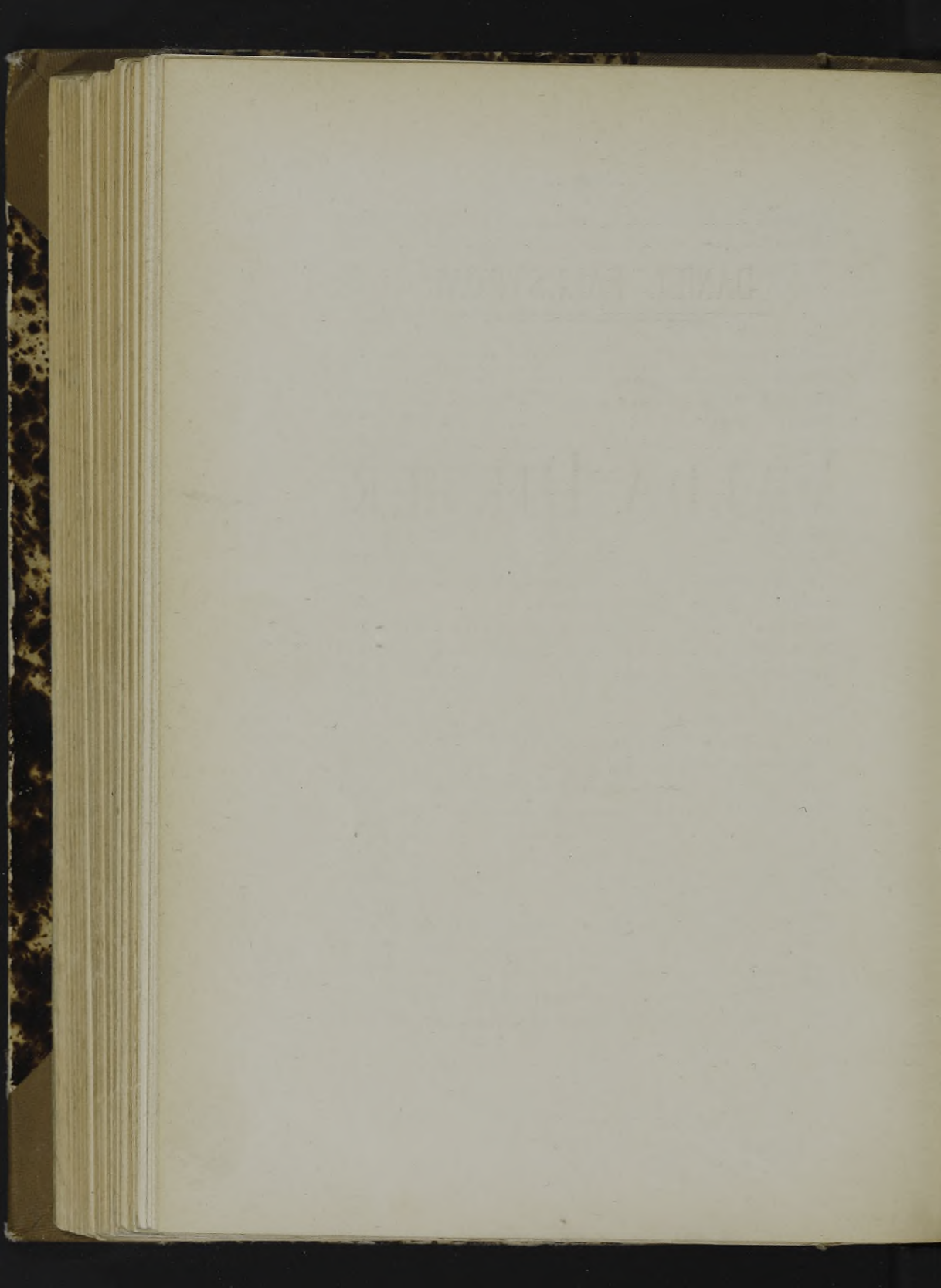
Varen svenske!	197
I vårens dag ditt löfte gif!	200
På Tynnelsö	203
Gustaf II Adolf	206
I Erfurt	209
Axel Oxenstjerna och Johan Banér	212
Leubenfingen	214
Jungfru Karin Karlsdotter till Fänrik Nils Hanesson	216
Torsten Stålhandske	218
Drottningens diadem	221
Gustaf Adolfs soldat	224
Fältherrens fest	228

Giovanni	Sid. 238
Hexan	250
En gammal värja	254
Smeden	256

Ur lifvet.

»Adieu pleasant pays de France!»	261
Evelyn	263
Stormdrifven	269
Honny soit qui mal y pense	271
Kaj	278
En vintersaga	284
Marmorhjärta	287
Vid vaggan	292
Francine	295
Tystnad	300
Den sista valsen	302
I snöstormen	305
Dolores	308
Nybyggaren	312
I uppførsbacken	315
Gyllne kalfvens kapell	317
Den nötta ringen	323
Munkácsys modeller	325
Flugan, min hund och jag	328
Grefvinnan Iza	331
Höstsol	334

ift.
1.

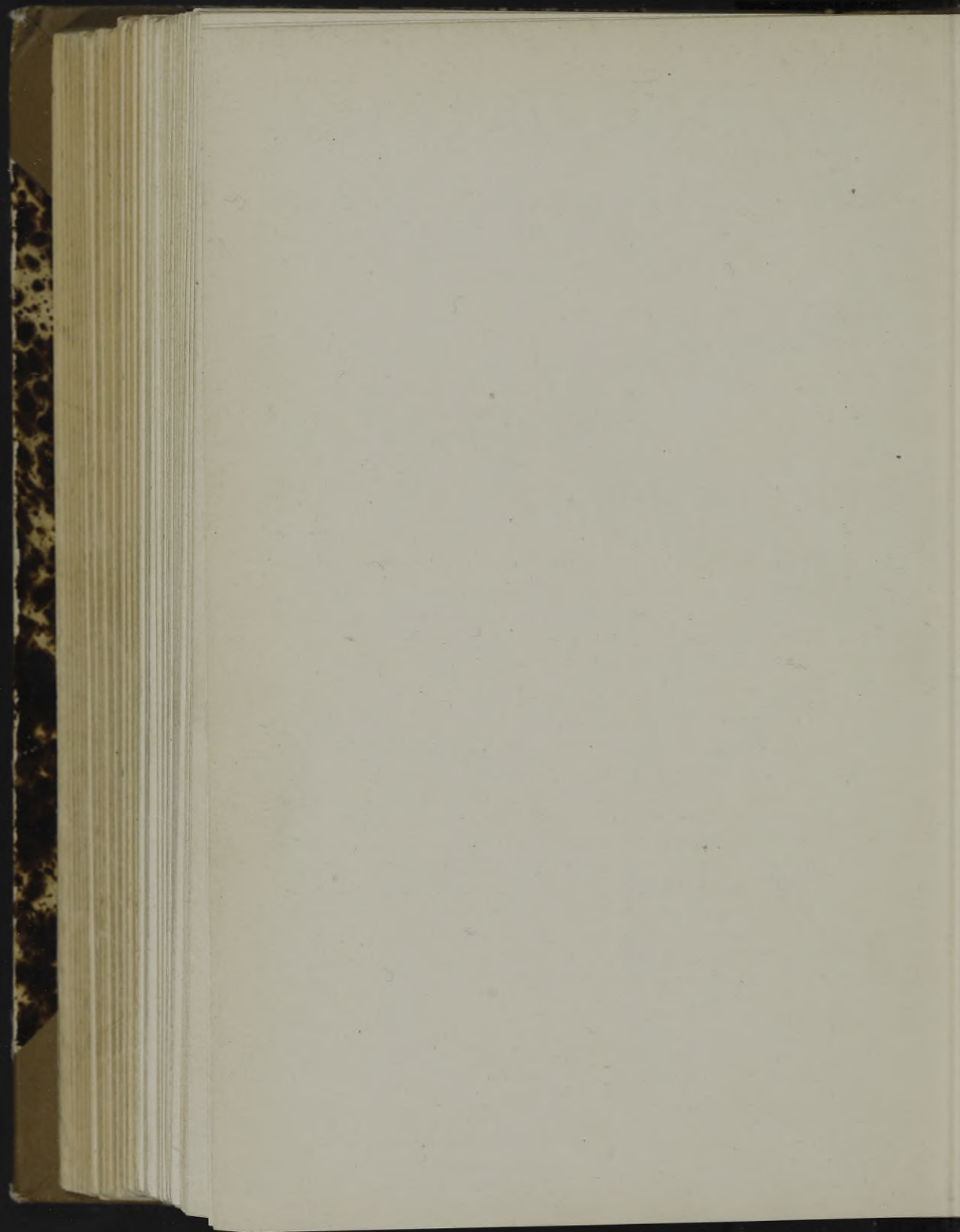
Pris
50 öre

VALDA DIKTER

AF DANIEL FALLSTRÖM

C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS-
AKTIEBOLAG

De bästa kritici hafva städse ägnat Daniel Fallströms dikter de amplaste loford. Så t. ex. skrifver dr C. D. af Wirsén i Vårt Land:

I dessa dikter, hvilka röja en egendomlig blandning af yppig elegans och hurtig käckhet, uppenbarar sig en oförneklig begåfning; formgifningen är ofta smidig, än oftare dristig, rymmen äro karaktäristiska, och författaren visar ömsevis god berättareförmåga, ömsevis lyrisk begåfning.

Hr Hellen Lindgren yttrar i Aftonbladet:

Denna diktarens makt att hafva löse- och bindenyckeln till våra hemligaste känslor, att med sina tongångar kunna frambesvärja stämningarnes mångfald, förgäter man i vår tid lätt, och hr Fallströms förtjänst ligger icke minst däri, att han låter bli att befatta sig med värtalighetspoesien, med den rimmade prosa, som består i att kläda abstrakta sanningar i poesiens form. Ej för att icke äfven detta kan vara tillåtet, men vi ha så mycket af den sortens grubbel i vår för öfrigt rätt fattiga poetiska literatur, att vi finna oss manade att helsa dubbelt välkomna hr Fallströms formklara och målande lifsbilder.

I Göteborgs Handelstidning skrifver professor Karl Warburg:

»Hans »Vildrosor» äro liksom de föregående samlingarna »I vinterkväll» och »Chrysantenum» alster af verklig poetisk begåfning. Samma goda egenskaper som anmeldaren framhållit i hans näst föregående diktsamling: fin poetisk känsla, ovanligt öra för språkets välklang samt varm stämning återfinnes äfven i denna.

Sydsvenska Dagbladet yttrar:

Hans dikter synas omedelbart och utan minsta ansträngning födda i den form de ega. Och denna är ledig, lätt, lekande och musikalisk. Stundom kommer man att tänka på Sturtzenbeckers dikter i spirituel konversationsstil, stundom på Bret Hartes något kärftva och osökt enkla berättande dikter med den dolda, djupa glöden derunder, stundom erinras man om C. F. Dahlgrens litet själfsväldigt lekande naturmålningar. Men så svinna åter bort de ackorder som man trott sig igenkänna och författarens egen personlighet står ensam kvar. Det är som om han då han börjar en dikt toge ansats på en äldre för öronen ljudande tonmelodi och lät några dess ackorder växa ut till en egen form för en egen tanke. Ty Fallström är hvarken imitator eller efterklängsdiktare; han är verkligen originell skald.

Anmälan.

Valda Dikter

— af —

Daniel Fallström.

Daniel Fallströms olika diktsamlingar hafva länge varit ut-sålda i bokhandeln, och det bifall, författaren vunnit såväl af kritiken som hos allmänheten gör det till en naturlig sak, att hans dikter icke få saknas i bokhandeln. Därtill kommer, att författaren under de senaste åren varit mycket produktiv, utan att hans senaste — *otryckta* — dikter hittills varit synliga i bokhandeln.

Det arbete, som nu under titeln »**Valda dikter**» erbjudes allmänheten, är därför samladt ur de olika diktsamlingar, hvilka allt sedan början af 80-talet utkommit, dels består det af en alldeles ny dylik, *förr icke i bokform utgifven*. Skalden har själf sammanfört alla dessa dikter af skiftande innehåll under rubrikerna:

**Stockholm,
Från Haf och Skär,
I de ljusa Nätter,
Visor,
Utifrån,
I Gult och Blått,**

**Ur Livvet,
Ballader,
Skiftande Toner,
Kärleksdikter,
Skuggor,
Jul- och Nyårssånger.**

Dikterna utkomma under loppet af detta år i omkring 15 häften till ett pris af 50 öre pr häfte.

Verket skall i sin helhet vara färdigt till medio af November detta år.

Omslaget är tecknadt af Viktor Andrén och första häftet prydes af författarens porträtt i autotypi.

(Se omslagets 3:dje sida.)

Häft.

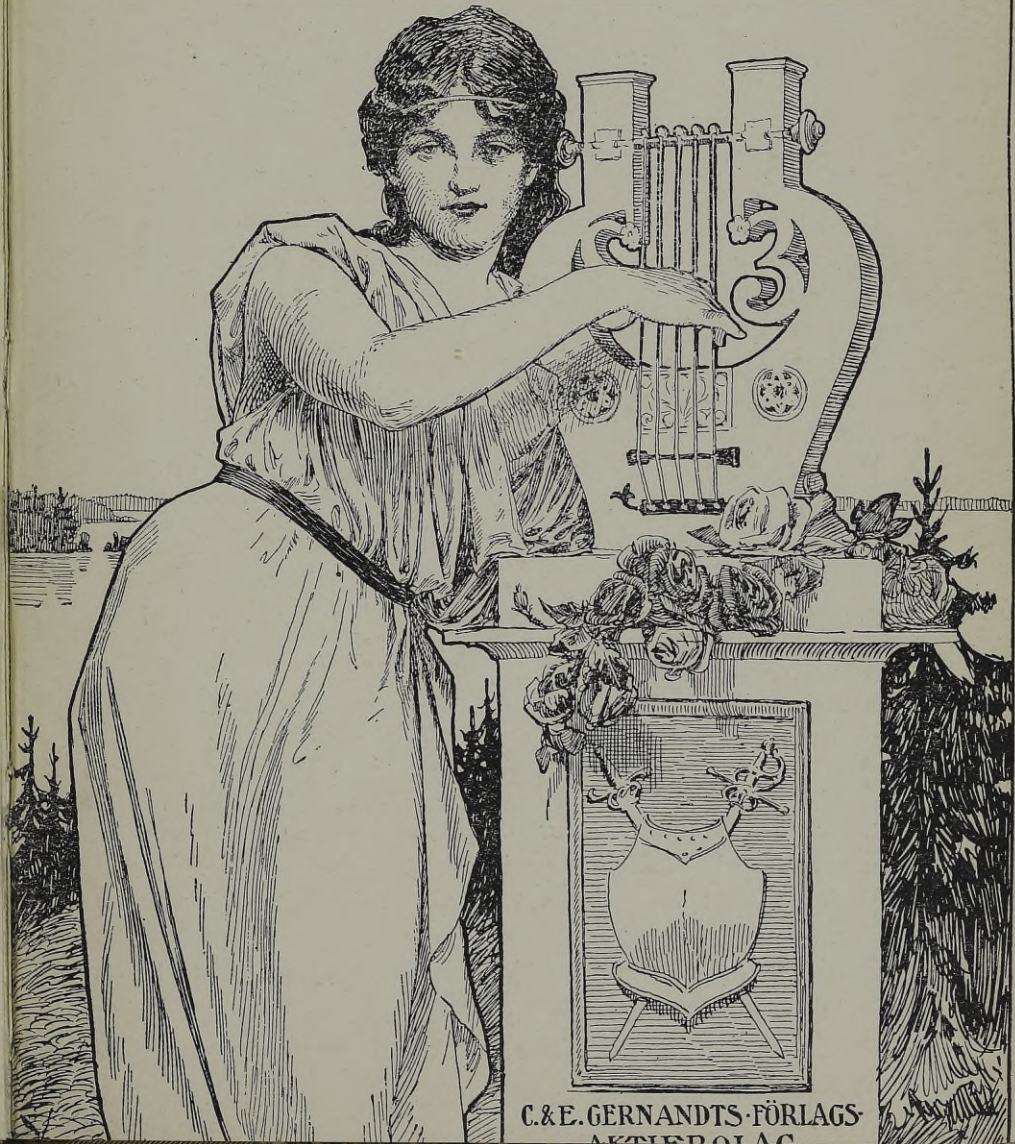
13.

14

Pris
50 öre.

VALDA DIKTER

AF DANIEL FALLSTRÖM

C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS
AKTIEBOLAG

Anmälan.

Valda Dikter

— af —

Daniel Fallström.

Daniel Fallströms olika diktsamlingar hafva länge varit ut-sålda i bokhandeln, och det bifall, författaren vunnit såväl af kritiken som hos allmänheten gör det till en naturlig sak, att hans dikter icke få saknas i bokhandeln. Därtill kommer, att författaren under de senaste åren varit mycket produktiv, utan att hans senaste — *otryckta* — *dikter* hittills varit synliga i bokhandeln.

Det arbete, som nu under titeln »**Valda dikter**» erbjudes allmänheten, är därför samladt ur de olika diktsamlingar, hvilka allt sedan början af 80-talet utkommit, dels består det af en alldeles ny dylik, *förr icke i bokform utgifven*. Skalden har själf sammanfört alla dessa dikter af skiftande innehåll under rubrikerna:

**Stockholm,
Från Haf och Skär,
Utifrån,
I de ljusa Nätter,
Visor,
I Gult och Blått,**

**Ur Lifvet,
Ballader,
Jul- och Nyårssånger.
Kärleksdikter,
Skiftande Toner,
Skuggor,**

Dikterna utkomma under loppet af detta år i omkring 15 häften till ett pris af 50 öre pr häfte.

Verket skall i sin helhet vara färdigt till medio af November detta år.

Omslaget är tecknadt af Viktor Andrén och första häftet prydes af författarens porträtt i autotypi.

(Se omslagets 3:dje sida.)

De bästa kritici hafva städse ägnat Daniel Fallströms dikter de amplaste loford. Så t. ex skrifver dr C. D. af Wirsén i Vårt Land:

I dessa dikter, hvilka röja en egendomlig blandning af yppig elegans och hurtig käckhet, uppenbarar sig en oförneklig begåfning; formgifningen är ofta smidig, än oftare dristig, rimmen äro karaktäristiska, och författaren visar ömsevis god berättareförmåga, ömsevis lyrisk begåfning.

Hr Hellen Lindgren yttrar i Aftonbladet:

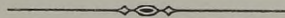
Denna diktarens makt att hafva löse- och bindenyckeln till våra hemligaste känslor, att med sina tongångar kunna frambesvärja stämningarnes mångfald, förgäter man i vår tid lätt, och hr Fallströms förtjänst ligger icke minst däri, att han låter bli att befatta sig med vältalighetspoesien, med den rimmade prosa, som består i att kläda abstrakta sanningar i poesiens form. Ej för att icke äfven detta kan vara tillåtet, men vi ha så mycket af den sortens grubbel i vår för öfrigt rätt fattiga poetiska literatur, att vi finna oss manade att helsa dubbelt välkomna hr Fallströms formklara och målande lifsbilder.

I Göteborgs Handelstidning skrifver professor Karl Warburg:

Hans »Vildrosor» äro liksom de föregående samlingarna »I vinterkväll» och »Chrysantenum» alster af verklig poetisk begåfning. Samma goda egenskaper som anmälaren framhållit i hans näst föregående diktsamling: fin poetisk känsla, ovanligt öra för språkets välklang samt varm stämning återfinnes äfven i denna.

Sydsvenska Dagbladet yttrar:

Hans dikter synas omedelbart och utan minsta ansträngning födda i den form de ega. Och denna är ledig, lätt, lekande och musikalisk. Stundom kommer man att tänka på Sturtzenbeckers dikter i spirituel konversationsstil, stundom på Bret Hartes något kärftva och osökt enkla berättande dikter med den dolda, djupa glöden derunder, stundom erinras man om C. F. Dahlgrens litet sjelfsvåldigt lekande naturmålningar. Men så svinna åter bort de ackorder som man trott sig igenkänna och författarens egen personlighet står ensam kvar. Det är som om han då han börjar en dikt toge ansats på en äldre för öronen ljudande tonmelodi och lät några dess ackorder växa ut till en egen form för en egen tanke. Ty Fallström är hvarken imitator eller efterklangsdiktare; han är verkligen originell skald.

NYTT SUBSKRIPTIONSVERK.

Samlade Romaner
   och Berättelser

af

AUGUST STRINDBERG

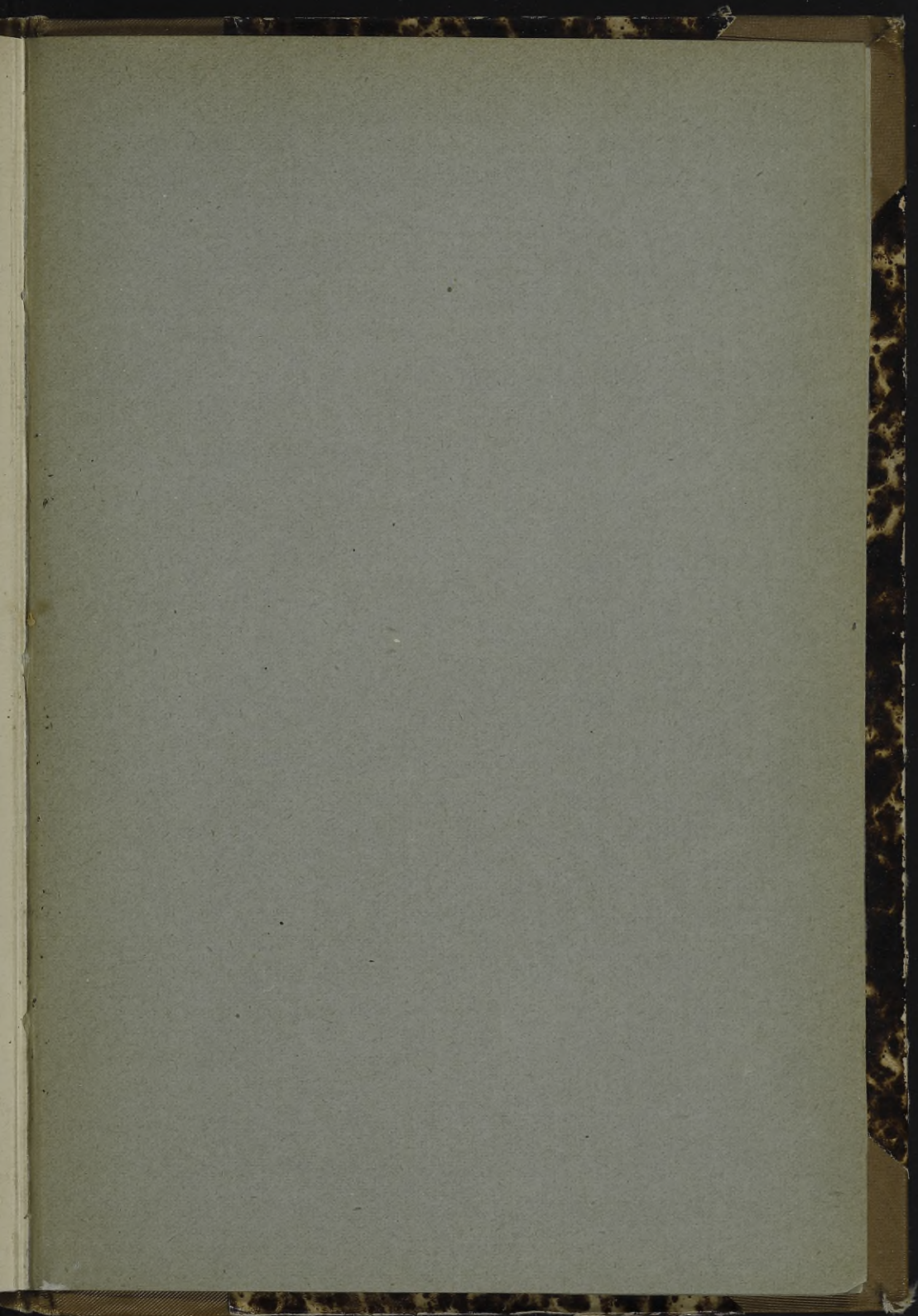
INNEHÅLL:

I. Från hafvet. II. Från Fjärdingen och Svartbäcken. III. Röda Rummet. IV. Utopien. V. Valda Berättelser ur Giftas. VI. Hemsöborna. VII. Skärkarlslif. VIII. I hafsbandet. IX. Tschandala. X. Smärre berättelser; Äldre och nyare. XI. Blomstermålningar och Djurstycken.

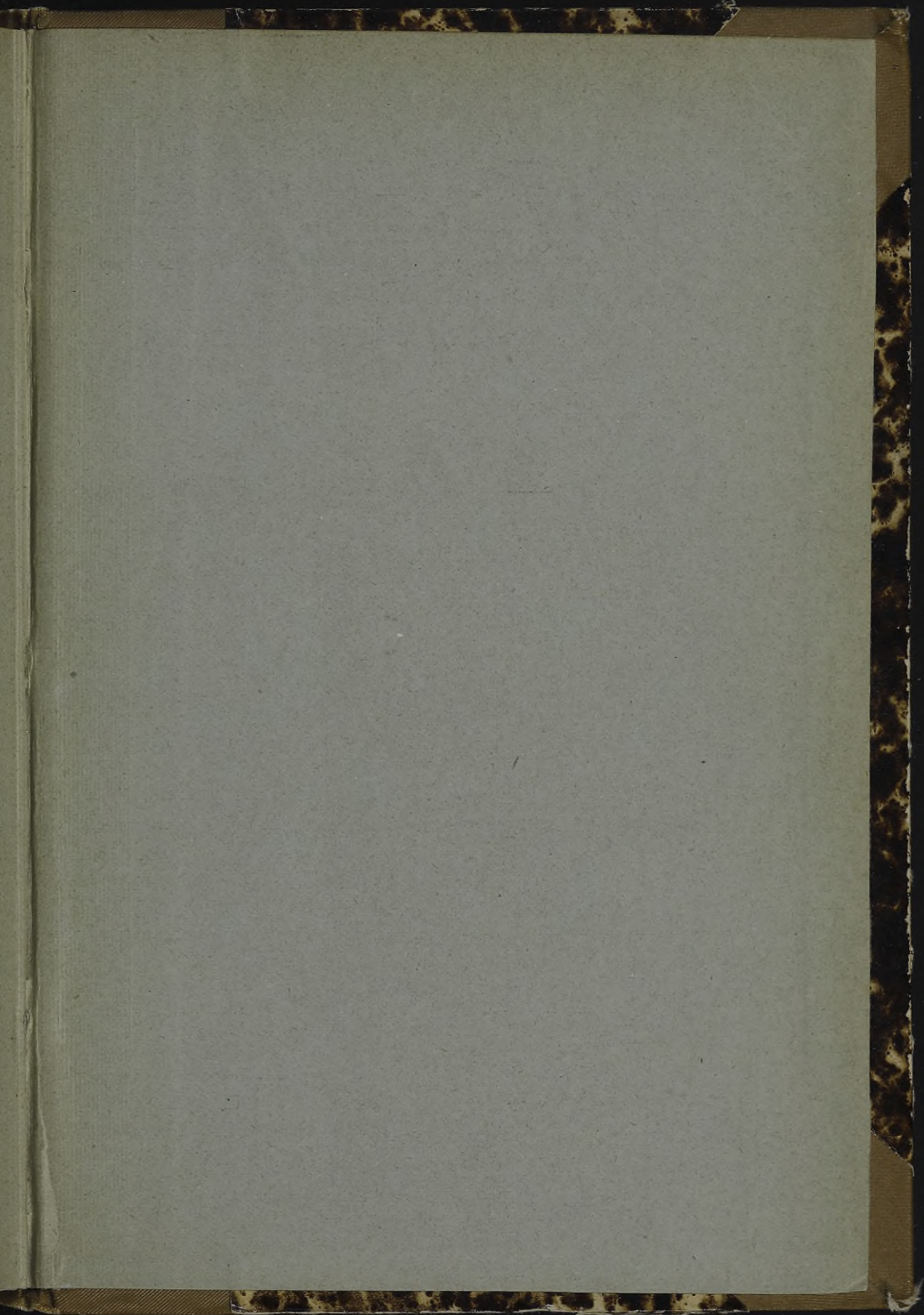
Cirka 50 häften à 40 öre.

Arbetet börjar utgifvas i september månad.

C. & E. Gernandts Förlags-Aktiebolag.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET, LUND

15000

401004704